

Aftale om revision af reglerne om hjemmetræning

Aftale om revision af reglerne om hjemmetræning (servicelovens § 32, stk. 6-9).

Regeringen, Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Enhedslisten, Liberal Alliance, Alternativet, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti har den 9. oktober 2015 indgået aftale om revision af servicelovens § 32, stk. 6-9 om hjemmetræning.

Parterne er enige om, at:

- Det er positivt, at forældre til børn med betydeligt og varigt nedsat funktionsevne har mulighed for at engagere sig direkte i at støtte og træne deres børn i hjemmet.
- Forældre til børn med betydeligt og varigt nedsat funktionsevne også fremover får ret til at hjemmetræne deres børn, hvis blot de helt overordnede krav i loven er opfyldt: At træningen imødekommer barnets behov, at forældrene kan løfte opgaven, og at metoden er dokumenterbar. Hjemmetræningen kan være et fuldtidsalternativ til et kommunalt tilbud, men kan også bevilges på deltid sammen med et kommunalt tilbud.
- Forældrene også fremover får ret til frit at vælge hvilken metode, de vil træne barnet efter, hvis ovenstående betingelser er opfyldt. Forældrene vil fortsat have det primære ansvar for at gennemføre træningen.
- Forældrene også fremover får ret til hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste samt ret til økonomisk støtte til træningsredskaber, kurser, hjælpere mv., når det er nødvendigt for at gennemføre træningen.
- Kommunerne heller ikke fremover skal kunne afslå forældres ansøgning om hjemmetræning efter en bestemt metode, med mindre dette sker på baggrund af en konkret vurdering af, at metoden ikke er egnet til netop dette barn.
- Lovrevisionen skal gøre reglerne mere klare og nemmere at arbejde med til gavn for både kommuner og forældre. Enklere regler og bedre information til kommunerne skal desuden understøtte en hurtig og korrekt sagsbehandling.
- Der i dag er udfordringer med de kommunale sagsbehandlingstider. Aftaleparterne indskærper overfor kommunerne vigtigheden af at sikre en hurtig sagsbehandling, herunder en rettidig gennemførelse af de børnefaglige undersøgelser.
- Lovrevisionen skal understøtte, at afgørelser om hjemmetræning tager afsæt i en samlet vurdering af barnets tarv og trivsel, under hensyntagen til barnets støttebehov, alder og udvikling.

På denne baggrund er parterne enige om, at revisionen af reglerne skal indeholde følgende elementer, som skal medvirke til at forenkle reglerne:

- Begrænsning af antallet af tilsyns- og opfølgingsbesøg fra de nuværende seks til to om året. Tilsynsbesøgene skal tage afsæt i den oprindelige beskrivelse af hjemmetræningsordningen, som kommunen – efter drøftelse med forældrene – har godkendt.

- Indførelse af hjemmel til, at kommunerne og forældrene, hvis de er enige om det, kan indgå frivillige aftaler om, at der udbetales et fast månedligt, halvårligt eller årligt beløb til dækning af forudsigelige udgifter til træningsredskaber mv. Beløbet skal fastsættes på baggrund af et skøn over de forventede udgifter, og aftalen skal træde i stedet for den løbende udbetaling af støtte til træningsudgifter, som bevilges på grundlag af dokumenterede udgifter. Hvis der ikke indgås en aftale om et fast beløb fastsættes støtten som hidtil på grundlag af dokumenterede udgifter.
- Tydeliggørelse af at sundhedsfaglige træningselementer, der har karakter af sygehusbehandling, som fx anvendelse af carbogengas, genindånding i re-fleksposer og trykkammerbehandlinger, ikke kan godkendes og beviliges som en del af en hjemmetræningsordning.
- Tydeliggørelse i vejledning nr. 3 til serviceloven, via henvisning til Undervisningsministeriets regler, af at elever, der hjemmeundervises, ikke er bundet til at skulle modtage undervisning i det antal timer, som gives i folkeskolen. Samtidig tydeliggøres reglerne, så det klart fremgår, at der ikke kan ydes hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste for timer, som bruges på hjemmeundervisning, jf. Højesterets dom af 19. august 2014 og Ankestyrelsens principafgørelse nr. 69-14. Omvendt betyder det ikke, at der ikke vil kunne ydes hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste på fuld tid til forældre, der hjemme-træner, også når barnet eller den unge samtidig hjemmeundervises, hvis betingelserne i servicelovens § 42 i øvrigt er opfyldt, men afgørelsen skal altid ske på baggrund af en konkret og individuel vurdering af omfanget af hjemme-træning og familien og barnets øvrige situation.
- Opdatering af vejledning nr. 3 til serviceloven, så det klart fremgår, at hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste altid skal bevilges ud fra en konkret hel-hedsvurdering af barnets og familiens behov og ressourcer – også når barnet både hjemmetrænes og hjemmeundervises.
- Indførelse af krav om målrettet inddragelse af sundhedsfaglige kompetencer ift. træningsmetoder med fysiske/sundhedsfaglige elementer, både ved godkendelse og tilsyn. Kravet skal dels skabe større sikkerhed for, at hjemme-træningen tilgodeser barnets eller den unges behov og understøtter udvikling, tarv og trivsel. Samtidig forbedres grundlaget for dialogen med forældrene om de fysiske/sundhedsfaglige elementer i træningen.

Derudover er parterne enige om vigtigheden af, at de kommunale sagsbehandlere har et godt kendskab til reglerne og er opmærksomme på at informere forældrene om muligheden for at hjemmetræne.

Derfor iværksættes i forlængelse af revisionen af reglerne en række tiltag, som yderligere kan understøtte sagsbehandling på hjemmetræningsområdet. Denne indsats vil blandt andet bestå af en opdatering af håndbogen om hjemmetræning, herunder med konkrete eksempler, samt udvikling af et værktøj, som kommunerne kan bruge under tilsynsbesøgene.

Forligskredsen er afslutningsvis enig om, at Social- og Indenrigsministeriet skal igangsætte en opfølgning på implementeringen af reglerne 2 år efter deres ikrafttrædelse.

Det er forudsat, at forslaget om revisionen er udgiftsneutralt. Den endelige afklaring af forslagets økonomiske konsekvenser vil ske i forbindelse med DUT-forhandlingerne med KL om lovforslaget.

Aftale mellem regeringen, Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Alternativet, Det Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om:

Udmøntning af satspuljen for 2016
(30. oktober 2015)

Aftale om udmøntning af satspuljen for 2016

Der er den 30. oktober 2015 indgået aftale om udmøntningen af satspuljen for 2016. Udmøntningen af satspuljen sker i overensstemmelse med *tabel 1 nedenfor*.

Aftalen indebærer, at der i perioden 2016-2019 udmøntes i alt ca. 1,9 mia. kr. til at forbedre vilkårene for udsatte grupper mv.

Med aftalen afsættes blandt andet midler til initiativer på følgende områder:

- Effekt og virksomme metoder i den sociale indsats
- Flere borgere i udkanten af arbejdsmarkedet i job og uddannelse
- Demens og de ældre medicinske patienter

I bilag 1-3 ses aftaleteksterne fra de decentrale satspuljeforhandlinger i henholdsvis Beskæftigelsesministeriet, Sundheds- og Ældreministeriet og Social- og Indenrigsministeriet.

Parterne bag forhandlingsresultatet er regeringen, Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Alternativet, Det Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti.

Tabel 1
Aftale om udmøntning af satspuljen 2016

Initiativer (Mio. kr., 2016-priser)		2016	2017	2018	2019	I alt
Udmøntning i alt		514,1	548,0	443,7	381,7	1.887,5
Effekt og virksomme metoder i den sociale indsats						
1	Mod en tidligere, forebyggende og mere effektiv indsats	14,5	47,3	22,0	12,2	96,0
2	Udbredelse af Housing First på hjemløseområdet	9,0	8,4	5,8	8,4	31,6
3	Udbredelse af behandlingsmodeller til unge med misbrug	18,9	18,8	7,8	8,8	54,3
4	Understøttelse af frivillighedsområdet	9,5	15,2	15,2	-	39,9
5	Styrket indsats for gravide kvinder med et misbrug	5,0	7,5	7,5	7,5	27,5
6	Skæve boliger og inklusionsboliger til psykisk og socialt sårbare personer	-	13,0	13,0	10,0	36,0
7	Fremme af trivsel og læring hos udsatte børn	3,5	7,5	6,5	5,5	23,0
8	Turboforløb for fagligt udfordrede elever	6,3	7,1	7,2	0,2	20,8
9	Krav på udredning af ordblinding (P/D)	1,0	2,8	3,6	3,6	11,0
10	Resocialisering af indsatte med opmærksomhedsforstyrrelser	2,5	6,9	2,8	3,3	15,5
11	Rådgivningstilbud til psykisk sårbare unge	-	10,0	-	-	10,0
12	Opfølgende samtaler til tidligere anbragte unge	3,2	3,2	-	-	6,4
13	Udvikling af samfundsøkonomiske modeller	2,7	2,3	-	-	5,0
14	Undersøgelse af stofmisbrugsområdet fra et brugerperspektiv	1,5	-	-	-	1,5
15	Naturen som social og rehabiliterende indsats	3,0	-	-	-	3,0
16	Styrket indsats til beskyttelse af børn mod seksuelle overgreb	2,0	2,0	2,0	-	6,0
17	Klare rammer for voksenansvar over for anbragte	2,3	13,0	13,0	14,0	42,3
18	Regionale centre for seksuelt misbrugte	16,0	16,0	10,0	5,0	47,0
19	Merbevilling til Ombudsmandens Børnekontor	2,2	2,2	2,2	2,2	8,8
20	Levevilkårsundersøgelse og inklusionsmåling	3,3	1,0	0,3	1,1	5,7
21	Forebyggelse af narkotikadødsfald ved brug af naloxon	2,0	3,0	3,0	-	8,0
22	Stofindtagelsesrum	15,0	10,0	-	-	25,0
23	Videreførelse af den landsdækkende EN AF OS-kampagne	-	2,0	2,0	2,0	6,0
24	Psykiatritopmøde 2016	1,0	-	-	-	1,0
I alt		124,4	199,2	123,9	83,8	531,3
Udløb og øvrige initiativer på socialområdet						
25	Frivillig gældsrådgivning	21,7	-	-	-	21,7

26	Rådgivning af udsættelsestruede lejere	5,0	5,0	-	-	10,0
27	Hanne Mariehjemmet	6,7	6,7	6,7	-	20,1
28	Kongens Ø	6,0	-	-	-	6,0
29	Get2Sport	4,0	4,0	-	-	8,0
30	Udvidet åbningstid af BørneTelefonen	2,0	2,0	-	-	4,0
31	Etablering af midlertidige nødovernatningstilbud	4,1	4,1	-	-	8,2
32	Pulje til uddeling af julehjælp	4,0	4,0	-	-	8,0
33	Pulje til sommerferiehjælp	5,0	5,0	-	-	10,0
34	Bedre inklusion af nyttilflyttede grønlændere i Danmark	4,0	-	-	-	4,0
35	Folkekirkens Familiestøtte i Aalborg Stift	0,9	0,9	0,9	0,9	3,6
36	Fortsat støtte til udvikling af sociale teknologier	2,5	1,5	-	-	4,0
37	Drifts- og forankringsstøtte til frivillige organisationer	3,0	3,0	1,0	1,0	8,0
	I alt	68,9	36,2	8,6	1,9	115,6
Demens og de svageste ældre						
38	National handlingsplan for demens 2025	50,0	140,0	140,0	140,0	470,0
39	Faste læger på plejecentre og medicinggennemgang (D)	40,0	20,0	20,0	20,0	100,0
40	Nationale kliniske retningslinjer målrettet de svageste ældre patienter	2,0	1,0	-	-	3,0
41	Styrket sammenhæng for de svageste ældre	57,2	-	6,9	18,3	82,4
42	Opfølgende hjemmebesøg (D)	4,0	5,0	10,0	10,0	29,0
43	I Sikre Hænder	7,0	7,0	-	-	14,0
44	Livskvalitet	4,0	5,0	5,5	5,5	20,0
45	Kompliceret sorg	4,0	2,0	2,0	-	8,0
46	Erstatning til andenhåndseksponerede asbestofre	10,0	-	-	-	10,0
	I alt	178,2	180,0	184,4	193,8	736,4
Forebyggelse og privat proces på sundheds- og ældreområdet						
47	Videreførelse af natåbning af Livslinien	2,0	1,0	1,0	1,0	5,0
48	Kultur på recept	3,5	1,0	3,5	-	8,0
49	Børnehospice	2,0	2,0	2,0	-	6,0
50	Forskning i mulige bivirkninger ved HPV-vaccination	2,0	3,0	2,0	-	7,0
51	Seksuel sundhed	-	5,3	5,3	-	10,6
52	Tilskud til Danske Hospitalsklovne i psykiatrien	1,5	1,5	1,5	1,5	6,0
53	Sundhedstjek	5,0	5,0	10,0	10,0	30,0
54	Screening for cystisk fibrose blandt nyfødte (P/D)	7,4	-	3,7	3,7	14,8
55	Styrket indsats for børn og unge som pårørende	4,2	4,3	0,5	-	9,0
56	Udbredelse af akuthjælperordninger	1,5	-	-	-	1,5
	I alt	29,1	23,1	29,5	16,2	97,9
Flere borgere i udkanten af arbejdsmarkedet i job eller uddannelse						
57	Særlig tilrettelagt virksomhedsforløb for udsatte	16,0	16,0	17,7	28,5	78,2
58	Beskæftigelsespakke (flygtninge og indvandrere)	22,0	13,0	14,3	3,0	52,3

59	Udvikling i fleksjob	5,0	16,5	16,5	16,5	54,5
60	Brobygningsforløb til udsatte unge	30,0	25,0	25,0	25,0	105,0
61	Bedre ressourceforløb	20,3	12,5	8,0	8,0	48,8
62	Håndholdt inklusion i samfundet efter løsladelse	4,0	5,0	5,0	5,0	19,0
63	Jobbanken	9,3	12,4	6,2	-	27,9
64	Handicapdrættens Videncenter	4,0	5,3	2,6	-	11,9
65	Topvirk	2,9	3,8	2,0	-	8,7
	I alt	113,5	109,5	97,3	86,0	406,3
Omprioriteringer af fremadrettede bevillinger						
66	15.16.01.20. Efteruddannelse (P)	9,7	12,2	12,8	13,3	48,0
	I alt	9,7	12,2	12,8	13,3	48,0
Omprioriteringer af uforbrugte midler¹⁾						
		Beløb (mio. kr. 2016-pl)				
67	15.13.22.50. Viden om etniske minoriteter og handicap					0,3
68	15.13.23.10. Rammebeløb til handicappede mv.					5,8
69	15.13.23.22. Lovforslag om kriminalpræventive sociale indsatser					0,2
70	15.13.25.10. Udgifter til afholdelse af tolkning					15,3
71	15.13.26.20. Frivillig faglighed					0,0*
72	15.13.26.30. Mestringskurser til mennesker med udviklingshæmning					0,0*
73	15.13.26.70. Pilotprojekt om indsatser i botilbud for udviklingshæmmede					1,2
74	15.13.28.30. Uddannelse, kurser mv. for frivillige inden for det sociale felt					0,3
75	15.13.28.90. Pulje til etablering og grundfinansiering af frivilligcentre					4,5
76	15.14.15.10. Udvikling og etablering af børnehuse					0,0*
77	15.14.16.10. Forebyggelsesstrategi og inklusion					0,5
78	15.16.01.20. Efteruddannelse					9,2
79	15.16.01.40. Styrkelse af kvaliteten i anbringelsesreformen					0,7
80	15.25.09.10. Udvikling af plejefamilieområdet					0,9
81	15.25.09.13. Strategisk forskningsprogram og vidensportal					2,0
82	15.25.09.16. Bisidder til udsatte børn og unge					8,3
83	15.25.09.17. Efteruddannelse af sagsbehandlere					2,9
84	15.25.11.10. Oplysningskampagner og opkvalificering af arbejdet vedr. udsatte børn og unge					0,1
85	15.25.11.40. Kommunernes sagsbehandling og ledelse vedr. udsatte børn og unge					0,8
86	15.64.12.10. Sociale teknologier for mennesker med funktionsnedsættelser					0,1
87	15.64.13.10. Styrkelse af samfundsdeltagelsen blandt blinde og stærkt svagsynede					2,7
88	15.64.50.19. Dansk Blindesamfund					0,1

89	15.74.01.20. Regionale behandlings- og rådgivningscentre til mennesker med senfølger af seksuelle overgreb	0,4
90	15.74.09.10. Psykologbehandling til seksuelt misbrugte	1,8
91	15.74.10.20. Fremrykningspuljen	7,4
92	15.74.10.40. Sociale akuttillbud til mennesker med en psykisk lidelse i egen bolig	8,4
93	15.74.10.50. Dokumenterede metoder i bostøtteindsatsen for mennesker med en psykisk lidelse	0,1
94	15.74.10.60. Forebyggelse af magtanvendelse på botilbud for mennesker med en psykisk lidelse	0,3
95	15.74.10.70. Pulje til forløbsprogram for mennesker med psykiske lidelser	0,0*
96	15.74.10.80. Pulje til forsøg med ansættelse af medarbejdere, frivillige og mentorer med brugerbaggrund	1,8
97	15.74.13.10. Sundhed til socialt udsatte	1,8
98	15.74.14.20. Integrerede forløb	5,4
99	15.74.14.50. Uddannelse og job	0,5
100	15.74.14.60. Fremskudt sagsbehandling	3,8
101	15.74.15.10. Udfasning af driftstilskud til botilbud, bostøtte, væresteder mv.	1,3
102	15.74.15.20. Særforanstaltninger	5,6
103	15.74.15.40. Sindslidende med misbrug	1,3
104	15.74.15.50. Tidlig og målrettet indsats overfor børn og unge med psykiske vanskeligheder og deres familier	1,0
105	15.74.15.60. Overgangen fra barn til voksen samt en styrket indsats for unge med psyk. vanskeligheder, herunder spiseforstyrrelser og selvskadende adfærd	6,1
106	15.75.02.10. Pulje til oprettelse af lokale/kommunale udsatteråd	0,0*
107	15.75.09.10. Innovation og udvikling i den sociale indsats	0,9
108	15.75.09.20. Aktivt medborgerskab og frivillighedskultur	0,0*
109	15.75.10.70. Forsøg med fritidspas til udsatte børn og unge	1,8
110	15.75.12.10. Støtte til kvinder på vej ud af prostitution	1,2
111	15.75.17.20. Implementering af netværkssamråd	0,0*
112	15.75.18.60. Styrket uddannelsesindsats på sikrede institutioner	0,2
113	15.75.20.30. Forbehandlingsprogram ang. misbrug på sikrede afdelinger	0,1
114	15.75.20.40. Anvendelse af kognitive behandlingsprogrammer i de sikrede afdelinger og tilknyttede åbne afdelinger	0,0*
115	15.75.20.70. Efteruddannelse på og evaluering af ny institutionstype	0,7
116	15.75.21.10. Indsats for at fjerne hjemløshed	4,2

117	15.75.21.20. Tilskud til etablering af nødovernatningstilbud	0,3
118	15.75.21.30. En styrket sammenhængende og helhedsorienteret indsats til unge med særligt fokus på forebyggelse og tidlig indsats	2,2
119	15.75.21.40. Forankring og udbredelse af Hjemløsestrategien	2,1
120	15.75.26.10. Pulje til socialt udsatte grupper	0,2
121	15.75.26.40. Social indsats over for stofmisbrugere	4,7
122	15.75.26.44. Anonym ambulant behandling af stofmisbrugere over 18 år	2,1
123	15.75.26.72. Evaluering af kvindekrisecentertilbudene	0,1
124	15.75.26.73. Psykologtilbud til kvinder på krisecenter	0,3
125	15.75.26.74. Måltrettet stofmisbrugsbehandling til stofmisbrugere med kaotisk blandingsmisbrug	2,5
126	15.75.26.76. Midlertidig driftsbevilling til Hanne Mariehjemmet	0,1
127	15.75.44.10. Bedre overgang til voksenlivet - en styrkelse af efterværnsindsatsen	13,6
128	15.75.75.60. Udvikling af indsatsen mod spiseforstyrrelser (SPIS)	0,2
129	15.75.75.70. Udviklingsstøtte til projekter, som forebygger eller reducerer social udsathed eller medvirker til en forbedret integration (12UDVP)	0,8
130	15.75.75.80. Udviklingsstøtte til projekter, som forebygger eller reducerer social udsathed eller medvirker til en forbedret integration	0,5
131	15.75.78.10. Støtte til landsdækkende, frivillige organisationer	0,1
132	16.21.03. Pulje til styrket sundhedsindsats for socialt udsatte og sårbare grupper	0,8
133	16.21.05.10 Forstærket forebyggelsesindsats for mindre ressourcestærke grupper - forebyggelsesindsatser i nærmiljøet	0,9
134	16.21.05.20. Forstærket forebyggelsesindsats for mindre ressourcestærke grupper - Børns trivsel i udsatte familier med overvægt eller andre sundhedsrisici	0,9
135	16.21.33. Kvalificering af træningstilbud til svært handicappede børn og unge	0,2
136	16.21.38. Pulje til styrket kvalitet i alkoholbehandlingen ved bl.a. familieorienteret alkoholbehandling	0,5
137	16.21.57.10. Pulje til kommunale forsøgsprojekter	0,3
138	16.21.57.20. Pulje til etablering af landsdækkende familieambulatoriefunktioner	32,4
139	16.21.59. Tilskud til sundhedsfremme og forebyggende modelprojekter for gruppen af socialt udsatte stof- og alkoholmisbrugere.	0,0*
140	16.51.10.20. Pulje til flere opsøgende og udgående teams i psykiatrien	0,4
141	16.51.10.50. Pulje til støtte og bistand til personer med debuterende sindslidelser	0,4

142	16.51.15.10. Gennembrudsprojekt om nedbringelse af tvang	1,0
143	16.51.29. Pulje til sygehusenes varmtvandsbassiner	0,0*
144	16.51.40.20. En koordineret indsats for dobbeltbelastede	5,1
145	15.75.30.91. Styrkelse af ældres digitale færdigheder	0,6
146	15.75.30.92. Kommission om livskvalitet og selvbestemmelse i plejebolig og plejehjem	0,0*
147	15.75.75.40. Understøttelse af ældres livskvalitet	0,3
148	14.51.11.10. Støtte til etablering af skæve boliger	13,3
149	14.51.51.10. Tilskud til indsats i problemramte boligområder	0,4
150	14.51.51.20. Tilskud til helhedsorienteret gadeplansindsats	0,9
151	14.51.51.30. Tilskud til forebyggelse af hjemløshed og udsættelser	1,5
152	14.51.51.50. Støtte til lige muligheder for børn	0,1
153	14.51.53.10. Sociale viceværter	0,5
154	14.51.55.10. Tilskud til fraflytning i ghettoområder	7,9
155	14.51.56.10. Helhedsorienteret boligsocial indsats	0,9
156	14.61.01.10. Forebyggelse af kriminalitet i socialt udsatte boligområder	0,0*
157	14.61.02.10. Etablering og styrkelse af særlig lokal beskæftigelsesindsats	0,1
158	14.61.03.10. Beskæftigelsesfremmende initiativer og integration af tosprogede børn og unge	0,4
159	14.61.03.20. Styrkelse af frivilligt arbejde i socialt belastede områder	1,6
160	14.61.05.10. Etablering af lokale etableringspartnerskaber	1,2
161	15.76.26.10. Særlig indsats for børn og unge	0,3
162	15.76.26.12. Styrkelse af forældreinddragelsen blandt nydanske forældre	0,4
163	15.76.26.50. Lokale partnerskaber	0,1
164	15.77.01.20. National strategi mod tvangsægteskaber og lignende undertrykkelse	0,5
165	15.77.01.31. Dialog, medborgerskab og etnisk ligebehandling	0,1
166	15.77.01.70. Styrkelse af indsatsen mod familierelateret vold, tvangsægteskaber mv. blandt etniske minoriteter	0,0*
167	15.77.01.75. Indsats i forhold til personer der har været udsat for tortur eller krigsoplevelser	0,0*
168	15.77.06.20. Rollemodeller og forældrenetværk som metoder til at forebygge ekstremisme og polarisering	0,8
169	15.77.06.21. Kortlægning af ekstremisme	0,0*
170	15.23.07.10. Børnefamilieydelse til udsendte i 3. lande	1,6

171	15.75.27.15. Fremme af Ligestilling	5,6
172	15.75.27.20. Initiativer til bekæmpelse af menne- skehandel	6,6
173	15.75.27.25. Fremme af kønsligestilling blandt mænd og kvinder med anden etnisk baggrund end dansk	1,2
I alt		231,6

*) Omprioriteringerne er angivet til 0,0, idet omprioriteringerne er mindre end 50.000 kr.

1) Omprioriteringerne er afrundet til nærmeste hele 100.000 og opregnet til 2016-pl. Afrunding kan medføre, at tallene ikke summer. Det samlede beløb indbudgetteres med 77,2 mio. kr. i 2017, 77,2 mio. kr. i 2018 og 77,2 mio. kr. i 2019.

Anm.: Det er angivet i tabellen, hvorvidt initiativerne eller dele af initiativerne medfører permanente udgifter (P) og/eller skal DUT-forhandles (D). Initiativ nr. 5, 9, 17, 33, 54 og 66 medfører et helt eller delvist permanent træk på satspuljen.

Bilag 1. Aftale om udmøntning af satspuljen for 2016 på beskæftigelsesområdet

Beskæftigelsesministeren har indgået en aftale ved de decentrale forhandlinger med arbejdsmarkedsordførerne fra Venstre, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Alternativet, Det Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om udmøntning af satspuljen for 2016 på beskæftigelsesområdet.

Med aftalen udmøntes i alt 406,3 mio. kr. fra satspuljen fordelt med 113,5 mio. kr. i 2016, 109,5 mio. kr. i 2017, 97,3 mio. kr. i 2018 og 86,0 mio. kr. i 2019.

Flere borgere i udkanten af arbejdsmarkedet i job eller uddannelse

Aftalepartierne er enige om, at borgere i udkanten af arbejdsmarkedet skal have en effektiv indsats, der kan hjælpe dem tættere på job eller uddannelse.

Med aftalen igangsættes en række initiativer målrettet en ekstraordinær indsats for borgere i udkanten af arbejdsmarkedet eller uddannelsessystemet.

- *Særligt tilrettelagt virksomhedsforløb:* Der skal laves særligt tilrettelagte virksomhedsforløb for de mest udsatte borgere, hvor de rustes til at komme ud på virksomhederne hurtigst muligt og med den rette støtte. Der afsættes 16 mio. kr. årligt i 2016 og 2017 og 17,7 mio. kr. i 2018 og 28,5 mio. kr. 2019 til initiativet.
- *Beskæftigelsespakke for flygtninge og indvandrere.* Mere virksomhedsrettet indsats for flygtninge/indvandrere, herunder branchepakker, hvor flygtninge/indvandrere bringes kompetencer indenfor brancher med gode jobmuligheder i lokalområdet. Der afsættes 22 mio. kr. i 2016, 13 mio. kr. i 2017, 14,3 mio. kr. i 2018 og 3 mio. kr. i 2019 til initiativet.
- *Udvikling i fleksjob:* Fleksjobbere med en meget lille arbejdsevne skal hjælpes til at øge deres arbejdstid, når det er muligt. Der afsættes 5 mio. kr. i 2016 og 16,5 mio. kr. årligt i årene 2017-2019 til initiativet.
- *Udsatte unge i brobygningsforløb:* Flere udsatte unge kommer i brobygningsforløb til uddannelse, så de fx kan imødekomme de adgangskrav, der er til en erhvervsuddannelse. De unge kommer i "snusepraktik" på virksomheder og uddannelsesinstitutioner og lærer derigennem at begå sig på en arbejdsplads og oplever en hver-

dag på en uddannelsesinstitution. Der afsættes 30 mio. kr. i 2016, og 25 mio. kr. årligt i 2017-2019 til initiativet.

- *Bedre ressourceforløb:* Kommunerne skal blive bedre til at give effektive og bedre ressourceforløb. De sociale- og sundhedsmæssige udfordringer skal løses parallelt med et virksomhedsforløb, og der skal arbejdes med at give borgeren ejerskab til indsatsen. Der afsættes 20,3 mio. kr. i 2016, 12,5 mio. kr. i 2017, og 8 mio. kr. årligt i 2018 og 2019 til initiativet.
- *Håndholdt inklusion i samfundet efter løsladelse.* Tidligere indsatte skal have en koordineret indsats på tværs af de relevante myndigheder efter løsladelse, og deres sager skal holdes åbne i jobcentret, så de hurtigere kan komme i arbejde efter afsoning. Der afsættes 4 mio. kr. i 2016 og 5 mio. kr. årligt i perioden 2017-2019 til initiativet.

Der vil være særlig fokus på at sikre spredning på henholdsvis projekternes geografiske placering og kommunernes størrelse.

Videreførsel af eksisterende initiativer

Aftalepartierne er enige om, at videreføre driftsstøtten til tre eksisterende projekter:

- Der afsættes i alt 27,9 mio. kr. til Jobbanken i perioden 2016-2018.
- Der afsættes i alt 8,7 mio. kr. til Topvirk i perioden 2016-2018.
- Der afsættes i alt 11,9 mio. kr. til Handicapidrættens Videnscenter i perioden 2016-2018.

Det er en forudsætning for den fortsatte bevilling, at der i starten af 2017 udføres en ekstern effektevaluering af aktiviteterne, som indgår i forhandlingerne om udmøntningen af satspuljen for 2018. Partierne stiller sig positive for at prioritere en videreførelse af støtten, såfremt evalueringerne udviser tilfredsstillende resultater.

Prioritering af satspuljen for 2016 til temaet 'Flere borgere i udkanten af arbejdsmarkedet i job og uddannelse					
Mio. kr.	2016	2017	2018	2019	2016-2019
I alt	113,5	109,5	97,3	86,0	406,3
Særligt tilrettelagt virksomhedsforløb for udsatte	16,0	16,0	17,7	28,5	78,2
Beskæftigelsespakke for flygtninge og indvandrere	22,0	13,0	14,3	3,0	52,3
Udvikling i fleksjob	5,0	16,5	16,5	16,5	54,5
Brobygningsforløb til udsatte unge	30,0	25,0	25,0	25,0	105,0
Bedre ressourceforløb	20,3	12,5	8,0	8,0	48,8
Håndholdt inklusion i samfundet efter løsladelse	4,0	5,0	5,0	5,0	19
Videreførsel af projekter med udløb, herunder:	16,2	21,5	10,8	-	48,5
Handicapidrættens Videnscenter	4,0	5,3	2,6	-	11,9
Jobbanken	9,3	12,4	6,2	-	27,9
Topvirk	2,9	3,8	2	-	8,7

Bilag 2. Aftale om udmøntning af satspuljen for 2016 på sundheds- og ældreområdet

Partierne bag satspuljeaftalen på sundhedsområdet er enige om at afsætte 874,3 mio. kr. i aftaleperioden 2016-2019 til følgende overordnede indsatsområder:

- Effekt og virksomme metoder i den sociale indsats
- Demens og de svageste ældre
- Forebyggelse og anden privat proces

Herudover er der en opfølgning på en række initiativer fra tidligere satspuljeaftaler.

1. Effekt og virksomme metoder i den sociale indsats

1.1 Forebyggelse af narkotikadødsfald ved brug af naloxon

I 2014 blev der registreret 263 narkotikadødsfald i Danmark. Det er flere end i hvert af de to foregående år. I 2012 og 2013 blev der således registreret henholdsvis 210 og 213 dødsfald. De mange dødsfald vækker bekymring hos satspuljepartierne.

For at forebygge narkotikadødsfald og dermed bidrage til nedbringelse af dødeligheden blandt misbrugere er satspuljepartierne enige om at oprette en pulje, hvorfra kommuner og civilsamfundet – gerne i samarbejde – kan søge om midler til undervisning i behandling af overdoser med modgiften naloxon og til udlevering af naloxon til dem, der har modtaget undervisningen. Undervisningen målrettes personer med et stofmisbrug, deres pårørende og andre, der som f. eks. politibetjente og personale på kommunale misbrugscentre og andre behandlingssteder samt herberger og væresteder mv. er i kontakt med stofmisbrugsmiljøet.

Sundhedsstyrelsen, Styrelsen for Patientsikkerhed og Lægemiddelstyrelsen skal under inddragelse af Københavns Kommune og foreningen Antidote Danmark udarbejde en model for undervisning og udlevering af naloxon. Mens modellen udarbejdes, søges allerede eksisterende strukturer og igangværende aktiviteter fastholdt. Forslaget indebærer, at denne indsats for at forebygge narkotikadødsfald kan få endnu større udbredelse end i dag.

På den baggrund afsættes der i perioden 2016-2018 8,0 mio. kr. til oprettelse af en pulje til forebyggelse af narkotikadødsfald ved brug af naloxon.

Forebyggelse af narkotikadødsfald ved brug af naloxon

Mio. kr.	2016	2017	2018	2019	Permanent
	2,0	3,0	3,0	-	-

1.2. Stofindtagelsesrum

Ordningen med stofindtagelsesrum er evalueret i maj 2015. I evalueringen konkluderes det, at stofindtagelsesrum synes at være en effektiv foranstaltning, som medfører klare fordele for målgruppen såvel som for det omgivende samfund. Samlet set synes de udenlandske erfaringer om, at stofindtagelsesrum vil kunne medvirke til dels at nedbringe dødeligheden og smitterisikoen blandt og forbedre forholdene for stofmisbrugere, dels at begrænse generne for det omgivende samfund, at være blevet bekræftet i dansk sammenhæng.

Satspuljepartierne er på den baggrund enige om at prioritere en langsommere nedtrapning af den statslige medfinansiering af stofindtagelsesrum end den, der er lagt op til i finanslovsforslaget for 2016, hvor der allerede er foreslået afsat 10 mio. kr. i 2016. Der forudsættes således kommunal tilvejebringelse af mindst tilsvarende finansiering.

På den baggrund afsættes der i perioden 2016-2017 i alt 25 mio. kr. til puljen til statslig medfinansiering af stofindtagelsesrum, som skal anvendes med 10 mio. kr. i 2016 og 15 mio. kr. i 2017. Kommunal tilvejebringelse af mindst tilsvarende finansiering forudsættes.

Statslig medfinansiering af stofindtagelsesrum

Mio. kr.	2016	2017	2018	2019	Permanent
	15,0	10,0	-	-	-

1.3. Videreførelse af EN AF OS-kampagnen

I satspuljeaftalen fra 2013-2016 blev der afsat i alt 7,1 mio. kr. i perioden 2013-2016 til fortsættelse af den nationale del af "EN AF OS"-kampagnen.

Den landsdækkende EN AF OS-kampagne arbejder for at imødegå stigmatisering og fremme tolerance og åbenhed over for mennesker med psykisk sygdom.

Af statusrapport fra KORA fremgår det, at den landsdækkende EN AF OS-kampagne har opnået positive resultater. Rapporten peger endvidere på, at der fortsat vil være behov for at fastholde fokus på arbejdet med afstigmatisering og holdningsændringer udover 2015, hvis man skal opnå varige forbedringer. En fortsat fælles indsats er tillige afgørende for at kunne fastholde det opnåede engagement og sammenhængskraften blandt de mange involverede interessenter.

Med den nuværende finansiering har den nationale del af kampagnen alene økonomi til udgangen af 2016.

På den baggrund er satspuljepartierne enige om at afsætte i alt 6 mio. kr. til fortsættelse af den nationale del af "EN AF OS"-kampagnen i årene 2017-2019.

Videreførelse af EN AF OS-kampagnen					
Mio. kr.	2016	2017	2018	2019	Permanent
	-	2,0	2,0	2,0	-

1.4. Psykiatritopmøde 2016

Med satspuljeaftalen for 2014-2017 blev der afsat 2,0 mio. kr. til foreningen Det Sociale Netværk til afholdelse af foreningens Psykiatritopmøde i 2014 og 2015.

Satspuljepartierne er enige om, at Psykiatritopmøderne bidrager til opbygning af viden, erfaring og konkret information for psykiatrien generelt set, og partierne er derfor enige om at afsætte midler til afholdelse af et Psykiatritopmøde i 2016. Satspuljepartierne ønsker med bevillingen at understøtte topmødets udviklende og tværpoltiske funktion.

Der afsættes på den baggrund 1,0 mio. kr. til afholdelse af et Psykiatritopmøde i 2016.

Psykiatritopmøde 2016					
Mio. kr.	2016	2017	2018	2019	Permanent
	1,0	-	-	-	-

2. Demens og de svageste ældre

2.1. National handlingsplan for demens 2025

Antallet af demente borgere forventes at stige de kommende år i takt med den demografiske udvikling. I dag er 39.000 borgere diagnosticeret med demens, og et endnu højere antal skønnes at lide af en demenssygdom. Det stigende antal borgere, der rammes af demens, er en af de store udfordringer på sundheds- og ældreområdet nu og i de kommende år. Satspuljepartierne er enige om, at der afsættes midler til en national handlingsplan for demens 2025.

Udarbejdelsen af den nationale handlingsplan for demens 2025 vil foregå i en bred og inddragende proces frem mod handlingsplanens færdiggørelse i efteråret 2016.

Formålet med den inddragende proces er, at aktørerne på området, de demente selv og deres pårørende skal inddrages og have mulighed for at give udtryk for deres prioriteter på området.

Den nationale handlingsplan vil tage udgangspunkt i følgende tre overordnede målsætninger på demensområdet:

Danmark skal være et demensvenligt land, hvor mennesker med demens kan leve et værdigt og trygt liv.

Behandling og pleje af mennesker med demens skal tage udgangspunkt i den enkeltes behov og værdier og tilbydes i sammenhængende forløb med fokus på forebyggelse, tidlig indsats, nyeste viden og øget forskningsindsats.

Pårørende skal inddrages aktivt og samtidig have mere støtte i livet som pårørende.

Handlingsplanen vil komme til at indeholde en række konkrete initiativer på tværs af sundheds- og socialområdet til gavn for borgere med demens. Den kommende handlingsplan forventes bl.a. at behandle temaer som tidlig opsporing og bedre udredning af demente med henblik på at kunne sætte ind med den rette behandling og pleje af demente borgere, støtte og rådgivning af pårørende til demente, som både belastes af praktiske og følelsesmæssige forhold, fokus på demensegnede boliger for at sikre de dementes trivsel og lette medarbejdernes arbejde, kompetenceudvikling af personale, så medarbejderne har de rette forudsætninger for at forstå og håndtere de særlige behov, som ældre med demens har samt forskning på området for at opnå generel mere viden.

På den baggrund afsættes 470 mio. kr. i perioden 2016-2019 til udmøntning af konkrete initiativer på baggrund af den nationale handlingsplan for demens 2025.

National handlingsplan for demens 2025					
Mio. kr.	2016	2017	2018	2019	Permanent
	50,0	140,0	140,0	140,0	-

2.2. Faste læger på plejecentre og medicingennemgang

Med henblik på at forbedre den sundhedsfaglige behandling af beboere på plejecentre – herunder at reducere antallet af forebyggelige indlæggelser, genindlæggelser og korttidsindlæggelser samt forbedring af medicinhåndteringen m.m., er satspuljepartierne enige om, at der gradvist indføres en landsdækkende ordning med fast tilknyttede læger til beboere på plejecentre baseret på erfaringerne med det tidligere gennemførte pilotprojekt med fast tilknyttede læger.

Ordningen indebærer, at beboere på plejecentre bliver tilbudt en læge med relevant uddannelse (almen medicin, geriatri), som er fast tilknyttet plejecentret. Den enkelte beboer kan fortsat frit vælge en anden læge inden for rammerne af reglerne om valg og skift af læge. Den fast tilknyttede læge varetager behandlingen af den enkelte beboer.

Derudover er der enighed om, at der afsættes satspuljemidler til, at kommunerne i en indkørfase kan honorere de fasttilknyttede læger til at yde generel sundhedsfaglig rådgivning til personalet på plejecentret – herunder rådgivning ift. medicinhåndtering udover det ansvar den enkelte læge i forvejen har i forhold til medicingennemgang.

På den baggrund afsættes der 100 mio. kr. i perioden 2016-2019 til indfasningen af fasttilknyttede læger på plejecentre. Midlerne tilføres kommunerne. Indfasningen forudsættes at foregå over en 4-årig periode, hvor ordningen indføres på 40 pct. af plejecentrene det første år og derefter på 20 pct. af centrene hvert af de følgende år.

Faste læger på plejecentre					
Mio. kr.	2016	2017	2018	2019	Permanent
	40,0	20,0	20,0	20,0	-

2.3. Udarbejdelse af nationale kliniske retningslinjer målrettet de svageste ældre patienter

For at løfte kvaliteten af indsatsen for de svageste ældre patienter udarbejdes 2-3 nationale kliniske retningslinjer. Med retningslinjerne bringes den nyeste forskning og viden på udvalgte områder ud til sundhedspersonalet, der til dagligt arbejder med de ældre patienter. Retningslinjerne er dermed med til at danne et godt grundlag for, at den enkelte læge, sygeplejerske mv. kan tilbyde den svage, ældre patient den bedst mulige behandling på tværs af sundhedsvæsenet og i hele landet.

De konkrete retningslinjer vil ud fra et specifikt ældreperspektiv have fokus på områder med bl.a. stor sygdomsbyrde, tværfaglig- og tværsektorielle indsatser, eller områder med variation af praksis på tværs af landet. De nationale kliniske retningslinjer kan dermed medvirke målrettet til en forbedret indsats i forhold til svage ældre og ældre medicinske patienter. Af mulige relevante forslag til emner for retningslinjer kan f. eks. nævnes hyppige kroniske sygdomme og særlige problemstillinger ved psykisk sygdom hos ældre.

På den baggrund afsættes 3 mio. kr. i 2016-2017 til udarbejdelse af 2-3 nationale kliniske retningslinjer i regi af Sundhedsstyrelsen med inddragelse af relevante partner, herunder bl.a. de faglige miljøer. Midlerne udmøntes til Sundhedsstyrelsen, heraf 2/3 som lønmidler og 1/3 som driftsmidler.

Udarbejdelse af nationale kliniske retningslinjer målrettet de svageste ældre patienter					
Mio. kr.	2016	2017	2018	2019	Permanent
	2,0	1,0	-	-	-

2.4. Pulje til styrket sammenhæng for de svageste ældre

De svageste ældre, der har mange kontakter til ældrepleje og sundhedsvæsen, skal være i trygge hænder, og deres behov – og ikke sektorgrænser – være styrende for den behandling og pleje, de tilbydes.

Satspuljepartierne har noteret sig, at der i dag er sparsom viden om, hvordan kommuner og regioner konkret skal organisere sig for at skabe sammenhæng i indsatsen for de svageste ældre. Partierne er derfor enige om at afsætte en pulje på 82,4 mio. kr. til forsøg med konkrete modeller for brug af kompetencer på tværs af kommuner, regioner og evt. almen praksis. Forsøgene påbegyndes i 2016 og evalueres senest ved deres afslutning med henblik på efterfølgende udrulning af de gode erfaringer.

Puljen opslås i regi af Sundhedsstyrelsen og kan søges af kommuner og regioner. Medfinansiering fra kommuner og regioner i årene efter opstart af forsøgene samt krav til evalueringsdesign mv. fastlægges i forbindelse med puljeudbuddet.

På den baggrund afsættes der i perioden 2016-2019 82,4 mio. kr. til en pulje til forsøg med sammenhængende løsninger.

Pulje til styrket sammenhæng for de svageste ældre					
Mio. kr.	2016	2017	2018	2019	Permanent
	57,2	0,0	6,9	18,3	-

2.5. Opfølgende hjemmebesøg

Gode overgange efter udskrivelse fra sygehus er afgørende for at sikre ældre patienter trygge forløb og den rette indsats med henblik på at forebygge genindlæggelser.

Med handlingsplanen for den ældre medicinske patient 2012-2015 blev der indført opfølgende hjemmebesøg efter udskrivelse målrettet ældre sårbare patienter. Finansieringen af ordningen løber til medio 2016. Opfølgende hjemmebesøg har vist gode erfaringer samt et øget potentiale ved at videreudvikle modellen indenfor en række områder.

Satspuljepartierne ønsker at sikre ældre sårbare patienter en tryk overgang i forbindelse med udskrivelse fra sygehus. Satspuljepartierne er derfor enige om at videreføre opfølgende hjemmebesøg på baggrund af de gode erfaringer samt at videreudvikle og målrette modellen for at sikre den bedste effekt for patienterne.

På den baggrund afsættes der 29 mio. kr. i perioden 2016-2019 til at videreføre og udvikle opfølgende hjemmebesøg for sårbare ældre patienter efter udskrivelse fra sygehus.

Opfølgende hjemmebesøg					
Mio. kr.	2016	2017	2018	2019	Permanent
	4,0	5,0	10,0	10,0	-

2.6. "I Sikre Hænder"

Hvert år bliver en stor andel borgere med behov for hjælp udsat for tryksår, medicineringsfejl, infektioner og andre utilsigtede hændelser og skader. Erfaringerne fra de fem kommuner, der deltager i demonstrationsprojektet "I Sikre Hænder", viser, at en stor andel af disse skader kan undgås. De opnåede resultater i form af færre tryksår, medicineringsfejl m.v. kræver ingen ny sundhedsfaglig viden, men at eksisterende viden tages i brug og integreres i de daglige rutiner omkring borgerne.

Satspuljepartierne er enige om, at der igangsættes et målrettet initiativ til udbredelse af erfaringer fra "I Sikre Hænder" i et toårigt projekt.

Med udbredelsen af erfaringer er det forventningen, at andre kommuner vil kunne opbygge en struktur, der understøtter og implementerer de gode erfaringer, som er skabt i projektet "I Sikre Hænder".

Det samlede projekt forventes også at kunne bidrage til at forhindre en række forebyggelige indlæggelser og derved bidrage til at nedbringe risikoen for overbelægning på sygehus.

På den baggrund er satspuljepartierne enige om, at der i perioden 2016-2017 afsættes i alt 14 mio. kr. til udbredelse af erfaringer fra demonstrationsprojektet "I sikre hænder".

"I Sikre Hænder"					
Mio. kr.	2016	2017	2018	2019	Permanent
	7,0	7,0	-	-	-

2.7. Livskvalitet

Omkring 40.000 ældre lever i dag på plejehjem eller i plejebolig. Livet på plejehjem skal ansues med beboernes øjne. Det er beboernes hjem, og der er behov for fokus på beboernes dagligdag og på det, der har betydning for den enkelte ældre.

Satspuljepartierne er derfor enige om, at der afsættes en pulje til at igangsætte aktiviteter, som kan bidrage til at styrke den personlige og sociale trivsel blandt ældre på plejehjem og i plejeboliger, og som kan forebygge ensomhed og social isolering.

Aktiviteterne skal tilrettelægges med udgangspunkt i beboernes behov og muligheder. Der kan eksempelvis arrangeres aktiviteter med henblik på gode oplevelser og socialt samvær på plejehjemmet, herunder gode måltider, som smager og dufter, naturoplevelser eller kulturelle aktiviteter med sang, musik og dans mv.

Der kan også tilknyttes oplevelsesmedarbejdere (for eksempel en operasanger eller en kok), som har til opgave at være en del af hverdagen og skabe gode oplevelser og livsglæde blandt beboerne. Eller der kan tilrettelægges aktiviteter med besøgshunde på plejecentre, som kan stimulere og aktivere beboernes følelser og lysten til at kommunikere, f. eks. i forhold til demente.

På den baggrund afsættes 20 mio. kr. i perioden 2016-2019 til en pulje, der skal øge livskvaliteten på plejehjem og i plejeboliger. Midlerne kan ansøges af kommuner, frivillige foreninger mv.

Livskvalitet					
Mio. kr.	2016	2017	2018	2019	Permanent
	4,0	5,0	5,5	5,5	-

2.8. Kompliceret sorg

De fleste sorgramte kan klare sig uden psykologisk behandling. Det er dog vigtigt, at mennesker, der rammes af kompliceret sorg, mødes af fagpersoner med de rette kompetencer, så deres og familiens liv ikke hæmmes af sorgen. I dag har sorgområdets aktører ikke tilstrækkelig viden om behandling og håndtering af kompliceret sorg.

Satspuljepartierne er på den baggrund enige om at opslå en pulje til etablering af et center om kompliceret sorg. Formålet med centret er:

- At styrke og koordinere forskning i forhold til udviklingen af konkrete evidensbase-rede behandlingstilbud.
- At indsamle, systematisere og formidle viden til sorgområdets aktører i regioner og kommuner til gavn for psykologisk behandling og rådgivning af efterladte.

Centret skal desuden opbygge kompetencer og udbrede viden om behandling af mennesker med kompliceret sorg.

På den baggrund afsættes 8 mio. kr. i perioden 2016-2018 til en pulje til etablering og drift af et center om kompliceret sorg.

Kompliceret sorg					
Mio. kr.	2016	2017	2018	2019	Permanent
	4,0	2,0	2,0	-	-

2.9. Erstatning til andenhånds-eksponerede asbestofre

Kvinder, der har fået lungehindekræft (af typen mesoteliom) på grund af f.eks. deres mands arbejde med asbest, har i dag ikke reelt mulighed for at få erstatning, da det vil være yderst vanskeligt at få et erstatningskrav anerkendt ved domstolene. I modsætning til mændene er kvinderne ikke omfattet af arbejdsskadesikringsloven.

Lungehindekræft er en alvorlig og uhelbredelig sygdom, der i de fleste tilfælde opstår efter eksponering af asbest. Et år efter sygdommen er stillet, vil kun halvdelen af patienter med lungehindekræft være i live.

Antallet af kvinder med lungehindekræft er lavt, da den typiske patient er en mand, der har været beskæftiget med asbest igennem sit arbejde. Kvinderne er potentielt blevet anden-håndseksponeret, når de eksempelvis har vasket deres mands arbejdstøj.

Der er tidligere set eksempler på behov for kompensation til særlige grupper. Eksempelvis kompensation til Thulearbejderne i 1995.

Aftalen indebærer, at der etableres en kompensationsordning for de berørte kvinder.

På den baggrund er satspuljepartierne enige om, at der i 2016 afsættes 10,0 mio. kr. til kom-pensation til andenhånds-eksponerede asbestofre, inkl. de udgifter, der er forbundet med administration af ordningen. Den estimerede udgift vil i så fald være 850.000 kr. om året, idet det er lagt til grund, at der gennemsnitligt vil være 5 tilfælde om året. Med 850.000 kr. pr. år i 10 år, skønnes ordningen at koste i alt 10 mio. kr.

Erstatning til andenhånds-eksponerede asbestofre					
Mio. kr.	2016	2017	2018	2019	Permanent
	10,0	-	-	-	-

3. Forebyggelse og anden privat proces

3.1. Videreførelse af natåbning af Livslinien

Med satspuljeaftalen for 2015-2018 blev der afsat 0,5 mio. kr. i 2015 til en ekstern evaluering af Livsliniens foreløbige erfaringer med natåbning. Dette for at tilstræbe at natåbningen også kan fortsætte i 2016, hvis det viser sig at have en god effekt.

Evalueringen har vist, at Livslinien med natåbning i højere grad er i stand til at hjælpe selvmordstruede, idet der gennemføres flere rådgivningssamtaler end forud for den udvidede åbningstid, og idet samtalerne opfylder et særligt behov hos brugerne for rådgivning i natte-timerne, hvor andre selvmordsforebyggende tilbud har lukket.

Den nuværende fondsfinansierede bevilling til natåbning af Livslinien udløber.

På den baggrund er satspuljepartierne enige om at afsætte i alt 5 mio. kr. i perioden 2016-2019 til en videreførelse af den eksisterende natåbning af Livslinien. Partierne lægger vægt på, at personalet, som dækker natåbningen, er tilknyttet Livsliniens frivillighedskorps.

Videreførelse af natåbning af Livslinien					
Mio. kr.	2016	2017	2018	2019	Permanent
	2,0	1,0	1,0	1,0	-

3.2. Kultur på recept

Med henblik på at afprøve om kulturelle oplevelser og aktiviteter kan hjælpe patienter med hurtigere at komme sig efter sygdom, er satspuljepartierne enige om, at der afsættes midler til et pilotprojekt.

I Region Skåne i Sverige er der gennemført et lignende projekt med gode erfaringer. Pilotprojektet har affødt en model for, hvordan kulturelle oplevelser kan anvendes i rehabiliteringen af langtidssygemeldte patienter. Der er enighed om at afprøve et lignende koncept i dansk kontekst.

Patienter inden for diagnosegrupperne let til moderat depression og angst samt stress skal indgå i pilotprojektet. Patienterne vil i dialog med en kulturkoordinator og patientkoordinator finde frem til de kulturelle tilbud, som vurderes relevante for patientens rehabiliteringsproces.

Resultatet af pilotprojektet er en model, der kan danne grundlag for, hvordan kulturelle oplevelser og aktiviteter kan inddrages i rehabiliteringen af patienter i en dansk kontekst.

På denne baggrund afsættes 8,0 mio. kr. i perioden 2016-2018 til gennemførelse af et pilot-projekt med "Kultur på recept". Den nærmere målgruppe skal defineres nærmere og med inddragelse af de svenske erfaringer.

Kultur på recept					
Mio. kr.	2016	2017	2018	2019	Permanent
	3,5	1,0	3,5	-	-

3.3. Børnehospice

Livstruende syge børn og deres familier er i en meget svær situation. Det handler både om tiden, mens sygdommen præger barnet og familien og den sidste tid i den terminale fase. Et børnehospice kan tilbyde en psykosocial indsats målrettet det enkelte syge barn og barnets familie og give støtte, aflastning og hjælp i de perioder, hvor barnet og dets familie opholder sig på hospice.

Satspuljepartierne er enige om at afsætte i alt 6 mio. kr. i 2016-2018 til en pulje, der er øremærket til Lukashusets Børne- og Ungehospice i Hellerup. I Lukashuset kombineres en specialiseret lindrende indsats tilpasset det enkelte barns behov med fysiske rammer, hvor barnet kan have sine forældre og søskende omkring sig, og hvor der er plads til familieliv og nærvær. Selve behandlingen af barnets sygdom vil stadig skulle varetages i det fornødne samarbejde med de højt specialiserede sygehusafdelinger.

De afsatte midler skal ses i sammenhæng med øvrige igangsatte tilbud med fokus på aflastning og lindrende behandling af uhelbredeligt syge børn, herunder de afsatte midler i satspuljeaftalen fra 2014.

På den baggrund afsættes der i perioden 2016-2018 6,0 mio. kr. til Lukashuset Børne- og Ungehospice. Heraf prioriteres 0,2 mio. kr. til, at Videnscenter for Rehabilitering og Palliation i 2018 kan bistå Sundhedsstyrelsen med en opsamling af erfaringer på området.

Lukashuset Børne- og Ungehospice					
Mio. kr.	2016	2017	2018	2019	Permanent
	2,0	2,0	2,0	-	-

3.4. Forskning i mulige bivirkninger ved HPV-vaccination

HPV-vaccinen blev indført i det danske børnevaccinationsprogram i 2009. Vaccinen vurderes at yde effektiv beskyttelse mod bl.a. den type HPV-virus, der forårsager 70 % af tilfældene af livmoderhalskræft. De senere år har der imidlertid været stigende opmærksomhed på formodede bivirkninger ved vaccinen. Der er typisk tale om træthed, kronisk hovedpine, mavesmerter, svimmelhed, besvimelser og hukommelsesbesvær.

Derfor er satspuljepartierne enige om at afsætte midler i en pulje, der kan udmøntes til forskning for at opnå større viden om en eventuel årsagssammenhæng mellem HPV-vaccinen og alvorlige bivirkninger som f.eks. POTS, kronisk træthedssyndrom etc.

På denne baggrund afsættes 7 mio. kr. i perioden 2016-2018 til en pulje til forskningsprojekter om baggrunden for mulige, alvorlige bivirkninger ved HPV-vaccination.

Forskning i mulige bivirkninger ved HPV-vaccination					
Mio. kr.	2016	2017	2018	2019	Permanent
	2,0	3,0	2,0	-	-

3.5. Seksuel sundhed

Der er i de senere år opnået gode resultater vedrørende seksuel sundhed, hvor der er set et fald i antallet af aborter hos de yngre piger, teenagegraviditeter og visse seksuelt overførte sygdomme blandt yngre mænd og kvinder.

Satspuljepartierne er derfor enige om at videreføre den brede forebyggelsesindsats i forhold til seksuel og reproduktiv sundhed for unge og at understøtte kommunernes indsatser herfor.

De foreslåede initiativer nedenfor er en videreførsel af eksisterende initiativer i regi af foreningen Sex & Samfund:

- *Sexlinien*: Telefon- og internetbaseret informations- og rådgivningslinje, som sikrer bl.a. unge en let og kvalificeret adgang til information om seksualitet, prævention, aborter, seks sygdomme og andre emner i forhold til fremme af seksuel sundhed.
- *Uge Sex-kampagne*: Landsdækkende årlig sundheds- og seksualundervisningskampagne målrettet børn og unge på folkeskoler og ungdomsuddannelser. Kampagnen har til formål at øge børn og unges viden og styrke deres evne til at træffe gode og sunde valg i forhold til krop, følelser, trivsel, relationer, rettigheder, seksualitet og grænser.
- *Kun med Kondom-kampagne*: Gennemførelse af lokale aktiviteter i forbindelse med "Kun med Kondom"-kampagnen med fokus på at udarbejde konkrete tilbud og forslag, som de enkelte kommuner kan tilslutte sig og gennemføre. Der skal endvidere sikres støtte til involvering af andre lokale aktører som foreninger, uddannelsesinstitutioner og private aktører. Kampagnen har til formål at udbrede brugen af kondom og dermed forebygge seksuelt overførte sygdomme og uønskede graviditeter.
- *Fagligt netværk for seksuel sundhed*: Netværket arbejder med at styrke og kvalificere den forebyggende indsats relateret til seksuel sundhed i kommunerne. Fokus er på faglig videndeling, støtte og rådgivning til kommunerne i forhold til at fremme seksuel sundhed.

På den baggrund afsættes 5,3 mio. kr. årligt i 2017-2018 til finansiering af ovennævnte initiativer.

Seksuel sundhed					
Mio. kr.	2016	2017	2018	2019	Permanent
	-	5,3	5,3	-	-

3.6. Tilskud til Danske Hospitalsklovne i psykiatrien

I dag er der ingen hospitalsklovnebesøg hos indlagte børn i psykiatrien, men faste ugentlige hospitalsklovnebesøg på alle landets somatiske børneafdelinger. Som led i en ligestilling af somatikken og psykiatrien bør børn, der slås med psykiske lidelser, have samme adgang til hospitalsklovnene.

Danske hospitalsklovne er en landsdækkende forening, der har eksisteret siden 2013. Foreningen bygger på grundtanken om, at humor, latter og smil fremmer helbredelse.

Der afsættes på den baggrund i alt 6,0 mio. kr. i perioden 2016-2019, hvoraf 5,5 mio. kr. afsættes til forsøg med hospitalsklovne på børne- og ungdomspsykiatriske afdelinger og 0,5 mio. kr. til en evaluering senest ved afslutningen af projektperioden.

Tilskud til Danske Hospitalsklovne i psykiatrien					
Mio. kr.	2016	2017	2018	2019	Permanent
	1,5	1,5	1,5	1,5	-

3.7. Sundhedstjek

Tidlig opsporing af risikofaktorer eller sygdomstegn kan medvirke til at forebygge eller mindske risikoen for udvikling og forværring af bl.a. kroniske sygdomme på længere sigt. Dette kan samtidig mindske belastningen på det samlede sundhedsvæsen på den lange bane. Forebyggende sundhedstjek, udført som en individuel vurdering af den enkeltes generelle sundhed, kan føre til opmærksomhed på risikofaktorer eller tidlige sygdomstegn, som dermed kan håndteres tidligt i sygdomsforløbet.

På baggrund af et fagligt oplæg til den konkrete udmøntning af sundhedstjek, som udarbejdes i regi af Sundhedsstyrelsen, tager satspuljepartierne stilling til det nøjagtige indhold af modellen.

Satspuljepartierne er derfor blevet enige om at oprette en pulje til finansiering af forebyggende sundhedstjek.

På den baggrund afsættes 30 mio. kr. i perioden 2016-2019 til finansiering af sundhedstjek.

Sundhedstjek					
Mio. kr.	2016	2017	2018	2019	Permanent
	5,0	5,0	10,0	10,0	-

3.8. Screening for cystisk fibrose blandt nyfødte

Hvert år fødes 13-14 børn med cystisk fibrose i Danmark. I alt lider ca. 500 danskere af den medfødt og sjældne sygdom, som især rammer lunger, luftveje og mavearmsystemet. Cystisk fibrose medfører hyppige lungeinfektioner, nedsat lungefunktion, svigtende funktion af bugspytkirtlen, leversygdom og dårlig trivsel. Den gennemsnitlige levetid med sygdommen er i dag 40-50 år.

Ved at screene alle nyfødte for cystisk fibrose kan sygdommen opdages tidligere end i dag. Det vil forbedre behandlingsmulighederne, herunder sikre bedre ernæring og vækst, bedre lungefunktion samt overlevelse. Screeningen vil blandt andet medvirke til at forbedre lungefunktionen, herunder medføre færre indlæggelser og mindre intensiv behandling, og en bedre overlevelse samt medføre færre negative psykosociale konsekvenser for forældrene til børnene. Dermed øges chancerne for et bedre og sundere liv for de børn, som hvert år fødes med cystisk fibrose.

Satspuljepartierne er enige om, at indførelse af screening for cystisk fibrose af nyfødte kan hjælpe til at forbedre levevilkårene og opnå en række sundhedsmæssige fordele for de børn, som bliver født med cystisk fibrose.

På den baggrund afsættes der i perioden 2016-2019 14,8 mio. kr., og herefter permanent 3,7 mio. kr. årligt til at indføre screening for cystisk fibrose af nyfødte. Heraf vedrører ca. 2,8 mio. kr. udgifter til Statens Serum Institut til screeningslaboratoriet til vurdering af blodprøver fra ca. 60.000 nyfødte, mens regionernes udgifter til genetisk rådgivning udgør ca. 0,9 mio. kr.

Screening for cystisk fibrose					
Mio. kr.	2016	2017	2018	2019	Permanent
	7,4	-	3,7	3,7	3,7

3.9. Styrket indsats for børn og unge som pårørende

I satspuljeaftalen for 2015-2018 blev der afsat 4,2 mio. kr. i 2015, 4,3 mio. kr. i 2017 og 0,5 mio. kr. i 2018 til tilbud om systematiske familie- og børnesamtaler i forbindelse med forældres ind- og udskrivning i psykiatrien og undervejs i behandlingsforløbet. Midlerne er endnu ikke udmøntet. Dette skal bl.a. ses i lyset af, at puljeopslaget burde have været bredere fundet, således at kredsen af ansøgere havde været større.

Satspuljepartierne er derfor enige om, at omprioritere de afsatte midler og genopslå puljen med et udvidet formål, således at puljen omfatter børn, hvis forældre eller søskende har en psykisk sygdom eller en alvorlig somatisk sygdom. Formålet med puljen er at opspore eller helt undgå mistrivsel hos barnet eller den unge, som måtte opstå i forbindelse med forældres eller søskendes sygdomsforløb. Der vil blive lagt vægt på, at de projekter, der opnår midler fra ansøgningspuljen, bygger videre på allerede eksisterende erfaringer fra lignende projekter samt udbredelse af kendskabet til de oparbejdede erfaringer og tilgængelige ressourcer. Puljen kan ansøges af kommuner, regioner og private organisationer.

Styrket indsats for børn og unge som pårørende					
Mio. kr.	2016	2017	2018	2019	Permanent
	4,2	4,3	0,5	-	-

De 4,2 mio. kr. i 2016 vedrører uforbrugte midler fra 2015, som forudsættes udmøntet i 2016.

3.10. Udbredelse af akuthjælperordninger

I alle regioner findes frivillige akuthjælperordninger, som kan give patienten den første, livreddende indsats i tilfælde af f. eks. hjertestop, indtil ambulancen når frem. Akuthjælperne er organiseret og uddannet lokalt i de enkelte regioner, og regionerne anvender forskellige løsninger til at tilkalde akuthjælperne.

Med aftale om satspuljen på sundhedsområdet for 2015 – 2018 blev der afsat 1,5 mio. kr. til anvendelse i 2016-2017 til udbredelse af IT-understøttelse af akuthjælperordninger. Der er enighed blandt satspuljepartierne om, at akuthjælperordninger udgør et vigtigt og trygheds-skabende supplement til den øvrige præhospitale indsats, og at de bør understøttes af et mere generelt kvalitetsløft.

Satspuljepartierne er derfor enige om, at de afsatte midler skal anvendes generelt til at udbrede akuthjælperordninger, herunder optimere driften og organiseringen af de regionale akuthjælperordninger, bl.a. med fokus på uddannelse af akuthjælperne. På den baggrund målrettes de 1,5 mio. kr. fra 2015 til at udbrede regionernes akuthjælperordninger og sikre et kvalitetsløft.

Udbredelse af akuthjælperordninger					
Mio. kr.	2016	2017	2018	2019	Permanent
	1,5	-	-	-	-

4. Opfølgning på tidligere satspuljeaftaler

Opfølgning på satspuljeaftalen 2012-2015 – Styrkelse af den kommunale alkoholbehandling af dobbeltbelastede

Med satspuljeaftalen for 2012-2015 afsatte satspuljepartierne 53,5 mio. kr. i perioden 2012-2015 og herefter 13,5 mio. kr. årligt som permanent bevilling med henblik på styrkelse af den kommunale døgnbehandling af personer med alkoholafhængighed og psykiske problemstillinger.

Midlerne har i perioden 2012-2015 været udmøntet som en pulje til en række kommuner. Kommunernes tilbagemeldinger har vist, at puljen, udover at sikre kvalificeret behandling af dobbeltbelastede, har været med til bl.a. at sikre øget koordinering internt i kommunerne og faglig opkvalificering af kommunale medarbejdere samt sætte fokus på for- og efterbehandling og tidlig opsporing.

Som følge af de positive erfaringer med puljen er satspuljepartierne enige om at afsætte en ny ansøgningspulje på 48 mio. kr. i perioden 2016-2019. Kommunerne vil kunne søge midler til at oprette eller udbygge egne kvalificerede tilbud eller til at købe kapacitet på kvalificerede private behandlingssteder.

Derudover har projekt SODA (Samarbejde Om Dobbeltbelastede Alkohol klienter) vist, at Ringgården gennem samarbejde med kommuner om behandling af dobbeltbelastede og kompetenceudvikling af kommunale alkoholbehandlere har en vigtig funktion som videnscenter for dobbeltfokuseret alkoholbehandling.

Som følge af vigtigheden af at fastholde videnscenterfunktionen på Ringgården er satspuljepartierne enige om at afsætte 5,5 mio. kr. i perioden 2016-2019 med henblik på at sikre en fortsat kompetenceudvikling af kommunale alkoholbehandlere samt en fortsat udvikling af viden omkring behandling af dobbeltbelastede. Der afsættes 0,5 mio. kr. i 2018 til en evaluering af kompetencecentret.

Styrkelse af den kommunale alkoholbehandling af dobbeltbelastede

Mio. kr.	2016	2017	2018	2019	Permanent
	13,5	13,5	13,5	13,5	13,5

Puljemidlerne vil blive fordelt på baggrund af ansøgninger fra kommunerne og efter faglig indstilling fra Sundhedsstyrelsen. Hvordan midlerne permanentgøres vil blive taget op i forbindelse med projektperiodens udløb i 2019.

Opfølgning på satspuljeaftalen 2012-2015 – flere sengepladser i psykiatrien

Satspuljepartierne er enige om, at 40 mio. kr. årligt permanentgøres til flere dag- og døgnpladser i psykiatrien. Satspuljepartierne understreger vigtigheden af, at fremtidige omlægninger i psykiatrien fortsat sikrer opretholdelse af tilstrækkelig stationær kapacitet til patienter, der har behov for indlæggelse i kortere eller længere tid.

Satspuljepartierne er endvidere enige om, at der i forbindelse med regionernes årlige statusredegørelser for de 2,2 mia. kr. til psykiatrien (den ekstraordinære satspuljeaftale for 2015-2018) følges op på udviklingen i den samlede kapacitet i psykiatrien.

Flere sengepladser i psykiatrien

Mio. kr.	2016	2017	2018	2019	Permanent
	40,0	40,0	40,0	40,0	40,0

Opfølgning på satspuljeaftalen 2015-2018 – Tilskud til psykologhjælp i praksissektoren

Med den ekstraordinære satspuljeaftale på psykiatriområdet fra juni 2014 blev der reserveret 150 mio. kr. over 3 år til at indgå i forhandlingerne om satspuljen for 2016. Reservationen svarer til de nuværende udgifter til opretholdelse af let til moderat depression og let til moderat angst, herunder OCD, i ordningen. Partierne blev enige om, at reservationen skal ses i ly-

set af Sundhedsstyrelsens evaluering af psykologordningen, som bl.a. belyser grundlaget for opretholdelse af ordningen.

Sundhedsstyrelsen har udarbejdet en evaluering og perspektivering af psykologordningen, der blev offentliggjort i september 2015. Af evalueringen fremgår det, at der hensigtsmæssigt kan gennemføres en række strukturelle ændringer i psykologordningen for at bedre kvaliteten, vidensgrundlaget og styringsmulighederne fremover. Rapporten peger på en række overordnede sigtelinjer for udviklingen af ordningen:

- Tilskudsordningen bør i højere grad tilrettelægges som en integreret del af et sammenhængende sundhedsvæsen, hvor praktiserende psykologer har et tæt samarbejde primært med almen praksis, men også med de øvrige aktører på området.
- Tilskudsordningen bør afgrænses og målrettes til personer med psykiske lidelser og psykisk patologiske reaktioner, hvor der er evidens for psykologbehandling.
- Henvvisning til psykologbehandling bør for alle henvisningsårsagerne ske med baggrund i reviderede faglige visitationsretningslinjer, som understøtter almen praksis' rolle som gatekeeper.
- Psykologer i praksissektoren bør i højere grad arbejde systematisk med kvalitet og evidensbaserede metoder, herunder monitorering af indsatsen.
- Der bør udvikles et bedre datagrundlag til at dokumentere aktiviteter og resultater af tilskudsordningen.

Satspuljepartierne er på baggrund af evalueringen enige om at videreføre psykologordningen for angst og depression i sin nuværende form.

Satspuljepartierne er endvidere enige om, at eventuelle ændringer i adgangen til ordningen bør afvente initiativer med fokus på at sikre kvalitet og styringsmuligheder i ordningen. Det er blandt andet vigtigt, at kun den målgruppe, som har gavn af tilbuddet, og som ordningen er tiltænkt, modtager behandling under ordningen.

Der igangsættes nu initiativer for at sikre korrekt henvisning af patienter samt sikre grundlaget for monitorering og dataopsamling om behandlingsmetoder og effekt. Partierne noterer, at Sundhedsstyrelsen bl.a. udarbejder reviderede faglige retningslinjer, og at der igangsættes et arbejde med etablering af en kvalitetsdatabase.

Satspuljepartierne vil modtage en status for fremdriften af kvalitetsarbejdet i juni 2016.

På den baggrund afsættes der 150 mio. kr. i perioden 2016-2018 til videreførelse af tilbuddet om tilskudsberettiget psykologbehandling i sin nuværende form, dvs. for personer med let til moderat depression, som er i alderen 18 år og opefter, samt til personer med let til moderat angst, herunder OCD, som er i alderen 29-38 år.

Tilskud til psykologhjælp i praksissektoren					
Mio. kr.	2016	2017	2018	2019	Permanent
	60,0	60,0	60,0	-	-

Af de 60 mio. kr. i 2016 vedrører de 30 mio. kr. reservede midler fra satspuljeaftalen 2012-2015 som følge af, at ordningen først trådte i kraft medio 2012.

Opfølgning på satspuljeaftalen 2015-2018 – Videreførelse af reservation af midler til psykologordningen

Der blev med den ordinære satspuljeaftale på sundhedsområdet fra oktober 2014 indgået en aftale mellem partierne om en reserve på yderligere 14,5 mio. kr. over 3 år til at følge op på Sundhedsstyrelsens evaluering og perspektivering af psykologordningen med henblik på at kunne dække en eventuel udvidelse af aldersgruppen for patienter med angstlidelser.

I lyset af Sundhedsstyrelsens anbefalinger i psykologevalueringen og det arbejde, der skal igangsættes om kvalitet i ordningen, er satspuljepartierne enige om at lade de i 2016 afsatte midler på 4,9 mio. kr. indgå i prioriteringen i forbindelse med udmøntningen af satspuljen for 2016-2019. Den resterende del af reserven vil indgå i forhandlingerne om satspuljen for 2017.

Satspuljepartierne vil som ovenfor nævnt modtage en status for fremdriften af kvalitetsarbejdet i juni 2016.

På den baggrund er satspuljepartierne enige om at fastholde de resterende midler på 9,6 mio. kr. til brug for drøftelserne i forbindelse med forhandlingerne om satspuljen for 2017.

Videreførelse af reservation af midler til psykologordningen					
Mio. kr.	2016	2017	2018	2019	Permanent
	-	4,8	4,8	-	-

Opfølgning på satspuljeaftalen 2015-2018 – Omprioritering af midler til nedbringelse af ventetid til genoptræning

Hurtig igangsættelse af genoptræning efter udskrivning fra sygehus har stor betydning for den enkelte borgers mulighed for at opnå den bedst mulige funktionsevne og vende tilbage til et så normalt liv som muligt. For den ældre borger kan rettidig genoptræning være afgørende for, at vedkommende bliver mindre plejekrævende og f. eks. kan blive i eget hjem. For yngre borgere kan det betyde, at de hurtigere kan vende tilbage til job eller uddannelse.

I satspuljeaftalen 2015-2018 blev der afsat midler til kommunerne til nedbringelse af ventetiden på genoptræning med en målsætning om maksimalt 14 dages ventetid efter udskrivning. Det fremgik af aftalen, at der skulle opnås enighed med KL herom via aftalen om kommunernes økonomi. Det lykkedes ikke at nå til enighed med KL om den foreslåede model i økonomiaftalen. Det vurderes dog, at det fortsat er ønskværdigt at styrke kommunernes indsats på genoptræningsområdet.

Da ældre har en højere indlæggelsesfrekvens og dermed også oftere behov for genoptræning end den øvrige befolkning har kommuner med en stor andel af ældre borgere en særlig udfordring i forhold til at kunne tilbyde genoptræning hurtigt.

Satspuljepartierne er derfor enige om at omprioritere de afsatte midler fra sidste års aftale, så de særligt rettes mod kommuner med en stor andel ældre borgere. Midlerne skal gå til nedbringelse af ventetiden til genoptræning gennem pukkelafrvikling, kapacitetsudbygning, optimering af arbejdsgange m.v. Samtidigt afsættes midler til forbedring af registreringerne på området, således at ventetidsopgørelserne for genoptræning bliver mere retvisende.

Satspuljepartierne er endvidere enige om, at de midler, der blev afsat i 2015 (6,9 mio. kr.) føres tilbage til satspuljen.

På den baggrund afsættes 90 mio. kr. i perioden 2016-2018 til nedbringelse af ventetiden til genoptræning. Fordelingen til kommunerne sker efter en fordelingsnøgle for udgiftsbehovet for ældreområdet.

Genoptræning					
Mio. kr.	2016	2017	2018	2019	Permanent
	36,0	27,0	27,0	-	-

5. Administration mv.

Af bevillingen til de nævnte indsatsområder kan der reserveres op til 3 % til administration mv. (heraf 2/3 til lønsum). Det reelle træk på de pågældende puljer opgøres ved årets udgang som de faktisk afholdte administrationsomkostninger, jf. Økonomitstyrelsens vejledning.

6. Dokumentation og opfølgning

Overordnet set har aftalen til formål at sikre en målrettet anvendelse af de afsatte ressourcer til forankring, kvalitetsudvikling og fortsat udbygning af tilbuddene til sindslidende, handicappede og andre særligt udsatte grupper. Derfor stilles der en række krav om mål og dokumentation af de projekter, der søger om økonomisk støtte.

Mål og dokumentation

Projekter, der søger om puljemidler afsat med aftalen, skal opstille klare mål/succeskriterier i projektbeskrivelsen og heri redegøre for, hvordan de vil dokumentere de opstillede mål.

I projektbeskrivelsen skal projekterne præcisere, hvordan de vil forbedre indsatsen og udvikle og anvende indikatorer, som dokumenterer resultaterne af indsatsen.

Projekterne følger årligt op på projekternes resultater, og det er et krav at projektet afrapporterer om mål, effekt, gennemførelsen m.v. Det sker gennem statusrapporter typisk midtvejs og ved afslutningen af et projekt. Inden for hvert projekt skal der efter projektperioden kunne påvises konkrete forbedringer for deltagerne i projekterne. Efter puljens udløb foretages en samlet evaluering af de iværksatte projekter i forhold til de opstillede mål.

Opfølgning

Satspuljeordførerne vil forud for de årlige satspuljeforhandlinger blive orienteret om status for fremdriften af de enkelte initiativer, ligesom der vil ske en ad hoc orientering af satspuljeordførerne, såfremt der sker væsentlige ændringer i de enkelte initiativer.

Bilag 3. Aftale om udmøntning af satspuljen for 2016 på social- og indenrigsområdet

Regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Alternativet, Det Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti har den 27. oktober 2015 indgået aftale om udmøntning af satspuljen for 2016 for social- og indenrigsområdet.

Aftalen indeholder et antal større strategiske udviklings- og udbredelsesinitiativer. Aftalen indeholder også midler til videreførelse og forankring mv. af eksisterende sociale indsatser.

Mod en tidligere, forebyggende og mere effektiv indsats

Satspuljepartierne er enige om, med inspiration fra Sverige og Herning Kommune, at understøtte kommunerne i at omlægge deres indsats for udsatte børn og unge til en tidligere, forebyggende og mere effektiv indsats. Der afsættes midler til en faglig og økonomisk støtte til omlægningen samt en styrket viden om metoder i og virkning af lovende social praksis. Konkret afsættes midler til etablering af et udgående rådgivningsteam, som yder faglig støtte til kommunerne til omlægningen samt en ansøgningspulje til ekstraudgifter, som forventes i begyndelsen af omlægningen. Derudover afsættes midler til at dokumentere forebyggende indsatser i kommunerne. Der afsættes i alt 96 mio. kr. i perioden 2016-2019 til initiativet.

Udbredelse af housing first på hjemløseområdet

Evalueringen af Hjemløsestrategien viser, at hjemløse kan hjælpes ud af hjemløshed. Derfor styrkes arbejdet med at hjælpe borgere, der er blevet hjemløse, og samtidig øges viden om, hvordan hjemløshed kan forebygges. Der afsættes midler til en udvidelse af det nuværende hjemløseerejsehold, så det både støtter implementeringen af housing first-tilgangen og bostøttemetoderne i kommuner samt på forsorgshjem. Derudover afsættes midler til bl.a. en analyse af vejen ind og ud af hjemløshed. Der afsættes i alt 31,6 mio. kr. i perioden 2016-2019 til initiativet.

Udbredelse af behandlingsmodeller til unge med misbrug

Satspuljepartierne er enige om at afsætte midler til at styrke misbrugsbehandlingen til unge med et misbrug. Der afsættes derfor midler til at udbrede en række virksomme behandlingsmodeller eller delelementer fra modellerne i kommunerne og på anbringelsessteder. Det drejer sig om modellen "U-turn", "U18-modellen" samt familiebehandlingsmetoden "Multisystemisk Terapi Substance Abuse". Udbredelse af metoden "Projekt Andre Valg" skal motivere anbragte unge på behandlingssteder med et misbrug til at gå i misbrugsbehandling. Der afsættes i alt 54,3 mio. kr. i perioden 2016-2019 til initiativet.

Understøttelse af frivillighedsområdet

Der afsættes midler til en samlet frivilligpakke, som skal sikre 1) En lokalt forankret understøttelse af den frivillige indsats i kommunerne gennem fortsat finansiering til frivilligcentre 2) Midler til Fonden for Socialt Ansvar til udvikling og understøttelse af den frivillige indsats på tværs af landets kommuner samt 3) Midler til understøttelse af integrationsindsatsen i civilsamfundet. Konkret tages afsæt i den aktuelle situation, hvor mange ønsker at gøre en frivillig indsats for dem, der får asyl i Danmark, ved at understøtte initiativet "Venner viser vej", som koordineres af Røde Kors. Der afsættes i alt 39,9 mio. kr. i perioden 2016-2018 til initiativet.

Styrket indsats for gravide kvinder med et misbrug

Satspuljepartierne er enige om at harmonisere og styrke lovgivningen på socialområdet og sundhedsområdet, bl.a. så der er samme forpligtigelse for kommunerne til at tilbyde gravide med misbrug af stoffer og/eller alkohol en kontrakt på baggrund af kvindens samtykke om behandling med mulighed for tilbageholdelse. Lovændringen understøttes af udvikling og afprøvning af et metode- og kompetenceudviklingsforløb for 1-2 døgnbehandlingstilbud målrettet gravide kvinder med et misbrug, så der sikres tilbud af høj kvalitet til målgruppen. Samtidig vil socialtilsynet påse, at stederne er egnede til målgruppen. Endelig styrkes den eksisterende forebyggende indsats i kommunalt og regionalt regi. Loven evalueres tre år efter ikrafttræden. Der afsættes i alt 27,5 mio. kr. i perioden 2016-2019 til initiativet.

Skæve boliger og inklusionsboliger til psykisk og socialt sårbare personer

Der afsættes midler til at yde støtte til etablering og drift af såkaldte skæve boliger og inklusionsboliger. Inklusionsboligerne er boliger til psykisk og socialt sårbare personer i eksisterende almene familieboliger, herunder som kollektive bofællesskaber, hvor der tilknyttes sociale støttefunktioner til inklusionsboligerne. Der afsættes i alt 36 mio. kr. i perioden 2017-2019 til formålet. Midlerne kan søges af almene boligorganisationer alene eller i samarbejde med andre aktører, som fx sociale tilbud til personer i målgruppen.

Fremme af trivsel og læring hos udsatte børn

Der afsættes midler til et korps af pædagogiske praksiskonsulenter, der skal medvirke til at bryde negativ social arv for udsatte børn ved at fremme og forankre viden og handlekompetencer hos det pædagogiske personale i dagtilbuddene. Det sker bl.a. via målrettede forløb til dagtilbud og kommuner samt regionale seminarer i hele landet om virksomme metoder og pædagogiske redskaber, som bl.a. fremmer børns sproglige udvikling. Der afsættes i alt 23 mio. kr. i perioden 2016-2019 til formålet.

Turboforløb for fagligt udfordrede elever

Der er gode erfaringer med intensive læringsforløb for fagligt udfordrede elever. Med projektet understøttes skolernes intensive læringsforløb, samtidig med, at der udvikles sikker viden om, hvad der virker, og hvordan det forankres i kommunerne bedst muligt, så der opnås den største og mest vedvarende effekt på elevers læring. Projektets resultater skal klæde skolerne på til efterfølgende at anvende turboforløb som et redskab i deres indsats over for fagligt udfordrede elever. Satspuljepartierne er enige om at afsætte i alt 20,8 mio. kr. i perioden 2016-2019 til formålet.

Resocialisering af indsatte med opmærksomhedsforstyrrelser

Der afsættes midler til en målrettet indsats til indsatte med opmærksomhedsforstyrrelser eller lignende vanskeligheder i et til to fængsler samt for løsladte og betinget dømte i kommuner-

ne. Formålet er at styrke borgerens kompetencer og egen mestring. Samtidig styrkes det tværsektorielle myndighedssamarbejde for at understøtte en bedre og smidigere overgang for borgeren. Der afsættes i alt 15,5 mio. kr. i perioden 2016-2019 til initiativet.

Udvikling af samfundsøkonomiske modeller

Der afsættes i alt 5 mio. kr. i 2016 og 2017 til udvikling eller videreudvikling af modeller som fx Skandia-modellen til belysning af de samlede økonomiske konsekvenser ved at sætte ind med forebyggende sociale indsatser og dokumenterede virksomme metoder på voksenområdet. Modeludviklingen skal ske gennem inddragelse af kommuner og afprøves på konkrete områder, herunder på misbrugsområdet.

Krav på udredning af ordblindhed

Initiativet skal forbedre det faglige grundlag for udredning, bl.a. med henblik på at sikre bedre samspil mellem de nuværende tests på området. Regeringen fremlægger lovforslag til en ændring af folkeskolelovgivningen, hvormed forældre og elever én gang i en elevs skoleforløb gives retskrav på gennemførelse af test til udredning af ordblindhed. Retskravet indføres fra skoleåret 2017/2018. Som led i indsatsen afsættes der midler til et forbedret fagligt grundlag og til finansiering af de kommunale merudgifter ved gennemførelse af ordblindetest. Satspuljepartierne er enige om at afsætte i alt 1,0 mio. kr. i 2016, 2,8 mio. kr. i 2017 og 3,6 mio. kr. årligt fra 2018 og frem.

Opfølgende samtaler til tidligere anbragte unge

Satspuljepartierne er enige om at afsætte midler til et forsøgsprojekt, så nuværende eller tidligere anbragte unge i alderen 17-23 år, der ikke modtager efterværn, får ret til opfølgende samtaler med en voksen, de er tryk ved, det første år efter, anbringelsen ophører. Formålet er, at de unge, der har været anbragt på et opholdssted eller en institution, som selv ønsker kontakten, får støtte til at finde sig til rette i voksentilværelsen. Der afsættes 6,4 mio. kr. i perioden 2016-2017 til blandt andet en ansøgningspulje.

Rådgivningstilbud til psykisk sårbare unge

Satspuljepartierne er enige om at afsætte 10 mio. kr. til en ansøgningspulje til at etablere eller udvide åbne rådgivningstilbud til psykisk sårbare unge i alderen 12-25 år. Formålet er, at psykisk sårbare unge i målgruppen har let adgang til at tale med voksne om de problemer, den unge har, bl.a. med henblik på at forebygge, at problemerne vokser sig større. Derfor skal den unge kunne komme ind fra gaden uden forudgående aftale og møde en voksen at tale med. Endvidere skal den unge som udgangspunkt have mulighed for anonymitet. Rådgivningstilbuddet skal være baseret på frivillige kræfter. Puljen udmøntes i 2017 for en treårig projektperiode.

Styrket indsats til beskyttelse af børn mod seksuelle overgreb med særligt fokus på indsatsen for børn i dagtilbud

Satspuljepartierne er enige om at sikre en styrket indsats til beskyttelse af børn mod seksuelle overgreb med særligt fokus på indsatsen for børn i dagtilbud. Derfor er det vigtigt, at børn lærer om grænser mellem sig selv og andre, og om hvordan de kan give udtryk for disse grænser. Pædagoger og andre relevante fagpersoner tilknyttet dagtilbud skal derfor styrkes i deres viden om, hvordan man taler med de yngste børn om at sætte grænser og respektere andres grænser. Formålet er at forebygge seksuelle overgreb mod børn og sikre, at overgreb stoppes så tidligt som muligt. Midlerne skal gå til udbredelse af et redskab udviklet til at hjælpe voksne med at tale med børn om overgreb samt kurser til pædagoger mv. i brugen af red-

skabet. Satspuljepartierne er enige om at drøfte evalueringen af Overgrebspakken, når den foreligger senere i 2015. Der afsættes 6,0 mio. kr. i perioden 2016-2018 til indsatsen.

Klare rammer for voksenansvar over for anbragte børn og unge

Satspuljepartierne er enige om, at der er behov for klare rammer for voksenansvar over for anbragte børn og unge. Det skal være tydeligt, hvornår magtanvendelse kan ske, og hvornår det ikke kan ske. Dette både af hensyn til børnenes, de unges og personalets retssikkerhed. Satspuljepartierne ønsker samtidig at sikre, at personalet på anbringelsesstederne har de tilstrækkelige redskaber til at understøtte børnene og de unges trivsel, udvikling og socialpædagogiske behandling.

Aftaleparterne er derfor enige om at drøfte disse emner, og om at den videre proces tilrettelægges, så et kommende lovforslag kan fremsættes med udgangen af februar måned 2016. Der afsættes en økonomisk ramme til de videre forhandlinger på i alt 42,3 mio. kr. i perioden 2016-19 og herefter 13,0 mio. kr. årligt i varige midler.

Undersøgelse af stofmisbrugsområdet fra et brugerperspektiv

Der afsættes 1,5 mio. kr. i 2016 til en undersøgelse, der har til formål at tilvejebringe et brugerperspektiv på hverdagen for mennesker med et stofmisbrug i relation til lovgivning og praksis på området. Den kvalitative undersøgelse skal gennemføres i samarbejde med praktikere på området og bredt se på brugernes møde med myndigheder mv. samt belyse, hvordan midlerne på området anvendes mest hensigtsmæssigt ud fra et brugerperspektiv.

Naturen som social og rehabiliterende indsats

Satspuljepartierne er enige om at afsætte 3,0 mio. kr. i 2016 til en ansøgningspulje, der gennem naturen som social og rehabiliterende indsats skal hjælpe personer med psykiske vanskeligheder som fx stress, depression og angst, der er i risiko for social udsathed.

Fortsat støtte til udvikling af sociale teknologier

Satspuljepartierne er enige om at reservere op til 4,0 mio. kr. i perioden 2016-2017 til videreførelse af Living IT-Labs aktiviteter. Udmøntning af de reserverede midler er betinget af, at tilskud til Living IT-Lab kan ske i fuld overensstemmelse med reglerne om statsstøtte. Alternativt anvendes midlerne på handicapområdet.

Udvidet åbningstid af BørneTelefonen

Satspuljepartierne er enige om at sikre en udvidelse af BørneTelefonens åbningstid. Det er vigtigt, at børn og unge har et sted at henvende sig og få luft for deres bekymringer, også på tidspunkter hvor andre ikke er tilgængelige. Der afsættes i alt 4 mio. kr. i perioden 2016 og 2017 til formålet.

Bedre inklusion af nyttilflyttede grønlændere i Danmark

Der afsættes i alt 4 mio. kr. i 2016 til de grønlandske huse i Aalborg, Aarhus, København og Odense.

Folkekirkens Familiestøtte - Støtte til sårbare familier

Der afsættes i alt 3,6 mio. kr. i perioden 2016-2019 til Folkekirkens Familiestøtte i Aalborg Stift.

Derudover er satspuljepartierne enige om at afsætte midler til at sikre videreførelsen af følgende projekter, hvis bevilling udløber i 2015:

- **Regionale centre for seksuelt misbrugte**
Der afsættes i alt 47 mio. kr. i perioden 2016-2019 til fortsat drift og varig forankring af senfølgecentre.
- **Merbevilling til Ombudsmandens Børnekontor**
Der afsættes i alt 8,8 mio. kr. i perioden 2016-2019 til Ombudsmandens Børnekontor.
- **Levevilkårsundersøgelse og inklusionsmåling**
Der afsættes i alt 5,7 mio. kr. i perioden 2016-2019 til en gentagelse af levevilkårsundersøgelse samt inklusionsmåling af levevilkårene for mennesker med funktionsnedsættelser.
- **Frivillig gældsrådgivning og rådgivning til udsættelsestruede lejere**
Puljen til frivillig gældsrådgivning videreføres for to år, og samtidig iværksættes en undersøgelse af modeller for gældsrådgivning til socialt udsatte samt mulighederne for en varig forankring. Der afsættes i alt 21,7 mio. kr. til initiativet i 2016. Derudover afsættes i alt 10 mio. kr. i perioden 2016-2017 til en videreførelse af puljen til almen boligorganisationer til rådgivning til udsættelsestruede lejere.
- **Hanne Mariehjemmet**
Der afsættes i alt 20,1 mio. kr. i perioden 2016-2018 til videreførelse af Hanne Mariehjemmet for socialt udsatte kvinder fra misbrugs- og prostitutionsmiljøet.
- **Akut krisecenter for socialt udsatte stofmisbrugere**
Der afsættes 6,0 mio. kr. i 2016 til videreførelse af Kongens Ø - akut krisecenter for socialt udsatte stofmisbrugere med henblik på forankring fra 2017.
- **Puljer til etablering af midlertidige nødovertatningstilbud, uddeling af julehjælp og sommerferiehjælp**
Der afsættes
 - 8,2 mio. kr. i perioden 2016-2018 til nødovertatning
 - 8,0 mio. kr. i perioden 2016-2018 til julehjælp
 - 10,0 mio. kr. i perioden 2016-2017 til sommerferiehjælp
- **Dialog mod Vold og Mødrehjælpen**
Satspuljepartierne er enige om at give et tilsagn om tilskud i 2015 på i alt 12,9 mio. kr. for perioden 2016-2018 til Dialog mod Volds projekt målrettet voldsudøvere og i alt 7,2 mio. kr. for perioden 2016-2018 til Mødrehjælpens projekt "Ud af Voldens Skygge" til videreførelse af projekterne.
- **Exit Prostitution**
Projekt Exit Prostitution, som blev finansieret som en del af satspuljeaftalen for 2012, gives et tilsagn om tilskud i 2015 på 12,3 mio. kr. til videreførelse af projektet i 2016.

Drifts- og forankringsstøtte til frivillige organisationer mv.

Aftalepartierne er enige om at afsætte forankrings- og driftsstøtte til en række eksisterende satspuljeprojekter.

- Der afsættes i alt 8 mio. kr. i perioden 2016-2017 til videreførelse af Danmark Idræts Forbunds projekt "Get2Sport".
- Der afsættes i alt to mio. kr. i perioden 2016-2017 til videreførelse af Den Sociale Retshjælps projekt "Fængselsrejsesholdet".
- Der afsættes i alt 0,6 mio. kr. i perioden 2016-2017 til forankringsstøtte til Landsforeningen Talentspejdernes projekt "Talentspejderne".
- Der afsættes i alt 1,4 mio. kr. i perioden 2016-2017 til forankringsstøtte til Røde Kors Hovedstaden og projektet "Terminal 1".
- Der afsættes årligt 0,7 mio. kr. i perioden 2016-2019 og varigt herefter til forhøjelse af eksisterende driftsstøtte til Landsforeningen Spædbarnsdød.
- Der afsættes årligt 0,3 mio. kr. i perioden 2016-2019 og varigt herefter til driftsstøtte til Sjældne Diagnoser.

Opfølgning på aftalen

Den samlede aftale har til formål at styrke indsatsen på socialområdet. En væsentlig forudsætning for dette er, at resultaterne fra enkelte initiativer opsamles og systematiseres med henblik på, at gode og effektfulde indsatser kan implementeres i praksis. Satspuljeordførerne vil forud for de årlige satspuljeforhandlinger blive orienteret om status for fremdriften af de enkelte projekter, ligesom der vil ske en løbende orientering af satspuljeordførerne, såfremt der sker væsentlige ændringer i de enkelte projekter.

Klare rammer for voksenansvar over for anbragte børn og unge

Regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Alternativet, Det Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti har den 5. november 2015 indgået aftale om rammerne for voksenansvar overfor anbragte børn og unge.

Aftalen følger op på aftalen om udmøntning af satspuljen for 2016 for social- og indenrigsområdet.

Aftalens elementer

Børn og unge har en række grundlæggende rettigheder, der følger af bl.a. grundloven, Den Europæiske Menneskerettighedskonvention og Børnekonventionen. Børn og unge har bl.a. ret til privatliv, medbestemmelse og personlig integritet. Børn og unge har herudover ret til omsorg og beskyttelse. De har ret til, at der er nogen, der passer på dem og tager sig af dem, og som sørger for, at de trives og udvikler sig.

At varetage omsorgen over for et barn eller en ung indebærer bl.a., at man udviser respekt for barnet eller den unge og er opmærksom på, at sikre barnet eller den unges grundlæggende rettigheder. Det betyder samtidig, at man hjælper barnet eller den unge i svære situationer, hvor barnet eller den unge ikke kan overskue konsekvenserne af egne handlinger. Der kan således opstå behov for, at en voksen griber ind i en konkret situation og drager omsorg for, at barnet eller den unge ikke volder skade på sig selv, på andre eller på ting.

At drage omsorg for et barn kan således betyde, at det kan være nødvendigt at tage fat i barnet og fastholde det eller føre det ind i et andet rum. En sådan handling er et indgreb i barnets rettigheder og kan derfor være magtanvendelse. Anvendelse af magt er en svær balancegang mellem hensynet til at yde barnet eller den unge den nødvendige omsorg og beskyttelse og hensynet til barnets eller den unges øvrige rettigheder. Og det er helt afgørende, at anvendelsen af magt ikke erstatter omsorg og pædagogisk støtte og kun anvendes i de situationer, hvor det er nødvendigt, fordi alle andre pædagogiske muligheder er udtømt, og der dermed ikke er andre redskaber til at hjælpe barnet eller den unge.

Indgreb i et barns eller en ungs rettigheder skal altid være proportionelt og skal altid udgøre den sidste udvej i forsøget på at hjælpe barnet eller den unge. Det er samtidig afgørende, at det altid overvejes, hvilke konsekvenser anvendelsen af magt kan have for relationen og tilliden mellem barnet eller den unge og medarbejderen. Enhver anvendelse af magt over for et barn eller en ung skal således give anledning til refleksion blandt det pædagogiske personale på anbringelsesstedet, bl.a. i forbindelse med supervision.

Anbragte børn og unge har de samme rettigheder som alle andre børn og unge. Forpligtelsen til at sikre barnets eller den unges rettigheder, herunder retten til omsorg og beskyttelse, overgår fra forældrene til medarbejderne på anbringelsesstedet, når et barn eller en ung anbringes uden for hjemmet.

Der er i dag betydelig tvivl om, hvad medarbejderne på anbringelsesstederne må i forbindelse med varetagelsen af den daglige omsorg over for de anbragte børn og unge. Satspuljepartierne er derfor som en del af satspuljeaftalen for 2016 blevet enige om at skabe klare rammer for voksenansvar over for anbragte børn og unge. Satspuljepartierne ønsker, at det skal være helt tydeligt, hvornår der er adgang til at anvende magt over for et barn eller en ung, der er anbragt uden for hjemmet, og hvornår der ikke er adgang hertil.

Aftalen indebærer en tydeliggørelse af de eksisterende regler på området, herunder en tydeliggørelse af børns og unges grundlæggende rettigheder i relation til magtanvendelse, adgangen til kortvarig fastholdelse og bortvisning samt adgangen til at anvende rusmiddeltest med samtykke.

Satspuljepartierne er herudover enige om at foretage visse udvidelser af adgangen til at anvende magt over for anbragte børn og unge. Udvidelserne omfatter:

Tilbageholdelse under anbringelsen

Den eksisterende adgang til tilbageholdelse *i forbindelse med* anbringelsen på åbne døgninstitutioner og opholdssteder udvides, så børn og unge-udvalget også kan træffe afgørelse om tilbageholdelse i op til 14 dage *under* anbringelsen. Udvidelsen er til brug for de situationer, hvor det, efter anbringelsen er iværksat, viser sig, at der er behov for at kunne beskytte barnet eller den unge mod at foretage handlinger, der kan medføre risiko for barnets eller den unges udvikling, fx kriminalitet, stofmisbrug mv. Således vil der som udgangspunkt kunne ske tilbageholdelse af en ung i alt 2 x 14 dage i løbet af en anbringelse. Der vil dog være mulighed for at tilbageholde barnet eller den unge i op til 14 dage yderligere, hvis særlige hensyn gør sig gældende, herunder hensynet til kontinuitet i anbringelsen. Hvis der opstår behov for yderligere tilbageholdelse, må den anbringende kommune overveje, om barnet eller den unge i stedet bør anbringes på en delvist lukket afdeling eller institution eller i sidste ende en sikret afdeling eller institution.

Afværgehjælp

Adgang til at døgninstitutioner, opholdssteder og kommunale plejefamilier kortvarigt kan fastholde eller føre et barn eller en ung til et andet rum for at forhindre eller afværge, at barnet eller den unge gør skade på genstande.

Undersøgelse af person på sikrede afdelinger og sikrede institutioner

Sikrede døgninstitutioner og sikrede afdelinger rummer i dag primært unge, som ved en dommerkendelse er anbragt i varetægtssurrogat, eller som har fået en dom om ubetinget frihedsstraf. Der er på disse institutioner og afdelinger derfor et øget behov for at kunne påse, at de unge ikke er i besiddelse af ulovlige effekter. Der er i dag mulighed for at undersøge den unges person på sikrede afdelinger og sikrede institutioner, hvis der er bestemte grunde til at antage, at barnet eller den unge er i besiddelse af ulovlige effekter, fx våben eller stoffer. Denne mulighed udvides, så der også kan ske undersøgelse af barnet eller den unges person på sikrede afdelinger og sikrede institutioner i forbindelse med ankomst, fravær og besøg, uden at der foreligger en konkret mistanke. Undersøgelsen kan lige som i dag alene foretages ved klap uden på tøjet og ved undersøgelse af lommer og sko med henblik på at finde ulovlige genstande som fx våben og stoffer. Såfremt det er muligt at foretage personundersøgelse med tekniske hjælpemidler, der er mindre indgribende end de eksisterende muligheder, fx ved brug af en metaldetektor, vil dette være muligt inden for de gældende regler. Dette vil blive uddybet i forarbejderne til loven.

Adgang til kortvarig fastholdelse og bortvisning samt afværgehjælp i kommunale plejefamilier.

Forældre har i kraft af deres omsorgspligt over for deres børn en række muligheder for at foretage visse omsorgshandlinger over for barnet, som andre ikke ville kunne foretage uden en klar lovhjemmel. Plejeforældre, som overtager den daglige omsorg for et barn, vil i vidt omfang have samme handlemuligheder over for barnet som forældrene. Men jo mere professionel relationen er mellem en voksen og et barn, jo mere taler for, at der skal være en klar lovhjemmel, før indgreb kan foretages. Kommunale plejefamilier indtræder bl.a. i kraft af deres uddannelse og erfaring i en mere professionel relation til det anbragte barn eller den unge. For at sikre at kommunale plejefamilier har de samme redskaber til at udøve den nødvendige omsorg over for det anbragte barn eller den unge, indføres der lovhjemmel til, at kommunale plejefamilier får adgang til at anvende kortvarig fastholdelse og bortvisning samt afværgehjælp.

Udbredelse af regelsættet om voksenansvar til interne skoler

Ansatte på interne skoler på anbringelsessteder, der udfører pædagogisk arbejde eller undervisning, får adgang til at anvende de samme handlemuligheder, som gælder på den øvrige del af anbringelsesstedet.

Tilbageførelse ved rømning

Der indføres adgang for medarbejdere på opholdssteder og døgninstitutioner til at tilbageføre et anbragt barn eller en ung, der stikker af eller forsøger at stikke af fra anbringelsesstedet, når det sker som led i omsorgspligten, og hvor barnet eller den unge udviser en adfærd, der medfører en risiko for skade på barnet eller den unge selv eller på andre.

Anbragte børn og unge kan ligesom andre børn og unge have behov for at være fri for voksne og fx forlade anbringelsesstedet. I langt de fleste tilfælde vil barnet eller den unge selv eller efter en dialog med en medarbejder på anbringelsesstedet vende tilbage til anbringelsesstedet efter kort tid. Hvorvidt en adfærd kan medføre en risiko for skade på barnet eller den unge selv eller på andre, vil således altid afhænge af en konkret vurdering, hvor barnets eller den unges alder, udvikling og modenhed skal tages i betragtning.

Aftaleparterne er enige om, at ansatte på opholdssteder og døgninstitutioner ikke skal udføre politiopgaver. Samtidig er det vigtigt, at personalet ikke bringes i situationer, som kan optrappe en konflikt, bringe de ansatte i fare eller være ødelæggende for det pædagogiske arbejde. Det er derfor afgørende, at der i vejledning og undervisningsmateriale er fokus på, i hvilke situationer tilbageførsel bør anvendes, og hvornår det ikke bør anvendes.

Ændring af afgørelseskompetencen ved anbringelse på en sikret afdeling/institution

Kompetencen til at træffe afgørelse om anbringelse på en sikret afdeling eller institution flyttes fra kommunalbestyrelsen til børn og unge-udvalget. Ændringen sker for at styrke de anbragte børns og unges retssikkerhed i forbindelse med anbringelsen.

Registrering og indberetning

Satspuljepartierne er enige om, at der i tråd med de gældende regler forsat skal ske registrering og indberetning af anvendelsen af magt over for barnet eller den unge. Indberetningerne skal sendes til henholdsvis socialtilsynet og til den anbringende kommune. De nye indgrebsmuligheder, der gives for tilbageholdelse, tilbageførelse, afværgehjælp og undersøgelse af person, skal således også registreres og indberettes efter de gældende regler. Registreringen skal ske så enkelt og smidigt som muligt, fx ved anvendelsen af et standardskema.

Implementering

Satspuljepartierne er herudover enige om at afsætte midler til aktiviteter, der skal medvirke til at sikre implementeringen af det nye regelsæt. Materialet skal bl.a. indeholde undervisningsmateriale målrettet anbringelsesstederne om, hvordan børn og unges rettigheder iagttages, samt om hvordan magtanvendelse forebygges og håndteres. Herudover vil der skulle udarbejdes informationsmateriale målrettet anbragte børn og unge om deres rettigheder i forbindelse med magtanvendelse.

Der vil ske en evaluering af de ændrede regler 2 år efter lovens ikrafttræden.

Der er afsat en økonomisk ramme til initiativet på op til 42,3 mio. kr. i årene 2016-19 og herefter op til 13,0 mio. kr. årligt i varige midler. Lovforslagets økonomiske konsekvenser skal forhandles med kommunerne. Der kan blive tale om regulering af trækket på satspuljen.

Stemmeaftale om opfølgning på socialtilsynsreformen

Regeringen, Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Enhedslisten, Liberal Alliance, Alternativet, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti har den 27. juni 2016 indgået stemmeaftale om opfølgning på socialtilsynsreformen.

Aftalen er et tillæg til Aftale om Et Nyt Socialtilsyn af 25. oktober 2012. Af Aftale om Et Nyt Socialtilsyn fremgår, at der skulle foretages en opfølgning i forligskredsen efter to år. Med opfølgningen ønskede forligspartierne at sikre, at reformen implementeres i overensstemmelse med partiernes ønske om en højere kvalitet af de sociale døgntilbud. Herudover fremgår det af Aftale om Et Nyt Socialtilsyn, at opfølgningen blandt andet skal følge op på, om formålet med reformen opfyldes med de iværksatte tiltag, eller om der er behov for yderligere tiltag.

Aftaleparterne er enige om, at reformen overordnet set er implementeret i overensstemmelse med ønsket om højere kvalitet af de sociale døgntilbud og et dialogbaseret tilsyn. Partierne er herunder enige om, at de iværksatte tiltag er hensigtsmæssige i forhold til formålet med reformen, men at opfølgningen har vist, at der er behov for følgende justeringer af regelsættet:

1. Botilbudslignende tilbud, hvor der er indgået en lejekontrakt efter lov om leje, bliver gennem en ændring af socialtilsynsloven omfattet af socialtilsynet, hvis socialtilsynslovens øvrige betingelser er opfyldt. På den måde sikres, at disse botilbudslignende tilbud, der indholdsmæssigt kan sidestilles med tilbud, der allerede i dag er omfattet af socialtilsynet, også bliver omfattet af socialtilsynet.
2. Efterskoler, frie fagskoler og frie grundskoler med kostafdeling, der har op til og med 8 pladser til anbringelse af børn og unge efter serviceloven, undtages gennem en ændring af socialtilsynsloven og serviceloven fra socialtilsynets godkendelse og driftsorienterede tilsyn. Herudover undtages efterskoler, frie fagskoler og frie grundskoler med kostafdeling, der har flere end 8 pladser til anbringelse af børn og unge efter serviceloven, fra det økonomiske og organisatoriske socialtilsyn. På den måde sikres, at socialtilsynet ikke overlapper tilsynet på undervisningsområdet.
3. Socialtilsynslovens bestemmelse om tilsyn med fonde ændres, således at tilbud omfattet af socialtilsynet, der er oprettet som fonde, generelt undtages fra lov om erhvervsdrivende fonde og lov om fonde og visse foreninger. Dermed sikres det, at det kun er én myndighed, der fører tilsyn med fondene omfattet af socialtilsynet. Indholdet af socialtilsynets opgave som fondstilsyn præciseres desuden i loven og i socialtilsynsbekendtgørelsen med henblik på at give socialtilsynet redskaber til at føre et effektivt fondstilsyn.

4. Der gennemføres en forenkling og målretning af tilsynet med tilbuddenes økonomi med følgende indhold:

- Lovens økonomiske krav til tilbuddene skal som hidtil være en betingelse for tilbuddets godkendelse.
- Tilsynet med tilbuddenes økonomi reguleres alene i socialtilsynsloven og bekendtgørelsen og tages ud som tema i kvalitetsmodellen. Sammenhængen mellem kvalitetsmodel og økonomisk tilsyn tydeliggøres i socialtilsynsloven, hvor det vil fremgå, at tilbuddets økonomi som hidtil skal vurderes som et led i tilbuddets samlede kvalitet.
- Der stilles fortsat krav om årlig godkendelse af tilbuddenes budgetter, men budgetskemaerne skal forenkles.
- Socialtilsynet skal kunne henholde sig til eventuelle revisionspåtegninger, med mindre der er konkret grund til andet.

Forslaget gennemføres ved en ændring af socialtilsynsloven og ved ændringer af socialtilsynsbekendtgørelsen.

5. Fristen for indsendelse af tilbuddenes budgetter ændres gennem en ændring af socialtilsynsbekendtgørelsen fra den 1. oktober til den 1. november. Herved sikres, at budgetfristen ligger efter fristen for vedtagelse af kommunernes og regionernes samlede budget.
6. Anonymitetskravet i whistleblowerordningen revideres, således at den person, der henvender sig, gennem en ændring af socialtilsynsloven får mulighed for helt eller delvis at ophæve anonymiteten, hvis personen ikke ønsker at være anonym.
7. Det fastsættes i socialtilsynsloven, at klager over socialtilsynenes afgørelser om at fratage et tilbud godkendelsen har opsættende virkning, med mindre socialtilsynet eller Ankestyrelsen vurderer, at særlige forhold, f.eks. fare for beboernes velfærd eller helbred, gør det påkrævet, at afgørelsen iværksættes straks.
8. Socialtilsynslovens bestemmelse om perioden for skærpet tilsyn ændres, således at det gøres muligt at fastsætte en individuel frist for en afgørelse om skærpet tilsyn, der er kortere end tre måneder. Herudover hæves gennem en ændring af socialtilsynsbekendtgørelsen tilsynstaksten for skærpet tilsyn til 10 % af årstaksten pr. måned, således at taksten i højere grad afspejler tilsynenes reelle omkostninger forbundet med det skærpede tilsyn.
9. Det præciseres i socialtilsynsloven, at socialtilsynet kan orientere den visiterende/ anbringende kommune, hvis tilsynet bliver opmærksomt på forhold, der er af betydning for indsatsen for den enkelte borger. Det skal være med til at sikre fokus på de anbringende eller visiterende kommuners forpligtelse til at føre personrettet tilsyn med børn, unge og voksne i døgntilbuddene.

10. Det præciseres i socialtilsynsloven, at Socialstyrelsen som led i sin opgave som auditfunktion, ud over stikprøver og vejledning, kan deltage i tilsynsbesøg og gennemføre auditforløb hos de enkelte socialtilsyn.
11. Det præciseres i socialtilsynsloven, at tilsynene kun kan udstede påbud, når forholdene i det enkelte tilbud giver anledning hertil. Herved sikres, at der kun udstedes påbud, når det er nødvendigt i forhold til tilbuddets kvalitet.

Aftaleparterne er enige om at drøfte, om de modtagne høringssvar skal føre til ændringer eller præciseringer i aftalen.

Det er forudsat, at opfølgningen på socialtilsynsreformen er udgiftsneutral. Den endelige afklaring af opfølgningens økonomiske konsekvenser vil ske i forbindelse med DUT-forhandlingerne af lovforslaget med KL.

Aftale mellem regeringen (Venstre), Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Alternativet, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om revision af servicelovens voksenbestemmelser

Regeringen, Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Alternativet, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti er enige om, at hjælp efter servicelovens voksenbestemmelser skal sikre, at borgeren får en sammenhængende og helhedsorienteret indsats, der modsvarer det hjælpebehov, borgeren har. Hjælpen skal tilrettelægges på baggrund af en konkret og individuel vurdering af borgerens behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.

Aftalepartierne er enige om, at hjælp efter servicelovens voksenbestemmelser i højere grad end i dag så vidt muligt skal hjælpe borgeren til positiv udvikling og hjælp til selvhjælp. Loven skal lette den daglige tilværelse for borgeren og forbedre livskvaliteten, ligesom hjælpen skal være med til at forebygge, at problemerne for den enkelte forværres. Der skal derfor øget fokus på tidlige, helhedsorienterede og sammenhængende indsatser.

Der er ligeledes enighed om, at servicelovens voksenbestemmelser på en række områder bør forenkles og afbureaukratiseres til gavn for både borger og kommune. Afbureaukratisering vil lette kommunernes sagsbehandling og sikre borgerne hurtigere afgørelser.

Med baggrund i drøftelserne er aftalepartierne således enige om en række initiativer vedrørende:

- Ændring af servicelovens formålsbestemmelser
- Tidlig, forebyggende indsats
- Regelforenkling og afbureaukratisering
- Tilkøb af socialpædagogisk ledsagelse
- Øvrige forslag (hjælperordninger og data)
- Retssikkerhed (varsling/opsat virkning for afgørelsen og klageadgang for § 109 og § 110 tilbud)
- Ikrafttræden og overgangsperiode

1. Ændring af servicelovens formålsbestemmelser

Servicelovens formålsbestemmelser angiver nærmere, hvilke hensyn der ligger bag loven og skal tillægges betydning ved lovens administration. Det betyder bl.a., at de indgår som fortolkningsbidrag, når der skal tages stilling til, om en borger har ret til hjælp efter de enkelte bestemmelser i serviceloven.

Aftalepartierne er enige om, at servicelovens formålsbestemmelser skal ændres, således at der bl.a. kommer øget vægt på rehabilitering og på fremme af inklusion i samfundet.

De aftalte tiltag fremgår af *boks 1* nedenfor.

Boks 1

Aftalepartierne er enige om, at servicelovens formålsbestemmelser ændres, som følger:

- Det tydeliggøres, at formålet med hjælp efter serviceloven er, at borgeren får en sammenhængende og helhedsorienteret indsats, der modsvarer borgerens behov samt fremmer den enkelte borgers mulighed for at udvikle sig og udnytte egne potentialer i det omfang, det er muligt for den enkelte.
- Det tydeliggøres, at formålet med hjælpen er at fremme inklusion i samfundet og understøtte, at borgeren opnår en højere grad af selvstændighed og selvhjulpenhed, herunder øge den enkelte borgers mulighed for deltagelse i uddannelse, beskæftigelse og sociale sammenhænge.
- Det tydeliggøres, at formålet med hjælpen er at medvirke til at sikre, at den enkelte borger kan udvikle sit funktionsniveau, ligesom formålet er at yde kompensation, omsorg og pleje.
- Det skal ligesom i dag fremgå, at hjælpen efter loven bygger på den enkelte borgers ansvar for sig selv og sin familie.
- Endelig skal det i lovbemærkninger og kommende vejledning indføres, at kommunerne skal være opmærksomme på samarbejdet mellem sektorer, ligesom det skal tydeliggøres, at det er en forudsætning for støtte efter serviceloven, at støtten ikke kan bevilges efter andre sektors lovgivning. Der vil i lovbemærkningerne desuden blive henvist til retssikkerhedslovens § 5, hvorefter kommunalbestyrelsen skal vurdere ansøgninger og spørgsmål om hjælp efter alle de muligheder, der findes i den sociale lovgivning, ligesom kommunalbestyrelsen skal være opmærksom på, om der kan søges om hjælp hos en anden myndighed eller efter anden lovgivning.

Aftalepartierne er endvidere enige om vigtigheden af at sikre sagsbehandlernes og borgernes overblik over de ydelser, der kan gives efter serviceloven. Der vil derfor i den kommende vejledning blive indført en oversigt over ydelserne i servicelovens voksenbestemmelser.

2. Tidlig, forebyggende indsats

Aftalepartierne er enige om at gøre det muligt for kommunerne at sætte ind med tidlige, forebyggende indsatser på et tidspunkt, hvor der ikke er tale om, at borgeren ellers er berettiget til ydelser efter serviceloven. Der vil være tale om tilfælde, hvor kommunalbestyrelsen i stedet via sådanne indsatser sætter fokus på hjælp til selvhjælp, på at aktivere borgernes egne ressourcer, hvorved borgerne bliver i stand til at mestre egen situation, og på at skabe sociale netværk. En tidlig, forebyggende hjælp skal medvirke til at hindre, at problemerne vokser sig store og udgiftstunge.

Kommunerne skal endvidere i endnu højere grad end i dag have mulighed for at benytte de kompetencer og muligheder, som den frivillige sektor kan levere i forhold til forebyggelse, samværstilbud i form af netværksgrupper, klubtilbud mv., som et generelt supplement til den kommunale indsats.

De aftalte tiltag fremgår af *boks 2* nedenfor.

Boks 2

Aftalepartierne er enige om en række tiltag, som sikrer en tidlig forebyggende indsats:

- **Udvidelse og tydeliggørelse af kommunernes mulighed for at sætte ind med tidlig forebyggende indsats.** Der gives bedre muligheder for at etablere og anvende gruppebaserede tilbud om hjælp og støtte. Ligeledes gives der mulighed for at iværksætte individuelle tilbud om socialpædagogisk hjælp og støtte i en tidsbegrænset periode, fx op til seks måneder. Kommunerne skal medtage borgernes ønsker og behov i overvejelserne om iværksættelse af indsats.
- **Udbygget samarbejde med civilsamfundet.** Kommunernes mulighed for at tilrettelægge den mest hensigtsmæssige opgaveløsning i den lokale kontekst tydeliggøres. Den frivillige indsats er et supplement til den fagprofessionelle indsats og ændrer ikke på det serviceniveau, der følger af den kommunale serviceforpligtigelse. Kommunen er således fortsat forpligtet til at yde den nødvendige bistand og støtte efter serviceloven til de borgere, som måtte have brug herfor.
- **Mulighed for tildeling af hjælpemidler og forbrugsgoder i en kortere tidsbegrænset periode.** Kommunerne får mulighed for at vælge at dispensere fra det krav om varig funktionsnedsættelse, der i dag findes i bestemmelserne om hjælpemidler og forbrugsgoder i en kortere tidsafgrænset periode – typisk en revalideringsperiode, hvor borgeren via et hjælpemiddel eller forbrugsgode nemmere kan opretholde forbindelsen til arbejdsmarkedet, uddannelsessystemet mv.
- **Sociale akuttibud.** Der etableres hjemmel for kommunerne til at kunne oprette og drive sociale akuttibud som led i kommunernes indsats over for borgere med en psykisk lidelse.

3. Regelforenkling og afbureaukratisering

Aftalepartierne er enige om, at flere af servicelovens nugældende regler på udsatte voksne- og handicapområdet er for komplekse og svære for kommunerne at administrere korrekt og for borgerne at gennemskue. Det kan medvirke til utilfredsstillende forløb for både borgere og sagsbehandlere. Der er derfor enighed om, at der er behov for regelforenklinger og afbureaukratiseringer, som gavner alle parter.

De aftalte tiltag fremgår af *boks 3* nedenfor.

Boks 3

Aftalepartierne er enige om en række tiltag, som sikrer regelforenkling og afbureaukratisering:

- **Lettere og hurtigere sagsbehandling i sager om hjælpemidler og forbrugsgoder til gavn for både kommuner og borgere.**
 - Der gives i enkle og entydige sager mulighed for at anvende forenklet sagsbehandling ved ansøgninger om hjælpemidler og forbrugsgoder.
 - Der indføres obligatorisk brug af tro- og loveerklæringer ved genbevilling af hjælpemidler, hvis borgerens funktionsevne i al væsentlighed er uændret.
 - Endelig gives der mulighed for, at kommunen kan vælge at gøre brug af tro- og loveerklæringer ved reparation af hjælpemidler og i den forbindelse opsætte faste kriterier for

reparationen.

- **Afbureaukratisering af reglerne om bilstøtte og bedre anvendelse af de offentlige midler**

- Reglerne om egnethedsvurderingen præciseres, så det bliver tydeligt, at kommunen skal foretage en helhedsvurdering, hvor borgerens samlede behov indgår.
- Betingelsen om, at bilen ikke må være forsynet med den særlige indretning fra fabrikken, for at der kan opnås tilskud til den særlige indretning, fjernes.
- Målgruppen for afdragsfrihed under uddannelse præciseres, så den bliver identisk med målgruppen for støtte til køb af bil på uddannelsesmæssigt grundlag.
- Genanskaffelsesperioden forhøjes fra seks til otte år for nye tilkendelser af bilstøtte, og samtidig udvides adgangen til førtidig udskiftning, så kommunen kan bevilge førtidig udskiftning, hvis det efter en samlet vurdering er uhensigtsmæssigt at reparere bilen. Borgerne vil kunne henvende sig til kommunen efter syv år og gøre opmærksom på, at pågældende ønsker at udskifte sin bil ved genanskaffelsesperiodens udløb med henblik på at sagsbehandlingen kan igangsættes.
- Reglerne for støtte til automatgear/elektronisk styrede gear ændres, så der ydes tilskud til faktiske udgift til automatgear dog maksimalt op til 24.899 kr. (2016-pl), desuden forhøjes genanskaffelsesperioden for automatgear til otte år.
- Endelig gælder for ansøgere, der tidligere har fået støtte til køb af bil, at et eventuelt provenu ved salget af den gamle bil inden for det seneste år eller en udbetalt forsikringssum skal indgå i købet af en eventuel ny bil.

- **Forenkling af udmålingssystemet for merudgiftsydelsen**

- Der fastsættes et standardbeløb på 1.000 kr., hvis de sandsynliggjorte merudgifter ligger i intervallet 524 kr. – 1.500 kr. om måneden.
- Der fastsættes endvidere et standardbeløb på 2.000 kr., hvis de sandsynliggjorte merudgifter ligger i intervallet 1.501 kr. – 2.500 kr. om måneden.
- Ved dokumenterede merudgifter på over 2.500 kr. om måneden dækkes de faktiske udgifter.

Aftalepartierne er enige om at afsætte 7,0 mio. kr. årligt i 2018 og frem af satspuljen til finansiering af kommunernes merudgifter som følge af forslaget.

- **Forenkling af reglerne for egenbetaling for ophold i botilbud efter §§ 109 og 110**

- Der fastsættes én national sats for egenbetaling for ophold på kvindekrisecenter (§ 109) og én national sats for ophold på forsorgshjem (§ 110). Derudover etableres hjemmel til, at opkrævningen kan foretages forud.
- Det bemærkes, at borgerne fortsat har mulighed for at ansøge handlekommunen om en reduktion eller bortfald af borgerens egenbetaling, såfremt særlige årsager gør sig gældende, fx at borgeren samtidig opretholder egen bolig, ikke har nogen indtægt mv.

4. Tilkøb af socialpædagogisk ledsagelse

Aftalepartierne er enige om vigtigheden af at skabe mulighed for kommunerne til at tilbyde borgere i døgntilbud at tilkøbe socialpædagogisk ledsagelse til ferie, hvis borgeren efter eget initiativ ønsker dette - en mulighed, som tidligere har været en praksis i visse kommuner, men som der imidlertid ikke var hjemmel til, hvorfor denne praksis måtte ophøre.

De aftalte tiltag fremgår af *boks 4* nedenfor.

Boks 4

Aftalepartierne er enige om følgende tiltag:

- **Tilkøb af socialpædagogisk ledsagelse**

- Der indføres mulighed for, at borgere i kommunale/regionale døgntilbud får mulighed for tilkøb af socialpædagogisk ledsagelse, så de kan få det personale, de kender, med på ferie.
- Muligheden omfatter tilkøb af socialpædagogisk ledsagelse, der ligger ud over den indsats efter serviceloven, som borgeren modtager i døgntilbuddet, det vil sige ud over den "kerneydelse", som leverandøren i forvejen skal levere. Kerneydelsen defineres på baggrund af en samlet vurdering af borgerens afgørelse, skriftlige oplysninger om, hvilken hjælp der er bevilget, om ferie indgår i taksten for døgntilbuddet og borgerens handlekommunes serviceniveau.
- Leverandøren af ordningen har ansvaret for at sikre, at brugen af tilkøbsordningen ikke må medføre negative konsekvenser for borgere på døgntilbud, der ikke benytter sig af tilkøbsmuligheden, og har også pligt til at sikre, at ferien kan gennemføres personalemæssigt forsvarligt og inden for rammerne af de ansattes ansættelsesvilkår i beskæftigelseslovgivningen.
- Kommunerne har forsyningsforpligtelse i forhold til at yde socialpædagogisk bistand efter servicelovens § 85. Borgere, der på baggrund af en konkret og individuel vurdering opfylder betingelserne for at modtage socialpædagogisk bistand, og som har behov herfor, har ret til at modtage ydelsen.
- Ovenstående vil blive beskrevet i lovbemærkningerne sammen med Ankestyrelsens principafgørelse nr. 60-15, som fastslår, at man kan have ret til at modtage socialpædagogisk støtte under kortere ophold uden for hjemmet.

Aftalepartierne er enige om at afsætte 1,0 mio. kr. i 2019 af satspuljen til finansiering af en evaluering af ordningen, herunder afdækning af døgntilbuddenes forvaltning af ordningen.

Aftalepartierne er på den baggrund enige om at have håndteret beslutningsforslag B 190 om klarere regler og nye forslag til ledsageordning.

5. Øvrige forslag (hjelperordninger og data)

Aftalepartierne er enige om, at der er behov for tiltag, der skal forebygge misbrug af ordninger med kontant tilskud til ansættelse af hjælpere og borgerstyret personlig assistance.

Derudover er aftalepartierne enige om, at der er behov for et bedre datagrundlag på det sociale område.

De aftalte tiltag fremgår af *boks 5* nedenfor.

Boks 5

Aftalepartierne er enige om følgende tiltag:

- **Justering af reglerne om kontant tilskud til ansættelse af hjælpere og borgerstyret personlig assistance (BPA).** Der indføres tiltag, som har til formål at forebygge misbrug af ordningen og medvirke til at sikre, at midlerne på området anvendes efter formålet, nemlig at yde hjælp til borgerne. Således indføres en godkendelsesordning for foreninger og virksomheder, der ønsker at varetage arbejdsfunktioner. Fremover skal der ske bagudbetaling af tilskud til foreninger og virksomheder. Endelig indføres en øvre ugentlig arbejdstid på 48 timer for nærtstående i de ordninger, hvor den nærtstående er såvel arbejdsgiver som arbejdsleder og hjælper for borgeren.
- **Bedre data.** Der udarbejdes en samlet databekendtgørelse, som skal medvirke til at tilvejebringe et bedre datagrundlag på det sociale område.

6. Retssikkerhed (varsling og klageadgang for § 109 og § 110 tilbud)

Aftalepartierne er enige om, at der er behov for at øge borgernes retssikkerhed i de tilfælde, hvor en kommune træffer afgørelse om at nedsætte eller frakende hjælp efter serviceloven. Aftalepartierne er endvidere enige om at indføre klageadgang vedrørende tilbudslederens afgørelser i henhold til servicelovens §§ 109 og 110 (kvindekrisecentre og forsorgshjem).

Det aftalte tiltag fremgår af *boks 6* nedenfor.

Boks 6

Aftalepartierne er enige om følgende tiltag:

- **Indførelse af varslingsperiode (opsat virkning for afgørelsen)**
 - Der indføres et minimumsvarsel med opsat virkning på 14 uger for afgørelser, hvor nedsættelsen eller frakendelsen af hjælpen har særligt indgribende betydning for den enkelte.
 - Minimumsvarslet kombineres med en fast track ordning i Ankestyrelsen.
 - Minimumsvarslet og fast track ordningen vil gælde for følgende bestemmelser i serviceloven, hvor frakendelse eller nedsættelse af hjælp altid har vidtrækkende konsekvenser, som ikke eller kun vanskeligt lader sig genoprette: § 95 om kontant tilskud til ansættelse af hjælpere, § 96 om borgerstyret personlig assistance, § 98 om særlig kontaktperson til døvblinde, § 114 om støtte til bil (dog kun i de tilfælde, hvor støtte til bil frakendes inden udløbet af genanskaffelsesperioden), § 32 om særlige dagtilbud (dog kun ved frakendelse af en eksisterende dagtilbudsplads) og § 36 om særlige klubtilbud (dog kun ved frakendelse af en eksisterende klubtilbudsplads).

- Minimumsvarslet og fast track ordningen gælder også de sager efter § 42 om tabt arbejdsfortjeneste, hvor der i dag gælder en tre måneders afviklingsperiode, jf. § 17 i bekendtgørelse om tilskud til pasning af børn med handicap eller langvarig sygdom.
- Ankestyrelsen har oplyst, at de forventer at kunne afgøre langt hovedparten af sagerne inden for 14 uger. For de resterende sager bemærkes det, at Ankestyrelsen vil have mulighed for at tillægge en sag opsættende virkning, så borgeren ikke mister sin hjælp, inden sagen er afgjort.

Aftalepartierne er enige om at afsætte 11,9 mio. kr. i 2018 og 11,0 mio. kr. årligt i 2019 og frem af satspuljen til finansiering af kommunernes merudgifter som følge af forslaget samt til Ankestyrelsens merudgifter i forbindelse med etablering og drift af en fast track ordning.

Aftalepartierne er på den baggrund enige om at have håndteret beslutningsforslag B 36 om opsættende virkning i klagesager for borgere med handicap.

Indførelse af klageadgang vedrørende tilbudslederens afgørelser i henhold til servicelovens §§ 109 og 110 (kvindekrisecentre og forsorgshjem)

- Der indføres klageadgang til Ankestyrelsen over tilbudslederens afgørelse om afslag på henholdsvis optagelse i tilbud efter servicelovens §§ 109 (kvindekrisecentre) og 110 (forsorgshjem) og afgørelser om udskrivning herfra.

Aftalepartierne er enige om at afsætte 0,5 mio. kr. årligt i 2018 og frem af satspuljen til finansiering af kommunernes og Ankestyrelsens merudgifter som følge af forslaget.

7. Ikrafttræden og overgangsperiode

Aftalepartierne er enige om, at ændringerne skal træde i kraft 1. januar 2018.

Aftalepartierne er dog enige om, at der for det ændrede udmålingssystem for merudgiftsydelsen skal fastsættes en overgangsperiode på 1 år, hvor borgere, der allerede modtager hjælp, vedbliver med at modtage hjælp efter den seneste afgørelse, indtil deres kommune får anledning til at foretage den nødvendige revisitation til hjælp efter de nye regler, f.eks. hvis borgerens behov ændrer sig. Efter et år skal alle borgere være revisiteret efter de nye regler.

Aftalepartierne er endvidere enige om at fastsætte en overgangsperiode på 3 måneder for bagudbetalt BPA (Borgerstyret Personlig Assistance) tilskud til foreninger og virksomheder. Endelig fastsættes der en overgangsperiode på 1½ år, inden for hvilken allerede etablerede foreninger og virksomheder skal have opnået godkendelse.

Udmøntning af satspuljen for 2017-2020

Delaftale for social- og indenrigsområdet

BØRNE- OG SOCIALMINISTERIET

Aftale mellem regeringen (Venstre), Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Alternativet, Det Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti

Indholdsfortegnelse

Aftale om satspuljen på social- og indenrigsområdet 2017-2020	4
Oversigt over Aftale om satspuljen på social- og indenrigsområdet 2017-2020	9
1. Stærkere social mobilitet – et udviklings- og investeringsprogram på voksenområdet	10
2. Aftale om revision af servicelovens voksenbestemmelser mv.	13
3. Udsatte og sårbare børn og unge.....	15
3a. Ramme til investering i virksomme indsatser for udsatte og sårbare børn og unge	15
3b. Headspace.....	17
3c. Støtte til børn og unge ved erstatningssager.....	18
3d. Landsforeningen Spædbarnsdød	19
3e. Børnerådets Børneportal	20
3f. FBU - ForældreLANDSforeningen.....	21
3g. Bisidning til børn i Statsforvaltningen	22
3h. Adoption med samtykke som vej til opvækst i trygge rammer	24
4. Effektiv støtte til udsatte grønlændere, herunder udsatte børn og unge i Grønland	26
5. Samlet indsats mod vold i nære relationer	32
5a. Ambulante behandlingstilbud til personer udsat for vold i nære relationer	32
5b. National enhed mod vold i nære relationer	34
5c. Ambulante behandlingstilbud til voldsudøvere	37
6. Indsats på prostitutionsområdet	38
7. Indsats til mennesker med senfølger efter seksuelle overgreb i barndommen.....	39
8. Styrket indsats særskilt til mænd med senfølger efter seksuelle overgreb i barndommen.....	41
9. Forebyggelse og bekæmpelse af mobning	42
10. Mestring af skoledag og hverdagsliv hos elever med autisme og ADHD samt deres klassekammerater	44
11. Styrket indsats mod menneskehandel.....	46
12. Stærkere Forældreskab.....	50
13. Dansk database om børns udvikling og trivsel.....	52
14. Metodeværktøj til evaluering af satspuljen	54
15. Udviklingsstøtte til frivillige organisationer mv.	55
16. Personlige borgerstyrede budgetter til socialt udsatte	56
17. Transportordning for blinde og svagsynede	58
18. Hjælpe midler til personer med handicap ved stemmeafgivningen.....	59
19. Driftstilskud til eksisterende indsatser	61
19a. RådgivningsDanmark	61
19b. Café Exit	63
19c. Gadejuristen.....	64
19d. Forhøjelse af driftstilskud til LMS Landsforeningen mod spiseforstyrrelser og selvskade.....	65
19e. Tilskud til Københavns Kommunes indsats for hjemløse.....	66
19f. Landsforeningen af Væresteder	67
20. Rådet for Socialt Udsatte.....	68

21. Idrætsorganisationen Dansk Væresteds Idræt (IDVI)	70
22. Videreførelse af BPA-rådgivning	71
23. Dækning af handicappedes deltagelse i folkeoplysende virksomhed	73
24. Forankringsstøtte til indsatser i frivillige organisationer	74
24a. Forankringsstøtte til Symfoniens projekt: "Tidlig opsporing og indsats hos børn og unge med en spiseforstyrrelse – Koordinerende Mobilt Team"	74
24b. Forankringsstøtte til Red Barnets projekt: "Jeg er, jeg har, jeg kan – udvikling af socialt udsatte børns redskaber til at mestre eget liv"	75
25. Administration	76
Bilag	77

Aftale om satspuljen på social- og indenrigsområdet 2017-2020

Regeringen (Venstre), Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Alternativet, Det Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti har den 4. november 2016 indgået aftale om udmøntning af satspuljen for 2017 på social- og indenrigsområdet.

Aftalen indeholder blandt andet en række større, strategiske udviklingsinitiativer, en revision af servicelovens voksenbestemmelser samt midler til videreførelse og styrkelse af eksisterende sociale indsatser.

I hovedtræk er aftalens initiativer:

Stærkere social mobilitet – et udviklings- og investeringsprogram på voksenområdet

Satspuljepartierne er enige om at afsætte midler til at sikre, at indsatser for gruppen af udsatte voksne i endnu højere grad kommer til at gøre en reel forskel. Initiativet skal skabe en øget social mobilitet, hvor flere udsatte voksne med sociale problemer og/eller psykiske funktionsnedsættelser får en social indsats, der hjælper dem med deres sociale problemer, og gør dem i stand til at mestre en større del af deres eget liv. Med programmet kommer der fokus på lovende praksis i kommunerne for at sikre udvikling og udbredelse af omkostningseffektive metoder, der reelt efterspørges i det kommunale, sociale arbejde. Initiativet lægger dermed vægt på en stærkere understøttelse i alle faser af kommunernes egne udviklingsprojekter, og gør det muligt at opspore kommunale udviklingsprojekter, så de kan afprøves i en større skala for at sikre et tilstrækkeligt vidensgrundlag for en eventuel udbredelse. Udviklingen af nye indsatser kan også indebære, at indsatsen leveres af frivillige eller selvejende organisationer. Samtidig lægger initiativet op til at investere i udbredelsen af veldokumenterede metoder. Her vil programmet understøtte den kommunale omstillingsfase og medfinansiere eventuelle initialomkostninger, der kan være en barriere for, at veldokumenterede, omkostningseffektive metoder bliver en del af den kommunale sociale praksis. Omkostningseffektive metoder vil på sigt give kommunerne mulighed for at frigøre midler til nye indsatser. Der afsættes 58,3 mio. kr. i 2017, 58,6 mio. kr. i 2018, 64,7 mio. kr. i 2019 og 67,4 mio. kr. i 2020 og frem til initiativet. Det nærmere indhold for årets program aftales i satspuljekredsen. For 2017 aftales indholdet primo 2017, men det er allerede nu aftalt, at der vil være fokus på efterværnsindsatser, der gør udsatte unge i stand til at klare sig bedre i voksenlivet.

Aftale om revision af servicelovens voksenbestemmelser

Satspuljepartierne er enige om at afsætte midler til regelændringerne i aftalen om servicelovens voksenbestemmelser. Med aftalen sikres enklere regler, fokus på sammenhængende og tidlig hjælp, mulighed for at tage sin kendte ledsager med på ferie og styrket retssikkerhed for borgerne. Der er udarbejdet særskilt aftaletekst om revision af servicelovens voksenbestemmelser. Der afsættes i alt 35,5 mio. kr. i perioden 2018-2020.

Udsatte og sårbare børn og unge

Satspuljepartierne er enige om, at der er behov for at styrke indsatsen over for sårbare og udsatte børn og unge. Der skal sættes ind, før børn bliver til "sociale sager" - både for at forhindre, at problemerne vokser sig større, men også for at undgå stigmatisering og medicinering af børn og unge. Hvis det skal lykkes at give sårbare og udsatte børn og unge de bedste muligheder for et godt liv, er det afgørende at få mere viden om virkningen af de lovende indsatser, der iværksættes i kommunerne, og få udbredt de virkningsfulde indsatser. Derfor tages de første skridt mod et udviklings- og investeringsprogram for sårbare og udsatte børn og unge. Satspuljepartierne er enige om at afsætte en økonomisk ramme på 183,8 mio. kr. til at understøtte en mere vidensbaseret social indsats gennem udvikling, afprøvning, udbredelse og forankring af virksomme metoder og lovende praksis på børneområdet. Den konkrete udmøntning af rammen forhandles efterfølgende. Derudover har satspuljepartierne afsat midler til Headspace, Børns Vilkår til bisidning til børn ved erstatningssager og skilsmisssager, Landsforeningen Spædbarnsdød, Børnerådets Børneportal og FBU ForældreLANDSforeningen. Der afsættes i alt 237,0 mio. kr. i perioden 2017-2020.

Adoption med samtykke som vej til opvækst i trygge rammer

Satspuljepartierne er enige om, at det er vigtigt at sikre børn en opvækst i trygge familierammer. Derfor er det vigtigt, at kommunerne altid overvejer, hvordan det bedst kan ske. En mulighed er, at barnet adopteres med samtykke ind i en ny familie, hvis det er den bedste løsning for barnet. Det kan imidlertid kræve en kulturændring i kommunerne at tage de svære samtaler med forældrene. Derfor afsættes i alt 1,0 mio. kr. i perioden 2017-2020, som en del af Udsatte og sårbare unge, til, at Ankestyrelsens læringsteam kan rådgive kommuner om mulighederne for adoption med samtykke, herunder adoption hvor der fortsat er kendskab til og kontakt med de biologiske forældre. Partierne er enige om i de kommende år at se nærmere på området.

Effektiv støtte til udsatte grønlændere, herunder udsatte børn og unge i Grønland

Med initiativet sættes der både ind med en målrettet støtte til udsatte grønlændere i Danmark og en understøttelse af Selvstyrets indsats over for udsatte børn og unge i Grønland. Støtten til udsatte grønlændere i Danmark består dels af en videreførelse og udbredelse af gode erfaringer fra tidligere indsatser for udsatte grønlændere, dels af afprøvning af nye metoder i indsatsen med det formål, at målgruppen i højere grad profiterer af den hjælp og støtte, som de modtager. Indsatsen i Grønland har til formål at bistå og understøtte Selvstyrets indsats over for udsatte børn og unge i Grønland i forhold til de områder, hvor der er særligt behov. Der afsættes i alt 46,4 mio. kr. i perioden 2017-2020, heraf 36,4 mio. kr. til støtte til udsatte grønlændere i Danmark og 10,0 mio. kr. til understøttelse af det Grønlands Selvstyre.

Samlet indsats mod vold i nære relationer

Satspuljepartierne er enige om behovet for at styrke indsatsen for personer, der udsættes for vold i nære relationer. Der sættes derfor bredt ind med en række initiativer, som skal sikre en samlet og helhedsorienteret indsats, som bl.a. ligger i forlængelse af handlingsplanen på voldsområdet. Aftalen indebærer, at der afsættes midler til styrkelse af de eksisterende ambulante behandlingstilbud til personer, der lever med vold i nære relationer. Herudover afsættes midler til en national enhed mod vold i nære relationer, som skal drive den nationale hotline og juridiske rådgivning til voldsudsatte kvinder og mænd mv., og som skal stå for vidensindsamling og formidling om vold i nære relationer til relevante aktører på voldsområdet samt drive efterværnsaktiviteter med psykologhjælp i form af sociale netværk til voldsudsatte og deres børn og en central oversigt over pladser på krisecentre. I alt afsættes 65,6 mio. kr. i perioden 2017-2020. Satspuljepartierne har drøftet mænd i krise og er enige om at drøfte området nærmere på baggrund af evalueringen af det nuværende pilotprojekt om botilbud og rådgivning til voldsudsatte mænd i regi af handlingsplanen om vold i nære relationer. Evalueringen forventes færdig primo 2019.

Indsats på prostitutionsområdet

Når mennesker ønsker at forlade prostitution, har de ofte behov for hjælp og støtte fra personer med indsigt i prostitutionsmiljøet, de kan opnå et særligt tillidsforhold til. Satspuljepartierne er derfor enige om at afsætte i alt 7,0 mio. kr. til en pulje, som relevante NGO'er kan søge til bistand, rådgivning og støtte til mennesker, som er på vej ud af prostitution. Puljen udmøntes i 2017.

Indsats til mennesker med senfølger efter seksuelle overgreb i barndommen

Der afsættes midler til en permanent finansiering af den eksisterende indsats på de tre Centre for Seksuelt Misbrugte, og der iværksættes en undersøgelse af indsatsen på senfølgeområdet. Derudover afsættes midler til at sikre målrettede tilbud særskilt til mænd med senfølger efter seksuelle overgreb i barndommen. Der afsættes i alt 45,4 mio. kr. i perioden 2017-2020.

Forebyggelse og bekæmpelse af mobning

Satspuljepartierne er enige om at afsætte midler til en kommunikationsindsats for at udbrede og skabe ejerskab til det nye mobbesyn, en indsats for kompetenceudvikling af fagpersonale samt lovgivningsændringer, der sikrer, at uddannelsessteder i højere grad aktivt forebygger og griber ind over for mobning. Der afsættes i alt 42,8 mio. kr. i perioden 2017-2020.

Mestring af skoledag og hverdagsliv for elever med autisme og ADHD samt deres klassekammerater

Satspuljepartierne er enige om at afsætte midler til forsøgsindsatser, der skal styrke elever med autisme og ADHD samt deres klassekammeraters sociale kompetencer og relationer. Der igangsættes forsøg med ind-

satser fortrinsvis rettet mod elever i indskolingen (0.-3. klassetrin). Indsatserne vil primært have et forebyggende/foregribende sigte. Der afsættes i alt 18,7 mio. kr. i perioden 2017-2020.

Styrket indsats mod menneskehandel

Satspuljepartierne er enige om, at menneskehandel er en grov krænkelse af menneskerettighederne og af den enkeltes ret til at bestemme over eget liv og egen krop. Der sættes derfor ind med indsatser, som skal bekæmpe menneskehandel og medvirke til, at bagmænd retsforfølges og straffes. En informationsindsats, der er rettet mod bl.a. mulige ofre for menneskehandel, og NGO'er skal øge fokus på retsforfølgelse af bagmænd. Desuden iværksættes en styrket opsøgende indsats rettet mod mulige mindreårige ofre for menneskehandel i asylsystemet i regi af Røde Kors, og det opsøgende arbejde over for potentielle ofre for menneskehandel i Region Syddanmark styrkes i regi af Pro Vest. Der afsættes i alt 9,4 mio. kr. i perioden 2017-2020.

Stærkere forældreskab

Der afsættes midler til projektet 'Stærkere Forældreskab', som iværksættes af Folkekirkens Familiestøtte i Aalborg Stift. Projektets målgruppe er forældre til børn i alderen 0-17 år, og som er samlevende, eller som har afbrudt parforholdet, og som af hensyn til børnenes opvækst har brug for hjælp til et godt forældreskab. Hjælpen ydes af civilsamfundet og tager afsæt i forskningsbaserede, anerkendte metoder. Der afsættes i alt 5,9 mio. kr. i perioden 2017-2020.

Transportordning for blinde og svagsynede

Satspuljepartierne er enige om at afsætte i alt 40,0 mio. kr. i perioden 2017-2020 til etablering af en pulje til støtte til transport for blinde og svagsynede. Det skal afsøges, om puljen kan etableres i regi af Dansk Blindesamfund. Såfremt der ikke er mulighed herfor, drøfter partierne en fornyet udmøntning af midlerne på handicapområdet.

Hjælpemidler til personer med handicap ved stemmeafgivningen

Satspuljepartierne er enige om at afsætte midler til at sikre, at det bliver lettere for personer med et handicap at foretage stemmeafgivningen ved egen hjælp, dvs. uden hjælp fra en personligt udpeget hjælper eller myndighedspersoner. Der afsættes i alt 2,1 mio. kr. i perioden 2017-2020.

Dansk database om børns udvikling og trivsel

Initiativet etablerer en database om børns udvikling og trivsel (BUT) med henblik på at styrke arbejdet med effektmålinger af sociale indsatser rettet mod børn og unge i Danmark. Databasen gør det muligt at studere effekterne af en lang række sociale indsatser løbende gennem de berørte børns opvækst, ungdomsliv og tidlige voksenliv. Der afsættes 2,2 mio. kr. i 2017 og 2,2 mio. kr. i 2020.

Udviklingsstøtte til frivillige organisationer mv.

Der afsættes 20,0 mio. kr. i 2017 til en udviklingspulje, der støtter nye indsatser på socialområdet. Indsatserne udvikles og afprøves i regi af frivillige organisationer, NGO'er og andre private aktører med henblik på at skabe bedre vilkår for socialt udsatte grupper. Målgruppen for forslaget omfatter alle socialt udsatte grupper og borgere i risiko for social marginalisering, som har gavn af de frivillige aktørers indsatser.

Borgerstyrede budgetter til socialt udsatte

Der afsættes i alt 10,0 mio. kr. i perioden 2017-2019 til et forsøg med at understøtte socialt udsatte borgeres selvbestemmelse, rehabilitering og livskvalitet gennem brug af borgerstyrede budgetter kombineret med en social støtte fra kommunen.

Rådet for Socialt Udsatte

Der afsættes i alt 8,0 mio. kr. i perioden 2017-2020 til forlængelse af Rådets udviklings- og aktivitetsbevilling. Derudover afsættes i alt 3,2 mio. kr. i perioden 2017-2020 til en særlig indsats for at fremme og understøtte kommunernes arbejde med at etablere og forankre lokale udsatteråd samt øvrige initiativer, der har til formål at styrke kommunernes inddragelse af udsatte borgere.

Metodeværktøj til evaluering af satspuljen

Der afsættes 1,5 mio. kr. i 2017 til udvikling af et metodeværktøj, der kan danne grundlaget for tværgående evalueringer af satspuljen. Værktøjet skal give mulighed for at vurdere satspuljens samlede anvendelse på tværs af ministerområder.

Satspuljepartierne er endvidere enige om at afsætte driftstilskud til følgende eksisterende indsatser:

- **RådgivningsDanmark**
Der afsættes i alt 7,5 mio. kr. i perioden 2017-2019.
- **Café Exit**
Der afsættes i alt 10,5 mio. kr. i perioden 2017-2020.
- **Gadejuristen**
Der afsættes i alt 20,0 mio. kr. i perioden 2017-2020 til den fortsatte drift og udbredelse af Gadejuristens aktiviteter.
- **Landsforeningen mod Spiseforstyrrelser**
Der afsættes i alt 4,0 mio. kr. i perioden 2017-2020 til at sikre videreførelsen af aktiviteter, som Landsforeningen mod Spiseforstyrrelser har overtaget fra PS Landsforeningen.
- **Tilskud til Københavns Kommunes indsats for hjemløse**
Der afsættes i alt 20,0 mio. kr. i perioden 2017-2020 til at understøtte, at Københavns Kommune over en fireårig periode kan forankre den indsats på hjemløseområdet, der i dag ydes med et særtilskud.
- **Landsforeningen af VæreSteder**
Der afsættes i alt 2,0 mio. kr. i perioden 2017-2020.

Derudover er satspuljepartierne enige om at afsætte midler til at sikre videreførelsen af en række initiativer:

- **Idrætsorganisationen Dansk Væresteds Idræt (IDVI)**
Satspuljepartierne er enige om at afsætte midler til IDVI's fortsatte virke og dermed at sikre, at der udbydes idrættstilbud til socialt udsatte borgere. Der afsættes i alt 8,8 mio. kr. i perioden 2017-2020.
- **Videreførelse af BPA-rådgivning**
Der afsættes i alt 2,4 mio. kr. i perioden 2017-2018 til videreførelse og evaluering af den eksisterende BPA-rådgivning (Borgerstyret Personlig Assistance).
- **Dækning af handicappedes deltagelse i folkeoplysende virksomhed**
Der afsættes 4,0 mio. kr. i 2017 til videreførelse af initiativet.
- **Forankringsstøtte til Symfoniens projekt**
Der afsættes i alt 1,2 mio. kr. til forankringsstøtte i perioden 2017-2018 til Symfoniens projekt: "Tidlig opsporing og indsats hos børn og unge med en spiseforstyrrelse – Koordinerende Mobilt Team"
- **Forankringsstøtte til Red Barnets projekt**
Der afsættes i alt 1,2 mio. kr. til forankringsstøtte i perioden 2017-2018 til Red Barnets projekt "Jeg er, jeg har, jeg kan – udvikling af socialt udsatte børns redskaber til at mestre eget liv".

Opfølgning på aftalen

Den samlede aftale har til formål at styrke indsatsen på socialområdet. En væsentlig forudsætning for dette er, at resultaterne fra enkelte initiativer opsamles og systematiseres med henblik på, at gode og effektfulde indsatser kan implementeres i praksis. Satspuljeordførerne vil forud for de årlige satspuljeforhandlinger blive

orienteret om status for fremdriften af de enkelte projekter, ligesom der vil ske en løbende orientering af satspuljeordførerne, såfremt der sker væsentlige ændringer i de enkelte projekter.

Oversigt over Aftale om satspuljen på social- og indenrigsområdet 2017-2020

Nr.	Mio. kr., 2017-pl	2017	2018	2019	2020	I alt
1	Stærkere social mobilitet – et udviklings- og investeringsprogram på voksenområdet	58,3	58,6	64,7	67,4	249,0
2	Aftale om revision af servicelovens voksenbestemmelser mv.	-	13,6	12,2	9,7	35,5
3	Udsatte og sårbare børn og unge, herunder:	81,1	59,9	46,5	49,5	237,0
3a	- Ramme til investering i virksomme indsatser for udsatte og sårbare børn og unge	67,8	46,5	33,1	36,4	183,8
3b	- Headspace	7,5	7,5	7,5	7,5	30,0
3c	- Støtte til børn og unge ved erstatningssager	0,6	0,6	0,6	0,6	2,4
3d	- Landsforeningen Spædbarnsdød	1,2	1,2	1,2	1,2	4,8
3e	- Børnerådets Børneportal	0,5	0,5	0,5	-	1,5
3f	- FBU ForældreLANDSforeningen	2,0	2,0	2,0	2,0	8,0
3g	- Bisidning til børn i Statsforvaltningen	1,3	1,3	1,4	1,5	5,5
3h	- Adoption med samtykke som vej til opvækst i trygge rammer	0,2	0,3	0,2	0,3	1,0
4	Effektiv støtte til udsatte grønlandere, herunder udsatte børn og unge i Grønland	24,8	8,1	8,8	4,7	46,4
5	Samlet indsats mod vold i nære relationer, herunder:	24,7	13,6	17,4	9,9	65,6
5a	- Ambulante behandlingstilbud til personer udsat for vold i nære relationer	16,1	-	-	-	16,1
5b	- National enhed mod vold i nære relationer	6,7	9,9	9,9	9,9	36,4
5c	- Ambulante behandlingstilbud til voldsudøvere	1,9	3,7	7,5	-	13,1
6	Indsats på prostitutionsområdet	7,0	-	-	-	7,0
7	Indsats til mennesker med senfølger efter seksuelle overgreb i barndommen	-	5,5	10,5	15,4	31,4
8	Styrket indsats særligt til mænd med senfølger efter seksuelle overgreb i barndommen	3,5	3,5	3,5	3,5	14,0
9	Forebyggelse og bekæmpelse af mobning	13,7	9,7	9,7	9,7	42,8
10	Mestring af skoledag og hverdagsliv for elever med autisme og ADHD samt deres klassekammerater	10,4	2,7	4,8	0,8	18,7
11	Styrket indsats mod menneskehandel	5,6	3,3	0,2	0,3	9,4
12	Stærkere forældreskab	1,5	1,5	1,4	1,5	5,9
13	Dansk database om børns udvikling og trivsel	2,2	-	-	2,2	4,4
14	Metodeværktøj til evaluering af satspuljen	1,5	-	-	-	1,5
15	Udviklingsstøtte til frivillige organisationer mv.	20,0	-	-	-	20,0
16	Personlige borgerstyrede budgetter til socialt udsatte	9,7	0,1	0,2	-	10,0
17	Transportordning for blinde og svagsynede	10,0	10,0	10,0	10,0	40,0
18	Hjælpe midler til personer med handicap ved stemmeafgivningen	0,6	0,5	0,5	0,5	2,1
19	Driftstilskud til eksisterende indsatser, herunder:	15,5	17,0	17,0	14,5	64,0
19a	- RådgivningsDanmark	2,5	2,5	2,5	-	7,5
19b	- Café Exit	1,5	3,0	3,0	3,0	10,5
19c	- Gadejuristen	5,0	5,0	5,0	5,0	20,0
19d	- Landsforeningen mod Spiseforstyrrelser	1,0	1,0	1,0	1,0	4,0
19e	- Tilskud til Københavns Kommunes indsats for hjemløse	5,0	5,0	5,0	5,0	20,0
19f	- Landsforeningen af VæreSteder	0,5	0,5	0,5	0,5	2,0
20	Rådet for Socialt Udsatte	2,8	2,8	2,8	2,8	11,2
21	Idrætsorganisationen Dansk Væresteds Idræt (IDVI)	2,2	2,2	2,2	2,2	8,8
22	Videreførelse af BPA-rådgivning	1,2	1,2	-	-	2,4
23	Dækning af handicappedes deltagelse i folkeoplysende virksomhed	4,0	-	-	-	4,0
24	Forankringsstøtte til indsatser i frivillige organisationer	1,0	1,4	-	-	2,4
25	Administration	3,2	2,1	2,2	2,3	9,8
Aftale i alt		304,5	217,3	214,6	206,9	943,3

1. Stærkere social mobilitet – et udviklings- og investeringsprogram på voksenområdet

1	Titel	Stærkere social mobilitet – et udviklings- og investeringsprogram på voksenområdet
2	Forslagsstiller	Social- og Indenrigsministeriet
3	Tilskudsmodtager	Kommuner og Socialstyrelsen mv.
4	Forslagets formål	Gruppen af udsatte voksne udgør ca. 65.000 personer i Danmark, og der bruges ca. 29,6 mia. kr. på det samlede voksenområde (inkl. voksne med handicap). Alligevel er der for få borgere, der i dag får en indsats, der gør en reel forskel. Det skyldes dels, at der mangler viden om de indsatser, der leveres, og dels, at for mange indsatser, der faktisk gør en forskel, ikke kommer ud at virke i kommunerne. Der er derfor behov for at sikre, at gode og virksomme metoder og indsatser på voksenområdet kan blive en integreret del af det kommunale socialarbejde og implementeres inden for rammerne af det kommunale serviceniveau. Samtidig er der et ønske fra kommunerne om i højere grad at kunne inddrage og understøtte indsatser, der er udviklet lokalt i kommunerne, og få skabt sikker viden om, hvorvidt de gør en forskel for borgerne, og om omkostningerne ved indsatsen står mål med resultaterne. Der er derfor behov for at prioritere udviklingen og dokumentationen af nye metoder, så de socialfaglige redskaber i højere grad kommer til at bygge på faglig viden og den kommunale virkelighed, herunder at sikre en bedre kobling til forskning, der er forankret i den fagprofessionelle praksis. Og der er behov for at investere i den kommunale omstilling, så de socialfaglige indsatser i højere grad bliver udbredt i den kommunale socialfaglige indsats og kommer ud og gør en forskel for borgerne. Det skal sikre, at den socialfaglige indsats løftes bredt blandt mange kommuner, så der leveres en stærkere indsats for de socialt udsatte grupper. Derfor igangsættes et udviklings- og investeringsprogram for voksne med sociale problemer og/eller psykiske funktionsnedsættelser, som har behov for støtte efter serviceloven.
5	Beskrivelse af initiativet og aktiviteter	Der arbejdes ud fra den erkendelse, at mange udsatte borgere har en flerhed af sociale problemer og går på tværs af de sociale målgrupper. Konkret betyder det, at fx en opdeling mellem borgere med stofmisbrug og borgere med psykiske lidelser ikke er hensigtsmæssig for at sikre virksomme indsatser for de mange borgere med samtidige sociale problemer. Initiativet vil understøtte en mere vidensbaseret social indsats gennem udvikling, afprøvning, udbredelse og forankring af virksomme metoder og lovende praksis på voksenområdet. Det sker ud fra en erkendelse af særligt fire problemstillinger. For det første har tilrettelæggelsen af forsøg på socialområdet ikke i tilstrækkelig grad gjort det muligt at få solid viden om effekterne, og derfor skal der etableres nye krav til metodeudvikling. For det andet har der i udviklingen af nye metoder været for lidt fokus på lovende praksis i kommunerne og en forståelse for den kommunale efterspørgsel. Derfor skal der mere fokus herpå for at sikre udvikling af metoder, der reelt efterspørges i det kommunale, sociale arbejde. For det tredje er for få virksomme metoder blevet udbredt til flere kommuner, og derfor skal den kommunale omstilling understøttes bedre. Denne udvikling vil også blive styrket af, at der vil være mere fokus på den kommunale efterspørgsel i udviklingen af metoder og indsatser. Og for det fjerde har mange metoder ikke været realiserbare inden for rammerne af det kommunale serviceniveau, og derfor skal der fokus på omkostningseffektive løsninger. Dette vil ske gennem tre spor, jf. også bilag 3:

		• Et spor for inddragelse af lovende praksis, metodeudvikling og dokumentation heraf samt afprøvning af virksomme og omkostningseffektive indsatser med det formål at sikre, at metodeudviklingen fokuseres på indsatser, der kan implementeres inden for rammerne af det kommunale serviceniveau, og som sikrer en stærkere understøttelse i alle faser af kommunernes egne udviklingsprojekter, samt gør det muligt at opspore kommunale udviklingsprojekter, så de kan afprøves i en større skala for at sikre et tilstrækkeligt vidensgrundlag for en eventuel udbredelse. • Et spor for investering i udbredelse og forankring af virksomme og omkostningseffektive metoder, så metoder, der virker, også forankres i flere kommuner efter forsøgsperioden. Herunder indgår, at der skal sikres lettilgængelig og aktuel viden om metoder, der virker i praksis. • Et spor for investering i gode data, der understøtter viden om, hvad der virker, samt en generel monitorering af metoder, der afprøves og udbredes. Indsatsområderne udvælges på baggrund af Socialpolitisk Redegørelse, andre relevante videnskilder og oplæg fra en arbejdsgruppe bestående af bl.a. kommunale repræsentanter og kerneaktører på socialområdet som fx repræsentanter fra medarbejderne på socialområdet og uddannelses- og forskningssektoren. Aktørerne inddrages løbende i udviklingen og udbredelsen af virksomme metoder og kan således påvirke den fremadrettede udvikling. Inddragelsen skal ligeledes sikre en tæt kobling mellem uddannelse af nye medarbejdere til socialområdet og det konkrete sociale arbejde ude i kommunerne, hvormed arbejdsgruppen også kommer til at bygge bro mellem teori og praksis. Endvidere kan yderligere aktører inviteres undervejs, hvis der er indsatser og metoder, der kræver inddragelse fra andre sektorer som fx civilsamfund eller erhvervsliv. Arbejdsgruppens indstilling ligger til grund for den endelige prioritering af konkrete indsatser, der foretages af social- og indenrigsministeren efter dialog med satspuljeordførerne. Det forventes, at der årligt igangsættes 2-3 metoder i metodeudviklingssporet, samt at disse metoder vil have en nogenlunde ens volumen. Der lægges samtidig op til, at de midler, der udmøntes under det foreslåede udviklings- og investeringsprogram, kommer til at følge principperne i Social- og Indenrigsministeriets kommende strategi for udvikling, modning og udbredelse af metoder. Strategien udarbejdes i efteråret 2016, og den forventes færdig omkring årsskiftet. Strategien skal blandt andet sikre, at de projekter, der gennemføres, er velforberedte, at metoderne er relevante og bæredygtige i en kommunal virkelighed, samt at der sikres en systematisk erfaringsopsamling. Strategien vil blive præsenteret for satspuljekredsen i begyndelsen af 2017 for at sikre opbakning til, at midlerne udmøntes efter principperne i strategien. Med de nye principper vil satspuljeordførerne blive præsenteret for oplæg til indsatsområderne for 2017. I udviklings- og investeringsprogrammet for 2017 vil der bl.a. indgå oplæg på indsatser i form af efterværn, der gør udsatte unge i stand til at klare sig bedre i voksenlivet. Effekten af efterværn afprøves systematisk i en række kommuner.
6	Forslagets succes-kriterier	Succeskriteriet er en øget social mobilitet, hvor flere udsatte voksne med sociale problemer og/eller psykiske funktionsnedsættelser får en social indsats, der hjælper dem væk fra udkanten af samfundet, og gør dem i stand til at kunne mestre en større del af deres eget liv.
7	Evaluerings- og opfølgning	Der vil løbende blive fulgt op på, om rådgivningen fra Socialstyrelsen matcher kommunernes behov, og om det i højere grad lykkes at få udbredt og forankret virksomme

		metoder i kommunerne.
8	Udmøntning, inkl. tidsplan	Projektet finansieres via en omlægning af to permanente satspuljebevillinger § 15.74.10.20. <i>Fremrykningspuljen</i> samt § 15.75.26.40. <i>Social indsats over for stofmisbrugere</i>. Når den nye strategi for udvikling, modning og udbredelse af metoder præsenteres for satspuljeordførerne, vil indsatsområderne for 2017 ligeledes blive præsenteret for satspuljeordførerne.
9	Varighed og implementering	Der er tale om et permanent program
10	Evt. efterregulering	-

Mio. kr. i 2017-pl	2017	2018	2019	2020	I alt
Forslag i alt	58,3	58,6	64,7	67,4	249,0

2. Aftale om revision af servicelovens voksenbestemmelser mv.

1	Titel	Aftale om revision af servicelovens voksenbestemmelser mv.
2	Forslagsstiller	Social- og Indenrigsministeriet
3	Tilskudsmodtager	Kommunerne, Ankestyrelsen og Socialstyrelsen
4	Forslagets formål	Formålet med revisionen af servicelovens voksenbestemmelser er at tilpasse reglerne, så de i højere grad end i dag skal hjælpe borgeren til positiv udvikling og hjælp til selvhjælp. Det sker blandt andet ved at sætte øget fokus på tidlige, helhedsorienterede og sammenhængende indsatser. Desuden vil servicelovens voksenbestemmelser på en række områder blive regelforenklet og afbureaukratiseret, så reglerne bliver så ubureaukratiske som muligt til gavn for både borgere og kommuner.
5	Beskrivelse af initiativet og aktiviteter	De overordnede elementer i aftalen om servicelovens voksenbestemmelser Aftalen foreslås at indeholde følgende elementer, som vil blive nærmere beskrevet i en konkret aftaletekst: • Ændringer i servicelovens formålsbestemmelser • Understøttelse af en tidlig, forebyggende indsats - Udvidelse og tydeliggørelse af kommunernes mulighed for at sætte ind med tidlige forebyggende indsatser - Udbygget samarbejde med civilsamfundet - Mulighed for tildeling af hjælpemidler og forbrugsgoder i en kortere tidsbegrænset periode - Mulighed for oprettelse og drift af sociale akuttilbud • Regelforenkling og afbureaukratisering - Forenkling af reglerne om hjælpemidler og forbrugsgoder, herunder brug af tro- og loveerklæringer - Ændringer/afbureaukratisering af regler om bilstøtte - Forenkling af merudgiftsydelsen - Fastsættelse af nationale takster for ophold i botilbud efter §§ 109 og 110 • Mulighed for tilkøb af socialpædagogisk ledsagelse, herunder en evaluering af ordningen • Øvrige forslag (hjelperordninger og data) - Justering af reglerne om kontant tilskud til ansættelse af hjælpere og borgerstyret personlig assistance (BPA) - En samlet databekendtgørelse med henblik på at tilvejebringe et bedre datagrundlag på det sociale område • Retssikkerhed (varsling og klageadgang efter §§ 109 og 110) - Indførelse af et krav om varsling i forbindelse med visse typer af afgørelser - Klageadgang vedrørende tilbudslederens afgørelser i henhold til §§ 109 (kvindekrisecentre) og 110 (forsorgshjem mv.) • Ikrafttræden og overgangsperiode Økonomiske konsekvenser af aftalen om servicelovens voksenbestemmelser Langt hovedparten af elementerne i aftalen forventes at være udgiftsneutrale for både staten og kommunerne. Dog forventes forslagene om forenkling af merudgiftsreglerne og indførelse af varsling og klageadgang efter §§ 109 og 110 at medføre både kommunale merudgifter og merudgifter for Ankestyrelsen, mens ændring af bilstøttereg-

		lerne forventes at medføre varige mindreudgifter for kommunerne. Hertil kommer en forventet udgift i Socialstyrelsen til finansiering af udarbejdelse af en evaluering af ordningen om tilkøb af socialpædagogisk ledsagelse. Samlet set vil der være et finansierungsbehov fra år 2018 og frem, hvor lovændringerne forventes at træde i kraft. Der afsættes således 0,0 mio. kr. i 2017, 13,6 mio. kr. i 2018, 12,2 mio. kr. i 2019 og, 9,7 mio. kr. i 2020 med en faldende profil indtil fuldt indfaset i 2026, hvor der afsættes 1,5 mio. kr. årligt til finansiering af de samlede udgifter som følge af aftalen om servicelovens voksenbestemmelser. Det skal bemærkes, at profilen er faldende, fordi ændringerne i bilstøttere reglerne vil medføre stigende mindreudgifter i kommunerne, frem til ændringerne er fuldt indfaset i 2026.										
6	Forslagets succes-kriterier	At de aftalte justeringer af servicelovens voksenbestemmelser gennemføres i lovgivningen samt afspejles i den kommunale administration af reglerne.										
7	Evaluering og op-følgning	I 2019 udarbejdes en evaluering af ordningen om tilkøb af socialpædagogisk ledsagelse med henblik på at følge, om ordningen administreres i overensstemmelse med ordningens formål.										
8	Udmøntning, inkl. tidsplan	Tidsplan<table><tr><th>Tid</th><th>Aktivitet</th></tr><tr><td>4. kvartal 2016</td><td>Indgåelse af politisk aftale om servicelovens voksenbestemmelser</td></tr><tr><td>Feb. 2017</td><td>Fremsættelse af lovforslag</td></tr><tr><td>1. januar 2018</td><td>Lovens ikrafttrædelsestidspunkt</td></tr><tr><td>2019</td><td>Evaluering af reglerne om tilkøb af socialpædagogisk ledsagelse</td></tr></table>	Tid	Aktivitet	4. kvartal 2016	Indgåelse af politisk aftale om servicelovens voksenbestemmelser	Feb. 2017	Fremsættelse af lovforslag	1. januar 2018	Lovens ikrafttrædelsestidspunkt	2019	Evaluering af reglerne om tilkøb af socialpædagogisk ledsagelse
Tid	Aktivitet											
4. kvartal 2016	Indgåelse af politisk aftale om servicelovens voksenbestemmelser											
Feb. 2017	Fremsættelse af lovforslag											
1. januar 2018	Lovens ikrafttrædelsestidspunkt											
2019	Evaluering af reglerne om tilkøb af socialpædagogisk ledsagelse											
9	Varighed og implementering	De forventede lovændringer vil være varige. Evalueringen af ordningen om tilkøb af socialpædagogisk ledsagelse vil blive udarbejdet i løbet af år 2019.										
10	Evt. efterregulering	Lovændringernes økonomiske konsekvenser skal forhandles med de kommunale parter. Der kan derfor blive tale om regulering af trækket på satspuljen.										

Mio. kr. i 2017-pl	2017	2018	2019	2020	I alt
Forslag i alt	0,0	13,6	12,2	9,7	35,5
<i>Heraf lovforslag</i>	<i>0,0</i>	<i>13,6</i>	<i>11,2</i>	<i>9,7</i>	<i>34,5</i>

3. Udsatte og sårbare børn og unge

3a. Ramme til investering i virksomme indsatser for udsatte og sårbare børn og unge

1	Titel	Ramme til investering i virksomme indsatser for udsatte og sårbare børn og unge
2	Forslagsstiller	Social- og Indenrigsministeriet
3	Tilskudsmodtager	Det aftales som led i efterfølgende forhandlinger om anvendelsen af den afsatte ramme.
4	Forslagets formål	Formålet er at understøtte en virkningsfuld indsats over for udsatte og sårbare børn og unge.
5	Beskrivelse af initiativet og aktiviteter	Vejen til at sikre udsatte og sårbare børn og unge bedre muligheder i voksenlivet er at understøtte kommunerne i at gribe tingene anderledes an og anvende flere virkningsfulde indsatser. Der skal sættes ind, før børn bliver til "sociale sager" for at forhindre, at problemerne vokser sig større, for at forebygge, at medicinering af børn bliver nødvendig, og for at undgå at stigmatisere børn og unge. Disse børn og unge kan have brug for hjælp og støtte fra mange forskellige steder for at styrke deres robusthed – fx sundhedsvæsenet, PPR, det sociale system og skolen, fordi de står med meget forskellige udfordringer. Mange kommuner yder en målrettet indsats over for udsatte og sårbare børn og unge, eksempelvis Herlev Kommune, som har styrket sin tidlige rådgivning, blandt andet i regi af PPR. Det er vigtigt at få dokumenteret de positive effekter af kommunernes lovende praksis, indsatser, organiseringsformer mv., så andre kommuner kan lære af dem, og virksomme tilgange udbredes til flere udsatte børn og unge. Det eksisterende Metodeudbredelsesprogram på børneområdet, som har 10 mio. kr. årligt i varig finansiering, understøtter udbredelsen af eksisterende forskningsbaserede virksomme indsatser. Forudsætningen for en mere virkningsfuld socialpolitik er, at der i højere grad også udvikles, afprøves og forankres virksomme metoder og loven-praksis på børneområdet. Der afsættes en samlet ramme på 183,8 mio. kr. i 2017-2020 til initiativer målrettet udsatte og sårbare børn og unge, som er første skridt på vejen mod et udviklings- og investeringsprogram på børneområdet. De midler, der afsættes, skal ses i sammenhæng med den varige bevilling på 10 mio. kr. årligt til Metodeudbredelsesprogrammet. Udmøntningen af rammen forhandles efterfølgende i satspuljekredsen.
6	Forslagets succes-kriterier	Det aftales som led i forhandlingerne om anvendelsen af den afsatte ramme.
7	Evaluerings og op-følgning	Det aftales som led i forhandlingerne om anvendelsen af den afsatte ramme.
8	Udmøntning, inkl. tidsplan	Det aftales som led i forhandlingerne om anvendelsen af den afsatte ramme.
9	Varighed og implementering	Bevillingen har fire års varighed i perioden 2017-2020.
10	Evt. efterregulering	-

Mio. kr. i 2017-pl	2017	2018	2019	2020	I alt
Forslag i alt	67,8	46,5	33,1	36,4	183,8

3b. Headspace

1	Titel	Headspace
2	Forslagsstiller	Social- og Indenrigsministeriet
3	Tilskudsmodtager	Headspace
4	Forslagets formål	Forslagets formål er at yde driftsstøtte til Headspace's åbne rådgivningstilbud for unge i alderen 12-25 år samt yde støtte til åbning af nye centre.
5	Beskrivelse af initiativet og aktiviteter	Headspace er et åbent, anonymt og gratis rådgivningstilbud for unge i alderen 12-25 år. Headspace rådgiver de unge om f.eks. konflikter med familien, samt om angst, ensomhed, lavt selvværd mv. Endvidere hjælper Headspace de unge med at finde frem til den rigtige hjælp fx ved at tage kontakt til kommunen, opsøge læge mv. De frivillige i Headspace tilbyder desuden udgående rådgivning på skoler, fritidsklubber, skoler og uddannelsesinstitutioner. Der findes aktuelt ti Headspace centre, som drives i samarbejde med centrenes beliggenhedskommuner. Headspace finansieres i dag dels af beliggenhedskommunerne, dels af midler fra fonde, private virksomheder mv. Der afsættes 7,5 mio. kr. årligt til Headspace til driftsstøtte samt til åbning af nye centre i årene i 2017-2020. Støtten vil muliggøre landsdækkende udbredelse af Headspace.
6	Forslagets succeskriterier	At Headspace driver rådgivningstilbud, som er tilgængelige for børn og unge i alderen 12-25 år i hele landet. Centrene etableres i samarbejde med beliggenhedskommunerne og eventuelt andre lokale samarbejdspartner.
7	Evaluerings- og opfølgning	Headspace skal årligt rapportere om gennemførelse af de planlagte aktiviteter via regnskabs- og rapportaflæggelse i forhold til bevillingens formål til Socialstyrelsen. Desuden vil den model for økonomisk evaluering af sociale indsatser, som er under udarbejdelse i regi af Socialstyrelsen som led i satspuljeaftalen for 2016, kunne anvendes til at vurdere de økonomiske konsekvenser af Headspace. Modelværktøjet forventes klar til udbredelse ultimo 2017.
8	Udmøntning, inkl. tidsplan	Bevillingen udmøntes løbende som en årlig bevilling til Headspace i årene 2017-2020.
9	Varighed og implementering	Initiativet er fireårigt (2017-2020). I 2020 kan der som led i satspuljeforhandlingerne gøres status på baggrund af foreliggende erfaringer og samfundsøkonomiske beregninger.
10	Evt. efterregulering	-

Mio. kr. i 2017-pl	2017	2018	2019	2020	I alt
Forslag i alt	7,5	7,5	7,5	7,5	30,0

3c. Støtte til børn og unge ved erstatningssager

1	Titel	Støtte til børn og unge ved erstatningssager
2	Forslagsstiller	-
3	Tilskudsmodtager	Børns Vilkår
4	Forslagets formål	Forslagets formål er at sikre, at børn og unge kan få støtte i forbindelse med, at de fører, eller ønsker at føre, en erstatningssag mod deres kommune om behandlingen af deres børnesag.
5	Beskrivelse af initiativet og aktiviteter	Børns Vilkårs modtager i forvejen 5,3 mio. kr. årligt i varige midler til at yde bisidning til børn og unge i sociale sager. Der afsættes 0,6 mio. kr. årligt i årene 2017-2020 til, at Børns Vilkår også kan give støtte og bisidning til børn og unge, der ønsker at anlægge erstatningssag mod deres kommune. Initiativet forlænger den mulighed for støtte og bisidning, som har indgået i projektet "Støtte til børn ved erstatningssager", som Børns Vilkår har modtaget støtte til fra satspuljen for 2013-2016. Forslagets målgruppe er børn og unge, der har eller har haft en børnesag i kommunen, og for hvem det kan være relevant at rejse en erstatningssag ved domstolene mod kommunen.
6	Forslagets succes-kriterier	Børns Vilkår yder støtte til de børn og unge, der ønsker at anlægge en erstatningssag.
7	Evaluerings og opfølgning	Børns Vilkår skal årligt dokumentere gennemførelse af de planlagte aktiviteter via regnskabs- og rapportaflæggelse i forhold til bevillingens formål til Socialstyrelsen.
8	Udmøntning, inkl. tidsplan	Bevillingen udmøntes løbende som en årlig bevilling til Børns Vilkår i årene 2017-2020.
9	Varighed og implementering	Initiativet er fireårigt (2017-2020).
10	Evt. efterregulering	-

Mio. kr. i 2017-pl	2017	2018	2019	2020	I alt
Forslag i alt	0,6	0,6	0,6	0,6	2,4

3d. Landsforeningen Spædbarnsdød

1	Titel	Landsforeningen Spædbarnsdød
2	Forslagsstiller	-
3	Tilskudsmodtager	Landsforeningen Spædbarnsdød
4	Forslagets formål	Formålet er at sikre rådgivning og støtte til forældre, der har mistet et barn under graviditeten, under fødslen eller i barnets første leveår, samt deres pårørende.
5	Beskrivelse af initiativet og aktiviteter	Der ydes driftsstøtte til at sikre, at Landsforeningen Spædbarnsdøds rådgivnings- og støtteaktiviteter i projektperioden kan tilbydes alle forældre i målgruppen. Landsforeningen Spædbarnsdød er en forening, der tilbyder rådgivning og samtale-, undervisnings- og gruppeforløb til forældre, der har mistet et spædbarn, samt deres pårørende. Rådgivningen og støtten ydes både i forbindelse med dødsfaldet og ved senere graviditet/fødsel. Foreningen Spædbarnsdød modtager aktuelt 1,8 mio. kr. årligt i varig driftsstøtte til foreningens aktiviteter.
6	Forslagets succes-kriterier	At sikre, at Landsforeningen Spædbarnsdød kan yde rådgivning og støtte til forældre, der har mistet et spædbarn, samt deres pårørende.
7	Evaluering og opfølgning	Landsforeningen Spædbarnsdød skal årligt dokumentere gennemførelse af de planlagte aktiviteter via regnskabs- og rapportaflæggelse i forhold til bevillingens formål til Socialstyrelsen.
8	Udmøntning, inkl. tidsplan	Bevillingen udmøntes løbende som en årlig driftsbevilling til Landsforeningen Spædbarnsdød i 2017-2020.
9	Varighed og implementering	Initiativet er fireårigt (2017-2020).
10	Efterregulering	-

Mio. kr. i 2017-pl	2017	2018	2019	2020	I alt
Forslag i alt	1,2	1,2	1,2	1,2	4,8

3e. Børnerådets Børneportal

1	Titel	Børnerådets Børneportal
2	Forslagsstiller	-
3	Tilskudsmodtager	Børnerådet
4	Forslagets formål	Formålet med initiativet er at styrke kendskabet blandt børn og unge til børn og unges rettigheder og til Børneportalen.
5	Beskrivelse af initiativet og aktiviteter	Børneportalen giver børn konkret viden om rettigheder og information om rådgivningstilbud og klagemuligheder. Med henblik på at styrke kendskabet blandt børn og unge til børns rettigheder og til Børneportalen tilføres Børnerådet midler til bl.a. målgruppeorienterede kampagner om børns rettigheder og videreudvikling af siden. Midlerne kan endvidere bruges på en medarbejder og materialeudvikling. Der afsættes 0,5 mio. kr. årligt i perioden 2017-2019 til Børnerådet til videreudvikling af Børneportalen.
6	Forslagets succes-kriterier	At flere børn kender til deres rettigheder, samt at flere børn i målgruppen kender Børneportalen.
7	Evaluerings og opfølgning	Initiativet evalueres ikke. Børnerådet samler op på erfaringerne.
8	Udmøntning, inkl. tidsplan	Bevillingen udmøntes løbende som en årlig bevilling til Børnerådet i årene 2017-2019.
9	Varighed og implementering	Initiativet er treårigt (2017-2019). Udviklingsprojektet forankres inden for den eksisterende permanente bevilling til Børneportalens drift på 0,2 mio. kr. årligt og Børnerådets øvrige driftsbevilling.
10	Evt. efterregulering	-

Mio. kr. i 2017-pl	2017	2018	2019	2020	I alt
Forslag i alt	0,5	0,5	0,5	0,0	1,5

3f. FBU - ForældreLANDSforeningen

1	Titel	FBU - ForældreLANDSforeningen
2	Forslagsstiller	-
3	Tilskudsmodtager	FBU - ForældreLANDSforeningen
4	Forslagets formål	Formålet er at sikre rådgivning og støtte til forældre til børn og unge, der har behov for særlig støtte efter serviceloven.
5	Beskrivelse af initiativet og aktiviteter	Der ydes driftsstøtte til FBU - ForældreLANDSforeningens rådgivnings- og støtteaktiviteter. FBU er en landsdækkende, frivillig forening, som har til formål at samle, støtte og rådgive forældre, hvis børn og unge modtager særlig støtte efter serviceloven, herunder anbringelse uden for hjemmet. Foreningen driver blandt andet FBU – LINIEN, der er en landsdækkende, åben og anonym telefonrådgivning til forældre, pårørende mv. Rådgivningen varetages af socialrådgivere og erfarne frivillige støttepersoner. Foreningen afholder desuden forældrekurser, temadage samt samtalegrupper og netværksskabende aktiviteter, bl.a. i regi af FBU – Forældre støtte. Der afsættes 2,0 mio. kr. årligt i årene 2017-2020. Det bemærkes, at FBU – Forældre støtte i Herning desuden modtager 1,0 mio. kr. årligt i varig driftsstøtte.
6	Forslagets succes-kriterier	At sikre, at FBU-ForældreLANDSforeningen kan yde rådgivning og støtte til forældre til børn og unge, som har behov for særlig støtte efter serviceloven og herunder støtte i regi af FBU – Forældre støtte.
7	Evaluerings og opfølgning	FBU – ForældreLANDSforeningen skal årligt dokumentere gennemførelse af de planlagte aktiviteter via regnskabs- og rapportaflæggelse i forhold til bevillingens formål til Socialstyrelsen.
8	Udmøntning, inkl. tidsplan	Bevillingen udmøntes løbende som en årlig driftsbevilling til FBU - ForældreLANDSforeningen i årene 2017-2020.
9	Varighed og implementering	Initiativet er fireårigt (2017-2020).
10	Evt. efterregulering	-

Mio. kr. i 2017-pl	2017	2018	2019	2020	I alt
Forslag i alt	2,0	2,0	2,0	2,0	8,0

3g. Bisidning til børn i Statsforvaltningen

1	Titel	Bisidning til børn i Statsforvaltningen
2	Forslagsstiller	-
3	Tilskudsmodtager	Børns Vilkår
4	Forslagets formål	Hvert 3. barn i Danmark oplever i løbet af barndommen, at deres familie brydes op. Undersøgelser viser, at børn i brudte familier gennem hele livet er mere udsatte end andre børn. Uanset at børnene i forbindelse med samlivsbrud ofte er omdrejningspunktet for forældrenes konflikt og en sag i Statsforvaltningen, er inddragelsen af børnene og den direkte varetagelse af deres behov fra myndighedernes side relativt begrænset. Den direkte inddragelse af barnet omfatter i dag bl.a. børnesamtaler i Statsforvaltningen. Forskellige undersøgelser, bl.a. en undersøgelse fra Børnerådet om børns møde med Statsforvaltningen, viser, at børn gerne vil inddrages, og at de gerne vil give deres mening til kende. Samtidig er det ikke sjældent anført, at børnene kan føle sig klemte i de voksnes konflikt og derfor føle sig utrygge ved at skulle deltage i en samtale, og at de mangler viden om forløbet. Børns Vilkår gennemfører i 2015-2016 i samarbejde med Egmont Fonden og Statsforvaltningen et projekt med bisidning til børn, der skal til børnesamtale i Statsforvaltningen. Initiativet indebærer en videreførelse af dette projekt. Initiativets formål er at forbedre støtten til barnet og styrke barnets stemme i situationer, hvor forældrene har brudt med hinanden. En evaluering af det igangværende projekt viser, at bisidning gør barnets stemme tydeligere under en børnesamtale, og at bisidning er særligt værdifuld i de meget konfliktfyldte skilsmisser.
5	Beskrivelse af initiativet og aktiviteter	Børn, der indkaldes til samtale i Statsforvaltningen, tilbydes med initiativet en neutral og professionel bisidder, som kan deltage i samtalen, sådan at der skabes bedre mulighed for at imødekomme barnets behov. Bisidderen skal således klæde barnet godt på til samtalen og understøtte barnets stemme uden at udfordre barnets udsagn. Bisidder har ikke et ansvar for eller indflydelse på sagens forløb, ligesom bisidderen ikke taler med barnets forældre. Før samtalen taler bisidderen med barnet om, hvorfor der skal være en børnesamtale, og hjælper barnet med at forberede sig på samtalen. Under samtalen fungerer bisidderen som en støtte for barnet, hvis barnet går i stå eller glemmer nogle af de ting, barnet har forberedt at sige. Efter samtalen kan barnet mødes med bisidderen og tale om samtalen. Barnet kan også tale med bisidderen, når sagen er afgjort. Udover selve bisidningen omfatter initiativet den nødvendige sparring og supervision mv. til bisidderne, vidensformidling samt samarbejds møder mellem bisidderne og Statsforvaltningen. Målgruppen for initiativet er børn på ca. 7 år og derover, som indkaldes til en samtale i Statsforvaltningen. Dvs. at målgruppen er børn i de mest konfliktfyldte skilsmisser. Initiativet vil omfatte 150 børn i 2017 stigende til 200 børn i 2020 og frem.
6	Forslagets succes-kriterier	Initiativet skal styrke barnets stemme. For det enkelte barn vil tilbuddet om en neutral og professionel bisidder kunne bidrage til at skabe klarhed om forløbet og støtte og betrykke barnet i at fremkomme med sine ønsker under en børnesamtale.

		Den forventede effekt på systemniveau er, at initiativet vil øge fokus på barnet i processen og dermed understøtte en udvikling, hvor barnet sættes i centrum allerede i processen og ikke først i de afgørelser eller aftaler, der skal skabe rammerne for barnets kontakt med begge forældre og løse uenigheden mellem dem.
7	Evaluerings og opfølgning	Der foretages ikke særskilt evaluering af initiativet, men videreførelsen af projektet skal ses i sammenhæng med udviklingen af "Ét system for skilsmissefamilier", jf. punkt 9.
8	Udmøntning, inkl. tidsplan	Bevillingen udmøntes løbende som en årlig bevilling til Børns Vilkår.
9	Varighed og implementering	Der er tale om en varig bevilling. Initiativet skal ses i sammenhæng med regeringens udspil på skilsmisseområdet "Ét system for skilsmissefamilier". Der indledes forhandlinger om udspillet i januar 2017. Med udspillet lægges der op til en reform af den familieretlige struktur, der skal sikre, at myndighedsarbejdet og sagsbehandlingen er tidssvarende, enkel og effektiv. Reformen lægger op til en énstrengt myndighedsstruktur med afsæt i børnenes og familiernes behov. Der vil i den forbindelse ske en særskilt belysning af barnets placering i systemet med henblik på at afdække muligheder for i højere grad at drage omsorg for barnet i processen. Resultaterne af dette arbejde vil således kunne have betydning for den fremtidige udformning af bisidning.
10	Evt. efterregulering	-

Mio. kr. i 2017-pl	2017	2018	2019	2020	I alt
Forslag i alt	1,3	1,3	1,4	1,5	5,5

3h. Adoption med samtykke som vej til opvækst i trygge rammer

1	Titel	Adoption med samtykke som vej til opvækst i trygge rammer
2	Forslagsstiller	-
3	Tilskudsmodtager	Ankestyrelsen og VISO
4	Forslagets formål	At udbrede kendskabet til adoption som en vej til stabilitet og kontinuitet i et barneliv. Med forslaget er der fokus på at styrke sagsbehandlingen og rådgivningen i sager, hvor adoption med samtykke kan komme på tale gennem direkte dialog om konkrete sager, problemstillinger og udfordringer.
5	Beskrivelse af initiativet og aktiviteter	Muligheden for at hjælpe et barn eller en ung gennem adoption som et alternativ til en langvarig anbringelse uden for hjemmet anvendes kun i yderst begrænset omfang. En adoption giver mere stabilitet og kontinuitet for barnet, end en anbringelse, herunder en videreført anbringelse. Ved en adoption bliver barnet en rigtig del af familien, uden at leve med utrygheden ved mulig genbehandling, jævnlige sagsbehandlersamtaler osv. Derfor er det vigtigt at kommunerne altid overvejer, om adoption er den bedste løsning af hensyn til barnet. Det kan imidlertid kræve en kulturændring i kommunerne. Lovgivningen åbner for, at barnet efter en adoption fortsat kan have kendskab til og kontakt med de biologiske forældre eller andre nære familiemedlemmer. Kommunerne skal klædes bedre på til også at bringe dette ind i samtalen med forældrene, når spørgsmålet om adoption drøftes. Der iværksættes læringsteambesøg fra Ankestyrelsen i kommunerne med deltagelse af VISO med henblik på at udbrede kendskabet til adoption som en mulighed. Drøftelserne og sparringen sker med henblik på dels at udbrede de lovgivningsmæssige rammer og dels for at sætte kommunerne i stand til bedre at håndtere de svære samtaler med forældrene, og de dilemmaer, der opstår i den forbindelse. Besøgene tager afsæt i konkrete sager, hvor adoption er sket eller har været overvejet, og sker under Ankestyrelsens ledelse. Ankestyrelsen har i den forbindelse en faciliterende rolle men kan med sin sagkundskab inden for både det sociale område samt adoptionsområdet bidrage til at identificere de relevante udfordringer. Ankestyrelsen vil i den forbindelse kunne deltage med adoptionsrådgivere, der kan bistå med erfaringer og viden om adoption, herunder spørgsmål om tilknytning og vigtigheden af kendskab til oprindelig slægt. Det vil samtidig kunne give udbytte at invitere relevante nøglemedarbejdere fra nabokommuner med til læringsteambesøget med henblik på at udbrede kendskabet til den konkrete anvendelse af adoption.
6	Forslagets succes-kriterier	Den forventede effekt er via konkrete sagsgennemgange at identificere udfordringer ved sagsbehandlingen og at opnå relevant sparring herom. Det forventes tillige, at kommunerne vil føle sig bedre klædt på til også at inddrage muligheden for adoption i sagsbehandlingen. Endelig forventes en yderligere styrkelse af VISOs rådgivning på adoptionsområdet til gavn for alle landets kommuner.
7	Evaluerings- og opfølgning	Der foretages ikke særskilt evaluering af initiativet, der kan ses som et implementeringsinitiativ. Erfaringerne vil indgå i det løbende fokus ministeriet har på området.

8	Udmøntning, inkl. tidsplan	Læringsteamsbesøgene sker med afsæt i konkrete sager om adoption, eller sager hvor kommunen har overvejet adoption. Med initiativet forventes det, at der vil kunne gennemføres 6 forløb årligt.
9	Varighed og implementering	Initiativet løber over fire år, og implementeres af Ankestyrelsen.
10	Evt. efterregulering	-

Mio. kr. i 2017-pl	2017	2018	2019	2020	I alt
Forslag i alt	0,2	0,3	0,2	0,3	1,0

4. Effektiv støtte til udsatte grønlandere, herunder udsatte børn og unge i Grønland

1	Titel	Effektiv støtte til udsatte grønlandere, herunder udsatte børn og unge i Grønland
2	Forslagsstiller	Social- og Indenrigsministeriet
3	Tilskudsmodtager	Initiativ om støtte til udsatte grønlandere i Danmark Kommuner, De Grønlandske Huse og øvrige frivillige organisationer og private aktører. Initiativ om understøttelse af det grønlandske selvstyre på området for socialt udsatte børn og unge i Grønland Socialstyrelsen og evt. Ankestyrelsen.
4	Forslagets formål	Initiativet består samlet af to led. Det ene fokuserer på at give effektiv støtte til udsatte grønlandere i Danmark, mens det andet har til formål at understøtte selvstyrets indsats over for udsatte børn og unge i Grønland. Initiativ om støtte til udsatte grønlandere i Danmark Det er erfaringen fra <i>Strategien for udsatte grønlandere i Danmark</i> (2013-2016), at det er lykkedes at styrke samarbejdet mellem kommuner og civilsamfundsaktører om udsatte grønlandere, men at målgruppen fortsat i ringe grad får gavn af kommunernes sociale tilbud. På den baggrund lægges op til en indsats i fire spor. <i>Det første initiativ, overgangs- og peer-støtte til udsatte grønlandere i Danmark, skal udvikle og afprøve en metode, som gør det muligt at etablere og fastholde en længerevarende kontakt til udsatte grønlandere, så målgruppen i højere grad profiterer af den sociale indsats, kommunerne yder.</i> <i>Det andet initiativ er en fortsættelse og udbredelse af Strategien for udsatte grønlandere i Danmark</i> (2013-2016), der skal fastholde udviklingen på området i de tidligere fem strategikommuner samt udbrede viden og erfaringer til yderligere 5-10 kommuner og en række private organisationer. Initiativet supplerer afprøvningen af overgangs- og peer-støtte, der vurderes at være en metode, som strategien har vist behov for. <i>Det tredje initiativ er en videreførelse af støtten til inklusionsindsatsen i De Grønlandske Huse i 2018 og 2019. De midler til De Grønlandske Huse, der er afsat i 2016 i regi af satspuljeaftalen for 2016, kan finansiere en inklusionsindsats i De Grønlandske Huse til og med 2017.</i> <i>Det fjerde initiativ er en fortsat sikring af specialiserede tilbud fra frivillige organisationer og private aktører målrettet udsatte grønlanderes særlige behov.</i> Initiativ om understøttelse af det grønlandske selvstyre på området for socialt udsatte børn og unge i Grønland Grønland har en række udfordringer på det sociale område, herunder på området for udsatte børn og unge, og den grønlandske børnetalsmand har rapporteret om stærkt bekymrende forhold for børn i dele af Grønland. Børnetalsmanden har fx påpeget, at der er store andele af børn, der vokser op med overgreb, vold og alkohol, og at den nuværende indsats over for disse børn er utilstrækkelig. Der er et meget stort ønske både i den grønlandske befolkning og i det grønlandske selvstyre om at få gjort noget ved de store udfordringer, og der er derfor igangsat en lang række initiativer i Grønland, ligesom der planlægges grundlæggende lovændringer på området med den ny børnelov. Imidlertid er der en række forhold i Grønland, som gør implementeringsudfordringerne endnu større end i Danmark, blandt andet på grund af de store geografiske afstande i

		Grønland, et forholdsvis lille befolkningsgrundlag og mangel på uddannede medarbejdere. På den baggrund foreslås et initiativ, der består af to faser, og som har til formål at bistå og understøtte selvstyrets indsats over for udsatte børn og unge i Grønland i forhold til de områder, hvor der er særligt behov.
5	Beskrivelse af initiativet og aktiviteter	Initiativ om støtte til udsatte grønlandere i Danmark Initiativet <i>Overgangs- og peer-støtte til udsatte grønlandere i Danmark</i> kombinerer <i>peer-støtte</i>, hvor en borger med grønlandsk baggrund fungerer som støtteperson for en udsat grønlander, og <i>Critical Time Intervention-metoden</i> (CTI), hvor en koordinerende, gennemgående kommunal støtteperson yder en intensiv, tidsbegrænset indsats i en kritisk overgangsfase. Det vurderes, at kombinationen af CTI og peer-støtte kan imødekomme to væsentlige udfordringer: Dels i forhold til fastholdelse i sociale forløb og dels i forhold til kultur- og sprogbarrierer. Det forventes, at to-fire kommuner eller kommunepartnerskaber vil modtage støtte fra en ansøgningspulje. Der afsættes ca. 18,6 mio. kr. til initiativet, herunder 15,2 mio. kr. til ansøgningspuljen. Initiativet <i>Fortsættelse og udbredelse af Strategien for udsatte grønlandere i Danmark</i> omfatter faglige netværk for de fem strategikommuner og de private samarbejdsorganisationer, som deltog i den eksisterende strategi. Deltagerkredsen i de faglige netværk udvides med en række nye kommuner og organisationer. Derudover gives processtøtte til de private samarbejdsorganisationer i kommunerne, der laves metodebeskrivelser af lovende praksis og relevante indsatser for målgruppen, og hjemmesiden fra strategien (udsattegroenlaendere.dk) videreføres. Formålet med initiativet er at understøtte det fortsatte arbejde på området og udbrede de positive erfaringer fra strategien til flere kommuner og organisationer. En sådan fortsættelse og udbredelse af strategien, suppleret af metodeafprøvningen af overgangs- og peer-støtte, vurderes at opfylde det nuværende udviklingsbehov over for målgruppen i kommunerne og de frivillige organisationer. Der afsættes ca. 4,8 mio. kr. til initiativet. <i>Inklusionsindsatsen i De Grønlandske Huse</i> skal videreføre De Grønlandske Huses opsøgende inklusionsindsats over for nytilkomne grønlandere i landets fire største byer (Aalborg, Aarhus, København og Odense), hvor en stor del af udsatte grønlandere i Danmark bor. Midlerne fordeles ligeligt mellem de fire huse i 2018 og 2019 på baggrund af indsendte projektbeskrivelser. Der afsættes ca. 8,0 mio. kr. til initiativet. Øvrige Der afsættes en pulje på 5 mio. kr. i 2017 til frivillige organisationer og private aktører, der varetager specialiserede tilbud målrettet udsatte grønlandere. Det kan fx være tilbud til udsatte grønlandske kvinder, der har særlige udfordringer med at blive en del af det danske samfund, eller tilbud og behandling, der foregår på grønlandsk. Initiativ om understøttelse af det grønlandske selvstyre på området for socialt udsatte børn og unge i Grønland Der afsættes i alt ca. 10,0 mio. kr. til initiativet, der består samlet af to faser: Fase 1. Det er afgørende for den samlede indsats, at man tidligt i processen får identificeret de områder, hvor Grønland har størst udfordringer, så man i samarbejde med selvstyret sikrer, at der sættes ind, hvor behovet er størst. Således er det vigtigt for den samlede indsats, at der ud over et godt lovgivningsmæssigt grundlag bl.a. både er den nødvendige tilbudsvifte, de nødvendige kompetencer hos de udøvende medarbejdere, og de rigtige understøttende initiativer. Første fase af initiativet er derfor, at Socialstyrelsen med bistand fra Ankestyrelsen og i samarbejde med selvstyret indledningsvist laver en grundig analyse af socialområdet i Grønland. Parallelt til gennemførelse af analysen påbegyndes en bistand til udvikling af tilsynet

		med de sociale tilbud og plejefamilier i Grønland, som fortsætter i fase 2. Selvstyret har i 2016 etableret en tilsynsenhed, som skal føre tilsyn med sociale tilbud og plejefamilier i Grønland. Selvstyret har konkret udtrykt ønske om bistand til udarbejdelse af koncepter for godkendelse og tilsyn med de sociale tilbud og plejefamilier. Derudover kan påbegyndes uddannelsesaktiviteter fx vedr. forebyggelse af overgreb mv., som fortsætter i fase 2. Fase 2. Når den indledende analyse er afsluttet, og problemstillingerne er identificeret, udarbejdes en udviklingsplan, der peger på relevante indsatsområder, som Socialstyrelsen og Ankestyrelsen kan bidrage til i form af sparring, undervisning inden for forskellige temaer. Det kan fx være: • Hjælp til forebyggelse af overgreb • Hjælp til håndtering af underretninger • Uddannelse af medarbejdere • Hjælp til udvikling af tilsynet med de sociale tilbud i Grønland • Udarbejdelse af koncepter for sagsgennemgange • Hjælp til udvikling af den faglige ledelse • Udbredelse og forankring af socialfaglige metoder fx Signs of Safety og Integrated Childrens System (ICS) Selvstyret har udtrykt ønske om bistand til udarbejdelse af koncept for tilsynet med sagsbehandlingen i kommunerne, som det er ved at skærpe. Der kan derfor – på baggrund af analysen og med inspiration fra det koncept, der anvendes i forbindelse med Ankestyrelsens sagsgennemgang i forbindelse med Task Force-forløb – gives bistand til selvstyret med henblik på at udvikle et lignende koncept i en grønlandsk kontekst. Bistanden til udvikling af tilsynet med de sociale tilbud og plejefamilier i Grønland, som blev påbegyndt i fase 1 fortsætter i fase 2. Da Grønland endvidere har mangel på uddannet arbejdskraft til at løse de opgaver, der er på området, foreslås det endvidere, at der i fase to kan arbejdes med korterevarende kurser, som kan imødekomme et mere akut behov i praksisfeltet. Kurserne kan enten foregå i Grønland eller som "højskoler" i Danmark. Der kan for eksempel tænkes i korterevarende kurser i: • Forebyggelse af overgreb i institutioner mv. • God sagsbehandling • Samarbejde mellem politi, kommuner og sundhedsvæsen • Tilsyn med tilbud og plejefamilier • Inddragende metoder Samtidig kan et sådant initiativ indeholde finansiering af støtte til, at de grønlandske kommuner kan trække på bistand fra VISO, fx i form af tematiserede gruppesager, såfremt selvstyret ønsker det.
6	Forslagets succes-kriterier	Initiativ om støtte til udsatte grønlandere i Danmark <i>Overgangs- og peer-støtte til udsatte grønlandere i Danmark</i> Det forventes, at 120-150 udsatte grønlandere vil blive omfattet af indsatsen, og at 65-80 pct. af de borgere, som får den kombinerede CTI og peer-støtte, vil kunne opnå og fastholde en længevarende (9 mdr.) kontakt til det kommunale hjælpesystem og derved opnå bedre resultater af den generelle sociale indsats, kommunerne tilbyder. <i>Fortsættelse og udbredelse af Strategien for udsatte grønlandere i Danmark</i> Det forventes, at 5-10 nye kommuner og ca. syv nye private organisationer vil deltage

		i de faglige netværk sammen med de tidligere fem strategikommuner og de private samarbejdsorganisationer deri. Der ydes særskilt processtøtte til ca. 15 organisationer, som skal understøtte de private tilbud til målgruppen og samarbejdet med offentlige myndigheder. <i>Inklusionsindsatsen i De Grønlandske Huse</i> Initiativet skal medvirke til at yde en mere opsøgende, intensiv og systematisk støtte til nytilkomne grønlandere og til husenes brugere i form af hjælp til håndtering af sproglige, uddannelsesmæssige og kulturelle udfordringer i mødet med det danske system. Initiativ om understøttelse af det grønlandske selvstyre på området for socialt udsatte børn og unge i Grønland Det forventes, at initiativets socialfaglige, juridiske og implementeringsfaglige bistand kan være med til at styrke og understøtte det grønlandske selvstyre i det store arbejde, der er i gang med, herunder også understøtte selvstyrets implementering af den nye børnelov, der er under udarbejdelse, samt øvrige initiativer, der er iværksat af selvstyret i Grønland.																
7	Evaluerings og opfølgning	Initiativ om støtte til udsatte grønlandere i Danmark <i>Overgangs- og peer-støtte til udsatte grønlandere i Danmark</i> Der foretages en evaluering af metodernes implementering og resultater. Endvidere skal indsatsens økonomiske omkostninger belyses. <i>Fortsættelse og udbredelse af Strategien for udsatte grønlandere i Danmark</i> Der foretages ikke en evaluering af initiativet. <i>Inklusionsindsatsen i De Grønlandske Huse</i> Der foretages ikke en evaluering af initiativet. Initiativ om understøttelse af det grønlandske selvstyre på området for socialt udsatte børn og unge i Grønland Der foretages ikke en evaluering af initiativet.																
8	Udmøntning, inkl. tidsplan	Initiativ om støtte til udsatte grønlandere i Danmark Tidsplan for <i>Overgangs- og peer-støtte til udsatte grønlandere i Danmark</i> samt <i>ansøgningspulje til frivillige foreninger og private aktører til sikring af specialiserede tilbud</i>. <table><tr><th>Tid</th><th>Aktivitet</th></tr><tr><td>1.-2. kvartal 2017</td><td>Ansøgningspuljer udmeldes. Faglig følgegruppe nedsættes.</td></tr><tr><td>3.-4. kvartal 2017</td><td>Indgåelse af aftale med evaluator. Ansøgningspuljer udmøntes.</td></tr><tr><td>4. kvartal 2017</td><td>Opstartsmøde på tværs af kommuner afholdes. Opstartsmøde med projektlederne i de private organisationer afholdes.</td></tr><tr><td>Ultimo 2020</td><td>Afsluttende møde på tværs af kommuner afholdes.</td></tr><tr><td>Ultimo 2020</td><td>Evaluering offentliggøres.</td></tr></table> Tidsplan, <i>Fortsættelse og udbredelse af Strategien for udsatte grønlandere i Danmark</i> <table><tr><th>Tid</th><th>Aktivitet</th></tr><tr><td>1.-2. kvartal 2017</td><td>De faglige netværk etableres og igangsættes.</td></tr></table>	Tid	Aktivitet	1.-2. kvartal 2017	Ansøgningspuljer udmeldes. Faglig følgegruppe nedsættes.	3.-4. kvartal 2017	Indgåelse af aftale med evaluator. Ansøgningspuljer udmøntes.	4. kvartal 2017	Opstartsmøde på tværs af kommuner afholdes. Opstartsmøde med projektlederne i de private organisationer afholdes.	Ultimo 2020	Afsluttende møde på tværs af kommuner afholdes.	Ultimo 2020	Evaluering offentliggøres.	Tid	Aktivitet	1.-2. kvartal 2017	De faglige netværk etableres og igangsættes.
Tid	Aktivitet																	
1.-2. kvartal 2017	Ansøgningspuljer udmeldes. Faglig følgegruppe nedsættes.																	
3.-4. kvartal 2017	Indgåelse af aftale med evaluator. Ansøgningspuljer udmøntes.																	
4. kvartal 2017	Opstartsmøde på tværs af kommuner afholdes. Opstartsmøde med projektlederne i de private organisationer afholdes.																	
Ultimo 2020	Afsluttende møde på tværs af kommuner afholdes.																	
Ultimo 2020	Evaluering offentliggøres.																	
Tid	Aktivitet																	
1.-2. kvartal 2017	De faglige netværk etableres og igangsættes.																	

		Tidsplan, <i>Inklusionsindsatsen i De Grønlandske Huse</i> <table><tr><th>Tid</th><th>Aktivitet</th></tr><tr><td>1. kvartal 2018</td><td>Tilskudsbreve udsendes til De Grønlandske Huse.</td></tr><tr><td>1. kvartal 2019</td><td>Tilskudsbreve udsendes til De Grønlandske Huse.</td></tr></table> Initiativ om understøttelse af det grønlandske selvstyre på området for socialt udsatte børn og unge i Grønland Tidsplan <table><tr><th>Tid</th><th>Aktivitet</th></tr><tr><td>1. kvartal 2017- 1. kvartal 2018</td><td>Koordinering og planlægning af analysearbejde i samarbejde med det grønlandske selvstyre. Analyse. Udarbejdelse af udviklingsplan. Udviklingsaktivitet vedr. tilsyn med tilbud og plejefamilier samt opstart af uddannelsesaktiviteter mv.</td></tr><tr><td>1.kvartal 2018- 4.kvartal 2018</td><td>Udviklingsaktivitet vedr. tilsyn med tilbud og plejefamilier (del 2).</td></tr><tr><td>2. kvartal 2018 - 3. kvartal 2020</td><td>Gennemførelse af øvrige udviklingsaktiviteter.</td></tr><tr><td>4. kvartal 2020</td><td>Afsluttende dialog med det grønlandske selvstyre.</td></tr></table>	Tid	Aktivitet	1. kvartal 2018	Tilskudsbreve udsendes til De Grønlandske Huse.	1. kvartal 2019	Tilskudsbreve udsendes til De Grønlandske Huse.	Tid	Aktivitet	1. kvartal 2017- 1. kvartal 2018	Koordinering og planlægning af analysearbejde i samarbejde med det grønlandske selvstyre. Analyse. Udarbejdelse af udviklingsplan. Udviklingsaktivitet vedr. tilsyn med tilbud og plejefamilier samt opstart af uddannelsesaktiviteter mv.	1.kvartal 2018- 4.kvartal 2018	Udviklingsaktivitet vedr. tilsyn med tilbud og plejefamilier (del 2).	2. kvartal 2018 - 3. kvartal 2020	Gennemførelse af øvrige udviklingsaktiviteter.	4. kvartal 2020	Afsluttende dialog med det grønlandske selvstyre.
Tid	Aktivitet																	
1. kvartal 2018	Tilskudsbreve udsendes til De Grønlandske Huse.																	
1. kvartal 2019	Tilskudsbreve udsendes til De Grønlandske Huse.																	
Tid	Aktivitet																	
1. kvartal 2017- 1. kvartal 2018	Koordinering og planlægning af analysearbejde i samarbejde med det grønlandske selvstyre. Analyse. Udarbejdelse af udviklingsplan. Udviklingsaktivitet vedr. tilsyn med tilbud og plejefamilier samt opstart af uddannelsesaktiviteter mv.																	
1.kvartal 2018- 4.kvartal 2018	Udviklingsaktivitet vedr. tilsyn med tilbud og plejefamilier (del 2).																	
2. kvartal 2018 - 3. kvartal 2020	Gennemførelse af øvrige udviklingsaktiviteter.																	
4. kvartal 2020	Afsluttende dialog med det grønlandske selvstyre.																	
9	Varighed og implementering	Initiativ om støtte til udsatte grønlændere i Danmark <i>Overgangs- og peer-støtte til udsatte grønlændere i Danmark</i> Initiativet løber over fire år. <i>Strategien for udsatte grønlændere i Danmark</i> udløb i marts 2016, og samarbejdet er nu overgået til almindelig drift blandt de involverede kommuner. Såfremt den kombinerede CTI- og peer-støtte viser sig virksom over for målgruppen, vurderes det sandsynligt, at initiativet forankres kommunalt, fordi: • Der er stor efterspørgsel fra både kommuner og De Grønlandske Huse efter virksomme metoder, der kan forbedre fastholdelsen af målgruppen i sociale forløb, og flere kommuner har udvist interesse i at deltage i udviklingen af nye indsatser, herunder misbrugsbehandling på grønlandsk, inklusionsforløb til nytilflyttere og arbejdsnetværk omkring socialt udsatte. • Der forventes for kommunerne at være en økonomisk gevinst forbundet med forankringen af initiativet. De mange afbrudte sociale forløb medfører et resourcespild for kommunerne, og derfor vil en virksom metode, der forebygger afbrydelser og tilbagefald blandt målgruppen, være økonomisk attraktiv. Der stilles desuden krav til deltagende kommuner om, at de står til rådighed i forbindelse med en eventuel efterfølgende udbredelse til andre kommuner. <i>Fortsættelse og udbredelse af Strategien for udsatte grønlændere i Danmark</i> Initiativet løber over fire år. Det er erfaringen fra den nuværende strategi, at kommunerne ønsker at samarbejde og udveksle viden om indsatser til gavn for den forholdsvis lille målgruppe af udsatte grønlændere i Danmark. Desuden har en række kommuner, der ikke deltog i strategien, vist interesse i at benytte erfaringerne i deres egen indsats. Inden en afprøvning af overgangs- og peerstøtte er der sparsom, solid viden om virksomme metoder, hvorfor det vurderes mest hensigtsmæssigt og tilstrækkeligt på nuværende tidspunkt at understøtte, at kommunerne deler faglig viden og erfaringer i forlængelse af Grønlænderstrategien.																

		<i>Inklusionsindsatsen i De Grønlandske Huse</i> Bevillingen løber i to år. Initiativ om understøttelse af det grønlandske selvstyre på området for socialt udsatte børn og unge i Grønland Initiativet løber over fire år. Dette vil muliggøre iværksættelsen af de foreslåede initiativer. Afhængigt af, hvad analysen afdækker, er der behov for en vis fleksibilitet i indsatsen i fase 2, så midlerne kan målrettes de områder, hvor det giver bedst mening at sætte ind med støtte.
10	Evt. efterregulering	-

Mio. kr. i 2017-pl	2017	2018	2019	2020	I alt
Forslag i alt	24,8	8,1	8,8	4,7	46,4
<i>Støtte til udsatte grønlandere i Danmark</i>	22,6	5,8	5,8	2,2	36,4
<i>Understøttelse af det grønlandske selvstyre på området for socialt udsatte børn og unge i Grønland</i>	2,2	2,3	3,0	2,5	10,0

5. Samlet indsats mod vold i nære relationer

5a. Ambulante behandlingstilbud til personer udsat for vold i nære relationer

1	Titel	Ambulante behandlingstilbud til personer udsat for vold i nære relationer
2	Forslagsstiller	Social- og Indenrigsministeriet
3	Tilskudsmodtager	Mødrehjælpen, Socialstyrelsen
4	Forslagets formål	Der er i dag ca. 33.000 kvinder og ca. 13.000 mænd, som udsættes for vold i nære relationer, om året. Heraf er der kun ca. 2.000 kvinder og ca. 10 mænd, som tager ophold på et krisecenter. Der er derfor en stor gruppe, som ikke får hjælp til at bryde den voldelige relation, de er i. Det har stor betydning for den enkelte, men også for samfundet¹. På den baggrund foreslås det at styrke den ambulante rådgivning til personer udsat for vold i nære relationer gennem en videreførelse og udbredelse af Mødrehjælpens projekt "Ud af voldens skygge", som har leveret gode og dokumenterede resultater. Formålet er dels at sikre hjælp til den gruppe af voldsudsatte, som i dag ikke er i kontakt med et krisecenter, dels at medvirke til at forebygge, at et krisecenterophold bliver nødvendigt. Det er endvidere et formål med projektet at se nærmere på mulighederne for at justere refusionsreglerne på voldsområdet med henblik på at forankre ambulant rådgivning i kommunalt regi.
5	Beskrivelse af initiativet og aktiviteter	Der er tale om en videreførelse og større geografisk udbredelse af Mødrehjælpens projekt "Ud af voldens skygge". Hertil kommer, at målgruppen for Mødrehjælpens projekt udvides, så der kommer et større fokus på gruppen af mere udsatte voldsramte, som traditionelt fylder mere på kvindekrisecentre sammenlignet med ambulante behandlingstilbud. Initiativet indebærer endvidere, at der iværksættes en omkostningsanalyse af ambulant rådgivning til personer udsat for vold i nære relationer. Såfremt omkostningsanalysen indikerer, at der er tale om en samfundsøkonomisk gevinst forbundet med ambulant rådgivning, skal resultaterne danne grundlag for en eventuel justering af refusionsreglerne på voldsområdet. Dette sker med henblik på at skabe bedre incitamenter for kommunerne til at arbejde forebyggende på voldsområdet og herigennem opnå en bedre udnyttelse af de ressourcer, der bruges på voldsområdet i dag.
6	Forslagets succes-kriterier	• Flere personer udsat for vold i nære relationer kommer tættere på arbejdsmarkedet. • Antallet af ophold på kvindekrisecentre mindskes, herunder at færre voldsudsatte personer har behov for gentagne krisecenterophold.
7	Evaluerings og opfølgning	Med henblik på videnopbygning på voldsområdet skal der indberettes CPR-oplysninger ² på de deltagende personer til Social- og Indenrigsministeriet. Der skal ligeledes registreres og indberettes start- og sluttidspunkt for behandlingsforløb.
8	Udmøntning, inkl. tidsplan	Der afsættes 15,8 mio. kr. til udvidelse af Mødrehjælpens projekt "Ud af voldens skygge". Der afsættes 0,3 mio. kr. til omkostningsanalysen. Omkostningsanalysen udarbejdes af Socialstyrelsen.

¹ Eksempelvis viser Rambølls evaluering af krisecentertilbuddene fra 2015, at der er en negativ sammenhæng mellem beskæftigelse og krisecenterophold.

² Såfremt der kan opnås samtykke fra den voldsudsatte om at oplyse CPR-nummer.

		Tidsplan <table><tr><th>Tid</th><th>Aktivitet</th></tr><tr><td>1. kvartal 2017</td><td>Socialstyrelsen sender tilsagn til Mødrehjælpen om bevilling.</td></tr><tr><td>1.-4. kvartal 2017</td><td>Omkostningsanalyse af ambulant rådgivning til personer udsat for vold i nære relationer.</td></tr><tr><td>1. kvartal 2018</td><td>Vurdering af muligheder for at justere refusionsreglerne på området foreligger.</td></tr></table>	Tid	Aktivitet	1. kvartal 2017	Socialstyrelsen sender tilsagn til Mødrehjælpen om bevilling.	1.-4. kvartal 2017	Omkostningsanalyse af ambulant rådgivning til personer udsat for vold i nære relationer.	1. kvartal 2018	Vurdering af muligheder for at justere refusionsreglerne på området foreligger.
Tid	Aktivitet									
1. kvartal 2017	Socialstyrelsen sender tilsagn til Mødrehjælpen om bevilling.									
1.-4. kvartal 2017	Omkostningsanalyse af ambulant rådgivning til personer udsat for vold i nære relationer.									
1. kvartal 2018	Vurdering af muligheder for at justere refusionsreglerne på området foreligger.									
9	Varighed og implementering	Bevillingen er etårig og udbetales over en projektperiode på tre år.								
10	Evt. efterregulering	-								

Mio. kr. i 2017-pl	2017	2018	2019	2020	I alt
Forslag i alt	16,1	-	-	-	16,1

5b. National enhed mod vold i nære relationer

1	Titel	National enhed mod vold i nære relationer
2	Forslagsstiller	Social- og Indenrigsministeriet, Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling
3	Tilskudsmodtager	Udbudstager (forventeligt en NGO), Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling og Socialstyrelsen
4	Forslagets formål	Formålet med initiativet er at etablere en national enhed mod vold i nære relationer, som bl.a. skal stå for: 1. videreførelse af den nationale hotline og juridiske rådgivning samt plads-oversigt for kvindekrisecentre samt for tilbud til voldsudsatte mænd 2. vidensindsamling og formidling om vold i nære relationer til relevante aktører på voldsområdet, herunder krisecentre, ambulante tilbud, mandecentre samt kommuner. 3. støtte til efterværnsaktiviteter til voldsudsatte mænd og kvinder samt børn i form af sociale netværksgrupper, med deltagelse af en psykolog, samt hjælp for den voldsudsatte til at etablere nye sociale netværk Opgaven gøres til genstand for et udbud for perioden 2017-2020.
5	Beskrivelse af initiativet og aktiviteter	<i>Videreførelse af den nationale hotline og juridiske rådgivning samt pladsoversigt for kvindekrisecentre samt for tilbud til voldsudsatte mænd³</i> Der har siden 2002 i regi af de nationale handlingsplaner på voldsområdet været et telefonnummer til hotlinen (70 20 30 82), som staten ejer. Målgruppen for hotlinen og rådgivningen vil udover voldsudsatte kvinder omfatte unge udsat for kærestevold, mænd udsat for partnervold, voldsudøvere, stalking-udsatte, vold i samkønnede forhold, pårørende til voldsudsatte, fagpersoner mv. Den nationale hotline skal være døgnåben, og det vil være et krav, at den bliver betjent af medarbejdere med en socialfaglig baggrund og solid viden om vold i nære relationer. Hotlinen skal både kunne rådgive voldsudsatte i akutkrise samt voldsudsatte, som ønsker henvisninger til andre relevante tilbud, hvor den enkelte kan få målrettet hjælp og støtte, herunder til plads på landets kvindekrisecentre. Hotlinen skal kunne tilbyde tolkehjælp i de tilfælde, hvor de voldsudsatte ikke taler dansk. Den juridiske rådgivning skal tilbyde landsdækkende, juridisk rådgivning til både kvinder og mænd udsat for vold i nære relationer og til fagfolk, der arbejder med disse grupper. Rådgivningen omfatter alle juridiske problemstillinger, der berører de voldsudsatte, og rådgivningen skal kunne håndtere både enkelthenvendelser og et rådgivningsforløb på flere samtaler. Herudover får enheden til opgave at etablere en pladsoversigt over antallet af ledige pladser på landets kvindekrisecentre samt tilbud til voldsudsatte mænd. <i>Vidensindsamling, vidensformidling og udvikling af voldsområdet:</i> Enheden skal gennem dialog med aktørerne på området indsamle viden og gode erfaringer fra det praksisnære arbejde hos fx tilbud til voldsudsatte mænd og kvinder med lovende praksis, ambulante tilbud og kommunale tilbud til målgruppen. Vidensindsamlingen skal ske med henblik på at øge erfaringsudvekslingen mellem tilbud på voldsområdet Enheden skal kommunikere den indsamlede viden til relevante faglige aktører. Eksempler på formidlingsaktiviteter, som enheden kan stå for, er afholdelse af dialog-

³ Kontrakten til Odense Krisecenter om varetagelse af hotline skal søges forlænget. Perioden uden juridisk rådgivning forlænges.

		møder og inspirationsdage for centrale aktører mv. Enheden skal desuden være en stemme i den offentlige debat på voldsområdet og ligestillingsområdet. Enheden skal således komme med forslag til, hvordan viden på voldsområdet kan forbedres, samt identificere nye udviklingsområder, som kan bidrage til nye socialpolitiske tiltag på området. <i>Efterværnsaktiviteter til voldsudsatte mænd og kvinder samt børn i form af sociale netværksgrupper, samt hjælp for den voldsudsatte til at etablere nye sociale netværk</i> Enheden får til opgave at etablere efterværnsindsatser i form af sociale netværksgrupper for voldsudsatte samt deres børn. Netværksgrupperne skal hjælpe den voldsudsatte til at bearbejde voldsoplevelsen og få skabt et bedre fundament til at komme videre med et liv uden vold. Netværksgrupperne skal have deltagelse af en psykolog. Hertil skal der i regi af de sociale netværk være målrettede aktiviteter for de voldsudsatte, som har behov for støtte til at etablere et nyt socialt netværk eksempelvis, fordi den voldsudsatte er blevet udstødt af det tidligere netværk. Indsatsen skal varetages af frivillige, som matches med den voldsudsatte person.						
6	Forslagets succes-kriterier	• Personer, der er udsat for vold i familien og i nære relationer, oplever, at de kan henvende sig et sted, der yder dem støtte og vejledning og juridisk bistand i en akut faretruende situation. • Voldsudsatte kvinder og mænd kan akut henvises til et krisecenter eller anden hjælp. • Øget koordination og erfaringsudveksling blandt centrale aktører på voldsområdet. • Voldsudsatte, der modtager efterværnsindsatsen, støttes til at etablere et liv uden vold.						
7	Evaluerings og opfølgning	Leverandøren til enheden skal monitorere og dokumentere indsatserne, hotlinen, juridisk rådgivning og efterværn. Leverandøren indgår kontrakt med en ekstern evaluator og afsætte midler hertil i deres budget. For den nationale hotline og juridiske rådgivning skal leverandøren sikre, at der som minimum indsamles data vedrørende henvenderens køn, hvem henvenderen er (voldsudsat/pårørende/fagperson), relation til voldsudøver, voldsudøvers køn, hvilket tilbud den voldsudsatte hjælpes videre til, antal henvendelser i alt (både unikke og gengangere). Der afholdes statusmøder mv. med leverandøren med udgangspunkt i dennes afrapportering og data.						
8	Udmøntning, inkl. tidsplan	Tidsplan <table><tr><th>Tid</th><th>Aktivitet</th></tr><tr><td>2. kvartal 2017</td><td>Igangsættelse af udbudsforretning og indgåelse af kontrakt med leverandør.</td></tr><tr><td>2017-2020</td><td>Løbende statusmøder, opfølgning på data mv.</td></tr></table> Udbuddet udarbejdes af Socialstyrelsen og skal godkendes af Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling. Socialstyrelsen modtager 0,7 mio. kr. til udbud og opfølgning samt 0,2 mio. kr. årligt til Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling til opfølgning.	Tid	Aktivitet	2. kvartal 2017	Igangsættelse af udbudsforretning og indgåelse af kontrakt med leverandør.	2017-2020	Løbende statusmøder, opfølgning på data mv.
Tid	Aktivitet							
2. kvartal 2017	Igangsættelse af udbudsforretning og indgåelse af kontrakt med leverandør.							
2017-2020	Løbende statusmøder, opfølgning på data mv.							
9	Varighed og implementering	Der afsættes midler i perioden 2017-2020.						

10	Evt. efterregulering	-
-----------	-----------------------------	---

Mio. kr. i 2017-pl	2017	2018	2019	2020	I alt
Forslag i alt	6,7	9,9	9,9	9,9	36,4

5c. Ambulante behandlingstilbud til voldsudøvere

1	Titel	Ambulante behandlingstilbud til voldsudøvere					
2	Forslagsstiller	Social- og Indenrigsministeriet					
3	Tilskudsmodtager	Dialog Mod Vold					
4	Forslagets formål	Forslaget har til formål at videreføre Dialog Mod Volds behandlingstilbud til voldsudøvere.					
5	Beskrivelse af initiativet og aktiviteter	Dialog Mod Vold har tidligere modtaget satspuljemidler til deres behandlingstilbud til voldsudøvere senest med satspuljeaftalen for 2016. Behandlingstilbuddene har tidligere vist gode resultater for målgruppen, og forslaget indebærer på den baggrund en videreførelse af den eksisterende indsats med fuld finansiering til projektet. Den primære målgruppe er personer, som udøver fysisk eller psykisk vold mod deres partner. Derudover er målgruppen for initiativet den voldsudsatte partner, idet målet med behandlingen bl.a. er, at volden skal ophøre.					
6	Forslagets succes-kriterier	• Nedbringe antallet af voldsofre. • Nedbringe antallet af ofre for gentagen vold. • Mindske forekomsten af grov vold.					
7	Evaluerings og opfølgning	Med henblik på vidensopbygning på voldsområdet skal der indberettes CPR-oplysninger ⁴ på de deltagende personer til Social- og Indenrigsministeriet. Der skal ligeledes registreres og indberettes start- og sluttidspunkt for behandlingsforløb.					
8	Udmøntning, inkl. tidsplan	Der afsættes samlet 13,1 mio. kr. til Dialog Mod Volds behandlingstilbud til voldsudøvere. <table><tr><th>Tidsplan</th><th>Aktivitet</th></tr><tr><td>1. kvartal 2017</td><td>Socialstyrelsen sender tilsagn til Dialog Mod Vold om bevilling.</td></tr></table>		Tidsplan	Aktivitet	1. kvartal 2017	Socialstyrelsen sender tilsagn til Dialog Mod Vold om bevilling.
Tidsplan	Aktivitet						
1. kvartal 2017	Socialstyrelsen sender tilsagn til Dialog Mod Vold om bevilling.						
9	Varighed og implementering	Der afsættes midler i perioden 2017-2019.					
10	Evt. efterregulering	-					

Mio. kr. i 2017-pl	2017	2018	2019	2020	I alt
Forslag i alt	1,9	3,7	7,5	-	13,1

⁴ Såfremt der kan opnås samtykke fra den voldsudøveren om at oplyse CPR-nummer.

6. Indsats på prostitutionsområdet

1	Titel	Indsats på prostitutionsområdet						
2	Forslagsstiller							
3	Tilskudsmodtager	Private foreninger og organisationer						
4	Forslagets formål	Når mennesker ønsker at forlade eller er i gang med at forlade prostitution, har de ofte behov for hjælp og støtte fra personer med indsigt i prostitutionsmiljøet, som de kan opnå et særligt tillidsforhold til. Med dette initiativ afsættes midler til støtte og rådgivning til borgere i prostitution, som ønsker eller er i gang med at forlade prostitutionsmiljøet, med det formål at sikre dem mulighed for få støtte i overgangen til et liv uden prostitution.						
5	Beskrivelse af initiativet og aktiviteter	Der findes i dag en række private foreninger og organisationer med særlig viden om borgere i prostitution, som har erfaringer med at opnå kontakt og opbygge et særligt tillidsforhold til den enkelte. Der afsættes derfor midler til en pulje, som kan søges til bistand, rådgivning og støtte til mennesker, som ønsker eller er i gang med at forlade prostitutionsmiljøet. Initiativet indebærer, at borgere i prostitution kan få den nødvendige støtte og rådgivning af personer, som de har tillid til, når de ønsker at forlade prostitutionsmiljøet. Der skal i indsatsen blandt andet være fokus på psykosocial hjælp og støtte til personer, som ønsker at forlade prostitution, herunder også hjælp til håndtering af eventuelle øvrige sociale problemstillinger såsom misbrugsproblemer eller senfølgeskader efter seksuelle overgreb i barndommen. Indsatsen kan også bestå af rådgivning om fx gæld, øvrige støttemuligheder mv.						
6	Forslagets succeskriterier	• Flere personer, der ønsker at forlade prostitution, får hjælp og støtte hertil • Øget livskvalitet for målgruppen						
7	Evaluerings og opfølgning	Initiativet evalueres ikke.						
8	Udmøntning, inkl. tidsplan	Midlerne udmøntes som en ansøgningspulje i 2017. Tidsplan <table><tr><th>Tid</th><th>Aktivitet</th></tr><tr><td>1.-2. kvartal 2017</td><td>Ansøgningspuljen udmeldes.</td></tr><tr><td>3. kvartal 2017</td><td>Ansøgningspuljen udmøntes.</td></tr></table>	Tid	Aktivitet	1.-2. kvartal 2017	Ansøgningspuljen udmeldes.	3. kvartal 2017	Ansøgningspuljen udmøntes.
Tid	Aktivitet							
1.-2. kvartal 2017	Ansøgningspuljen udmeldes.							
3. kvartal 2017	Ansøgningspuljen udmøntes.							
9	Varighed og implementering	Initiativet er toårigt (2017-2018).						
10	Evt. efterregulering	-						

Mio. kr. i 2017-pl	2017	2018	2019	2020	I alt
Forslag i alt	7,0	-	-	-	7,0

7. Indsats til mennesker med senfølger efter seksuelle overgreb i barndommen

1	Titel	Indsats til mennesker med senfølger efter seksuelle overgreb i barndommen
2	Forslagsstiller	-
3	Tilskudsmodtager	CSM Øst, CSM Midt-Nord, CSM Syd
4	Forslagets formål	Senfølger efter seksuelle overgreb i barndommen er ikke kendetegnet ved en bestemt diagnose eller symptom, men kan føre til en række psykiske og sociale problemer i voksenlivet. Det kan betyde et kompliceret forløb for den enkelte med et behov for hjælp fra både det sociale system og fra psykiatrien. Der blev med satspuljeaftalen for 2016-2019 afsat 47 mio. kr. til de tre regionale senfølgecentre CSM Øst, CSM Syd og CSM Midt-Nord, som i dag varetager en stor del af opgaven med at tilbyde hjælp til senfølgeramte. Med dette initiativ afsættes permanente midler til senfølgeområdet med det formål at sikre, at der eksisterer en specialiseret og landsdækkende indsats til mennesker med senfølger efter seksuelle overgreb i barndommen. Indsatsen på senfølgecentre er ikke i dag knyttet op på eller koordineret med de øvrige indsatser for målgruppen, der er i henholdsvis kommuner og regioner. Det er vigtigt, at der er en klar opgavefordeling mellem den indsats, som varetages over for senfølgeramte i regi af det psykiatriske system, senfølgecentre og den kommunale sociale indsats. Initiativet indebærer derfor endvidere, at der igangsættes en undersøgelse, som skal afdække, hvordan indsatsen i senfølgecentre kan spille sammen med de øvrige indsatser i regi af sundhedssystemet og det sociale system med henblik på en mere helhedsorienteret indsats for gruppen.
5	Beskrivelse af initiativet og aktiviteter	Den ene del af initiativet indebærer en videreførelse af den eksisterende indsats på senfølgecentre med fuld finansiering. Der forudsættes derfor samme aktiviteter i senfølgecentre som hidtil. Socialstyrelsens støtte til senfølgecentre, som blev aftalt med satspuljeaftalen for 2016, fastholdes for at målrette senfølgecentrenes tilbud til målgruppen og skabe sammenhæng til øvrige tilbud i kommunalt og regionalt regi. Den anden del af initiativet indebærer iværksættelse af en undersøgelse af indsatsen på senfølgeområdet. Der foreligger i dag ikke et samlet overblik over indsatserne til senfølgeramte. Socialstyrelsen har dog i 2011 foretaget en undersøgelse af kommunernes beredskab til voksne borgere med senfølger af seksuelle overgreb i barndommen. Hertil kommer, at der også foregår en indsats til målgruppen i regi af den regionale psykiatri. En ny undersøgelse skal derfor blandt andet afdække: • hvilken indsats der gives til senfølgeramte i henholdsvis det regionale og det kommunale system, og hvordan snitfladerne er til indsatsen i senfølgecentre. • hvilke rammer der fremadrettet kan opstilles, for indsatsen i senfølgecentre, så det sikres, at indsatsen er koordineret med de øvrige tilbud, der er til målgruppen. • hvordan et særskilt fokus på mænd med senfølger efter seksuelle overgreb i barndommen kan understøttes i centrenes arbejde. Undersøgelsen udføres af Social- og Indenrigsministeriet med inddragelse af relevante ministerier, repræsentanter for kommuner og regioner samt faglige repræsentanter fra eksempelvis senfølgecentre, psykiatrien samt eventuelle øvrige relevante interessenter.

6	Forslagets succes-kriterier	Initiativets konkrete mål for senfølgecentre er at tilbyde målgruppen en sammenhængende og helhedsorienteret rådgivnings- og behandlingsindsats med henblik på at: • forbedre målgruppens aktuelle livssituation i forhold til at reducere de fysiske, psykiske og sociale skadevirkninger af overgrebene • forbedre målgruppens muligheder for at opnå og fastholde arbejdsmarkeds-tilknytning • bryde uhensigtsmæssige tanke- og handlemønstre i forhold til familie- og socialliv.
7	Evaluerings og opfølgning	På baggrund af den udarbejdede undersøgelse formulerer Social- og Indenrigsministeriet et oplæg til, hvordan der kan sikres et samspil mellem indsatsen i senfølgecentre og de øvrige tilbud til målgruppen. Oplægget skal drøftes med satspuljeparterne med henblik på at fastsætte rammer for indsatsen i senfølgecentre fremadrettet.
8	Udmøntning, inkl. tidsplan	Midlerne udmøntes som permanent driftsstøtte til de enkelte senfølgecentre. Der er med satspuljeaftalen 2016 afsat midler til de tre regionale senfølgecentre i 2016, 2017, 2018 og 2019, med aftrapning af støtte i 2018 og 2019. Denne bevilling supplerer den tidligere bevilling fra satspuljeaftalen for 2016, således at bevillingen ikke aftrappes fra 2018. Alle midlerne udmøntes med udgangspunkt i satspuljeaftalen 2017. Fordelingen tager udgangspunkt i fordelingen mellem senfølgecentre i 2016, således at der afsættes 4,6 mio. kr. til CSM Syd, 4,7 mio. kr. til CSM-Midt-Nord og 6,1 mio. kr. til CSM Øst i 2020 og frem. Socialstyrelsen udmønter primo 2017 midlerne til CSM Øst, CSM Syd samt CSM Midt-Nord. Undersøgelsens resultater fremlægges for ordførerne primo 2018.
9	Varighed og implementering	Bevillingen er permanent, men eventuelle overskydende midler som følge af den endelige løsning tilbageføres til satspuljen.
10	Evt. efterregulering	-

Mio. kr. i 2017-pl	2017	2018	2019	2020	I alt
Forslag i alt	-	5,5	10,5	15,4	31,4

8. Styrket indsats særskilt til mænd med senfølger efter seksuelle overgreb i barndommen

1	Titel	Styrket indsats særskilt til mænd med senfølger efter seksuelle overgreb i barndommen
2	Forslagsstiller	-
3	Tilskudsmodtager	Kvisten - Center for Personer Udsat for Seksuelle Overgreb
4	Forslagets formål	Senfølger efter seksuelle overgreb i barndommen er ofte et tabubelagt område. Dette gælder særligt for mænd. Således fremgår det af Socialstyrelsens rapportering fra senfølgecentre fra 2014, at forholdsvis få af rådgivningerne og behandlingsforløbene var til mænd. Formålet med forslaget er derfor at sikre, at der er målrettede og særskilte tilbud til mænd med senfølger efter seksuelle overgreb i barndommen.
5	Beskrivelse af initiativet og aktiviteter	Kvisten, som tilbyder hjælp til personer, der har senfølger efter seksuelle overgreb i barndommen, har gode erfaringer med at hjælpe mænd med senfølger. Kvisten har bl.a. igangsat en opsøgende indsats, som har øget antallet af henvendelser fra mænd markant. Kvisten har desuden dannet en brugergruppe af mænd, som er frivillige ambassadører hos Kvisten Viborg. Der afsættes 3,5 mio. kr. årligt i perioden 2017-2020 til Kvisten med henblik på at støtte de eksisterende tilbud til mænd, som har senfølger efter seksuelle overgreb i barndommen, samt udbrede indsatsen målrettet mænd til flere byer. Midlerne afsættes både til aktiviteter forbundet med opsporing af målgruppen samt til behandling.
6	Forslagets succes-kriterier	• Øget bevågenhed om senfølger efter seksuelle overgreb blandt mænd. • Flere mænd med senfølger efter seksuelle overgreb i barndommen indgår i rådgivnings/terapiforløb. • At indsatsen målrettet mænd udbredes til flere byer.
7	Evaluerings og opfølgning	Initiativet evalueres ikke.
8	Udmøntning, inkl. tidsplan	Bevillingen udmøntes som en årlig driftsbevilling til Kvisten.
9	Varighed og implementering	Der afsættes midler i perioden 2017-2020.
10	Evt. efterregulering	-

Mio. kr. i 2017-pl	2017	2018	2019	2020	I alt
Forslag i alt	3,5	3,5	3,5	3,5	14,0

9. Forebyggelse og bekæmpelse af mobning

1	Titel	Forebyggelse og bekæmpelse af mobning
2	Forslagsstiller	Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling
3	Tilskudsmodtager	Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling og kommuner
4	Forslagets formål	Indsatsen mod mobning har til formål at styrke trivslen og faglighed hos det enkelte barn og den enkelte unge og dermed forebygge socialt udsathed. På folkeskoleområdet viser trivselsmålingen, at andelen af elever, der angiver at have oplevet mobning, er faldet fra 25 pct. i 2015 til 20 pct. i 2016, hvilket svarer til, at hver femte elev har oplevet mobning. Endvidere viser en undersøgelse fra Red Barnet og Skole og Forældre (2015), at 36 pct. af de adspurgte folkeskoler ikke har den lovpligtige antimobbestrategi, samt at 6 pct. af skolebestyrelsesformændene har oplyst, at de ikke ved, om deres skole har en antimobbestrategi.
5	Beskrivelse af initiativet og aktiviteter	Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling har i et samarbejde med Red Barnet, Børns Vilkår og Børnerådet – bistået med faglig sparring fra Mary Fonden – lanceret en fælles aktionsplan til forebyggelse og bekæmpelse af mobning på 0-18-årsområdet i Danmark. Centralt i aktionsplanen står det fællesskabsorienterede mobbesyn, som peger på, at mobning er hele fællesskabets problem og ikke alene kan hæftes op på enkelte individer. Som opfølgning på aktionsplanen lægges der op til, at lovgivningen på området skal styrkes, og at der skal gennemføres en større informationsindsats. <i>Styrket lovgivning vedr. mobning</i> Tiltaget skal sikre tydeligere lovgivning i forhold til at forebygge mobning. Dette drejer sig om følgende: 1. Krav til alle grundskoler og ungdomsuddannelsesinstitutioner om en antimobbestrategi, herunder mod digital mobning. I dag er det alene et krav i folkeskolen og på de kommunale internationale grundskoler. 2. Krav om handlingsplan indenfor 14 dage ved konkrete tilfælde af mobning. Endvidere får elever og forældre i kommunale grundskoler indbringelsesadgang over manglende håndtering af mobning til kommunalbestyrelsen. I initiativet indgår ikke finansiering af en klageinstans ved DCUM. Endvidere oprettes et forsøg med mediering af mobbesager. <i>Øvrige initiativer og aktiviteter til forebyggelse af mobning</i> Der er behov for en generel udbredning af det nye mobbesyn, så det bliver alment kendt af elever, skolens personale og forældre mv., at mobning ikke er knyttet op på den enkelte, men er hele fællesskabets ansvar. Det er gennemgående i aktionsplanen, at det nye mobbesyn skal udbredes generelt. Derfor vil MBUL iværksætte: • En større kommunikationsindsats/informationskampagne, der har til formål at udbrede og skabe ejerskab til det nye mobbesyn i dagtilbud, på uddannelsesinstitutionerne og i samfundet generelt. Dette kan bl.a. ske via etableringen af et ambassadørkorps mod mobning, en større event med fokus på fællesskab blandt børn og unge og formidling af konkrete redskaber til at sige fra/stoppe mobningen. • En målrettet indsats i forhold til information og kompetenceudvikling af fagpersonale i dagtilbud og på uddannelsesinstitutionerne.

6	Forslagets succes-kriterier	Indsatserne mod mobning skal føre til, at færre – og på sigt ingen – elever oplever mobning.										
7	Evaluering og op-følgning	Effekten af indsatsen mod mobning følges gennem resultaterne fra den nationale trivselsmåling. Derudover skal den nye instans løbende indsamle data om skoler og institutionernes arbejde med antimobbestrategier og handleplaner. Der gennemføres en evaluering efteråret 2017 om kendskabet til kampagnen og aktionsplanen, og om det har haft en effekt i forhold til tilgangen til mobning på skoler og uddannelsesinstitutioner. Evalueringen forestås af et eksternt konsulentbureau. Endvidere gennemføres en evaluering af medieringsindsatsen samtidigt.										
8	Udmøntning, inkl. tidsplan	Tidsplan <table><tr><th>Tid</th><th>Aktivitet</th></tr><tr><td>1. kvartal 2017</td><td>Fremsættelse af lovforslag. Igangsættelse af øvrige initiativer og aktiviteter.</td></tr><tr><td>2. kvartal 2017</td><td>Implementering af øvrige initiativer og aktiviteter.</td></tr><tr><td>3. kvartal 2017</td><td>Ikrafttrædelse af lovforslag. Etablering af forsøg med medieringsmulighed. Implementering af øvrige initiativer og aktiviteter.</td></tr><tr><td>4. kvartal 2017</td><td>Afslutning af øvrige initiativer og aktiviteter.</td></tr></table>	Tid	Aktivitet	1. kvartal 2017	Fremsættelse af lovforslag. Igangsættelse af øvrige initiativer og aktiviteter.	2. kvartal 2017	Implementering af øvrige initiativer og aktiviteter.	3. kvartal 2017	Ikrafttrædelse af lovforslag. Etablering af forsøg med medieringsmulighed. Implementering af øvrige initiativer og aktiviteter.	4. kvartal 2017	Afslutning af øvrige initiativer og aktiviteter.
Tid	Aktivitet											
1. kvartal 2017	Fremsættelse af lovforslag. Igangsættelse af øvrige initiativer og aktiviteter.											
2. kvartal 2017	Implementering af øvrige initiativer og aktiviteter.											
3. kvartal 2017	Ikrafttrædelse af lovforslag. Etablering af forsøg med medieringsmulighed. Implementering af øvrige initiativer og aktiviteter.											
4. kvartal 2017	Afslutning af øvrige initiativer og aktiviteter.											
9	Varighed og imple-mentering	Lovændringer er permanente. Øvrige initiativer er midlertidige.										
10	Evt. efterregulering	Lovforslagets økonomiske konsekvenser skal forhandles med de kommunale parter. Der kan derfor blive tale om regulering af trækket på satspuljen.										

Mio. kr. i 2017-pl	2017	2018	2019	2020	I alt
Forslag i alt	13,7	9,7	9,7	9,7	42,8
<i>Heraf lovforslag</i>	<i>8,7</i>	<i>8,7</i>	<i>8,7</i>	<i>8,7</i>	<i>34,8</i>

10. Mestring af skoledag og hverdagsliv hos elever med autisme og ADHD samt deres klassekammerater

1	Titel	Mestring af skoledag og hverdagsliv hos elever med autisme og ADHD samt deres klassekammerater
2	Forslagsstiller	Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling
3	Tilskudsmodtager	Skoler i kommuner, der ansøger om at være med i forsøgene, Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling og eksterne leverandører
4	Forslagets formål	Projektet har til formål at styrke evnen til at mestre skoledagen blandt elever med autismspektrumforstyrrelser, ADHD og lignende vanskeligheder. Det vil konkret ske ved at styrke disse elevers samt deres klassekammeraters sociale kompetencer og relationer. Flere internationale forskningsprojekter har haft succes med netop denne tilgang til en bedre skoledag for målgruppen. Målet er, at indsatsen understøtter opbygning af venskaber, skaber bedre trivsel og giver mindre mobning.. Det sker bl.a. fordi: • Det er vigtigt, at der sættes fokus på en tidlig forebyggende indsats i grundskolen for at understøtte, at børn og unge med autismspektrumforstyrrelser, ADHD og lignende vanskeligheder på sigt kan gennemføre en ungdomsuddannelse og have gode forudsætninger for at mestre et godt voksenliv. • De unge kan have behov for støtte til at finde socialt fodfæste i både skole- og uddannelsesmiljøet, og til at bevare deres motivation.
5	Beskrivelse af initiativet og aktiviteter	Forskningsresultater peger på, at skolen er afgørende for at sikre en positiv adfærdsstøtte, og at det er afgørende, at lærere og pædagoger har de nødvendige kompetencer, redskaber og metoder til at søge inkluderende løsninger på konflikter og problematisk adfærd. På baggrund af international forskning udvikles forløb rettet mod elever med ADHD, autisme og lignende vanskeligheder, som kan understøtte elevernes læring, trivsel, venskaber og på længere sigt forebygge kriminalitet og understøtte muligheden for videre uddannelse. Udvikling af forløbene vil ligeledes bygge på erfaringer fra nyere danske forsøg, hvor indsætterne også viser positive resultater for klassekammeraterne. Forsøgsindsætterne rettes fortrinsvis mod elever i indskolingen (0.-3. klassetrin) og vil have et forebyggende/foregribende sigte. Tidligere forskningsresultater giver endvidere følgende pejlemærker for succes: a) Hvis indsatsen gives i den sædvanlige klasse, er effekten større. b) De sociale færdigheder skal trænes daglig, være målrettet specifikke vanskeligheder og implementeres korrekt. Der kan med fordel udarbejdes en konkret plan for det enkelte barn. c) Træning af sociale færdigheder for elever under faglige aktiviteter har en positiv effekt på disse. d) Interventioner, hvor klassekammeraterne undervises i, hvordan der kan opbygges venskaber og sociale relationer, styrker fx børn med autismes sociale deltagelse. e) Det kan have en positiv effekt, hvis klassekammeraterne er orienterede om elevens specifikke vanskeligheder inden elevens start i almenklassen. Projektet inddeles i tre faser: • <u>Udviklings- og konsolideringsfase</u>, hvor forløbene udvikles og pilotafprøves. Fasen skal sikre, at der opnås et indgående og konkret kendskab til, hvordan forløbene kan udfoldes. Derudover igangsættes udvikling af vidensopsamling,

		informationsmaterialer og evaluering. • <u>Opkvalificerings- og forsøgsfase</u>. Denne fase består af opkvalificering af ressourcepersoner enten på skolerne eller i kommunerne, som skal varetage selve forsøgsindsatserne. Derudover består fasen også i gennemførelse af selve forsøgsindsatserne, hvor ressourcepersoner i samarbejde med pædagogiske medarbejdere på skolen tilrettelægger, gennemfører og følger op på forløbene om eleverne. Forløbene bør strække sig over 30-40 uger pba. udenlandske erfaringer. • <u>Vidensspredningsfase</u>. I denne fase udbredes resultater/forløb til interesserede kommuner og skoler. I denne fase betales de opkvalificerende elementer af forsøget, mens kommuner og skoler skal stå for udgifterne i forhold til den konkrete forankring på skolen. Denne fase er afhængig af, at forsøgene viser positive effekter i forhold til de deltagende elever.												
6	Forslagets succes-kriterier	• Det forventes, at projektet direkte vil have en effekt på cirka 400 elever med autismespektrumforstyrrelser eller ADHD og deres klassekammerater. • Der vil i evalueringen blive lagt vægt på, om indsatserne har positive effekter for både eleverne med autisme, ADHD og lignende vanskeligheder samt deres klassekammerater, da tidligere lignende forsøg har vist positive effekter for klassekammeraterne.												
7	Evaluering og opfølgning	Forsøgsindsatserne vil blive tilrettelagt, så der opnås høj generaliserbar viden om indsatsernes effekt på elevernes læring og trivsel, samt viden om, hvordan indsatserne virker i praksis. Der vil både indgå kvantitative og kvalitative dataindsamlinger. Der afsættes i alt 3,3 mio. kr. til evaluering af forsøget.												
8	Udmøntning, inkl. tidsplan	Ekspertgruppen for inklusionseftersynet i folkeskolen anbefaler, at kommuner og skoler i højere grad arbejder forebyggende og foregribende. Initiativet kan ses som understøttende til disse ambitioner. Tidsplan <table><tr><th>Tid</th><th>Aktivitet</th></tr><tr><td>1. og 2. kvartal 2017</td><td>Gennemførelse af udviklings- og konsolideringsfase.</td></tr><tr><td>2. halvår 2017</td><td>Kommunal tilmelding (af skoler og ressourcepersoner) til forsøg.</td></tr><tr><td>1. halvår 2018</td><td>Gennemførelse af opkvalificeringsforløb.</td></tr><tr><td>2. halvår 2018 og 1. halvår 2019</td><td>Gennemførelse af forsøg.</td></tr><tr><td>2. halvår 2019</td><td>Spredningsfase påbegyndes (vil afhænge af resultater fra forsøg).</td></tr></table>	Tid	Aktivitet	1. og 2. kvartal 2017	Gennemførelse af udviklings- og konsolideringsfase.	2. halvår 2017	Kommunal tilmelding (af skoler og ressourcepersoner) til forsøg.	1. halvår 2018	Gennemførelse af opkvalificeringsforløb.	2. halvår 2018 og 1. halvår 2019	Gennemførelse af forsøg.	2. halvår 2019	Spredningsfase påbegyndes (vil afhænge af resultater fra forsøg).
Tid	Aktivitet													
1. og 2. kvartal 2017	Gennemførelse af udviklings- og konsolideringsfase.													
2. halvår 2017	Kommunal tilmelding (af skoler og ressourcepersoner) til forsøg.													
1. halvår 2018	Gennemførelse af opkvalificeringsforløb.													
2. halvår 2018 og 1. halvår 2019	Gennemførelse af forsøg.													
2. halvår 2019	Spredningsfase påbegyndes (vil afhænge af resultater fra forsøg).													
9	Varighed og implementering	Initiativet forløber over fire år og forankres i projektperioden i Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (MBUL). Det forventes, at den omfattende opkvalificeringsindsats af ressourcepersoner i eller omkring skolerne kan understøtte, at forsøgsindsatserne efterfølgende kan forankres og spredes til andre kommuner og skoler. Der indgår en spredningsfase i projektet, der vil have fokus på at få kommunerne til at videreføre mestringsforløbene, men med delvis egen medfinansiering.												
10	Evt. efterregulering	-												

Mio. kr. i 2017-pl	2017	2018	2019	2020	I alt
Forslag i alt	10,4	2,7	4,8	0,8	18,7

11. Styrket indsats mod menneskehandel

1	Titel	Styrket indsats mod menneskehandel – indsats over for mindreårige i asylsystemet og oplysningsindsats om at vidne og retsforfølgelse så flere bagmænd straffes
2	Forslagsstiller	Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling
3	Tilskudsmodtager	Dansk Røde Kors, Pro Vest, Center mod Menneskehandel og Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling
4	Forslagets formål	Menneskehandel er en grov krænkelse af menneskerettighederne og af den enkeltes ret til at bestemme over eget liv og krop. Det er vigtigt, at der vedvarende arbejdes på, at bagmændene retsforfølges, og at indsatsen løbende udvikles i takt med nye tendenser i organiseringen af menneskehandel. Der iværksættes derfor: En informationsindsats, der øger fokus på retsforfølgelse af bagmænd gennem bl.a. oplysningsmateriale rettet mod mulige ofre for menneskehandel og NGO'er samt en kampagne om menneskehandlens bagmænd. En styrket opøgende indsats rettet mod mulige mindreårige ofre for menneskehandel. Der følges dermed op på en international tendens inden for bekæmpelse af menneskehandel. Styrket opøgende arbejde i regi af Pro Vest med henblik på at identificere, støtte og rådgive potentielle ofre og ofre for menneskehandel inden for prostitution, tvangsarbejde, kriminalitet mv.
5	Beskrivelse af initiativet og aktiviteter	En informationsindsats, der øger fokus på retsforfølgelse af bagmænd gennem bl.a. oplysningsmateriale rettet mod mulige ofre for menneskehandel og NGO'er, samt en kampagne om menneskehandlens bagmænd Et helt centralt led i bekæmpelse af menneskehandel er, at bagmændene retsforfølges og straffes. Det kræver blandt andet, at ofrene står frem og vidner mod deres bagmænd, og at ofre og NGO'er har viden om, hvad det vil sige at vidne i en retssag. I Danmark er der relativt få ofre, der vælger at vidne mod deres bagmænd, og få bagmænd, der bliver dømt. Det gælder ikke mindst, hvis man sammenligner antallet af vurderede ofre handlet til fx prostitution med antallet af bagmænd, der dømmes for menneskehandel til prostitution. I dag er ofrene ofte tilbageholdende med at vidne, dels fordi de fra deres hjemlande har en indbygget mistillid til myndigheder og retssystemet, dels fordi de ikke er klar over, hvad det indebærer at vidne, hvilken beskyttelse de kan opnå mv. Ofre for menneskehandel og de NGO'er, der arbejder med ofrene, har således ikke tilstrækkelig viden om fx, hvilke rettigheder og tilbud der er før og under en retssag. En oplysningsindsats formodes at kunne medvirke til, at flere ofre vælger at vidne mod deres bagmænd. Der udarbejdes derfor informationsmateriale målrettet henholdsvis ofre og NGO'er, som på udvalgte relevante sprog beskriver vigtigheden af, at bagmænd retsforfølges, ofrenes rettigheder og de tilbud, som ofrene kan gøre brug af under en retssag. Som en del af materialet vil der kunne udvikles små film mv. Informationsmaterialet målrettes så vidt muligt forskellige målgrupper, fx ofre handlet til prostitution, tvangsarbejde eller tiggeri. Materialet distribueres til ofre for menneskehandel af de relevante NGO'er, organisationer, Center mod Menneskehandel (CMM) mv. Der udarbejdes særskilt materiale til NGO'erne, så de får den nødvendige viden om det danske retssystem og de tilbud, som stilles til rådighed for ofre, der vidner, så de kan understøtte ofrene i at vidne mod deres bagmænd. Et vigtigt element i forhold til retsforfølgelse af bagmænd er offentlighedens kendskab

	til problemstillingen. Som led i at sætte menneskehandel på dagsordenen i befolkningen og bidrage til fokus på retsforfølgelse af bagmænd lanceres en mindre kampagne i samarbejde med relevante aktører, som sætter fokus på menneskehandelens bagmænd. Kampagnen vil følge op på den tidligere kampagne "Ud med bagmændene", som blev lanceret i 2011. Styrket indsats målrettet mindreårige ofre for menneskehandel Med flygtningestrømmen kommer et stigende antal mindreårige til Danmark. Røde Kors har således i 2015 modtaget historisk mange uledsagede mindreårige på asylcentre. Det er vigtigt at have fokus på, at der kan være menneskehandel i asylsystemet, så bagmændene ikke opererer gennem asylsystemet, og der er indikationer på, at særligt mindreårige rekrutteres af menneskehandlerne via asylsystemet med henblik på tvungen prostitution, tyveri eller betleri. De unge forsvinder fra centrene, ligesom de handles mellem de europæiske lande til forskellige tvungne kriminalitetsformer eller prostitution. Selvom tallene ikke er direkte sammenlignelige, identificeres der relativt få mindreårige ofre for menneskehandel i Danmark sammenlignet med vores nordiske nabolande. Det lave antal identificerede kan skyldes, at de ikke findes, men det kan også skyldes, at de relevante fagpersoner ikke har tilstrækkeligt fokus på problemet. Flertallet af de mindreårige, som myndighederne har vurderet ofre for menneskehandel i Danmark, er asylansøgere, og det antages, at der kan være flere at opspore på asylcentre for de uledsagede mindreårige. Der gennemføres et fire-årigt forsøg med opsøgende screeningsarbejde målrettet mindreårige i asylsystemet. Projektet vil gennem en målrettet, fokuseret indsats screene uledsagede mindreårige for indikatorer for menneskehandel på de af Røde Kors drevne asylcentre for uledsagede mindreårige. Målet er at identificere mindreårige ofre for menneskehandel med henblik på at få retsforfulgt bagmænd, der groft udnytter mindreårige. Projektet afprøves på de af Røde Kors drevne asylcentre. Projektet skal uddanne en række fagpersoner i indikatorer på menneskehandel og screening af mindreårige. Der udvikles endvidere undervisningsmateriale målrettet de udvalgte faggrupper i regi af CMM. Styrket opsøgende arbejde i regi af Pro Vest til ofre og mulige ofre for menneskehandel til prostitution, tvangsarbejde, kriminalitet mv. Handlingsplanerne mod menneskehandel har traditionelt inddraget NGO'er i det opsøgende og støttende arbejde over for ofre for menneskehandel. I forbindelse med Handlingsplanen for 2015-18 blev indsatsen nedskaleret, hvilket bl.a. resulterede i, at Pro Vest ikke længere fik tilskud under handlingsplanen. I oktober 2015 blev indsatsen i Pro Vest eksternt evalueret. Evalueringen viste, at Pro Vest yder et godt social- og sundhedsfagligt arbejde over for udenlandske prostituerede og anbefalede, at indsatsen i højere grad bør centreres om at identificere ofre for menneskehandel gennem brug af screeningsmetoder, hvor fokus rettes mod bekymringsklinikker. Minister for børn, undervisning og ligestilling valgte inden for egen ramme med aktstykke nr. 23 af 26. november 2015, at tildele Pro Vest et tilskud på i alt kr. 3 mio. kr. til opsøgende arbejde over for potentielle ofre for menneskehandel blandt udenlandske klinikprostituerede i Region Syddanmark gennem en systematisk screening og fokusering på bekymringsklinikker. Tilskuddet udmøntes efter aftale med Pro Vest i perioden på cirka 2 år. Bevillingen til Pro Vest er således dels mindre end tidligere og udløber ca. et år, før den samlede handlingsplan udløber.
--	---

		Der lægges op til, at der afsættes midler til det opsøgende arbejde i Pro Vest, så tilskuddet til Pro Vest dels hæves til 2,2 mio. kr. i 2017, og dels at der ydes tilskud på 2,2 mio. kr. i 2018, så tilskuddet til Pro Vest følger handlingsplanen mod menneskehandel. Med den styrkede indsats lægges der op til, at Pro Vest fx varetager nedenstående opgaver i Region Syddanmark frem til 31. december 2018: • Kontakten og støtten til potentielt handlede kvinder i prostitution gennem anvendelse af screeningsmetoder og fokus på bekymringsklinikker, så flest mulige ofre identificeres • Forsøg med kontaktetablering til escort og privat diskretområdet på baggrund af tidligere erfaringer og i samarbejde med øvrige aktører på området. • Opsøgende arbejde i forhold til ofre og potentielle ofre handlet til tvangsarbejde, kriminalitet samt mindreårige ofre.' • Sundhedsklinik der retter sig mod mulige ofre for menneskehandel												
6	Forslagets succes-kriterier	Den styrkede indsats i forhold til mindreårige på asylcentre skal medvirke til, at bagmænd, der udnytter asylsystemet til handel til prostitution og kriminalitet, stoppes, og at der opnås mere viden om handelsmønstrene med henblik på at bekæmpe menneskehandel. Formålet med informationsmaterialet om muligheder, rettigheder og tilbud til ofre for menneskehandel, som vidner mod deres bagmænd, er at få flere ofre til at vidne mod deres bagmænd, og at flere bagmænd retsforfølges og straffes. Kampagnen om menneskehandlens bagmænd skal øge opmærksomheden om menneskehandel i befolkningen, og om at bagmændene skal retsforfølges og straffes. Formålet med den styrkede opsøgende indsats i regi af Pro Vest er, at flest mulige potentielle og ofre for menneskehandel identificeres og får støtte, rådgivning og vejledning.												
7	Evaluerings og opfølgning	Der gennemføres en ekstern evaluering af indsatsen målrettet mindreårige ofre. Evalueringen, som foretages af en ekstern part, skal følge projektet over de fire år, indsamle statistik og samle op på resultaterne. Udviklingen i antallet af tiltalte og dømte bagmænd vil løbende blive fulgt. Ved satspuljeforhandlingerne i 2017 drøftes den fremtidige indsats til bekæmpelse af menneskehandel efter udløbet af den nuværende handlingsplan for 2015-18.												
8	Udmøntning, inkl. tidsplan	Tidsplan <table><tr><th>Tid</th><th>Aktivitet</th></tr><tr><td>1. kvartal 2017</td><td>Projektilskud udmeldes til Dansk Røde Kors. Tilskud til Pro Vest.</td></tr><tr><td>2. og 3. kvartal 2017</td><td>Undervisningsmateriale udvikles, undervisning igangsættes og foregår løbende i projektperioden. Tilbudsindhentning og indgåelse af kontrakt om evaluering.</td></tr><tr><td>3.-4. kvartal 2017</td><td>Informationsindsats udvikles og udbydes.</td></tr><tr><td>1.-4. kvartal 2018</td><td>Informationsindsats lanceres og promoveres mv.</td></tr><tr><td>4. kvartal 2020</td><td>Evalueringsrapport foreligger.</td></tr></table>	Tid	Aktivitet	1. kvartal 2017	Projektilskud udmeldes til Dansk Røde Kors. Tilskud til Pro Vest.	2. og 3. kvartal 2017	Undervisningsmateriale udvikles, undervisning igangsættes og foregår løbende i projektperioden. Tilbudsindhentning og indgåelse af kontrakt om evaluering.	3.-4. kvartal 2017	Informationsindsats udvikles og udbydes.	1.-4. kvartal 2018	Informationsindsats lanceres og promoveres mv.	4. kvartal 2020	Evalueringsrapport foreligger.
Tid	Aktivitet													
1. kvartal 2017	Projektilskud udmeldes til Dansk Røde Kors. Tilskud til Pro Vest.													
2. og 3. kvartal 2017	Undervisningsmateriale udvikles, undervisning igangsættes og foregår løbende i projektperioden. Tilbudsindhentning og indgåelse af kontrakt om evaluering.													
3.-4. kvartal 2017	Informationsindsats udvikles og udbydes.													
1.-4. kvartal 2018	Informationsindsats lanceres og promoveres mv.													
4. kvartal 2020	Evalueringsrapport foreligger.													
9	Varighed og implementering	Projektet er et pilotprojekt, der udvikles og afprøves på udvalgte asylcentre, og som evt. kan udbredes til de øvrige asylcentre og sikrede institutioner, hvis der ses en god effekt af indsatsen efter afprøvningsperioden. Evalueringen vil i denne forbindelse												

		bidrage med anvendelig statistik og resultater.
10	Evt. efterregulering	-

Mio. kr. i 2017-pl	2017	2018	2019	2020	I alt
Forslag i alt	5,6	3,3	0,2	0,3	9,4

12. Stærkere Forældreskab

1	Titel	Stærkere Forældreskab
2	Forslagsstiller	Kirkeministeriet
3	Tilskudsmodtager	Folkekirkens Familiestøtte i Aalborg Stift
4	Forslagets formål	Antallet af børn, der er ensomme og skrøbelige samt dårlige til relationer, stiger år for år. Børnene er et spejl af forholdene i hjemmet. Skal forældrenes evner forbedres af hensyn til kommende generationers trivsel og levestandard, skal der ydes konkret hjælp hertil i hverdagen. Med 'Stærkere Forældreskab' ydes hjælpen af civilsamfundet. Projektets målgruppe er forældre til børn i alderen 0-17 år, som er samlevende, eller som har afbrudt parforholdet, og som af hensyn til børnenes opvækst har brug for hjælp til et godt forældreskab. Der skeles ikke til religiøs tilknytning eller økonomisk formåen. Alle, der ønsker hjælp, skal kunne få den.
5	Beskrivelse af initiativet og aktiviteter	Projektet tager afsæt i forskningsbaserede, anerkendte metoder (PREP, KIFF og 'Partjek'), men adskiller sig ved gennem frivillig indsats at bygge bro fra kurser og samtaler med professionelle til dagligdagen i hjemmet, hvor nye rutiner og adfærd skal indarbejdes. 400 forældre deltager i initiativet fordelt på sogne i 8-10 provstier – samlet i to geografiske klynger i landet.
6	Forslagets succes-kriterier	- Efter kursusforløb bidrager indsatsen i hjemmet til at sikre, at ny viden i praksis i væsentlig højere grad omsættes til tilsigtede forandringer i parforholdet / forældreskabet i hverdagen. Langtidseffekten dokumenteres ved før- og eftermålinger samt ved at sammenligne med undersøgelser om PREP, KIFF og Partjek uden bistand i hjemmet. - Investeringen i parforholdet via kurser vil have større effekt og nytteværdi, jf. ovenfor. - Bidrag til åbenhed og debat om parforholdets / forældreskabets helt afgørende betydning for det gode liv i hjemmet – for børns gode opvækst. - Antallet af børn/unge, der er ensomme, skrøbelige og dårlige til relationer, nedbringes.
7	Evaluerings og opfølgning	Der vil blive foretaget evaluering – såvel løbende som afslutningsvis – af 'Stærkere Forældreskab'. Der vil i særlig grad i evalueringen blive fokuseret på brobygningen fra kursus til dagligdag i hjemmet, og hvordan den nye viden og læring kan fastholdes i dagligdagen. Der vil blive indhentet både kvantitative og kvalitative data fra forældre, frivillige og medarbejdere i projektet.
8	Udmøntning, inkl. tidsplan	'Stærkere Forældreskab' supplerer og forstærker indsatsen i hjemmet, der tilbydes via Folkekirkens Familiestøtte, hvor frivillige hjælper forældrene til at blive bedre til at håndtere børnenes opvækst. Stærkere Forældreskab tilbydes de forældre / parforhold, der i en kortere periode har brug for professionel hjælp via kvalificerede kurser som PREP, KIFF og Partjek.

		Tidsplan <table><tr><th>Tid</th><th>Aktivitet</th></tr><tr><td>2017-2020</td><td>Udviklingsprojektet iværksættes og løber til udgangen af 2020.</td></tr><tr><td>2017-</td><td>Forældre med større udfordringer i parforholdet / forældreskabet tilbydes en kortere, intensiv indsats via kurser med efterfølgende bistand i hverdagen</td></tr><tr><td>2018-19 2020</td><td>Midtvejsrapport. Udbredelse påbegyndes Endelig evaluering. Udbredelse til alle menighedsråd / provstier.</td></tr></table>	Tid	Aktivitet	2017-2020	Udviklingsprojektet iværksættes og løber til udgangen af 2020.	2017-	Forældre med større udfordringer i parforholdet / forældreskabet tilbydes en kortere, intensiv indsats via kurser med efterfølgende bistand i hverdagen	2018-19 2020	Midtvejsrapport. Udbredelse påbegyndes Endelig evaluering. Udbredelse til alle menighedsråd / provstier.
Tid	Aktivitet									
2017-2020	Udviklingsprojektet iværksættes og løber til udgangen af 2020.									
2017-	Forældre med større udfordringer i parforholdet / forældreskabet tilbydes en kortere, intensiv indsats via kurser med efterfølgende bistand i hverdagen									
2018-19 2020	Midtvejsrapport. Udbredelse påbegyndes Endelig evaluering. Udbredelse til alle menighedsråd / provstier.									
9	Varighed og implementering	Bevillingen er fireårig. 'Stærkere Forældreskab' integreres i Folkekirkens Familie-støtte. En prioriteringsdebat i det enkelte menighedsråd/provstiudvalg afgør, om tilbuddet efter udviklingsperioden skal tilbydes med eller uden brugerbetaling. Efter udviklingsperioden skal projektet opskaleres til brug i hele landet som et åbent tilbud til alle 1.750 menighedsråd og 100 provstiudvalg.								
10	Evt. efterregulering	-								

Mio. kr. i 2017-pl	2017	2018	2019	2020	I alt
Forslag i alt	1,5	1,5	1,4	1,5	5,9

13. Dansk database om børns udvikling og trivsel

1	Titel	Dansk database om børns udvikling og trivsel
2	Forslagsstiller	Social- og Indenrigsministeriet
3	Tilskudsmodtager	Det Nationale Forskningscenter for velfærd - SFI
4	Forslagets formål	Formålet med initiativet er at etablere en database om børns udvikling og trivsel (BUT) med henblik på at styrke arbejdet med effektmålinger af sociale indsatser rettet mod børn og unge i Danmark. Databasen gør det muligt at studere effekterne af en lang række sociale indsatser løbende gennem de berørte børns opvækst, ungdomsliv og tidlige voksenliv. Databasen er en baselinemåling, som gør det muligt på et senere tidspunkt at måle effekterne af en social indsats. Databasen bidrager med oplysninger om børns trivsel, udvikling samt centrale hændelser forud for en eventuel social indsats, som kan være af betydning, for at en social indsats på et senere tidspunkt træder i kraft. Dette design muliggør avancerede effektmålinger af sociale indsatser rettet mod børn og unge. I dag findes ingen baseline-målinger om udsatte børns udvikling, som kan danne udgangspunkt for sammenligninger hen over livet. Med databasen vil mulighederne for at vurdere effekterne af tidlige forebyggende indsatser i børns liv dermed blive forbedret. Det gælder bl.a. i forhold til skolegang og gennemført uddannelse.
5	Beskrivelse af initiativet og aktiviteter	Den etablerede database vil bestå af tre børneårgange i alderen 2, 3 og 4 år ved (første) interviewtidspunkt. Stikprøven skal have en tilstrækkelig størrelse, som tillader, at der kan spores forholdsvis små effekter (dvs. ca. 30.000 børn). Dataindsamlingen gennemføres for første gang i 2017 og gentages i 2020. Herefter vil Social- og Indenrigsministeriet i samarbejde med SFI vurdere databasen, herunder hvorvidt der er anledning til at fortsætte dataindsamlingerne på længere sigt. Databasen kan danne udgangspunkt for effektmålinger af indsatser om alt fra meget specialiserede indsatser som anbringelser og forebyggende foranstaltninger, over lidt bredere indsatser, som retter sig mod alle børn og unge fx tiltag til dagtilbud og skoleområdet. Databasen leverer data på børn både før og efter en eventuel anbringelse eller modtagelse af forebyggende foranstaltninger. Midlerne vil blive anvendt til udvikling af spørgsmål til børn, indsamling af svarene på spørgsmålene fra de 30.000 børn samt formidling. Flere analyser om børns udvikling og trivsel kan danne udgangspunkt for udvikling af forslag til en forbedret indsats på børneområdet.
6	Forslagets succes-kriterier	Med initiativet forbedres datagrundlaget på socialområdet, hvilket er et vigtigt bidrag til at studere effekterne af en lang række sociale indsatser. På sigt kan det være relevant at undersøge, hvorvidt databasen skal udvides ved at gentage undersøgelserne, når børnene bliver ældre. Analyser, undersøgelser og anbefalinger baseret på data indsamlet af SFI bidrager med et vidensgrundlag og input til udvikling af socialpolitikken.
7	Evaluerings- og opfølgning	Projektet genererer data om børns udvikling og trivsel. Databasen er baseret på en spørgeskemaundersøgelse, og materialet vil kunne anvendes til analyser i SFI, Social- og Indenrigsministeriet og forskningsprojekter.

8	Udmøntning, inkl. tidsplan	Tidsplan	
		Tid	Aktivitet
		1. – 2. kvartal 2017	Udvikling af spørgeskema
		3. – 4. kvartal 2017	Dataindsamling og analysearbejde
		1. – 2. kvartal 2020	Udvikling af spørgeskema til anden runde
		3. – 4. kvartal 2020	Dataindsamling og analysearbejde
9	Varighed og implementering	Bevillingen er fireårig.	
10	Evt. efterregulering	-	

Mio. kr. i 2017-pl	2017	2018	2019	2020	I alt
Forslag i alt	2,2	-	-	2,2	4,4

14. Metodeværktøj til evaluering af satspuljen

1	Titel	Metodeværktøj til evaluering af satspuljen
2	Forslagsstiller	Finansministeriet
3	Tilskudsmodtager	Finansministeriet (til brug for udbud)
4	Forslagets formål	Statsrevisorerne fandt i deres beretning nr. 17/2014 om satspuljen, at det ikke var tilfredsstillende, at ministerierne ikke har indsamlet mere overordnet og tværgående viden om anvendelsen af den samlede satspulje, herunder om formålet med satspuljen samlet set bliver indfriet. Formålet med forslaget er at følge op på statsrevisorerens kritik og udarbejde et metodeværktøj til evaluering af satspuljen.
5	Beskrivelse af initiativet og aktiviteter	Der afsættes 1,5 mio. kr. til udvikling af et metodeværktøj, der kan danne grundlaget for tværgående evalueringer af satspuljen. Værktøjet skal give mulighed for at vurdere satspuljens samlede anvendelse på tværs af ministerområder. Arbejdet gennemføres af Finansministeriet med involvering af de berørte ministerier og ekstern konsulentbistand i 2017.
6	Forslagets succes-kriterier	At der udarbejdes et fagligt solidt metodeværktøj til tværgående evaluering af satspuljen, der gør det muligt at dokumentere den samlede anvendelse af puljen.
7	Evaluering og opfølgning	Metodeværktøjet udarbejdes i 2017. Det er forventningen, at en evaluering kan forelægges forligspartierne i foråret 2018.
8	Udmøntning, inkl. tidsplan	Arbejdet gennemføres i 2017.
9	Varighed og implementering	Bevillingen er etårig.
10	Evt. efterregulering	-

Mio. kr. i 2017-pl	2017	2018	2019	2020	I alt
Forslag i alt	1,5	-	-	-	1,5

15. Udviklingsstøtte til frivillige organisationer mv.

1	Titel	Udviklingsstøtte til frivillige organisationer mv.									
2	Forslagsstiller	Social- og Indenrigsministeriet									
3	Tilskudsmodtager	Frivillige organisationer, NGO'er og andre private aktører, som udfører sociale indsatser blandt socialt udsatte grupper og borgere i risiko for social marginalisering.									
4	Forslagets formål	Formålet med udviklingspuljen er at støtte nye indsatser på socialområdet, som udvikles og afprøves i regi af frivillige organisationer, NGO'er og andre private aktører, med henblik på at skabe bedre vilkår for socialt udsatte grupper. Det er ansøgningspuljens mål, gennem støtte til konkrete projekter, at fastholde og styrke den rolle, NGO'er, frivillige organisationer og private aktører har i forhold til udvikling og afprøvning af nye ideer, tilgange og metoder til at skabe en bedre social indsats blandt socialt udsatte grupper og borgere i risiko for social marginalisering. Målgruppen for forslaget omfatter alle socialt udsatte grupper og borgere i risiko for social marginalisering, som har gavn af de frivillige aktørers indsatser.									
5	Beskrivelse af initiativet og aktiviteter	Udviklingsstøtten udmøntes gennem en ansøgningspulje i 2017, hvor der kan gives støtte i op til fire år. Der kan gives støtte til udvikling af nye indsatser, videreudvikling af eksisterende indsatser og afprøvning af eksisterende indsatser til nye målgrupper.									
6	Forslagets succes-kriterier	At sikre udvikling af indsatserne forankret i de frivillige organisationer, NGO'er og andre private aktører med henblik på at skabe bedre vilkår for socialt udsatte grupper.									
7	Evaluering og opfølgning	Projekterne skal løbende i projektperioden dokumentere gennemførelse af de planlagte aktiviteter og resultater heraf via den almindelige regnskabs- og rapportaflæggelse til Socialstyrelsen.									
8	Udmøntning, inkl. tidsplan	<table><tr><td colspan="2">Tidsplan</td></tr><tr><td>Tid</td><td>Aktivitet</td></tr><tr><td>2. kvartal 2017</td><td>Ansøgningspuljen udmeldes.</td></tr><tr><td>3. kvartal 2017</td><td>Ansøgningspuljen udmøntes.</td></tr></table>		Tidsplan		Tid	Aktivitet	2. kvartal 2017	Ansøgningspuljen udmeldes.	3. kvartal 2017	Ansøgningspuljen udmøntes.
Tidsplan											
Tid	Aktivitet										
2. kvartal 2017	Ansøgningspuljen udmeldes.										
3. kvartal 2017	Ansøgningspuljen udmøntes.										
9	Varighed og implementering	Bevillingen har et års varighed, men støtten til projekter kan gives i op til fire år. En forudsætning for støtte er, at der på ansøgningstidspunktet er en realistisk forankringsplan ved bevillingens udløb.									
10	Efterregulering	-									

Mio. kr. i 2017-pl	2017	2018	2019	2020	I alt
Forslag i alt	20,0	-	-	-	20,0

16. Personlige borgerstyrede budgetter til socialt udsatte

1	Titel	Personlige borgerstyrede budgetter til socialt udsatte
2	Forslagsstiller	-
3	Tilskudsmodtager	Kommuner og Socialstyrelsen
4	Forslagets formål	Formålet med initiativet er at understøtte socialt udsatte borgeres selvbestemmelse, rehabilitering og livskvalitet gennem brug af borgerstyrede budgetter kombineret med en social støtte fra kommunen. Det borgerstyrede budget indebærer, at borgeren får sit eget budget på i alt op til 50.000 kr., som borgeren selv definerer, hvad skal anvendes til. Det borgerstyrede budget skal understøtte realiseringen af borgerens egne målsætninger for deres tilværelse og livsforløb. Initiativet sætter borgerens eget behov og liv i centrum ved, at vedkommende selv kan vælge hvilke aktiviteter, de har behov for til at opnå deres personlige mål og ønsker.
5	Beskrivelse af initiativet og aktiviteter	Med dette initiativ gennemføres en ordning for socialt udsatte borgere i 3-4 kommuner om borgerstyrede budgetter. Der afsættes i alt 10 mio. kr. til initiativet, heraf 9,5 mio. kr. til en ansøgningspulje til kommuner, der ønsker at gennemføre forsøgsordninger med borgerstyrede budgetter til socialt udsatte. Hovedelementet i forslaget er, at den enkelte socialt udsatte borger, der deltager i initiativet får en trækningsret på et budget på op til 50.000 kr., som vedkommende herefter kan råde over og anvende efter eget ønske til forskellige aktiviteter og andre mindre udgifter i en periode på 12 måneder. Det er op til den enkelte at definere, hvilke mål og ønsker vedkommende har for det sit livsforløb. Målsætningerne vil naturligvis variere fra person til person, men kan eksempelvis være ønsket om et bedre helbred, at få og bevare en bolig, at få et job eller komme i uddannelse, at genoptage kontakten med familie og venner, at nedtrappe et misbrug. Det vil ligeledes være op til den enkelte at definere netop hvilke tiltag, der vil kunne hjælpe vedkommende videre i forhold til konkrete problemstillinger og ønsker. Tiltagene kan eksempelvis omhandle udgifter til personlig hygiejne (frisør, tandlæge eller lignende), transportudgifter, udgifter forbundet med sociale aktiviteter, uddannelse, sport eller mindre udgifter til indretning af bolig. I forbindelse med det borgerstyrede budget tilknyttes borgeren en medarbejder fra kommunen, der skal støtte og hjælpe borgeren i processen. Der vil være tale om et periodebestemt forløb på 12 måneder, hvor medarbejderen vil kunne hjælpe borgeren videre og understøtte den proces, der igangsættes med muligheden for at disponere over det borgerstyrede budget. Medarbejderen skal samtidig understøtte borgeren i forhold til eksempelvis kontakt til øvrige sociale myndigheder, frivillige organisationer og lignende. Der afsættes op til 45.000 kr. i lønkroner til hvert af de individuelle støtteforløb. Det borgerstyrede budget og den tilknyttede medarbejder skal være en ekstra hjælp til borgeren, og det må ikke erstatte tilbud til borgeren, som kommunen er forpligtet til at levere efter reglerne i lov om social service og øvrige relevante lovgivninger. Såfremt borgeren allerede modtager lignende støttetilbud fra kommunen, skal støtten til det borgerstyrede budget tænkes sammen med disse. <u>Lovgrundlag</u> Det er vurderingen, at en gennemførelse af forslaget kan nødvendiggøre lovændringer på såvel social-, beskæftigelses- og skatteområdet.

		<u>Social- og Indenrigsministeriets område</u> Der er ikke efter servicelovens regler en hjemmel til kontante tilskud, som det foreslås i initiativet. Initiativet gennemføres ved, at social- og indenrigsministeren efter ansøgning fra de deltagende kommunalbestyrelser godkender initiativet som et forsøg efter servicelovens § 184. Det bemærkes, at forslaget vil kræve lovændringer på Skatteministeriet og Beskæftigelsesministeriets områder.												
6	Forslagets succes-kriterier	• Med initiativet gennemføres i 3-4 kommuner en forsøgsordning med borgerstyrede budgetter, hvor i alt ca. 100 borgere modtager et borgerstyret budget til en værdi af op til 50.000 kr. • Der gennemføres et periodebestemt støtteforløb på 12 måneder for de ca. 100 borgere, der modtager et borgerstyret budget. • De deltagende borgere oplever, at de har øget selvbestemmelse i forhold til at definere egne udfordringer og mål. • De deltagende borgere oplever, at de har højnet deres livskvalitet.												
7	Evaluerings og op-følgning	Det er Socialstyrelsen, der er ansvarlig for at initiativet evalueres. Der afsættes i alt 500.000 kr. i 2017-2019 til Socialstyrelsen til at understøtte kommunernes indførelse af ordningen og evalueringen.												
8	Udmøntning, inkl. tidsplan	<table><tr><td colspan="2">Tidsplan</td></tr><tr><td>Tid</td><td>Aktivitet</td></tr><tr><td>3. kvartal 2017</td><td>Ansøgningspulje udmeldes</td></tr><tr><td>4. kvartal 2017</td><td>Ansøgningspulje udmøntes</td></tr><tr><td>4. kvartal 2017 – 1. kvartal 2019</td><td>Kommuner implementerer indsatsen</td></tr><tr><td>3.- 4. kvartal 2019</td><td>Erfaringsopsamling foreligger</td></tr></table>	Tidsplan		Tid	Aktivitet	3. kvartal 2017	Ansøgningspulje udmeldes	4. kvartal 2017	Ansøgningspulje udmøntes	4. kvartal 2017 – 1. kvartal 2019	Kommuner implementerer indsatsen	3.- 4. kvartal 2019	Erfaringsopsamling foreligger
Tidsplan														
Tid	Aktivitet													
3. kvartal 2017	Ansøgningspulje udmeldes													
4. kvartal 2017	Ansøgningspulje udmøntes													
4. kvartal 2017 – 1. kvartal 2019	Kommuner implementerer indsatsen													
3.- 4. kvartal 2019	Erfaringsopsamling foreligger													
9	Varighed og imple-mentering	Initiativet er treårigt (2017-2019).												
10	Evt. efterregulering	-												

Mio. kr. i 2017-pl	2017	2018	2019	2020	I alt
Forslag i alt	9,7	0,1	0,2	-	10,0

17. Transportordning for blinde og svagsynede

1	Titel	Transportordning for blinde og svagsynede
2	Forslagsstiller	-
3	Tilskudsmodtager	Afklares.
4	Forslagets formål	Etablering af en pulje til støtte til transport for blinde og svagsynede.
5	Beskrivelse af initiativet og aktiviteter	Der afsættes en pulje til støtte for transport for blinde og svagsynede. Det skal afsøges, om puljen kan etableres i regi af Dansk Blindesamfund. Såfremt der ikke er mulighed herfor, drøfter partierne en fornyet udmøntning af midlerne på handicapområdet.
6	Forslagets succes-kriterier	Afklares.
7	Evaluerings og opfølgning	Afklares.
8	Udmøntning, inkl. tidsplan	Der afsættes en ramme på 10,0 mio. kr. årligt i årene 2017-2020.
9	Varighed og implementering	Bevillingen gives over fire år.
10	Evt. efterregulering	Afklares.

Mio. kr. i 2017-pl	2017	2018	2019	2020	I alt
Forslag i alt	10,0	10,0	10,0	10,0	40,0

18. Hjælpemidler til personer med handicap ved stemmeafgivningen

1	Titel	Hjælpemidler til personer med handicap ved stemmeafgivningen
2	Forslagsstiller	Social- og Indenrigsministeriet
3	Tilskudsmodtager	Kommuner
4	Forslagets formål	Formålet med forslaget er at sikre, at der ved stemmeafgivning stilles hjælpemidler til rådighed til personer med handicap. Med forslaget vil det således blive lettere for personer med et handicap at foretage stemmeafgivningen ved egen hjælp, dvs. uden hjælp fra en personligt udpeget hjælper eller myndighedspersoner.
5	Beskrivelse af initiativet og aktiviteter	Forslaget er en del af opfølgningen på B 32 om 'Forslag til folketingsbeslutning om ændring af valglovene, så personer med handicap gives mulighed for at stemme med den hjælp, de selv ønsker', der i april 2016 blev vedtaget af et enigt Folketing. Regeringen skal med B 32 bl.a. fremsætte et lovforslag om, at der ved valghandling skal stilles hjælpemidler til rådighed til brug for stemmeafgivningen. Udmøntningen heraf vil ske ved indførelse af en bemyndigelse til social- og indenrigsministeren, der administrativt kan fastsætte regler om, hvilke hjælpemidler der skal stilles til rådighed ved stemmeafgivningen. Lovforslaget, der indeholder denne bemyndigelse, fremsættes oktober i 2016. Bemyndigelsen i lovforslaget skal udnyttes ved en bekendtgørelse i 2017, således at denne får virkning for det kommunale og regionale valg i 2017, der er det næste planlagte valg. Der vil i bekendtgørelsen kunne stilles krav om, at der ved samme valghandling skal stilles nogle hjælpemidler til rådighed på samtlige afstemningssteder (knap 1.400), at der skal stilles nogle hjælpemidler til rådighed på enkelte afstemningssteder (da vælgere med handicap eller nedsat førlighed kan overføres til et andet afstemningssted), og at nogle hjælpemidler skal indgå i en forsøgsordning på få afstemningssteder. Det er pt. forventningen, at bekendtgørelsen vil stille krav om, at følgende hjælpemidler skal stilles til rådighed ved kommende valghandling: • Standluppe (forstørrer teksten på stemmesedlen) • Sorte filtpenne (gør afkrydsningen tydeligere) • Overlægningsplader (plade med punktskrift og huller, der lægges over stemmesedlen, således at blinde og svagsynede kan sætte krydset selv – kan alene anvendes ved folkeafstemninger, hvor man kun kan sætte et kryds ved "Ja" eller "Nej") • Hæve-/sænkeborde (kan indstilles i højden, og skal gerne have fri benplads og være så dybt, at en kørestolsbruger kan placere sig hensigtsmæssigt) • CCTV + borde (forstørrelsesapparat, hvor stemmesedlen lægges på en flytbar plade, og teksten på stemmesedlen kan aflæses på en skærm – forstørrelse og kontrast kan reguleres) • LED-lamper (regulerer lysstyrke og lysfarve)
6	Forslagets succes-kriterier	Forslaget skal gøre det lettere for personer med et handicap at foretage stemmeafgivningen ved egen hjælp, dvs. ved brug af de hjælpemidler, der stilles til rådighed ved stemmeafgivningen, og dermed uden hjælp fra en personligt udpeget hjælper eller myndighedspersoner.
7	Evaluerings- og opfølgning	Social- og Indenrigsministeriet vil løbende følge udviklingen på dette område ved inddragelse af relevante organisationer på handicapområdet samt ved indhentelse af erfaringer fra andre lande.
8	Udmøntning, inkl. tidsplan	Bekendtgørelsen forventes at træde i kraft i 3. kvartal 2017 og vil finde anvendelse på valghandling, der finder sted herefter.

9	Varighed og implementering	Bevillingen er permanent gældende fra 2017.
10	Evt. efterregulering	Bekendtgørelsens økonomiske konsekvenser skal forhandles med de kommunale parter. Der kan derfor blive tale om en regulering af trækket på satspuljen.

Mio. kr. i 2017-pl	2017	2018	2019	2020	I alt
Forslag i alt	0,6	0,5	0,5	0,5	2,1
<i>- Heraf bekendtgørelse</i>	<i>0,6</i>	<i>0,5</i>	<i>0,5</i>	<i>0,5</i>	<i>2,1</i>

19. Driftstilskud til eksisterende indsatser

19a. RådgivningsDanmark

1	Titel	RådgivningsDanmark
2	Forslagsstiller	-
3	Tilskudsmodtager	RådgivningsDanmark
4	Forslagets formål	Borgere i en udsat livssituation har behov for støtte og rådgivning af høj kvalitet, også når det leveres af frivillige. Flere civilsamfundsorganisationer er i den forbindelse gået sammen om at sikre et akkrediteringssystem, der skal sikre en høj kvalitet i den frivillige rådgivning. Akkrediteringsmodellen er grundlaget i foreningen RådgivningsDanmark, der arbejder for at sikre fælles kvalitetsstandarder for de frivillige rådgivningstilbud og en synlig mærkning af de organisationer, der lever op til standarderne. Foreningen består af 31 organisationer, og sekretariatsbetjenes af Socialt Udviklingscenter (SUS) i etableringsfasen. RådgivningsDanmark er med til at sætte nye kvalitetsstandarder i den frivillige rådgivning og er klar med en mærkning, der gør, at borgere kan se, hvorvidt en rådgivningsinstitution lever op til kvalitetsstandarderne. Det skal være med til at sikre, at den frivillige sociale rådgivning kan bidrage positivt til fremtidens velfærdssamfund og tilbyde gratis, kvalificeret og pålidelig rådgivning til de borgere, der har behov for en ekstra hånd fra civilsamfundet.
5	Beskrivelse af initiativet og aktiviteter	Det danske samfund er bygget op om engagerede borgere, der har været med til at udvikle vores velfærdssamfund. Civilsamfundet har gang på gang vist, at det kan og vil spille en rolle i de problemstillinger, som vi som samfund har stået og står overfor. Frivillige og civilsamfundet kan noget andet end det, som 'Systemdanmark' kan tilbyde. Frivillige borgere møder hinanden i øjenhøjde, og for de frivillige er det engagementet og ønsket om at gøre noget for og med hinanden, der er drivkraften. Det giver tillid og tryghed. I den ånd leverer civilsamfundsorganisationer hver eneste dag gratis rådgivning til mennesker i en sårbar livssituation. Rådgivningen spænder fra menneskelige samtaler til egentlig terapi. Og rådgivningen foregår online, på telefon og ved et egentlig fremmøde, og mange steder foretages rådgivningen af frivillige borgere. RådgivningsDanmark har udviklet et akkrediteringssystem med en kvalitetsmodel, som medlemmerne kan opnå akkreditering efter, som man kender det fra hospitalsområdet. Det skal give brugerne sikkerhed for, at de kan have tillid til det sted, hvor de søger efter hjælp. Og det bidrager samlet set til et kvalitetsløft af den frivillige rådgivning, fordi organisationerne får et redskab, som understøtter den løbende kvalitetsudvikling. Det er med til at sikre gode rammebetingelser for den frivillige indsats og bidrager til, at den frivillige sektor i højere grad indgår som en del af den generelle socialpolitiske indsats over for borgere, der er i en sårbar situation.
6	Forslagets succeskriterier	Succeskriteriet er at sikre et kvalitetsløft af den frivillige rådgivning blandt civilsamfundsorganisationerne.
7	Evaluerings- og opfølgning	RådgivningsDanmark følger op på, hvorvidt der sikres et kvalitetsløft af den frivillige rådgivning over for borgere i en sårbar livssituation. Der stilles krav om, at RådgivningsDanmark udarbejder både en udviklings- og foran-

		kringsplan, og at der løbende afrapporteres på status for udviklings- og forankringsplanen. RådgivningsDanmark udarbejder en slutevaluering i 2019.						
8	Udmøntning, inkl. tidsplan	RådgivningsDanmark har i etableringsfasen været finansieret af en privat fond, der dog udløber i 2017. I den næste fase, hvor RådgivningsDanmark skal konsolidere sig selv, er der behov for ny støtte. Støtten skal understøtte et højt kompetenceniveau hos de auditorer, der varetager akkrediteringen af medlemsorganisationerne samt opstart og etablering af et selvstændigt sekretariat. Udmøntning Midlerne udmøntes som en årlig bevilling til RådgivningsDanmark. Tidsplan <table><tr><th>Tid</th><th>Aktivitet</th></tr><tr><td>2017</td><td>Etablering af selvstændigt sekretariat.</td></tr><tr><td>2018-2019</td><td>Konsolidering af RådgivningsDanmark og udvikling af ny økonomisk bæredygtig model.</td></tr></table>	Tid	Aktivitet	2017	Etablering af selvstændigt sekretariat.	2018-2019	Konsolidering af RådgivningsDanmark og udvikling af ny økonomisk bæredygtig model.
Tid	Aktivitet							
2017	Etablering af selvstændigt sekretariat.							
2018-2019	Konsolidering af RådgivningsDanmark og udvikling af ny økonomisk bæredygtig model.							
9	Varighed og implementering	Bevillingen er treårig (2017-2019). På sigt skal RådgivningsDanmarks medlemsorganisationer selv bidrage til økonomien blandt andet gennem kontingent og gebyr for akkreditering. Det forventes, at der kommer stigende indtægter fra akkrediteringen, efterhånden som flere organisationer melder sig ind, og allerede opnåede akkrediteringer skal fornyes. RådgivningsDanmark arbejder efter at udvikle en model med graderet kontingent efter en fordelingsnøgle, hvor de større organisationer også bidrager med de fleste midler.						
10	Evt. efterregulering	-						

Mio. kr. i 2017-pl	2017	2018	2019	2020	I alt
Forslag i alt	2,5	2,5	2,5	-	7,5

19b. Café Exit

1	Titel	Café Exit
2	Forslagsstiller	-
3	Tilskudsmodtager	Café Exit
4	Forslagets formål	Efter endt afsoning har mange tidligere fanger problemer med beskæftigelse, manglende netværk, manglende bolig, ringe forsørgelsesgrundlag og ofte stor gæld til det offentlige. Formålet med initiativet er at give en midlertidig driftsstøtte til Café Exit med henblik på at opretholde foreningens aktiviteter over for nuværende og tidligere indsatte.
5	Beskrivelse af initiativet og aktiviteter	Café Exit er en landsdækkende forening, som støtter tidligere og nuværende indsatte i overgangen fra fængsel til løsladelse. Foreningen blev oprettet i 2007 på initiativ af fængselspræster i Vestre Fængsel, repræsentanter fra Fangekoret i Vridsløselille Statsfængsel og Apostelkirken med henblik på at udføre et kirkeligt socialt arbejde blandt indsatte, ex-indsatte og deres pårørende. Café Exit har afdelinger i København, Odense og Aarhus, hvor ansatte i samarbejde med ca. 150 frivillige tilbyder en række indsatser for målgruppen i form af beskæftigelsesrettede rådgivnings- og mentorforløb, terapi, gældsrådgivning og sociale og kulturelle aktiviteter. Derudover afholder Café Exit træffetider og kulturelle aktiviteter i fængsler samt kriminalpræventive foredrag. Med initiativet sikres Café Exit en midlertidig driftsstøtte, med henblik på at opretholde foreningens aktiviteter over for nuværende og tidligere indsatte og deres pårørende i perioden 2017-2020. Driftsstøtten gives med henblik på, at Café Exit kan fortsætte det nuværende aktivitetsniveau samtidig med, at der afsøges muligheder for forankring uden for satspuljeregion. Behovet for den fulde driftsstøtte på 3,0 mio. kr. vurderes først at være aktuelt fra 2018 og frem, hvorfor der afsættes 1,5 mio. kr. i 2017.
6	Forslagets succes-kriterier	Initiativet sikrer, at Café Exit kan videreføre deres nuværende aktivitetsniveau i perioden 2017-2020.
7	Evaluerings og opfølgning	Der foretages ikke evaluering.
8	Udmøntning, inkl. tidsplan	Bevillingen udmøntes som en årlig driftsbevilling til Café Exit.
9	Varighed og implementering	Der afsættes midler i perioden 2017-2020.
10	Evt. efterregulering	-

Mio. kr. i 2017-pl	2017	2018	2019	2020	I alt
Forslag i alt	1,5	3,0	3,0	3,0	10,5

19c. Gadejuristen

1	Titel	Støtte til drift og udbredelse af Gadejuristens arbejde
2	Forslagsstiller	-
3	Tilskudsmodtager	Gadejuristen
4	Forslagets formål	Formålet er at sikre den fortsatte drift og udbredelse af Gadejuristens aktiviteter, således at organisationen fortsat kan oplyse om rettigheder, yde retshjælp og rådgive flere socialt udsatte borgere med stofmisbrugsproblemer.
5	Beskrivelse af initiativet og aktiviteter	Gadejuristen er en privat organisation, der yder udgående retshjælp og andre former for støtte til og for udsatte mennesker. Organisationens udfører bl.a. opsøgende gadearbejde fra en ladcykel. Gadejuristens primære målgruppe er borgere med et aktuelt eller tidligere stofbrug, der også kan have andre sociale problemer. Gadejuristen har frem til udgangen af 2016 modtaget et årligt tilskud på 1,2 mio. kr. årligt fra Københavns Kommune. Herudover har Gadejuristen siden 2012 modtaget en fast bevilling fra Justitsministeriet på 2,0 mio. kr. i 2012 og 2,5 mio. kr. årligt fra 2013 til opsøgende retshjælp på gadeplan. Der afsættes 20,0 mio. kr. over de næste fire år til at sikre driften af Gadejuristen og til udbredelsen af organisationens arbejde til andre byer for en særligt sårbar gruppe borgere.
6	Forslagets succes-kriterier	Bevillingen skal sikre driften og udbredelsen af Gadejuristens arbejde til andre byer frem mod 2020.
7	Evaluerings og opfølgning	Gadejuristen skal årligt dokumentere gennemførelse af de planlagte aktiviteter via regnskabs- og rapportaflæggelse i forhold til bevillingens formål til Socialstyrelsen. Der stilles krav om, at Gadejuristen registrerer antallet af borgere, som modtager retshjælp fra organisationen, udarbejder plan for og dokumenterer udbredelsen af organisationens aktiviteter til andre byer.
8	Udmøntning, inkl. tidsplan	Bevillingen udmøntes løbende som en årlig bevilling til Gadejuristen i perioden 2017-2020.
9	Varighed og implementering	Initiativet er fireårigt (2017-2020).
10	Evt. efterregulering	-

Mio. kr. i 2017-pl	2017	2018	2019	2020	I alt
Forslag i alt	5,0	5,0	5,0	5,0	20,0

19d. Forhøjelse af driftstilskud til LMS Landsforeningen mod spiseforstyrrelser og selvskade

1	Titel	Forhøjelse af driftstilskud til LMS Landsforeningen mod spiseforstyrrelser og selvskade
2	Forslagsstiller	-
3	Tilskudsmodtager	LMS Landsforeningen mod spiseforstyrrelser og selvskade
4	Forslagets formål	Formålet er at sikre videreførelsen af aktiviteter, som LMS har overtaget fra PS Landsforeningen, pårørende til spiseforstyrrede.
5	Beskrivelse af initiativet og aktiviteter	Der afsættes 1,0 mio. kr. årligt i varig driftsstøtte til, at LMS kan fortsætte de aktiviteter, som PS Landsforeningen i forbindelse med nedlæggelse har overdraget til LMS.
6	Forslagets succes-kriterier	Succeskriteriet er, at LMS har finansiering til og dermed lykkes med at videreføre de af PS Landsforeningens tidligere aktiviteter, der er forudsat videreført i regi af LMS.
7	Evaluerings og opfølgning	LMS skal årligt dokumentere gennemførelse af de planlagte aktiviteter via regnskabs- og rapportaflæggelse i forhold til bevillingens formål til Socialstyrelsen.
8	Udmøntning, inkl. tidsplan	Bevillingen udmøntes som en årlig driftsbevilling til LMS.
9	Varighed og implementering	Bevillingen er permanent.
10	Evt. efterregulering	-

Mio. kr. i 2017-pl	2017	2018	2019	2020	I alt
Forslag i alt	1,0	1,0	1,0	1,0	4,0

19e. Tilskud til Københavns Kommunes indsats for hjemløse

1	Titel	Tilskud til Københavns Kommune indsats for hjemløse
2	Forslagsstiller	-
3	Tilskudsmodtager	Københavns Kommune
4	Forslagets formål	Formålet er at sikre, at Københavns Kommune i en fireårig periode modtager tilskud til deres indsats for hjemløse borgere på § 110 boformer (herberger og forsorgshjem), i skæve boliger og i form af bostøtte.
5	Beskrivelse af initiativet og aktiviteter	Der afsættes 5 mio. kr. årligt i perioden 2017-2020 til Københavns Kommunes indsats på hjemløseområdet. Københavns Kommune kan prioritere midlerne til § 110 tilbud (herberger og forsorgshjem), til støtte i skæve boliger og til bostøtte til hjemløse borgere, der har brug herfor i overgangen til egen bolig.
6	Forslagets succes-kriterier	Formålet er at understøtte, at Københavns Kommune over en fireårig periode kan forankre den indsats på hjemløseområdet, der i dag ydes med et særtilskud. Det bemærkes, at kommunerne allerede i dag er forpligtede til efter serviceloven at tilbyde bostøtte og socialpædagogisk bistand til borgere med særlige sociale problemer.
7	Evaluerings og opfølgning	Initiativet evalueres ikke.
8	Udmøntning, inkl. tidsplan	Bevillingen udmøntes løbende som en årlig driftsbevilling til Københavns Kommune. Københavns Kommune prioriterer selv midlerne inden for formålet.
9	Varighed og implementering	Initiativet er fireårigt (2017-2020). Det forudsættes, at Københavns Kommune i den fireårige periode sikrer egen forankring af den indsats, der i dag ydes med særtilskud på hjemløseområdet.
10	Evt. efterregulering	-

Mio. kr. i 2017-pl	2017	2018	2019	2020	I alt
Forslag i alt	5,0	5,0	5,0	5,0	20,0

19f. Landsforeningen af Væresteder

1	Titel	Forhøjet driftstilskud til Landsforeningen af Væresteder
2	Forslagsstiller	Social- og Indenrigsministeriet
3	Tilskudsmodtager	Landsforeningen af Væresteder (LVS)
4	Forslagets formål	Formålet er at bidrage til LVS' samlede økonomiske ramme for foreningens aktiviteter.
5	Beskrivelse af initiativet og aktiviteter	Der afsættes 0,5 mio. kr. årligt fra 2017-2020 til en forhøjelse af FL § 15.75.73.77, hvormed LVS opnår et samlet driftstilskud på 2,2 mio. kr. årligt (2017-pl) i perioden.
6	Forslagets succes-kriterier	Et forhøjet driftstilskud i perioden 2017-2020 skal bidrage til LVS' muligheder for at bistå landets væresteder med faglig sparring, herunder i form af rådgivningsaktiviteter mv.
7	Evaluerings og opfølgning	Initiativet evalueres ikke.
8	Udmøntning, inkl. tidsplan	Bevillingen udmøntes løbende som en årlig driftsbevilling til LVS.
9	Varighed og implementering	Bevillingen er fireårig (2017-2020).
10	Evt. efterregulering	-

Mio. kr. i 2017-pl	2017	2018	2019	2020	I alt
Forslag i alt	0,5	0,5	0,5	0,5	2,0

20. Rådet for Socialt Udsatte

1	Titel	Rådet for Socialt Udsatte
2	Forslagsstiller	Social- og Indenrigsministeriet
3	Tilskudsmodtager	Rådet for Socialt Udsatte
4	Forslagets formål	Mange udsatte grupper har ikke muligheder for eller ressourcerne til at deltage i den offentlige debat og i demokratiske fora. Formålet med udviklings- og aktivitetsbevillingen er at understøtte Rådet for Socialt Udsattes rolle som talerør for udsatte grupper i samfundet. En forlængelse af bevillingen giver Rådet mulighed for at igangsætte undersøgelser, analyser og lignende, der belyser socialt udsatte gruppers liv og livsvilkår samt formidling af denne viden til såvel målgruppen, øvrige interessenter på området, som beslutningstagere og den brede offentlighed. Rådet bidrager på denne vis til dagsordenen om at sikre en vidensbaseret socialpolitik, og udviklings- og aktivitetsbevillingen medvirker til, at Rådet for Socialt Udsatte kan fastholde det vidensbaserede arbejde. Rådet får desuden til opgave i en afgrænset periode at fremme og understøtte kommunernes arbejde med at etablere og forankre lokale udsatteråd og øvrige initiativer, der skal medvirke til, at kommunerne i højere grad inddrager og etablerer dialog med udsatte borgere med henblik på at kvalificere den kommunale indsats over for udsatte borgere generelt.
5	Beskrivelse af initiativet og aktiviteter	Den eksisterende udviklings- og aktivitetsbevilling til Rådet for Socialt Udsatte udløber med udgangen af 2016. Dette initiativ forlænger den eksisterende udviklings- og aktivitetsbevilling på 2,0 mio. kr. årligt i perioden 2017-2020. Den foreslåede udviklings- og aktivitetsbevilling skal ses som et supplement til Rådets faste finanslovsbevilling på 4,1 mio. kr. Rådet for Socialt Udsatte skal på baggrund af udviklings- og aktivitetsbevillingen komme med forslag til en forbedret indsats over for udsatte grupper i samfundet og fungere som talerør for socialt udsatte. Samtidig skal Rådet for Socialt Udsatte på baggrund af udviklings- og aktivitetsbevillingen gennemføre aktiviteter såsom afholdelse af arrangementer for brugere og interessenter, dialogmøder, høringer, konferencer mv. samt styrke og udvikle bruger- og interessentinddragelsen på området til fremme for bedre indsatser for målgruppen. Endvidere afsættes i perioden 2017- 2020 årligt 800.000 kr. til en særlig indsats for at fremme og understøtte kommunernes arbejde med at etablere og forankre lokale udsatteråd samt øvrige initiativer, der har til formål at styrke kommunernes inddragelse af udsatte borgere.
6	Forslagets succes-kriterier	-
7	Evaluerings og opfølgning	Der foretages ikke nogen evaluering.
8	Udmøntning, inkl. tidsplan	Midlerne udmøntes som årlig bevilling til Rådet for Socialt Udsatte.
9	Varighed og implementering	Bevillingen er af fire års varighed (2017 – 2020).

10	Evt. efterregulering	-
-----------	-----------------------------	---

Mio. kr. i 2017-pl	2017	2018	2019	2020	I alt
Forslag i alt	2,8	2,8	2,8	2,8	11,2

21. Idrætsorganisationen Dansk Væresteds Idræt (IDVI)

1	Titel	Driftstilskud til Idrætsorganisationen Dansk Væresteds Idræt (IDVI)
2	Forslagsstiller	Kulturministeriet
3	Tilskudsmodtager	Idrætsorganisationen Dansk Væresteds Idræt (IDVI)
4	Forslagets formål	Satspuljebevilling til Idrætsorganisationen Dansk Væresteds Idræt (IDVI) skal medvirke til at sikre IDVI's fortsatte virke og dermed sikre, at der udbydes idrætstilbud til socialt udsatte borgere.
5	Beskrivelse af initiativet og aktiviteter	Idrætsorganisationen Dansk Væresteds Idræt (IDVI) giver gennem idrætsklubber og foreninger på væresteder, bosteder og behandlingssteder samt afholdelse af regionale og nationale idrætsstævner socialt udsatte mennesker mulighed for at dyrke idræt og motion med ligesindede. Forslaget medvirker til at sikre IDVI's fortsatte virke.
6	Forslagets succeskriterier	Succeskriteriet er, at der bliver udbudt idrætstilbud til socialt udsatte personer, herunder at IDVI som organisation kan fortsætte sit virke.
7	Evaluerings og opfølgning	Slots- og Kulturstyrelsen indhenter regnskab og afrapportering fra IDVI.
8	Udmøntning, inkl. tidsplan	Midlerne tildeles IDVI en gang årligt af Slots- og Kulturstyrelsen.
9	Varighed og implementering	Bevillingen er fireårig.
10	Evt. efterregulering	-

Mio. kr. i 2017-pl	2017	2018	2019	2020	I alt
Forslag i alt	2,2	2,2	2,2	2,2	8,8

22. Videreførelse af BPA-rådgivning

1	Titel	Videreførelse af BPA-rådgivning									
2	Forslagsstiller	Social- og Indenrigsministeriet									
3	Tilskudsmodtager	Eksterne leverandører									
4	Forslagets formål	Med initiativet foreslås en videreførelse og evaluering af den eksisterende BPA-rådgivning, der giver mulighed for, at modtagere af kontant tilskud til ansættelse af hjælpere og Borgerstyret Personlig Assistance (BPA) kan få vejledning og information om juridiske og faglige spørgsmål, der knytter sig til funktionen som arbejdsgiver og arbejdsleder for de hjælpere, som borgeren ansætter.									
5	Beskrivelse af initiativet og aktiviteter	Videreførelse af den eksisterende rådgivningsfunktion på samme vilkår i 2017 og 2018 Det foreslås, at der afsættes 0,8 mio. kr. årligt i 2017 og 2018 til drift af den eksisterende rådgivningsfunktion fordelt på konsulenttimer til rådgivning og vejledning ved telefoniske, skriftlige og personlige borgerhenvendelser, projektledelse, årsstatistik samt konsulent- og administrationsomkostninger til nyhedsbrev mv. Evaluering af den eksisterende rådgivningsfunktion i 2017/2018 Det foreslås, at der afsættes 0,4 mio. kr. årligt i 2017 og 2018 til en evaluering af den eksisterende rådgivningsfunktion med henblik på at afdække fordele og ulemper ved rådgivningen, og hvilke muligheder der er for en varig forankringsmodel efter 2018.									
6	Forslagets succes-kriterier	Det ene succeskriterium er, at muligheden for borgere med ordninger med kontant tilskud til ansættelse af hjælpere og BPA for at få rådgivning og vejledning i arbejdsretlige spørgsmål opretholdes. Det andet succeskriterium er, at det bliver afdækket, om og i hvilket omfang der er behov for en varig forankring af rådgivningsfunktionen.									
7	Evaluering og opfølgning	Til belysning af brugen af rådgivningsfunktionen udarbejdes der aktuelt årsstatistik over henvendelser om rådgivning og vejledning hos udbudstager. Kooperationen (nuværende udbudstager) oplyser, at de har knapt 500 henvendelser om året, og at der er en stigning i antallet af nye brugere af rådgivningsfunktionen. Til sammenligning er der ca. 2.000 borgere, der modtager kontant tilskud til ansættelse af hjælpere eller BPA. Årsstatistikken foreslås opretholdt. Det vurderes desuden, at en evaluering af den eksisterende rådgivningsfunktion vil kunne bidrage med viden, der kan anvendes i forbindelse med vurdering af, hvilke behov der vil kunne være for en rådgivningsfunktion fremadrettet (efter 2018) og mulige forankringsmodeller. Fokusområder for en evaluering kunne bl.a. være en belysning af det hidtidige udbytte af den nuværende rådgivningsfunktion på borgerniveau og en vurdering af, om indholdet af den nuværende rådgivning har været dækkende.									
8	Udmøntning, inkl. tidsplan	<table><tr><td colspan="2">Tidsplan</td></tr><tr><td>Tid</td><td>Aktivitet</td></tr><tr><td>1.– 3. kvartal 2016</td><td>Forlængelse af kontrakt med nuværende leverandør af BPA-rådgivning til og med 2. kvartal 2017 samt udbud af BPA-rådgivning for perioden 3. kvartal 2017 – 4. kvartal 2018. I forlængelse heraf leverandør- og kontraktstyring til og med 4. kvartal 2018.</td></tr><tr><td></td><td>Udbud samt indgåelse af kontrakt om evaluering af BPA-rådgivning.</td></tr></table>		Tidsplan		Tid	Aktivitet	1.– 3. kvartal 2016	Forlængelse af kontrakt med nuværende leverandør af BPA-rådgivning til og med 2. kvartal 2017 samt udbud af BPA-rådgivning for perioden 3. kvartal 2017 – 4. kvartal 2018. I forlængelse heraf leverandør- og kontraktstyring til og med 4. kvartal 2018.		Udbud samt indgåelse af kontrakt om evaluering af BPA-rådgivning.
Tidsplan											
Tid	Aktivitet										
1.– 3. kvartal 2016	Forlængelse af kontrakt med nuværende leverandør af BPA-rådgivning til og med 2. kvartal 2017 samt udbud af BPA-rådgivning for perioden 3. kvartal 2017 – 4. kvartal 2018. I forlængelse heraf leverandør- og kontraktstyring til og med 4. kvartal 2018.										
	Udbud samt indgåelse af kontrakt om evaluering af BPA-rådgivning.										

		2. kvartal 2018	Formidling af evalueringsresultater.	
9	Varighed og implementering	Initiativet forløber i 2017 og 2018. Som led i initiativets videreførelse i disse to år foreslås en evaluering, der bl.a. skal belyse mulige forankringsmuligheder fra 2019 og frem, jf. også punkt 5 og 7.		
10	Evt. efterregulering	-		

Mio. kr. i 2017-pl	2017	2018	2019	2020	I alt
Forslag i alt	1,2	1,2	-	-	2,4

23. Dækning af handicappedes deltagelse i folkeoplysende virksomhed

1	Titel	Dækning af handicappedes deltagelse i folkeoplysende virksomhed (forhøjelse af pulje)						
2	Forslagsstiller	Kulturministeriet						
3	Tilskudsmodtager	Folkeoplysende foreninger eller kommunalbestyrelser og landsdækkende organisationer, som kan søge samlet på vegne af konkrete lokalforeninger.						
4	Forslagets formål	For mange mennesker med handicap er deltagelse i folkeoplysende voksenundervisning og det frivillige folkeoplysende foreningsarbejde en mulighed for livslang læring og at mindske risikoen for isolation. En videreførelse af satspuljeinitiativet skal sikre, at handicappede fortsat kan få dækket en del af de handicapbetingede merudgifter i forbindelse med deltagelsen i folkeoplysende aktiviteter.						
5	Beskrivelse af initiativet og aktiviteter	Puljen yder tilskudt til følgende typer af udgifter: - befordring til/fra folkeoplysende aktivitet - handicapkompenserende hjælpemidler - tolkebistand til hørehæmmede - tilskud til hjælperudgifter Ansøgningen er en videreførelse af satspuljebevillingen til samme formål i perioden 2013-2016, hvor der skete en forhøjelse af den eksisterende bevilling.						
6	Forslagets succes-kriterier	Succeskriteriet er, at dækningsgraden i puljen kan øges, dvs. at ansøgningerne kan imødekommes med en højere dækning af de søgte udgifter.						
7	Evaluering og op-følgning	Slots- og Kulturstyrelsen indhenter regnskab for afregningen af tilskuddet.						
8	Udmøntning, inkl. tidsplan	Puljen udmøntes 1 gang årligt af Slots- og Kulturstyrelsen. Tidsplan <table><tr><th>2017</th><th>Aktivitet</th></tr><tr><td>2. kvartal</td><td>Ansøgningsfrist.</td></tr><tr><td>3. kvartal</td><td>Tilsagn.</td></tr></table>	2017	Aktivitet	2. kvartal	Ansøgningsfrist.	3. kvartal	Tilsagn.
2017	Aktivitet							
2. kvartal	Ansøgningsfrist.							
3. kvartal	Tilsagn.							
9	Varighed og implementering	Forslaget indebærer en forhøjelse af puljen i et år (2017) med 4,0 mio. kr., hvorefter den samlede pulje vil være på 7,9 mio. kr.						
10	Evt. efterregulering	-						

Mio. kr. i 2017-pl	2017	2018	2019	2020	I alt
Forslag i alt	4,0	-	-	-	4,0

24. Forankringsstøtte til indsatser i frivillige organisationer

24a. Forankringsstøtte til Symfoniens projekt: "Tidlig opsporing og indsats hos børn og unge med en spiseforstyrrelse – Koordinerende Mobilt Team"

1	Titel	Forankringsstøtte til Symfoniens projekt: "Tidlig opsporing og indsats hos børn og unge med en spiseforstyrrelse – Koordinerende Mobilt Team"
2	Forslagsstiller	Social- og Indenrigsministeriet
3	Tilskudsmodtager	Symfonien
4	Forslagets formål	Forslagets formål er at sikre fortsat drift af Symfoniens projekt "Tidlig opsporing og indsats hos børn og unge med en spiseforstyrrelse" i yderligere to år, mens projektet finder finansiering uden for satspuljen til fortsættelse af aktiviteterne. Symfonien har udarbejdet en realistisk plan for forankring, som indebærer afsøgning af mulighederne for henholdsvis: 1) Landsdækkende forankring med udarbejdelse af finansieringsplan, 2) fortsættelse af det nuværende projekt med udarbejdelse af finansieringsplan, og 3) projektets resultater tilbydes som konsulentydelse/samarbejds-partnerydelse for et antal kommuner finansieret via kommunerne selv eller via ansøgning om puljemidler. Det vurderes på den baggrund, at indsatsen har tilstrækkeligt potentiale for fremtidig forankring uden for satspuljen.
5	Beskrivelse af initiativet og aktiviteter	Projektet har som formål at yde tidlig hjælp og behandling til børn og unge med spiseforstyrrelse. Symfoniens indsats indeholder en behandlingsform, hvor børnene og deres familier modtager besøg fra behandlere tilrettelagt efter et behandlingsforløb. Projektets målgruppe er børn og unge mellem 8 og 17 år, som er i risiko for at udvikle en spiseforstyrrelse.
6	Forslagets succes-kriterier	Midlertidig støtte til projektet sikrer, at de eksisterende og nye brugere kan anvende tilbuddet i 2017 og 2018.
7	Evaluerings og opfølgning	Der stilles krav om, at Symfonien udarbejder en revideret forankringsplan og løbende indsender status for forankring med henblik på, at projektet har implementeret forankringsplanen efter bevillingsudløb i 2018.
8	Udmøntning, inkl. tidsplan	Socialstyrelsen fremsender primo 2017 tilsagn til Symfonien om bevilling. Symfonien kan fortsætte projektet i to år.
9	Varighed og implementering	Bevillingen er toårig (2017-2018).
10	Evt. efterregulering	-

Mio. kr. i 2017-pl	2017	2018	2019	2020	I alt
Forslag i alt	0,6	0,6	-	-	1,2

24b. Forankringsstøtte til Red Barnets projekt: "Jeg er, jeg har, jeg kan – udvikling af socialt udsatte børns redskaber til at mestre eget liv"

1	Titel	Forankringsstøtte til Red Barnets projekt "Jeg er, jeg har, jeg kan – udvikling af socialt udsatte børns redskaber til at mestre eget liv"
2	Forslagsstiller	Social- og Indenrigsministeriet
3	Tilskudsmodtager	Red Barnet
4	Forslagets formål	Forslagets formål er at sikre fortsat drift af Red Barnets projekt "Jeg er, jeg har, jeg kan – udvikling af socialt udsatte børns redskaber til at mestre eget liv" i yderligere to år, mens projektet finder finansiering uden for satspuljen til fortsættelse af aktiviteterne. Red Barnet har udarbejdet en realistisk plan for forankring, som indebærer afsøgning af fundingmuligheder og finansieringsplaner i forhold til lokalt, regionalt og centralt niveau. Eksempelvis har Red Barnet fokus på partnerskaber mellem kommuner og Red Barnets lokalforeninger med det fælles mål at skabe helhedsorienterede indsatser for udsatte børn og deres forældre lokalt. Det vurderes på den baggrund, at indsatsen har tilstrækkeligt potentiale for fremtidig forankring uden for satspuljen.
5	Beskrivelse af initiativet og aktiviteter	Red Barnets indsats indeholder styrkelse af børns modstands- og handlekraft gennem frivilligt socialt arbejde. Projektet har som formål at undersøge og afprøve, hvordan Child Resilience – metoder og aktiviteter fra Red Barnets internationale arbejde kan udvikles og overføres til frivilligt socialt arbejde i en dansk kontekst. Frivillige vil sammen med børn og deres familier udføre særligt tilrettelagte forløb ud fra en evidensbaseret tilgang. Der tages blandt andet udgangspunkt i de allerede etablerede familieklubber i Red Barnet. Projektets primære målgruppe er socialt udsatte børn tilknyttet Red Barnets frivillige sociale arbejde. Ofte er der tale om længerevarende og dermed belastende livssituationer, der øger børnenes risiko for ikke at kunne udvikle sig positivt og trives. Der er tale om børn med dansk eller etnisk minoritetsbaggrund. Projektets sekundære målgruppe er børnenes forældre/familier.
6	Forslagets succes-kriterier	Midlertidig støtte til projektet sikrer, at de eksisterende og nye brugere kan anvende tilbuddet i 2017 og 2018.
7	Evaluerings og opfølgning	Der stilles krav om, at Red Barnet udarbejder en revideret forankringsplan og løbende indsender status for forankring med henblik på, at projektet har implementeret forankringsplanen efter bevillingsudløb i 2018.
8	Udmøntning, inkl. tidsplan	Socialstyrelsen fremsender primo 2017 tilsagn til Red Barnet om bevilling. Red Barnet kan fortsætte projektet i to år.
9	Varighed og implementering	Bevillingen er toårig (2017-2018).
10	Evt. efterregulering	-

Mio. kr. i 2017-pl	2017	2018	2019	2020	I alt
Forslag i alt	0,4⁵	0,8	-	-	1,2

⁵ Projektet modtager støtte til og med juni 2017. Projektet modtager således forankringsstøtte fra juli 2017.

25. Administration

1	Titel	Administration																																								
2	Forslagsstiller	Social- og Indenrigsministeriet																																								
3	Tilskudsmodtager	Social- og Indenrigsministeriet																																								
4	Forslagets formål	Formålet er at afsætte finansiering til det administrative arbejde, der er nødvendigt for at føre visse af de foreslåede initiativer ud i livet. Der er således en række administrationsomkostninger forbundet med at sørge for, at de midler, der afsættes til ansøgningspuljer kommer ud til de rigtige modtagere og anvendes som forudsat.																																								
5	Beskrivelse af initiativet og aktiviteter	Midlerne anvendes til administration af de forudsatte ansøgningspuljer, der vedtages i forbindelse med øvrige initiativer. Administrationen forestås af Socialstyrelsens Center for Økonomi og Tilskudsforvaltning samt fagkontorer. Administrationsudgifterne går til udarbejdelsen af det materielle hjemmelsgrundlag (bekendtgørelser og vejledninger), den tekniske opsætning af puljen, sagsbehandling af ansøgninger samt administrationen i forbindelse med udbetalinger, gennemgang af regnskaber, revision mv. Der foreslås afsat følgende: <table><tr><th>Mio. kr., 2017-pl</th><th>2017</th><th>2018</th><th>2019</th><th>2020</th></tr><tr><td>Til administration ifm. Stærkere social mobilitet – et udviklings- og investeringsprogram på voksenområdet</td><td>1,0</td><td>1,1</td><td>1,2</td><td>1,3</td></tr><tr><td>Til administration ifm. Udsatte og sårbare børn og unge</td><td>0,8</td><td>0,8</td><td>0,8</td><td>0,8</td></tr><tr><td>Til administration ifm. Effektiv støtte til udsatte grønlandere, herunder udsatte børn og unge i Grønland</td><td>0,5</td><td>0,1</td><td>0,1</td><td>0,1</td></tr><tr><td>Til administration ifm. Udviklingsstøtte til frivillige organisationer mv.</td><td>0,4</td><td>0,1</td><td>0,1</td><td>0,1</td></tr><tr><td>Til administration ifm. Forsøg med personlige budgetter</td><td>0,3</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td></tr><tr><td>Til administration ifm. Indsats på prostitutionsområdet</td><td>0,2</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td></tr><tr><td>I alt</td><td>3,2</td><td>2,1</td><td>2,2</td><td>2,3</td></tr></table>	Mio. kr., 2017-pl	2017	2018	2019	2020	Til administration ifm. Stærkere social mobilitet – et udviklings- og investeringsprogram på voksenområdet	1,0	1,1	1,2	1,3	Til administration ifm. Udsatte og sårbare børn og unge	0,8	0,8	0,8	0,8	Til administration ifm. Effektiv støtte til udsatte grønlandere, herunder udsatte børn og unge i Grønland	0,5	0,1	0,1	0,1	Til administration ifm. Udviklingsstøtte til frivillige organisationer mv.	0,4	0,1	0,1	0,1	Til administration ifm. Forsøg med personlige budgetter	0,3	-	-	-	Til administration ifm. Indsats på prostitutionsområdet	0,2	-	-	-	I alt	3,2	2,1	2,2	2,3
Mio. kr., 2017-pl	2017	2018	2019	2020																																						
Til administration ifm. Stærkere social mobilitet – et udviklings- og investeringsprogram på voksenområdet	1,0	1,1	1,2	1,3																																						
Til administration ifm. Udsatte og sårbare børn og unge	0,8	0,8	0,8	0,8																																						
Til administration ifm. Effektiv støtte til udsatte grønlandere, herunder udsatte børn og unge i Grønland	0,5	0,1	0,1	0,1																																						
Til administration ifm. Udviklingsstøtte til frivillige organisationer mv.	0,4	0,1	0,1	0,1																																						
Til administration ifm. Forsøg med personlige budgetter	0,3	-	-	-																																						
Til administration ifm. Indsats på prostitutionsområdet	0,2	-	-	-																																						
I alt	3,2	2,1	2,2	2,3																																						
6	Forslagets succes-kriterier	-																																								
7	Evaluerings og opfølgning	-																																								
8	Udmøntning	Administrationsbidraget afsættes som særskilt bevilling med adgang til overførsel af midler til Socialstyrelsen.																																								
9	Varighed og implementering	Der afsættes en bevilling per ministerium med afløb over de kommende fire år (2017-2020), som efterfølgende genforhandles ved hver ny satspuljeaftale, med henblik på at foretage marginale ændringer.																																								
10	Evt. efterregulering	-																																								

Mio. kr. i 2017-pl	2017	2018	2019	2020	I alt
Forslag i alt	3,2	2,1	2,2	2,3	9,8

Bilag

Specifikation af ansøgningspuljer

4. Effektiv støtte til udsatte grønlændere, herunder udsatte børn og unge i Grønland

Ansøgningspulje 4a

Titel	Ansøgningspulje til afprøvning af CTI-metoden
Økonomi	Der afsættes i alt 15,2 mio. kr. i 2017 i en ansøgningspulje. Projektperioden for de enkelte projekter er 2017-2020.
Formål	Formålet er at udvikle og afprøve en metode, som gør det muligt at etablere og fastholde en længerevarende kontakt til udsatte grønlændere med henblik på, at målgruppen opnår en bedre effekt af den sociale indsats. Indsatsen kombinerer peer-støtte, hvor en borger med grønlandsk baggrund fungerer som støtteperson for en udsat grønlænder, og Critical Time Intervention metoden (CTI), hvor en koordinerende, gennemgående kommunal støtteperson yder en intensiv, tidsbegrænset indsats i en kritisk overgangsfase. Da indsatsen skal udvide og afprøve en metode i interesserede kommuner, udmøntes indsatsen gennem en ansøgningspulje, hvor kommunerne kan søge støtte til afprøvning af CTI i den kommunale forvaltning og til at kombinere CTI med peer-støtte i samarbejde med civilsamfundsorganisationer.
Ansøgerkreds	Ansøgerkredsen er alle landets kommuner. Kommuner kan eventuelt indgå samarbejde med andre kommuner for at opnå et tilstrækkeligt stort antal udsatte grønlændere i målgruppen. Det forventes, at 2-4 kommuner modtager støtte fra ansøgningspuljen.
Målgruppe	Målgruppen er herboende, socialt udsatte grønlændere, herunder nytilflyttede grønlændere, med behov for en særlig og intensiv indsats i en begrænset periode. Det forventes, at 120-150 udsatte grønlændere i alt vil blive omfattet af indsatsen i projektperioden, og at 65-80 pct. af de borgere, som får den kombinerede CTI og peer-støtte, vil kunne opnå og fastholde en længevarende (9 mdr.) kontakt til det kommunale hjælpesystem. Ansøgere skal sandsynliggøre, at projektet vil opnå de forventede antal borgere i projektet. Således er det et krav, at ansøgere efter en opstartsfasen kan rekruttere så mange borgere, at der på et hvert tidspunkt i projektperioden er 10 borgere, der indgår i et CTI-forløb.
Aktiviteter mv.	Ansøgningspuljen kan anvendes til delvis dækning af løn og andre udgifter forbundet med ansættelse af CTI-medarbejdere, projektledelse, supervision mv.
Metoder	Der kan søges støtte til at udvikle og afprøve CTI-metoden i kommunale forvaltninger kombineret med peer-støtte i civilsamfundsorganisationer målrettet herboende udsatte grønlændere.

Organisering	Det er et krav for at modtage støtte fra ansøgningspuljen, at kommunen indgår et samarbejde med en eller flere civilsamfundsorganisationer i Danmark, der har erfaringer med at være tovholdere for udsatte grønlandere. Samarbejdet skal understøtte, at CTI-metoden implementeret i kommunen kombineres med peer-støtte fra civilsamfundsorganisationer målrettet herboende grønlandere. Således er det et krav, at ansøger ved indsendelse af ansøgningen medsender samarbejdsaftale med en eller flere civilsamfundsorganisationer målrettet herboende grønlandere. Det er et krav for støtte, at ansøger beskriver, hvordan indsatsen organisatorisk placeres i kommunen, samt hvor ansvaret er forankret, og hvordan ansvaret er fordelt i forhold til at sikre en god udvikling og afprøvning af metoden.
Dokumentation	Der er et krav, at de støttede kommuner dokumenterer gennemførelse af de planlagte aktiviteter og resultater heraf via den almindelige regnskabs- og rapportaflæggelse til Socialstyrelsen. Der foretages en evaluering af metodernes implementering, virkning og indsatsens effekt samt økonomiske omkostninger. Det er et krav, at kommunen forpligter sig til at bidrage til evalueringen.
Forankring og videreudvikling	Hvis evalueringen viser, at metoden har effekt over for målgruppen og har økonomiske gevinster, udarbejdes der formidlingsmateriale, så resultaterne kan videreformidles, og metoden efterfølgende forankres i kommuner. Det er et krav, at de deltagende kommuner står til rådighed med deres erfaringer i forbindelse med en eventuel udarbejdelse af formidlingsmaterialet og efterfølgende udbredelse til andre kommuner.
Øvrige hensyn	-

Ansøgningspulje 4b

Titel	Styrkelse af indsatsen for grønlændere (frivillige foreninger og private aktører)
Økonomi	Der afsættes i alt 5,0 mio. kr. i 2017 til en ansøgningspulje. Projektperioden for de enkelte projekter er 12 måneder.
Formål	Formålet er fortsat at sikre specialiserede tilbud fra frivillige foreninger og private aktører, som er målrettet udsatte grønlænderes særlige behov.
Ansøgerkreds	Ansøgerkredsen er frivillige foreninger og private aktører, der har erfaring med og varetager specialiserede tilbud målrettet udsatte grønlændere.
Målgruppe	Målgruppen er herboende udsatte grønlændere.
Aktiviteter mv.	Ansøgningspuljen kan anvendes til tilbud til udsatte grønlændere, herunder tilbud til fx udsatte grønlandske kvinder, der har særlige udfordringer med at blive en del af det danske samfund eller tilbud og behandling, der foregår på grønlandsk, fx specialiserede behandlingstilbud til alkoholmisbrugere. Der kan ansøges om støtte til både drifts- og projektudgifter i relation til projektet.
Metoder	Det er et krav, at ansøger beskriver indhold og metoder i den eksisterende indsats. Det er et krav, at ansøger beskriver målsætning(er) for den enkelte indsats.
Organisering	Det er et krav, at ansøger beskriver, hvordan indsatsen organisatorisk indgår i forhold til ansøgers øvrige tilbud målrettet grønlændere. Det er et krav, at ansøger beskriver, hvordan brugerne rekrutteres til tilbuddet.
Dokumentation	Der er et krav, at de støttede projekter dokumenterer gennemførelse af de planlagte aktiviteter og resultater heraf via den almindelige regnskabs- og rapportaflæggelse til Socialstyrelsen.
Forankring og videreudvikling	Det er et krav, at ansøger beskriver muligheden for at forankre indsatsen i organisationen, når tilskudsperioden udløber.
Øvrige hensyn	Bevillinger til private aktører skal gives inden for statsstøttere reglerne.

6. Indsats på prostitutionsområdet

Titel	Ansøgningspulje på prostitutionsområdet
Økonomi	Der afsættes i alt 7,0 mio. kr. i 2017 til en ansøgningspulje. Projektperioden for de enkelte projekter er to-årig.
Formål	Formålet er at støtte og rådgive borgere i prostitution, som ønsker eller er i gang med at forlade prostitutionsmiljøet med det formål at sikre dem mulighed for få støtte i overgangen til et liv uden prostitution. Der findes i dag en række private foreninger og organisationer med særlig viden om borgere i prostitution, som har erfaringer med at opnå kontakt og opbygge et særligt tillidsforhold til den enkelte. Der afsættes derfor midler til en ansøgningspulje, som kan søges til bistand, rådgivning og støtte til mennesker, som ønsker eller er i gang med at forlade prostitutionsmiljøet.
Ansøgerkreds	Ansøgerkredsen er private foreninger og organisationer. Det er et krav, at ansøgeren har en særlig viden om borgere i prostitution og har erfaringer med at opnå kontakt og opbygge et særligt tillidsforhold til den enkelte borger. Det forventes, at ca. 4-7 projekter vil modtage støtte fra ansøgningspuljen.
Målgruppe	Målgruppen er borgere i prostitution, som ønsker eller er i gang med at forlade prostitutionsmiljøet.
Aktiviteter mv.	Puljen kan anvendes til: 1. Psykosocial hjælp og støtte til borgere, som ønsker at forlade prostitution. 2. Hjælp til håndtering af eventuelle øvrige sociale problemstillinger, såsom misbrugsproblemer eller senfølgeskader efter seksuelle overgreb i barndommen. 3. Rådgivning om fx gæld, øvrige støttemuligheder mv.
Metoder	Det er et krav, at ansøger beskriver målsætning(er) for indsatsen.
Organisering	Det er et krav, at ansøger beskriver, om og hvordan indsatsen organisatorisk indgår i forhold til ansøgers øvrige tilbud målrettet borgere i prostitution. Det er et krav, at ansøger beskriver, hvordan brugerne rekrutteres til tilbuddet.
Dokumentation	Det er et krav, at de støttede projekter dokumenterer gennemførelse af de planlagte aktiviteter og resultater heraf via den almindelige regnskabs- og rapportaflæggelse til Socialstyrelsen.
Forankring og videreudvikling	Det er et krav, at ansøger beskriver muligheden for at forankre indsatsen, når tilskudsperioden udløber.

Øvrige hensyn	-
---------------	---

15. Udviklingsstøtte til frivillige organisationer mv.

Titel	Ansøgningspulje til frivillige organisationer, NGO'er og private aktører
Økonomi	Der afsættes 20,0 mio. kr. i en ansøgningspulje i 2017. Projekterne, der modtager støtte fra ansøgningspuljen, kan vare op til fire år.
Formål	Formålet med udviklingspuljen er at støtte nye indsatser på socialområdet, som udvikles og afprøves i regi af frivillige organisationer, NGO'er og andre private aktører, med henblik på at skabe bedre vilkår for socialt udsatte grupper. Det er ansøgningspuljens mål, gennem støtte til konkrete projekter, at fastholde og styrke den rolle, NGO'er, frivillige organisationer og private aktører har i forhold til udvikling og afprøvning af nye ideer, tilgange og metoder til at skabe en bedre social indsats blandt socialt udsatte grupper og borgere i risiko for social marginalisering.
Ansøgerkreds	Ansøgerkredsen er frivillige organisationer, NGO'er og andre private aktører.
Målgruppe	Ansøgningspuljens målgruppe omfatter socialt udsatte grupper og borgere i risiko for social marginalisering, som har gavn af den indsats, frivillige organisationer, NGO'er og private aktører gennemfører.
Aktiviteter mv.	Der kan i ansøgningspuljen søges om støtte til tre former for projekter: 1. Udvikling af nye indsatser. For at modtage støtte til denne type projekt skal der være tale om, at der udvikles en ny indsats, der ikke metodemæssigt har lighed med projekter, der tidligere er gennemført. 2. Videreudvikling af eksisterende indsatser. For at modtage støtte til denne type projekt skal der være tale om, at der forekommer en reel udvikling af indsatsen, der i projektet medvirker til at skabe positive forandringer for borgerne. 3. Afprøvning af eksisterende indsatser til nye målgrupper.
Metoder	Det er et krav, at ansøger sandsynliggør, at der er et dokumenteret behov for indsatsen i projektet, og at behovet ikke er tilstrækkeligt dækket af eksisterende indsatser.
Organisering	Det er et krav, at ansøger har en organisationskapacitet, som muliggør gennemførelse af projektet samt sikrer projektets kvalitet. Således skal ansøger sandsynliggøre, at ansøger kan leve op til de kvalitets-, dokumentations- og forankringsmæssige kriterier for ansøgningspuljen. På organisatorisk niveau lægges der vægt på, at projektet udvikler nye indsatser og/eller metoder, som på sigt kan integreres i de enkelte organisationers arbejde.
Dokumentation	Projekterne skal løbende i projektperioden dokumentere gennemførelse af de planlagte aktiviteter og resultater heraf via den almindelige regnskabs- og rapportaflæggelse til Socialstyrelsen. Der lægges vægt på, at projekterne har til hensigt at skabe varige positive forandringer for de borgere, der indgår i projekterne, og dokumentere projekternes resultater.

	Det er et krav, at projekterne bidrager til viden om området, om metoder på området og virkninger af disse, der vil kunne anvendes til udvikling af området. Således er det et krav, at projekterne har en dokumentationskapacitet, som muliggør indsamling og behandling af relevant data.
Forankring og videreudvikling	Et projekt kan modtage udviklingsstøtte i op til fire år. Herefter påhviler det det enkelte projekt at sikre organisatorisk og økonomisk forankring af projektet. Det er et krav, at ansøger i ansøgningen beskriver en realistisk plan for forankring af projektets aktiviteter efter projektperiodens udløb. Projekterne skal inden projektperiodens udløb indsende en forankringsplan, hvor projekterne skal udarbejde en plan for den fremtidige organisatoriske og økonomiske forankring af projektet uden for satspulje-regi.
Øvrige hensyn	-

16. Personlige borgerstyrede budgetter til socialt udsatte

Titel	Ansøgningspuljen til personlige borgerstyrede budgetter til socialt udsatte
Økonomi	Der afsættes i alt 9,5 mio. kr. til en ansøgningspulje, som udmøntes i 2017. Projektperioden for de enkelte projekter er 2017-2019.
Formål	Formålet med initiativet er at understøtte socialt udsatte borgeres vej til rehabilitering og øget livskvalitet ved at give den enkelte borger et borgerstyret budget, kombineret med social støtte fra kommunen. Borgeren definerer selv, hvilke udfordringer og mål vedkommende har, og hvad budgettet skal bruges til. Midlerne skal understøtte realiseringen af egne ønsker og målsætninger.
Ansøgerkreds	Ansøgerkredsen er alle landets kommuner. Det forventes, at 3-4 kommuner modtager støtte fra ansøgningspuljen.
Målgruppe	Ansøgningspuljens målgruppe er socialt udsatte borgere. Målgruppen skal være mennesker, der er udsatte og har sociale problemstillinger, fx hjemløshed eller stofmisbrug. Det kan også være en kombination af flere problemstillinger, men de må dog ikke være så komplekse, at målgruppen ikke kan forventes at drage nytte af initiativet med borgerstyrede budgetter. Det er op til kommunerne selv at afgrænse den konkrete målgruppe, der skal tilbydes det borgerstyrede budget. Det er et krav, at ansøger beskriver målgruppen i ansøgningen, herunder dens antal og afgrænsning. Det forventes, at op til 100 socialt udsatte borgere vil blive omfattet af indsatsen i projektperioden.
Aktiviteter mv.	Fra ansøgningspuljen kan der søges midler til dækning af udgifter forbundet med tildeling af et borgerstyret budget til en værdi af op til 50.000 kr. til den enkelte socialt udsatte borger, der deltager i ordningen, som vedkommende herefter kan råde over og anvende efter eget ønske til forskellige aktiviteter og mindre udgifter. I forbindelse med tildelingen af råderetten over det borgerstyrede budget tilknyttes borgeren en medarbejder i kommunen, der i forløbet skal støtte og hjælpe borgeren i processen. Kommunen tildeles op til 45.000 kr. i lønkroner pr. støtteforløb.
Metoder	Det er et krav, at der vil være tale om et periodebestemt forløb på i alt 12 måneder, hvor medarbejderen hjælper borgeren videre og understøtter den proces, der igangsættes med muligheden for at disponere over det borgerstyrede budget. Det er et krav, at det borgerstyrede budget og den tilknyttede medarbejder ikke må erstatte øvrige tilbud til borgeren, som kommunen er forpligtet til at levere efter reglerne i lov om social service og anden relevant lovgivning. Der skal være tale om et initiativ, som ligger ud

	over de øvrige kommunale tilbud og indsatser.
Organisering	Det er et krav for at modtage støtte fra ansøgningspuljen, at ansøger beskriver, hvordan indsatsen organisatorisk placeres i kommunen, samt hvor ansvaret er forankret, og hvordan ansvaret er fordelt i forhold til at sikre en god udvikling og afprøvning af metoden. Det er et krav, at kommunerne har truffet beslutning om deltagelse i projektet på ledelsesmæssigt niveau, og at det fremgår, at kommunen vil vægte og prioritere projektet med de rette medarbejderressourcer i <i>hele</i> projektperioden. Der stilles særlige krav til, at kommunerne redegør for, at det borgerstyrede budget og den tilknyttede medarbejder skal være en ekstra hjælp til borgeren, og at det ikke må erstatte tilbud til borgeren, som kommunen er forpligtet til at levere efter reglerne i lov om social service og øvrige relevante lovgivninger. Såfremt borgeren allerede modtager lignende støttetilbud fra kommunen, er det et krav, at støtten til det borgerstyrede budget tænkes sammen med disse. Der lægges vægt på, at ansøger beskriver, hvordan kommunerne understøtter borgeren i forhold til eksempelvis kontakt til øvrige sociale myndigheder, frivillige organisationer og lignende. Der lægges vægt på, at det beskrives i ansøgningen, hvordan den kommunale medarbejder knyttet til borgerstyrede budgetter sikrer sammenhæng med kommunens øvrige indsatser og de medarbejdere, borgeren er tilknyttet.
Dokumentation	Det er et krav, at de støttede kommuner dokumenterer gennemførelsen af de planlagte aktiviteter og resultater heraf via regnskabs- og rapportaflæggelse til Socialstyrelsen. Der foretages en mindre erfaringsopsamling af ordningen i de deltagende kommuner. Det er et krav, at kommunen forpligter sig til at bidrage til erfaringsopsamlingen.
Forankring og videreudvikling	Der er tale om en forsøgsperiode.
Øvrige hensyn	-

Aftale om satspuljen på børne- og socialområdet 2018-2021

Regeringen (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti), Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Alternativet, Det Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti har den 10. november 2017 indgået aftale om udmøntning af satspuljen for 2018 på børne- og socialområdet.

I hovedtræk er aftalens initiativer:

Handlingsplan til bekæmpelse af hjemløshed

Satspuljepartierne er enige om, at der er behov for at styrke indsatsen til bekæmpelse af hjemløshed. Det er tragisk, når et menneske rammes af hjemløshed, og derfor skal flere personer, der lever i hjemløshed eller er i risiko herfor, have en indsats, der gør en forskel. Handlingsplanens formål er derfor at sikre en mere forebyggende og helhedsorienteret indsats på hjemløseområdet. Derfor har handlingsplanen fokus på at sikre, at de indsatser, vi ved virker, udbredes til større dele af landet. Samtidig er der stadig flere unge, der har særlige sociale problemer, men som går under den sociale radar i for lang tid og ender i hjemløshed. Antallet af unge i hjemløshed er steget markant, og derfor har handlingsplanen også fokus på en styrket forebyggelse af hjemløshed. Gruppen af hjemløse, der har levet i hjemløshed meget længe og boet på herberger og forsorgshjem i årevis, har komplekse problemer og er uden for fællesskabet. Derfor skal denne gruppe have en bedre og mere målrettet indsats end hidtil, og handlingsplanen har derfor også fokus på en lettere vej ud af hjemløshed. Satspuljepartierne er endvidere enige om at støtte brugerorganisationer for at styrke oplysningen og sikringen af de hjemløses rettigheder. Hver ansøgningspulje som led i initiativet udmøntes gennem én ansøgningsrunde. Der afsættes i alt 154,0 mio. kr. i perioden 2018-2021.

Mere kvalitet i plejefamilier – en bedre opvækst for det anbragte barn

Knap 12.000 børn og unge er anbragt uden for hjemmet bl.a. på grund af mistrivsel eller svære opvækstbetingelser. En stor del af dem er anbragt i plejefamilier. Satspuljepartierne er enige om, at der er behov for et løft af plejefamilieområdet. Det skal sikre mere kvalitet i plejefamilieanbringelserne, så børnene får den indsats, de har brug for. Derfor indføres der nye plejefamilietyper, og der udvikles et koncept for godkendelsen af plejefamilier, der skal sikre en mere ensartet godkendelse på tværs af de fem socialtilsyn sammen med et nyt nationalt vidensbaseret grundkursus til plejefamilier. For at ruste plejefamilierne til den svære start og minimere risikoen for sammenbrud intensiveres støtten til plejefamilier i begyndelsen af en anbringelse, og der udvikles et tæt støttet opstartsforløb for plejefamilier. Kommunerne vil fremadrettet være forpligtede til at tilbyde en plejefamilie et intensivt opstartsforløb, når det får et barn i pleje, og der indføres et krav om, at kommunerne skal have en særlig funktion, der skal stå for at give plejefamilier løbende supervision, råd, og vejledning, typisk en familieplejekonsulent. Der afsættes samtidig midler til en pulje, der skal fremme samarbejder mellem døgninstitutioner og plejefamilier med mere behandlingskrævende børn, samt en pulje, som organisationer, der tilbyder netværksskabende aktiviteter for anbragte børn og plejefamilier, kan søge. Aktiviteterne kan fx bestå i netværksgrupper, feriekolonier eller sommer-camps, hvor der er fokus på faglig læring og socialt samvær med andre anbragte børn. Derudover afskaffes kommunernes mulighed for selv at godkende en plejefamilie til et konkret barn, så alle professionelle plejefamilier fremadrettet er underlagt de samme krav til kvalitet. Der afsættes i alt 73,7 mio. kr. i perioden 2018-2021.

Partierne er enige om at fortsætte drøftelserne af anbringelsesområdet i foråret. Drøftelserne skal bl.a. omhandle aflønning af plejefamilier (i respekt for arbejdsmarkedets parter), netværksplejefamilier, matchning, stabilitet og kontinuitet i anbringelsen og anbringelsessituationens betydning for barnets biologiske forældre, familie og øvrige netværk samt plejeforældre. Desuden ønsker partierne generelt at drøfte kvalitetsmodellen, der ligger til grund for godkendelsen af og tilsynet med de sociale døgntilbud mv., når evalueringen af Tilsynsreformen foreligger. Eventuel opfølgning på drøftelserne kan ske i forbindelse med forhandlingerne om satspuljen for 2019.

Strategi for et stærkere civilsamfund

Satspuljepartierne er enige om at afsætte midler til en strategi for et stærkere civilsamfund. Borgere uden for arbejdsfællesskabet er ikke frivillige i samme grad som øvrige borgere. Derfor skal initiativet være med til at bekæmpe ensomhed og fremme deltagelse i samfundets fællesskaber, så udsatte børn, voksne og ældre samt mennesker med handicap, som ikke er en del af arbejdsfællesskabet, i højere grad bliver en del af de

frivillige fællesskaber som frivillige. Derudover skal initiativet bidrage til, at frivilligheden understøttes i alle egne af landet, og at flere aktører på tværs af forskellige sektorer samarbejder om at løse samfundets udfordringer med udgangspunkt i blandt andet Frivilligchartret og Task forcens anbefalinger. Initiativet indeholder bl.a. en ansøgningspulje til samarbejder mellem kommuner, frivillige foreninger og frivilligcentre der både skal bidrage til, at færre står uden for lokale fællesskaber samt at realisere flere lokale innovative sociale løsninger. Ansøgningspuljen udmøntes gennem to ansøgningsrunder i hhv. 2018 og 2020. Desuden bidrager initiativet til at styrke civilsamfundet i landdistrikterne, ligesom den lokale frivillige infrastruktur styrkes bl.a. i form af flere frivilligcentre og udbud af kurser til frivillige i hele landet. Endelig har strategien fokus på at understøtte mere viden om frivillige indsatser i form af bl.a. at følge udvikling og tendenser i den frivillige sociale indsats samt en undersøgelse, der skal bidrage til mere viden om inklusion i frivillige foreninger. Desuden foretages en analyse af, hvordan der kan sikres en statslig støttestruktur og puljeadministration på det frivillige sociale område, der understøtter sektoren uden unødigt bureaukrati. Der afsættes i alt 96,6 mio. kr. i perioden 2018-2021.

Bedre indsatser og styrket retssikkerhed til mennesker med handicap

Satspuljepartierne er enige om at afsætte midler til en række nye initiativer, der skal medvirke til bedre indsatser og styrket retssikkerhed for børn, unge og voksne med handicap.

- **Nye indsatser målrettet børn og unge med handicap**

Satspuljepartierne ønsker at forbedre forholdene for børn og unge med handicap og deres forældre. Børn og unge med handicap er mere udsatte for seksuelle overgreb end deres jævnaldrende, og der er behov for en særlig målrettet indsats på området. Derfor afsættes midler til en pulje til frivillige og private organisationer, som vil styrke børn og unge med handicap i at sætte grænser og håndtere konflikter for at forebygge seksuelle overgreb. Som opfølgning på afrapporteringen fra arbejdsgruppen til forenkling af hjælp til børn med handicap, som blev nedsat i forlængelse af beslutningsforslaget B 143, afsættes der desuden midler til, at en række kommuner kan høste erfaringer med én koordinerende sagsbehandler (én indgang) på børnehandicapområdet, som efterfølgende udbredes til inspiration og eventuelt implementering i alle landets kommuner. Der afsættes i alt 43,9 mio. kr. i perioden 2018-2021. Hermed har satspuljepartierne tilkendegivet, at der er fulgt op på betænkningen til B 143.

- **Handlingsplan til styrkelse af kvaliteten i sagsbehandlingen på handicapområdet**

Satspuljepartierne er enige om at afsætte midler til en handlingsplan til styrkelse af kvaliteten i sagsbehandlingen på handicapområdet. Handlingsplanen skal være med til at styrke borgernes retssikkerhed, så man som borger i højere grad oplever at få den hjælp, man har krav på efter lovgivningen, uden at det skal være nødvendigt at klage til Ankestyrelsen. Handlingsplanen består af en udvidelse og udvikling af Task forcen på handicapområdet, så Task forcen gøres permanent og bl.a. kan gennemføre flere forløb i flere kommuner. Samtidig reserveres to længerevarende forløb pr. år til kommuner, hvor der vurderes at være så store udfordringer, at der er behov for at kunne igangsætte et målrettet Task force-forløb. Endvidere indgår videreudvikling og forankring af voksenudredningsmetoden samt udvikling af en ny ydelse i VISO med tilbud om yderligere rådgivning på myndighedsniveau. Desuden indgår der opfølgning på danmarkskortet over omgørelsesprocenter, en styrket ankestatistik og fast track i Ankestyrelsen for behandlingen af klager over kommunernes nye afgørelser i hjemviste sager. Endelig afsættes der midler til bistand til borgere, der ikke selv er i stand til at klage, og til afholdelse af en retssikkerhedskonference, ligesom der indføres en pligt for kommunerne til at offentliggøre deres sagsbehandlingstider på kommunens hjemmeside. Der afsættes i alt 53,4 mio. kr. i perioden 2018-2021. Hermed har satspuljepartierne tilkendegivet, at der er fulgt op på betænkningen til B 149.

- **Udvidet varslingsordning som led i revisionen af servicelovens voksenbestemmelser**

Satspuljepartierne er enige om at udvide varslingsordningen som led i revisionen af servicelovens voksenbestemmelser. Udvidelsen skal sikre, at borgere, der klager til Ankestyrelsen over kommunens afgørelse om frakendelse eller nedsættelse af de omfattede typer af hjælp, kan beholde hjælpen uændret i perioden for klagesagsbehandlingen. Det betyder i de tilfælde, hvor borgeren klager til Ankestyrelsen, at iværksættelse af kommunens afgørelse først påbegyndes, når varslingsperioden på 14 uger er udløbet. Hermed skal en borger med fx en BPA-ordning eller andre

ordninger, jf. servicelovens § 3a, ikke opsig sine hjælpere i perioden. Der afsættes i alt 230,0 mio. kr. i perioden 2018-2021.

- **Individuel handicapkørsel for blinde og stærkt svagsynede**

Satspuljepartierne er enige om at afsætte midler til en udvidelse af den eksisterende ordning om individuel handicapkørsel, som i dag kun omfatter svært bevægelseshæmmede, således at den også kommer til at omfatte blinde og stærkt svagsynede. Ordningen indføres ved en lovændring, og der er således tale om varig finansiering. Der afsættes i alt 85,5 mio. kr. i perioden 2018-2021 og 33 mio. kr. årligt herefter (permanent). Herudover er satspuljepartierne som led i udvidelsen af ordningen enige om at omprioritere 30,0 mio. kr., der blev afsat til Transportordning for blinde og svagsynede med aftalen om satspuljen for 2017-2020.

- **Forhøjelse af Handicappuljen**

Satspuljepartierne er enige om at forhøje Handicappuljen i perioden 2018-2021 til støtte til aktiviteter i form af koloniophold, familieferier i ind- og udland samt kursusvirksomhed for handicappede børn og unge samt deres søskende og forældre. Der afsættes i alt 17,2 mio. kr. i perioden 2018-2021 til initiativet og herefter 4,3 mio. kr. årligt permanent.

Socialt frikort

Satspuljepartierne er enige om, at et socialt frikort skal give de mest udsatte borgere i samfundet bedre muligheder for at deltage i samfundets arbejdsfællesskaber, bidrage samt opleve værdi i hverdagen. Frikortet giver udsatte borgere, der er langt fra arbejdsmarkedet, mulighed for at tjene op til 20.000 kr. skattefrit årligt ved at arbejde for virksomheder. Med frikortet kan udsatte borgere arbejde i det lokale erhvervsliv fx i småjobs og på den måde være en del af arbejdsfællesskabet uden at skulle betale skat eller få fradrag i sociale ydelser. Hensigten er desuden, at det sociale frikort skal tilskynde virksomheder til at tage et socialt ansvar ved at engagere udsatte borgere. Der afsættes i alt 45,0 mio. kr. i perioden 2018-2020.

Den Sociale Investeringsfond

På de større velfærdsområder er der behov for at blive bedre til at sætte tidligere og mere forebyggende ind. Udfordringen med forebyggelse er, at der indledningsvis både skal rådes bod på de sociale begivenheder, der nåede at vokse sig for store og alvorlige, og samtidigt skal man finansiere den forebyggelse, som er blevet efterspurgt bredt i samfundet i flere generationer. Derfor er der behov for at skabe rammer for nye partnerskaber mellem den offentlige, den private og den frivillige sektor ved at tiltrække ny kapital til investeringer i nye, helhedsorienterede sociale investeringsprogrammer.

Dette arbejde skal tage udgangspunkt i den Socialøkonomiske Investeringsmodel (SØM), som giver kommunerne et bedre grundlag for at vurdere, om det kan betale sig at anvende sociale investeringsprogrammer.

Satspuljepartierne er derfor enige om at afsætte midler til at etablere Den Sociale Investeringsfond. Fonden skal bl.a. bidrage til at udvikle og udbrede tidlige og helhedsorienterede indsatser i samspil mellem den offentlige, private og frivillige sektor, samt tiltrække ny ekstern kapital til at løse udfordringer på de større velfærdsområder.

Fonden har to overordnede formål:

1) Investere i udbredelsen af veldokumenterede indsatser på de større velfærdsområder. Et krav for fondens investeringer i sociale investeringsprogrammer er, at der er en veldokumenteret "business case" for den pågældende indsats. Der afsættes i alt 30,0 mio. kr. til denne del af fonden. Samtidig åbnes der op for, at pensionselskaber kan indskyde midler i fonden, der kan investeres sammen med de afsatte midler.

2) Udvikle og modne minimum tre nye indsatser på de større velfærdsområder til sociale investeringsprogrammer. Udviklingen af indsatserne kan finde sted sammen med eksempelvis almennyttige fonde, kommuner, regioner og civilsamfundsorganisationer.

Indsatserne kan enten finansieres af Den Sociale Investeringsfond, almennyttige fonde eller en kombination af midler fra Den Sociale Investeringsfond og almennyttige fonde. Der er dog afgørende, at alle de politisk prioriterede indsatser finansieres, således at det undgås, at indsatser ikke bliver finansieret pga. manglende interesse fra investorer. Der afsættes i alt 18,0 mio. kr. til denne del af fonden.

De igangsatte indsatser må ikke bryde med borgernes retssikkerhed.

Der afsættes i alt 50,0 mio. kr. i 2018. Fonden vedtages ved lov i Folketinget. Fonden er ikke forligsbundet. Aftalepartierne beslutter årligt i forbindelse med FL-forhandlingerne, hvilke temaer fonden skal arbejde med det kommende år, såfremt der er frie midler i fonden, der ikke er bundet op på igangsatte projekter.

Der afdækkes frem mod 1. januar 2018, hvorvidt der er eventuelle udfordringer ved at etablere Den Sociale Investeringsfond. I tilfælde af at det ikke er muligt at etablere fonden, pba. udfordringer af eksempelvis juridisk karakter, tilbageføres de afsatte midler til satspuljen.

Børnerettighedspakke til forebyggelse af mistrivsel og overgreb

Satspuljepartierne er enige om at afsætte midler til en Børnerettighedspakke, der skal forebygge børn i mistrivsel og i risiko for overgreb. Der afsættes bl.a. midler til at permanentgøre den udvidede åbningstid hos BørneTelefonen, ligesom det sikres, at børn får et bedre kendskab til deres rettigheder. Endvidere iværksættes der et initiativ til at styrke indsatsen i forhold til underretninger i dagtilbud og sundhedspleje. Endelig afsættes der midler til at sikre en bedre inddragelse af børn i deres egne sager, så børn høres og tages alvorligt. Der afsættes i alt 24,0 mio. kr. i perioden 2018-2021.

Vold i parforhold, hvor der er børn i hjemmet, er skadeligt for børnene. Satspuljepartierne er derfor enige om, at der i foråret tages en drøftelse mellem hhv. børne- og socialministeren og justitsministeren og de relevante folketingsudvalg herom.

Ramme til initiativer, der kan fremme tryghed, trivsel og lige muligheder for LGBTI-personer

Satspuljepartierne er enige om, at der er behov for at styrke indsatsen i forhold til at øge tryghed, trivsel og lige muligheder for lesbiske, bøsser, biseksuelle, transkønnede og interkønnede (LGBTI). LGBTI-personer med etnisk minoritetsbaggrund er særligt udsatte. Partierne er enige om at afsætte en ramme til initiativer på LGBTI-området på 25,0 mio. kr. i perioden 2018-2021. Initiativerne vil indgå i en samlet handlingsplan. Partierne er desuden enige om, at eventuelle yderligere initiativer på LGBTI-området, herunder fx i forhold til sundhed, trivsel og andre udfordringer blandt gruppen, vil kunne drøftes i forbindelse med satspulje for 2019. Udmøntningen af rammen aftales efterfølgende mellem satspuljekredsen og ministeren for ligestilling.

Handlingsplan til bekæmpelse af menneskehandel

Satspuljepartierne er enige om at afsætte midler til en ny handlingsplan til bekæmpelse af menneskehandel med henblik på at skabe kontinuitet og tryghed om indsatsen. Menneskehandel er en grov krænkelse af den enkeltes fundamentale ret til at bestemme over egen krop og eget liv. Den nye handlingsplan bygger videre på erfaringerne fra de tidligere handlingsplaner og sætter bl.a. fokus på, at indsatsen er fleksibel og tilpasset det enkelte offers behov, og at de relevante aktører er parate til at møde nye udviklingstendenser og udnyttelsesformer, samt at de aktører fx gadeplansmedarbejdere, herberger, sundhedsklinikker og udlejere, der allerede har eller kan komme i kontakt til målgruppen, kender tegn og signaler på menneskehandel og dermed kan bidrage til at forebygge menneskehandel og indgå i det opsøgende arbejde. Handlingsplanen er i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser på området. Der afsættes i alt 63,0 mio. kr. i perioden 2019-2021.

Støtte til julehjælp

Satspuljepartierne er enige om at forlænge støtten til julehjælp i 2018. Initiativet udmøntes som en ansøgningspulje, som landsdækkende frivillige foreninger kan søge i forbindelse med uddeling af julehjælp til økonomisk klemte og socialt udsatte familier med børn. Der afsættes i alt 4,0 mio. kr. i 2018.

Støtte til sommerferiehjælp

Satspuljepartierne er enige om at forlænge støtten til sommerferiehjælp i 2018. Initiativet udmøntes som en ansøgningspulje, som kan søges af frivillige foreninger og almennyttige boligforeninger, der giver udsatte familier med hjemmeboende børn mulighed for et ferieophold med opfølgende sociale aktiviteter. Der afsættes i alt 5,0 mio. kr. i 2018.

Videreudvikling af den Socialøkonomiske Investeringsmodel (SØM)

Der afsættes midler til videreudvikling af den Socialøkonomiske Investeringsmodel (SØM). Initiativet skal fremme investeringstankegangen på socialområdet, ved at modellen forankres bredt og opleves som nyttig og anvendelig af modellens brugere. Det skal dels ske gennem en videreudvikling af SØM, bl.a. ved at opdatere og udvide modellens vidensdatabase samt indarbejde og opsamle viden og erfaringer fra konkrete projekter, dels ved at udbrede og implementere SØM blandt modellens forskellige brugere i kommuner mv. Initiativet bygger videre på de eksisterende aktiviteter vedr. SØM og skal samlet set bidrage til at forbedre indholdet i og anvendeligheden af modellen samt understøtte en systematisk anvendelse af SØM. Der afsættes i alt 10,0 mio. kr. i perioden 2018-2021.

Forebyggelse af gråzoneprostitution

Satspuljepartierne er enige om behovet for at forebygge, at unge etablerer prostitutionslignende relationer (gråzoneprostitution), samt at unge starter i egentlig prostitution. Med initiativet etableres en ansøgningspulje, som relevante organisationer på ungeområdet og organisationer med viden om unge i prostitutionslignende relationer kan søge med henblik på at forebygge gråzoneprostitution. Ansøgningspuljen som led i initiativet udmøntes gennem én ansøgningsrunde i 2019. Der afsættes i alt 10,0 mio. kr. til en ansøgningspulje i perioden 2019-2021.

Indsatser ift. komplekse sager, konflikthåndtering og støtte af børn inden for ét samlet familieretligt system

Aftaleparterne er enige om at afsætte 20,0 mio. kr. årligt fra 2019 og frem fra satspuljen for 2018 til finansiering af et nyt familieretligt system. Forhandlingerne om et nyt familieretligt system ventes dog først afsluttet efter indgåelse af en samlet aftale om udmøntning af satspuljen for 2018. Aftaleparterne er derfor enige om, at de resterende udgifter til en aftale om et nyt familieretligt system – i dette ekstraordinære tilfælde – kan forudsættes finansieret ved forhandlingerne om satspuljen for 2019, såfremt partierne er enige herom i forbindelse med udmøntning af satspuljen for 2019. Hvis partierne ikke bliver enige om en aftale på det familieretlige område, vil de 20,0 mio. kr. årligt fra 2019 og frem blive udmøntet i forbindelse med satspuljen for 2019 efter almindelig praksis.

Udviklingsstøtte til frivillige organisationer mv.

Der afsættes 10,0 mio. kr. i 2018 til en udviklingspulje, der støtter nye indsatser på socialområdet. Indsatserne udvikles og afprøves i regi af frivillige organisationer, NGO'er og andre private aktører med henblik på at skabe bedre vilkår for socialt udsatte grupper. Målgruppen for forslaget omfatter sårbare og udsatte børn og unge.

Derudover er satspuljepartierne enige om at afsætte midler til følgende eksisterende indsatser:

- **BrugerForeningen for Aktive Stofbrugere**
Der afsættes i alt 4,8 mio. kr. i perioden 2018-2021.
- **Tilgængelighedsrådgivning ved Statens Byggeforskningsinstitut (SBI)**
Der afsættes i alt 14,0 mio. kr. i perioden 2018-2021 og herefter 3,5 mio. årligt permanent.
- **Baglandet Vejle**
Der afsættes i alt 6,0 mio. kr. i perioden 2018-2021 og herefter 1,5 mio. kr. årligt permanent.
- **Peer-Netværket Danmark**
Der afsættes i alt 3,8 mio. kr. i perioden 2018-2020.

- **Bedre Psykiatri**
Der afsættes i alt 9,6 mio. kr. i perioden 2018-2021 og herefter 2,4 mio. kr. årligt permanent.
- **Fundamentet**
Der afsættes 1,2 mio. kr. i 2019.
- **Krisecenter for mænd i Fredericia**
Der afsættes 0,4 mio. kr. i 2019.
- **Folkehøjskolernes Forening i Danmark (FFD)**
Der afsættes 8,0 mio. kr. i perioden 2018-2021 og herefter 2,0 mio. kr. årligt permanent.

Opfølgning på aftalen

Den samlede aftale har til formål at styrke indsatsen på socialområdet. En væsentlig forudsætning for dette er, at resultaterne fra enkelte initiativer opsamles og systematiseres med henblik på, at gode og effektfulde indsatser kan implementeres i praksis. Satspuljeordførerne vil forud for de årlige satspuljeforhandlinger blive orienteret om status for fremdriften af de enkelte projekter, ligesom der vil ske en løbende orientering af satspuljeordførerne, såfremt der sker væsentlige ændringer i de enkelte projekter.

Satspuljepartierne er desuden enige om i foråret 2018 at drøfte, hvordan der via en konkret model kan følges op på driftstilskud fra satspuljen til organisationer på det sociale område med henblik på, at sikre at pengene bliver anvendt bedst muligt.

Nr.	Mio. kr., 2018-pl	2018	2019	2020	2021	I alt
1	Handlingsplan til bekæmpelse af hjemløshed	36,3	18,1	37,1	62,5	154,0
2	Mere kvalitet i plejefamilier – en bedre opvækst for det anbragte barn	27,8	16,8	15,6	13,5	73,7
3	Strategi for et stærkere civilsamfund	16,4	13,4	19,9	46,9	96,6
4	Nye indsatser målrettet børn og unge med handicap	9,7	9,4	11,9	12,9	43,9
5	Handlingsplan til styrkelse af kvaliteten i sagsbehandlingen på handicapområdet	17,2	11,4	12,3	12,5	53,4
6	Udvidet varslingsordning som led i revisionen af servicelovens voksenbestemmelser	50,0	60,0	60,0	60,0	230,0
7	Individuel handicapkørsel for blinde og stærkt svagsynede	6,5	23,0	23,0	33,0	85,5
8	Forhøjelse af Handicappuljen	4,3	4,3	4,3	4,3	17,2
9	Socialt frikort	11,0	17,0	17,0	-	45,0
10	Den Sociale Investeringsfond	50,0	-	-	-	50,0
11	Børnerettighedspakke til forebyggelse af mistrivsel og overgreb	6,0	6,0	6,0	6,0	24,0
12	Ramme til initiativer, der kan fremme tryghed, trivsel og lige muligheder for LGBTI-personer	8,0	5,0	5,0	7,0	25,0
13	Handlingsplan til bekæmpelse af menneskehandel	-	21,0	21,0	21,0	63,0
14	Støtte til julehjælp	4,0	-	-	-	4,0
15	Støtte til sommerferiehjælp	5,0	-	-	-	5,0
16	Videreudvikling af den Socialøkonomiske Investeringsmodel (SØM)	0,5	3,8	2,7	3,0	10,0
17	Forebyggelse af gråzoneprostitution	-	2,0	4,0	4,0	10,0
18	Indsatser ift. komplekse sager, konflikthåndtering og støtte af børn inden for ét samlet familieretligt system	-	20,0	20,0	20,0	60,0
19	Udviklingsstøtte til frivillige organisationer mv.	10,0	-	-	-	10,0
20	Driftsstøtte til BrugerForeningen for Aktive Stofbrugere	1,2	1,2	1,2	1,2	4,8
21	Tilgængelighedsrådgivning ved Statens Byggeforskningsinstitut (SBI)	3,5	3,5	3,5	3,5	14,0
22	Driftsstøtte til Baglandet Vejle	1,5	1,5	1,5	1,5	6,0
23	Driftsstøtte til Peer-Netværket Danmark	0,8	1,5	1,5	-	3,8
24	Driftsstøtte til Bedre Psykiatri	2,4	2,4	2,4	2,4	9,6
25	Driftsstøtte til Folkehøjskolernes Forening i Danmark (FFD)	2,0	2,0	2,0	2,0	8,0
26	Forankringsstøtte til Fundamentet	-	1,2	-	-	1,2
27	Forankringsstøtte til Krisecenter for mænd i Fredericia	-	0,4	-	-	0,4
28	Administrationsudgifter til små bevillinger og driftstilskud	2,2	2,1	1,9	1,9	8,1
29	Administrationsudgifter til initiativer på satspuljeaftalen for 2018	4,1	2,5	3,5	2,8	12,9
Aftale i alt		280,4	249,5	277,3	321,9	1.129,1

Aftale om revision af reglerne om magtanvendelse på handicapområdet (servicelovens kapitel 24)

Regeringen, Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Alternativet, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti er enige om, at servicelovens regler om magtanvendelse over for voksne med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne først og fremmest skal sikre respekten for borgernes grundlæggende rettigheder, herunder retten til privatliv og til personlig integritet. Over for disse grundlæggende rettigheder står kommunernes lovgivningsmæssige forpligtelse til at sikre omsorg, værdighed og tryghed for denne gruppe af borgere, som ikke kan tage vare på sig selv eller overskue konsekvenserne af deres egne handlinger, og som ofte ikke vil være i stand til at give et informeret samtykke til pleje- og omsorgsindsatserne.

Aftalepartierne er enige om, at omsorgspligten over for disse borgere også indebærer, at personalet om nødvendigt skal kunne gribe ind i den enkeltes selvbestemmelsesret, hvis det ikke er muligt at sikre omsorg, værdighed og tryghed for borgeren ved hjælp af socialpædagogiske indsatser. Indgreb skal dog altid ske med respekt for det grundlæggende princip om proportionalitet, så der altid er en rimelig balance mellem det formål, der ønskes opnået, og midlet der anvendes for at opnå dette. Personalet skal altså altid have afprøvet alle muligheder for at gennemføre en indsats med borgerens velvillige medvirken, før der må gribes ind i selvbestemmelsesretten. Desuden skal alle indgreb i selvbestemmelsesretten give anledning til refleksion og læring, med henblik på at gentagne indgreb i selvbestemmelsesretten kan forebygges i videst muligt omfang.

Et serviceeftersyn af magtanvendelsesreglerne, som er gennemført i 2017, har dog vist, at de gældende regler i praksis kan være en barriere for, at personalet kan yde den nødvendige omsorg og beskyttelse over for borgerne i de situationer, hvor gængse socialpædagogiske indsatser ikke slår til.

Det er således uklart for personalet, hvad de må gøre som led i varetagelsen af den almindelige omsorg, og hvornår der er tale om et indgreb i selvbestemmelsesretten. Det er eksempelvis uklart, om personalet som led i omsorgen med en let berøring på en beboers arm eller skulder må guide denne væk fra en uhensigtsmæssig situation. En sådan fysisk guidning kan være med til at sikre borgerens egen tryghed og værdighed

eller forebygge eller undgå en situation, hvor borgerens adfærd er grænseoverskridende eller konfliktskabende i forhold til andre.

Samtidig fungerer dele af de gældende regler som en barriere for, at personalet kan sikre den enkeltes omsorg, værdighed og tryghed i akutte situationer, hvor en borger udsætter sig selv eller andre for fare. Reglerne i dag forudsætter, at der ligger en forudgående afgørelse fra de kommunale myndigheder, før personalet kan gribe ind. Det stiller personalet i et svært dilemma, at de ikke kan gribe ind akut – fx for med magt at føre en borger tilbage til hjemmet, hvis han/hun har forvildet sig ud uden sko og overtøj i vinterkulden – uden at komme på kant med reglerne. Der er derfor behov for at skabe en klar hjemmel og dermed bedre overensstemmelse mellem loven og vejledningen.

Serviceeftersynet viser desuden, at de gældende regler sætter u hensigtsmæssige begrænsninger på muligheden for at anvende tryghedsskabende velfærdsteknologi som led i omsorgsvaretagelsen. De gældende regler tager ikke højde for de nye teknologiske muligheder. Fx er der i dag ikke uden samtykke hjemmel til brug af sensorgulve, som kan give borgeren øget sikkerhed og personalet mere ro i sindet, fordi de hurtigere kan hjælpe, hvis en borger er faldet på gulvet i egen bolig og har brug for hjælp.

Aftalepartierne er derfor enige om, at der er brug for at få reglerne ændret, så personalet har de bedst mulige rammer for at iværksætte de indsatser, som er nødvendige for at sikre omsorgen over for de borgere, som de har ansvaret for at passe på. Det skal samtidig fremhæves, at indgreb i selvbestemmelsesretten aldrig må erstatte omsorg og pædagogisk støtte, at de pædagogiske indsatser løbende skal justeres og tilpasses med henblik på at forebygge magtanvendelse, og at formålet med indgrebene ikke må være at erstatte personaleressourcer.

Aftalepartierne er således enige om, at klare regler er en forudsætning for, at personalet kan minimere risikoen for omsorgssvigt af de meget sårbare borgere, som er afhængige af en god og professionel indsats for at få en værdig og tryk hverdag. Samtidig er klare regler en forudsætning for at beskytte borgerne mod unødige indgreb i selvbestemmelsesretten og sikre, at alle indgreb registreres og indberettes, så de kan give anledning til refleksion hos både personale og ledelse.

Regeringen, Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Alternativet, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti har med afsæt i ovenstående overvejelser den 31. august 2018 indgået aftale om revision af servicelovens bestemmelser om magtanvendelse på handicapområdet. Det er forudsat, at lovforslaget om revisionen er udgiftsneutralt for kommunerne. Den endelige afklaring af forslagens økonomiske konsekvenser vil dog først ske i forbindelse med DUT-forhandlingerne med KL om lovforslaget. Lovforslaget vil kunne medføre mindre statslige merudgifter i forbindelse med oprettelse og drift af

det særlige råd, som beskrives under pkt. 13 nedenfor. Dette afklares forud for forhandlingerne om satspuljen for 2019, hvor finansieringen af de eventuelle merudgifter vil skulle indgå. Partierne bag aftalen får lovforslaget i skriftlig høring inden udsendelse i ekstern høring.

Parterne er enige om, at revisionen af reglerne skal indeholde følgende elementer, som skal medvirke til at forbedre og tydeliggøre reglerne:

1. Der tilføjes en sætning i formålsbestemmelsen, således at det tydeliggøres, at anvendelse af magt og andre indgreb i selvbestemmelsesretten alene må ske for at sikre borgerens omsorg, værdighed og tryghed eller tilgodese hensynet til fællesskabet eller andre beboere på botilbuddet m.v. Alle de øvrige formuleringer i formålsbestemmelsen videreføres uændret. Det vil således fortsat fremgå, at formålet med reglerne er at begrænse magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten til det absolut nødvendige. Proportionalitetsprincippet vil også fortsat fremgå af formålsbestemmelsen, lige som det stadig vil stå klart, at anvendelse af magt aldrig må erstatte socialpædagogiske indsatser, men alene må ske, når sådanne indsatser ikke er tilstrækkelige til at sikre omsorgen over for borgeren, herunder dennes værdighed og tryghed.
2. Der skabes en klar hjemmel til at fastsætte vejledende husordener for beboernes adfærd på fællesarealer, som kan være med til at sikre en god og hensynsfuld adfærd og forebygge konflikter. Beboerne og/eller deres pårørende skal inddrages i udarbejdelsen af husordenen. Husordenen vil alene være vejledende og kan ikke danne selvstændigt grundlag for magtanvendelse eller andre sanktioner over for borgerne.
3. Der skabes en ny, klar hjemmel til, at personalet kan anvende fysisk guidning af borgere som led i varetagelsen af den daglige omsorg, herunder for at sikre tryghed og trivsel på botilbud og plejehjem. Fysisk guidning kan ske af hensyn til borgeren selv for at sikre hans eller hendes tryghed og værdighed. Fysisk guidning kan også ske af hensyn til en anden borger eller af hensyn til fællesskabet på botilbuddet m.v. i situationer, hvor borgerens adfærd er grænseoverskridende eller konfliktskabende, eller i situationer, hvor en beboer er gået ind i en anden beboers egen bolig. Fysisk guidning har ikke karakter af magtanvendelse, men er en del af omsorgen og skal derfor ikke registreres og indberettes. Der må ikke ske fastholdelse i forbindelse med fysisk guidning.
4. Der foretages en ændring af reglerne, som vil gøre det muligt for personalet at anvende kortvarig fastholdelse uden forudgående afgørelse første gang, der opstår en personlig hygiejnesituation, hvor dette er nødvendigt for at sikre borgerens omsorg, sikkerhed eller værdighed. Når episoden er overstået, skal personalet registrere og indberette dette til personalelederen, som skal sende indberetningen videre til kommunalbestyrelsen og socialtilsynet. I forbindelse hermed vil personalelederen skulle vurdere, om det er sandsynligt, at der vil blive behov for kortvarigt at fastholde borgeren igen, og der derfor er behov for, at der træffes en myndighedsafgørelse herom. I givet fald skal lederen i forbindelse med indberetningen anmode kommunalbestyrelsen om at træffe en

afgørelse om, at der de næste 12 måneder kan anvendes kortvarig fastholdelse i personlige hygiejnesituationer over for den pågældende borger. Såfremt personalelederen vurderer, at der ikke er behov for at anmode kommunalbestyrelsen om at træffe en sådan afgørelse, og behovet for kortvarig fastholdelse i en personlig hygiejnesituation - mod personalelederens forventning - alligevel opstår igen, vil personalelederen efter dette andet indgreb, der foretages uden forudgående afgørelse, være forpligtet til at anmode kommunalbestyrelsen om at træffe en afgørelse. Der foretages endvidere en udvidelse af den eksisterende liste over hygiejnesituationer, hvor kortvarig fastholdelse undtagelsesvist vil kunne gennemføres, så listen afspejler det behov i praksis, som serviceeftersynet af magtanvendelsesreglerne har synliggjort.

5. Der skabes en ny hjemmel til, at personalet kan gribe akut ind, hvis det er nødvendigt for at afværge væsentlig ødelæggelse af indbo eller andre værdier. Det vil i vejledningen til loven blive præciseret, hvordan begrebet "væsentlig ødelæggelse" skal forstås og i den forbindelse tydeliggjort, at indgrebet - i lighed med andre indgreb i selvbestemmelsesretten - skal være proportionalt. Sådanne indgreb skal registreres og indberettes til kommunalbestyrelsen og socialtilsynet.
6. Der skabes hjemmel til, at personalet akut kan fastholde/tilbageholde en borger eller føre ham eller hende tilbage til boligen eller til et andet opholdsrum, hvis borgeren gennem sin adfærd er til fare for sig selv eller andre. I dag kan disse indgreb kun bruges efter forudgående afgørelse fra kommunalbestyrelsen og kun, hvis der er risiko for væsentlig personskaade. Sådanne indgreb skal også fremover registreres og indberettes direkte til kommunalbestyrelsen og socialtilsynet.
7. Der ændres således ikke på, at både tilsynet og kommunalbestyrelsen får direkte besked, hver gang personalet har foretaget indgreb i selvbestemmelsesretten, eller på tilsynets rolle i at følge op på disse indberetninger. Tilsynet vil således også fremover blandt andet skulle føre tilsyn med, at botilbuddene har en pædagogisk indsats, der forebygger magtanvendelser, så magtanvendelse så vidt mulig undgås. Tilsynet ser også på, om botilbuddene dokumenterer og følger op på evt. magtanvendelser med henblik på løbende læring og forbedring af indsatsen.

Kommunalbestyrelsen i borgerens handlekommune har allerede i dag en forpligtigelse til at følge op på indberetningerne om magtanvendelse i forhold til den enkelte borger, herunder tage stilling til om, der er grundlag for at træffe eller ændre afgørelser om magtanvendelse i forhold til den enkelte borger. Dette gælder også i forhold til deres pligt til at udarbejde handleplaner for de borgere, der er modtaget indberetninger om. Aftalepartierne finder det afgørende, at kommunalbestyrelsen også fremadrettet har fokus på deres forpligtelse til at følge op på indberetningerne.

8. Desuden vil den whistleblower-ordning, som blev oprettet i forbindelse med socialtilsynsloven, kunne anvendes i forbindelse med magtanvendelse over for borgeren. Ordningen giver mulighed for, at beboere, pårørende og ansatte kan

rette anonym henvendelse til socialtilsynet om bekymrende forhold i et tilbud, fx hvis der er en oplevelse af, at socialpædagogiske indsatser nedprioriteres eller tilsidesættes til fordel for indgreb i selvbestemmelsesretten, og at dette har negativ betydning for kvaliteten af tilbuddet og af indsatsen over for borgeren.

9. Den foreslåede ændring ændrer heller ikke på det forhold, at personalet, såfremt det handler ud over rammerne for magtanvendelse i serviceloven, kan findes skyldig i en straffelovsovertrædelse. Den pågældende handling vil efter omstændighederne kunne være straffri som følge af straffelovens regler om nødværge og nødret. Det er domstolene, der vurderer, om en handling er omfattet af reglerne om nødværge og nødret. Det bemærkes, at der med nødværge og nødret er tale om ekstraordinær hjemmel til brug i ekstraordinære situationer. Bestemmelserne om nødret og nødværge kan derfor ikke anvendes som hjemmelsgrundlag for at foretage jævnlige forekommende tvangsmæssige indgreb.
10. Der skabes en ny hjemmel til, at kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om at låse eller på anden vis sikre yderdøre eller vinduer. Det kan fx være altandøren til et enkelt beboerværelse, når der er risiko for, at beboeren vil forlade sin bolig og udsætte sig selv for fare. Døre til fællesarealer må dog aldrig aflåses, og der skal altid være mindst en uaflåst dør i den enkelte borgers bolig.
11. Der ændres på reglerne om alarm- og pejlesystemer, så terminologien ændres til "tryghedsskabende velfærdsteknologiske løsninger". Den nye formulering gør begrebet bredere og mere tidsløst og vil gøre det muligt at bruge nye typer af tryghedsskabende velfærdsteknologiske løsninger, som kan registrere borgerens bevægelser, fx faldmåtter, sensorgulve og GPS. Der kan dog aldrig gives tilladelse til videoovervågning af borgerne. Hjemlen udvides desuden, så det også bliver muligt at bruge sådanne personlige tryghedsskabende velfærdsteknologiske løsninger til at registrere bevægelser/fald i borgerens egen bolig. I dag er det kun lovligt at anvende teknologi som fx GPS for at registrere og forebygge risiko for, at borgeren forlader botilbuddet m.v.
12. Brug af tryghedsskabende velfærdsteknologier bør altid ske med udgangspunkt i den enkelte borgers livsværdier, holdninger og livshistorie og skal samlet set bidrage til at understøtte den enkeltes livskvalitet. Anvendelse af tryghedsskabende velfærdsteknologier over for målgruppen for magtanvendelsesreglerne skal således baseres på grundlæggende principper, som skal sikre, at brug af disse teknologier alene sker for at understøtte borgerens behov for tryghed, omsorg, værdighed, sikkerhed, bevægelsesfrihed samt selvbestemmelse/frihed til selv at vælge, og formålet med anvendelsen af tryghedsskabende velfærdsteknologier må derfor ikke være at erstatte socialpædagogiske indsatser eller personaleressourcer.
13. Der nedsættes et særligt råd, som med afsæt i en række overordnede principper, som fastsættes i magtanvendelsesreglerne, skal vurdere, hvilke former for tryghedsskabende velfærdsteknologi, der kan anvendes efter servicelovens magtanvendelsesregler. Efter en høring hos de centrale interessenter sender rådet løbende, men mindst én gang årligt et forslag til en liste over de nye tryghedsskabende velfærdsteknologiske løsninger til Børne-

og Socialministeriet, som der er enighed i rådet om bør kunne anvendes fremover. På baggrund af forslaget fra rådet offentliggør Børne- og Socialministeriet mindst én gang årligt en officiel liste med de pågældende løsninger. Partierne bag lovrevisionen orienteres om listens indhold inden offentliggørelsen. Indhentelse og brug af data i forbindelse med tryghedsskabende velfærdsteknologi skal altid ske i overensstemmelse med gældende regler om datasikkerhed, beskyttelse af persondata m.v.

14. Alle indgreb i selvbestemmelsesretten skal registreres af det personale, som har foretaget indgrebet, og indberettes til personalets leder, som har ansvaret for, at personalet reflekterer over brugen af magtanvendelse, svarende til i dag. Registreringen og indberetningen skal bruges i dialogen mellem leder og medarbejder som et vigtigt element i læring og refleksion, bl.a. i forhold til hvordan indgreb i fremtiden vil kunne undgås ved brug af socialpædagogiske metoder. Lederen skal sørge for, at alle indberetninger bliver sendt videre til kommunalbestyrelsen og socialtilsynet.
15. Som en styrkelse af retssikkerheden foreslås det som noget nyt, at ledelsen jævnligt skal orientere borgerens pårørende, fremtidsfuldmægtigen, værge eller anden repræsentant om hvilke indgreb, der er foretaget. Dette gælder alle indgreb i selvbestemmelsesretten, herunder kortvarig fastholdelse i personlige hygiejnesituationer, brug af stofseler og brug af tryghedsskabende velfærdsteknologiske løsninger. Personalets anvendelse af reglerne om anvendelse af magt vil af borgeren, dennes pårørende, værge, fremtidsfuldmægtigen eller anden repræsentant kunne påklages til kommunalbestyrelsen. Kommunalbestyrelsens afgørelse om brug af stofseler, dørlåsning og tryghedsskabende velfærdsteknologiske løsninger vil kunne påklages til Ankestyrelsen af samme personkreds.
16. For at sikre at socialtilsynene er bekendt med de nye regler og deres betydning for tilsynenes arbejde, vil børne- og socialministeren i forbindelse med en kommende lovændring skrive til tilsynene og orientere dem om de ændrede regler.

Derudover er parterne enige om vigtigheden af, at ledere og medarbejdere har et godt kendskab til reglerne og er opmærksomme på vigtigheden af altid at afprøve socialpædagogiske og andre mindre indgribende indsatser, før de griber til anvendelse af magt eller andre indgreb i selvbestemmelsesretten. Derfor iværksættes i forlængelse af revisionen af reglerne en række tiltag, som skal understøtte uddannelse og kompetenceudvikling, for at sikre et godt og bredt kendskab til de nye regler blandt ledere og personale. Det konkrete indhold i disse tiltag samt finansieringen heraf vil blive aftalt under forhandlingerne om satspuljen for 2019.

Parterne er desuden enige om, at de nye regler skal evalueres tre år efter ikrafttrædelsen. Ved en evaluering vil der blandt andet blive set på udviklingen af indberetningerne og læring heraf. En sådan evaluering vil forudsætte, at der findes midler hertil. Parterne vil søge satspuljekredsens opbakning til finansiering af evalueringen i forbindelse med forhandlingerne om satspuljen for 2019.

I perioden fra de nye reglers ikrafttræden frem til evalueringen mødes aftaleparterne en gang årligt eller oftere, hvis ministeren finder det nødvendigt, til en politisk statusdrøftelse.

Endeligt er parterne enige om, at der er behov for at forenkle procedurerne for registrering og indberetning til myndighederne. Børne- og Socialministeriet vil derfor udforme et nemt anvendeligt, centralt udformet indberetningsskema, som skal kunne anvendes i alle de situationer, hvor der skal ske registrering og indberetning. I den forbindelse vil tidsfristerne for registrering og indberetning blive ensrettet.

Aftale om målretning af botilbud til unge samt om kommunal dækning af skader forvoldt af lejere i almene boliger

Regeringen, Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Alternativet, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti har den 31. august 2018 indgået aftale om målretning af botilbud til unge samt om kommunal dækning af skader forvoldt af lejere i almene boliger. Det er forudsat, at ændringerne er udgiftsneutrale for kommunerne. Den endelige afklaring af forslagets økonomiske konsekvenser vil dog først ske i forbindelse med DUT-forhandlingerne med KL om lovforslaget.

Parterne er enige om følgende:

- Som ung skal man have mulighed for at leve et ungdomsliv, også når man har behov for at bo på et botilbud pga. nedsat psykisk eller fysisk funktionsnedsættelse.
- Derfor vil parterne forbedre kommunernes mulighed for at målrette botilbud til unge. Det gælder både længerevarende botilbud efter serviceloven og botilbudslignende plejeboliger efter almenboligloven.
- Parterne er på den baggrund enige om at indføre mulighed for at betinge ophold på et længerevarende botilbud eller plejebolig målrettet unge af, at borgeren fraflytter, når borgeren fylder 35 år.
- Samtidig skal kommunerne ikke kunne visitere eller anvise borgere over 35 år til botilbud eller plejeboliger, der er målrettet unge.

Parterne er desuden enige om, at:

- Det ikke er hensigtsmæssigt, at kommunerne i dag ikke har mulighed for at dække udgifter til istandsættelsesarbejde i almene plejeboliger, når skader er forvoldt af en lejer med en psykisk eller fysisk funktionsnedsættelse eller særlige sociale problemer.
- Parterne er derfor enige om at indføre en bestemmelse om, at kommunerne skal afholde udgifter til istandsættelsesarbejde i almene plejeboliger, når skader er forvoldt af en lejer med en psykisk eller fysisk funktionsnedsættelse eller særlige sociale problemer, som hindrer den pågældende i at leve op til pligten til at behandle det lejede forsvarligt.

Forslaget omfatter almene plejeboliger, som anvendes til samme målgrupper som botilbud efter servicelovens § 108. Hermed er det ønsket at skabe en højere grad af ligestilling af beboere i almene plejeboliger med beboere i botilbud efter serviceloven.

Aftale mellem regeringen og Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Alternativet, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti om:

Udmøntning af satspuljen for 2019

(November 2018)

Der er den 13. november 2018 indgået aftale om udmøntning af satspuljen for 2019. Udmøntningen af satspuljen sker i overensstemmelse med *tabel 1-3* nedenfor.

Aftalen indebærer, at der i perioden 2019-2022 udmøntes i alt ca. 3,3 mia. kr. til at forbedre vilkårene for udsatte grupper mv.

I *bilag 1-8* ses aftaleteksterne fra de decentrale satspuljeforhandlinger i henholdsvis Børne- og Socialministeriet, Sundheds- og Ældreministeriet, Beskæftigelsesministeriet, Udlændinge- og Integrationsministeriet samt Finansministeriet.

Parterne bag forhandlingsresultatet er regeringen, Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Alternativet, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti.

Tabel 1
Økonomioversigt for satspuljen 2019 (mio. kr., 2019-pl)

Nr.	DUT	Initiativ	2019	2020	2021	2022	Permanent	I alt 2019-2022
Initiativer under socialområdet			283,8	279,0	287,4	289,0	238,8	1.139,2
Socialinitiativer			279,5	276,1	284,6	284,9	235,4	1.125,1
1		Virksomme indsatser for udsatte børn og unge og deres familier	73,2	52,3	61,5	70,8	71,5	257,8
2	D	Ro og stabilitet for udsatte børn og unge	4,7	1,5	0,6	0,6	0,6	7,4
3		Inspirationsmateriale om anbragte børn og unges faglige progression og trivsel i skolen	1,5	0,8	-	-	-	2,3
4		Styrket indsats til personer med senfølger efter seksuelle overgreb i barndommen og ungdommen	10,0	22,4	14,4	14,4	-	61,2
5	D	Styrkelse af forældres retssikkerhed i anbringelsessager	-	1,8	1,8	1,8	1,8	5,4
6		Handlingsplan til bekæmpelse af psykisk og fysisk vold i nære relationer 2019-2022	14,4	20,6	19,3	10,7	-	65,0
7		Hjælp til stalkingudsatte og stalkere - driftstilskud til Dansk Stalking Center	5,5	6,5	8,0	8,0	8,0	28,0
8		Støtte til ungekrisecentre	3,0	6,0	6,0	6,0	-	21,0
9		Styrket indsats til mænd i krise	5,6	0,8	0,8	0,8	-	8,0
10		Driftstilskud til Ventilen	1,0	1,0	-	-	-	2,0
11		Driftstilskud til Fonden for Socialt Ansvar	5,0	-	-	-	-	5,0
12		Driftstilskud til Reden Aalborg	2,5	2,5	2,5	2,5	1,8	10,0
13		Driftstilskud til SIND Ungdom	0,5	0,5	0,5	0,5	-	2,0
14		Driftstilskud til Projekt UNIK	2,5	-	-	-	-	2,5
15		Driftstilskud til Børn, Unge og Sorg	2,0	2,0	2,0	2,0	-	8,0
16		Driftstilskud til Landsforeningen Spædbarnsdød	-	-	1,2	1,2	-	2,4
17		Driftstilskud til Landsforeningen af Væresteder	0,2	0,2	0,7	0,7	-	1,8
18		Driftstilskud til OMBOLD	1,0	-	-	-	-	1,0
19		Driftstilskud til Idræt for Sindet	1,5	-	-	-	-	1,5
20		Videreførelse af Bedre inklusion af nytilkomne grønlandere i Danmark	-	4,1	-	-	-	4,1
21		Børnerådets Børneportal	-	0,5	0,5	0,5	-	1,5

Tabel 1
Økonomioversigt for satspuljen 2019 (mio. kr., 2019-pl)

Nr.	DUT	Initiativ	2019	2020	2021	2022	Permanent	I alt 2019-2022
22		Hanne Mariehjemmet - understøttelse under overgang til takstfinansiering	3,4	-	-	-	-	3,4
23		Forebyggelse af udsathed og mistrivsel blandt LGBTI-personer - Driftsstøtte til LGBT Danmark mv.	1,5	1,5	1,9	2,0	1,5	6,9
24		Ung under eget tag - støtte til unge hjemløse	12,0	-	-	-	-	12,0
25		Whistleblowerordning og retningslinjer for good governance i den frivillige sociale sektor	2,6	2,7	3,5	1,8	-	10,6
26		Styrkelse af borgernes retssikkerhed	3,0	3,0	3,0	3,0	-	12,0
27	D	Styrkelse af borgernes retsstilling i servicelovens hjælperordninger	1,0	0,3	0,3	0,3	0,3	1,9
28	D	Straffeattester for personale i tilbud omfattet af socialtilsynet	-	1,0	1,0	1,0	1,0	3,0
29		Modernisering og tilpasning af puljen til tilgængelighedsforanstaltninger i eksisterende byggeri (Tilgængelighedspuljen)	7,4	-	-	-	-	7,4
30	D	Hjælpe midler ved stemmeafgivning	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	3,2
31		Videreførelse af BPA-rådgivning	0,8	-	-	-	-	0,8
32		Handicappuljen - ændring af anvendelsesperioden	3,0	-	-	-	-	3,0
33		Ordbog over dansk tegnsprog	0,8	-	-	-	-	0,8
34		Støtte til etablering af midlertidige nødovertagningstilbud	4,0	-	-	-	-	4,0
35		Støtte til julehjælp	4,0	-	-	-	-	4,0
36		Støtte til sommerferiehjælp	5,0	-	-	-	-	5,0
37		EU-fond om hjælp til de socialt dårligst stillede i Danmark (FEAD) – regulering af national medfinansiering	0,5	-	-	-	-	0,5
38		International adoptionsformidling	1,3	1,8	-	-	-	3,1
39		Retfærdighed for ofre	3,9	3,9	3,9	3,2	-	14,9
40	D	Ét samlet familieretligt system	56,5	59,4	56,8	58,4	54,9	231,1
41	D	Obligatorisk læringstilbud til 1-årige børn i udsatte boligområder	30,6	76,7	93,2	93,2	93,2	293,7
42		Opfølgning på revision af magtanvendelsesreglerne	3,3	1,5	0,4	0,7	-	5,9
Administrationsudgifter			4,3	2,9	2,8	4,1	3,4	14,1
43		Administrationsudgifter	4,3	2,9	2,8	4,1	3,4	14,1
Socialområdet i alt			283,8	279,0	287,4	289,0	238,8	1.139,2
Initiativer under sundhedsområdet			249,0	249,3	248,3	248,3	126,6	994,9
En styrket indsats i psykiatrien			226,7	230,0	229,3	231,6	121,4	917,6
44		Lokal forankring af afstigmatiseringskampagnen EN AF OS	-	1,0	1,0	-	-	2,0
45		Bedre inddragelse af mennesker med psykiske lidelser og deres pårørende gennem civilsamfundet	5,5	2,0	2,4	2,5	-	12,4
46		Viden om og udbredelse af peer-projekter	6,0	5,0	3,5	6,5	-	21,0
47		Psykiatritopmødet videreføres	1,0	1,0	-	-	-	2,0
48		Udbredelse af headspace	21,5	11,7	12,0	12,3	-	57,5
49		Styrke studenterrådgivningens rådgivningskapacitet i forhold til unge med	2,5	2,5	2,5	2,5	-	10,0

Tabel 1

Økonomioversigt for satspuljen 2019 (mio. kr., 2019-pl)

Nr.	DUT	Initiativ	2019	2020	2021	2022	Permanent	I alt 2019- 2022
		psykiske udfordringer på videregående uddannelser						
50		Styrkelse af den tidlige, forebyggende indsats i kommunerne for psykisk sårbare unge	19,7	15,1	10,1	15,3	-	60,2
51		Kompetencecenter for børn som pårørende af mennesker med psykiske lidelser	2,5	2,5	3,0	3,0	-	11,0
52	D	Videreføre og udvide tilskud til psykologbehandling for angst og depression	88,4	95,4	95,4	95,4	95,4	374,6
53		Specialpsykologernes kompetencer skal bedre i spil	0,6	-	-	-	-	0,6
54		Understøtte rekruttering af dygtige medarbejdere til psykiatrien	2,6	1,0	-	-	-	3,6
55		Strategisk omlægning og udvikling af indsatsen i socialpsykiatrien	15,2	2,1	1,9	2,6	-	21,8
56		Sikre kvaliteten på socialpsykiatriens største ydelsesområder	6,3	4,3	0,5	-	-	11,1
57		Videns- og kompetenceløft af ledere og medarbejdere i socialpsykiatrien	13,8	16,2	14,2	22,9	12,0	67,1
58		Udvikling af et sundhedspædagogisk værktøj til forebyggelse af somatisk sygdom	0,6	-	-	-	-	0,6
59	D	Styrke udbredelsen af de regionale akutte udrykningsteams i psykiatrien	5,0	5,0	5,0	5,0	-	20,0
60		Bedre samarbejde mellem politiet og sundhedssektoren	12,0	15,8	10,1	-	-	37,9
61	D	Bedre overgang fra behandlingspsykiatrien til socialpsykiatrien	7,0	14,0	14,0	14,0	14,0	49,0
62		Bedre overgang fra børne- og ungdomspsykiatrien til voksenpsykiatrien	0,6	-	-	-	-	0,6
63		Nationalt kompetencecenter for behandling af personer med en psykisk lidelse og et alkoholmisbrug	-	1,4	-	-	-	1,4
64		Udvikling og afprøvning af værktøjer til brug for opsporing af mennesker med psykiske lidelser og samtidigt misbrug	0,9	1,1	-	-	-	2,0
65		Mere viden om behandling med elektrochok (ECT)	2,0	2,0	2,0	-	-	6,0
66		Nye Nationale Kliniske Retningslinjer	2,0	1,5	-	-	-	3,5
67	D	Ny klinisk kvalitetsdatabase for psykologbehandling	1,1	0,6	0,6	0,6	-	2,9
68		En styrket indsats i PPR – udvikling og implementering	5,5	21,8	44,1	49,0	-	120,4
69		Udvikling af forsøgsordning med vederlagsfri psykologbehandling til unge med depression og angst	4,4	7,0	7,0	-	-	18,4
		Øvrige prioriteringer	20,2	18,6	18,6	15,7	5,2	73,1
70	D	Behandling af behandlingsafvisende varigt inhabile somatiske patienter	5,2	5,2	5,2	5,2	5,2	20,8
71		Styrket behandlingsgaranti og social stofmisbrugsbehandling for personer med et stofmisbrug	3,5	3,4	3,4	-	-	10,3
72		Etablering af Center for Digital Sundhed	2,5	2,5	2,5	2,5	-	10,0
73		Etablering af et Dansk Center for Hjernerystelse	2,0	2,0	2,0	2,5	-	8,5
74		Styrket indsats på området for test og behandling af seks sygdomme	4,0	4,0	4,0	4,0	-	16,0
75		Udbredelse af FitforKids	1,5	1,5	1,5	1,5	-	6,0
76		Forebyggelses- og informationsindsats målrettet sårbare gravide	1,2	-	-	-	-	1,2
77		Inkontinens og sygefravær	0,3	-	-	-	-	0,3
		Administrationsudgifter	2,1	0,7	0,4	1,0	-	4,2

Tabel 1
Økonomioversigt for satspuljen 2019 (mio. kr., 2019-pl)

Nr.	DUT	Initiativ	2019	2020	2021	2022	Permanent	I alt 2019- 2022
78		Administrationsudgifter	2,1	0,7	0,4	1,0	-	4,2
Sundhedsområdet i alt			249,0	249,3	248,3	248,3	126,6	994,9
Initiativer under ældreområdet			77,2	80,7	80,7	81,4	13,1	320,0
Det gode ældreliv			76,5	80,5	80,6	81,4	13,1	319,0
79		Handlingsplan "Det gode ældreliv"	5,2	47,3	52,3	62,8	-	167,6
80		Initiativer til understøttelse af det gode ældreliv	4,3	6,7	1,5	1,5	-	14,0
81		Sammenhængende indsatser imod ensomhed og mistrivsel hos ældre	35,0	0,2	0,8	-	-	36,0
82	D	Konkurser i ældreplejen	13,1	13,1	13,1	13,1	13,1	52,4
83		Bedre hjælp til borgere med demens i det offentlige rum (demensbadge)	9,7	1,0	1,0	0,5	-	12,2
84		Fællesskabspulje 2.0: Ensomme hjemmehjælpsmodtagere skal have mulighed for civilsamfundsdeltagelse	4,7	8,1	8,3	-	-	21,1
85		Gruppeterapeutisk behandlingstilbud til ældre med komplicerede sorgreaktioner	1,2	1,3	1,3	1,4	-	5,2
86		Forebyggelse af inkontinens hos ældre	1,0	1,0	0,5	-	-	2,5
87		Frivillige tryghedspersoner til mennesker med demens på sygehuse	1,3	1,8	1,8	2,1	-	7,0
88		Undersøgelse af mulighederne for nærvær for pårørende til døende, der dør uden for hjemmet	1,0	-	-	-	-	1,0
Administrationsudgifter			0,7	0,2	0,1	-	-	1,0
89		Administrationsudgifter	0,7	0,2	0,1	-	-	1,0
Ældreområdet i alt			77,2	80,7	80,7	81,4	13,1	320,0
Initiativer under beskæftigelsesområdet			134,3	142,4	132,5	135,9	20,2	545,1
Beskæftigelsesinitiativer			101,8	81,1	73,5	104,8	20,2	361,2
90		Flere mennesker med handicap i job	22,2	34,4	33,5	38,3	19,5	128,4
91		Idræt som vej til inklusion, integration, beskæftigelse og sundhed	10,0	5,0	10,0	10,0	-	35,0
92		Konsolidering af "Flere skal med II – Investering i syge og udsatte borgere på kanten af arbejdsmarkedet"	32,7	28,6	4,4	15,9	-	81,6
93		Bedre udslusning og overgang fra særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse (STU)	10,0	10,0	10,0	10,0	-	40,0
94		Videreførelse af forbedringer for modtagere af uddannelseshjælp mv. fra satspuljen 2015	21,3	-	-	-	-	21,3
95	D	Lempelse af rimelighedskravet	0,6	0,6	0,6	0,6	0,7	2,4
96		Pulje til reintegration af sindslidende og psykisk syge på arbejdsmarkedet	5,0	2,5	-	-	-	7,5
97		Støtte til vanskeligt stillede familier med børn	-	-	15,0	30,0	-	45,0
Private projekter			30,4	58,9	56,9	28,5	-	174,7
98		Seniornetværket	3,3	6,5	6,5	3,3	-	19,6
99		Landsforeningen for LEV	5,3	10,5	10,5	5,2	-	31,5

Tabel 1
Økonomioversigt for satspuljen 2019 (mio. kr., 2019-pl)

Nr.	DUT	Initiativ	2019	2020	2021	2022	Permanent	I alt 2019- 2022
100		Jobbanken	6,4	12,9	12,9	6,5	-	38,7
101		Handicapidrættens Videncenter	2,8	5,6	5,6	2,9	-	16,9
102		Topvirk	1,9	3,9	3,9	1,9	-	11,6
103		High:Five	6,7	13,4	13,4	6,7	-	40,2
104		Vold som udtryksform	2,0	4,1	4,1	2,0	-	12,2
105		Cabi	2,0	2,0	-	-	-	4,0
		Administrationsudgifter	2,1	2,4	2,1	2,6	-	9,2
106		Administrationsudgifter	2,1	2,4	2,1	2,6	-	9,2
		Beskæftigelsesområdet i alt	134,3	142,4	132,5	135,9	20,2	545,1
		Initiativer under integrationsområdet	18,0	34,6	34,6	44,6	-	131,8
		Integrationsinitiativer	17,7	34,3	34,3	44,3	-	130,6
107		Flere kvinder med indvandrerbaggrund i beskæftigelse	5,7	23,9	26,9	38,5	-	95,0
108		Partnerskaber mod negativ social kontrol	5,0	-	-	-	-	5,0
109		Styrket vidensopbygning	1,0	1,0	1,0	1,0	-	4,0
110		BørneTelefonen og minoritetsbørn	1,0	1,4	1,6	-	-	4,0
111		Kirkernes Integrations Tjeneste	0,2	3,2	-	-	-	3,4
112		Venner Viser Vej	4,0	4,0	4,0	4,0	-	16,0
113		National hotline mod radikalisering og ekstremisme	0,8	0,8	0,8	0,8	-	3,2
		Administrationsudgifter	0,3	0,3	0,3	0,3	-	1,2
114		Administrationsudgifter	0,3	0,3	0,3	0,3	-	1,2
		Integrationsområdet i alt	18,0	34,6	34,6	44,6	-	131,8
		Initiativer under helhedsorienteret indsats	15,0	30,3	30,3	30,3	-	105,9
115		Helhedsorienteret indsats	15,0	30,3	30,3	30,3	-	105,9
		Helhedsorienteret indsats i alt	15,0	30,3	30,3	30,3	-	105,9
		Initiativer under videreudvikling af SØM	12,5	12,5	12,5	12,5	-	50,0
116		Videreudvikling af SØM	12,5	12,5	12,5	12,5	-	50,0
		Videreudvikling af SØM i alt	12,5	12,5	12,5	12,5	-	50,0
		Initiativer under Den Sociale Investeringsfond	30,0	-	-	-	-	30,0
117		Den Sociale Investeringsfond	30,0	-	-	-	-	30,0

Tabel 1**Økonomioversigt for satspuljen 2019 (mio. kr., 2019-pl)**

Nr.	DUT	Initiativ	2019	2020	2021	2022	Permanent	I alt 2019- 2022
Den Sociale Investeringsfond i alt			30,0	-	-	-	-	30,0
Satspuljen 2019 i alt			819,8	828,8	826,3	842,0	398,7	3.316,9

Anm.: DUT: Det er angivet i tabellen, hvorvidt initiativerne eller dele af initiativerne skal DUT-forhandles (D).

Tabel 2**Omprioritering af fremadrettede bevillinger (mio. kr. 2019-pl)**

Nr.	Omprioritering	2019	2020	2021	2022	I alt
1	§ 15.26.52.10. Forebyggelsesstrategi og inklusion	10,6	10,6	10,6	10,6	42,4
2	§ 15.26.54.10. Efteruddannelse	8,9	8,9	8,9	8,9	35,6
3	§ 15.26.56.60. Efteruddannelse af sagsbehandlere	2,3	2,3	2,3	2,3	9,2
4	§ 17.59.21.20. Initiativer for personer med handicap	-	2,5	-	-	2,5
Total		21,8	24,3	21,8	21,8	89,7

Tabel 3**Omprioritering af opsparing**

Nr.	Omprioritering af opsparing	I alt
1	§ 10.11.22.10. Ankestyrelsen	1,5
2	§ 15.11.30.50. Satspuljeinitiativer	0,3
3	§ 15.11.30.50. Satspuljeinitiativer	0,6
4	§ 15.13.20.30. Udvikling af metoder til tidlig indsats for udsatte børn og unge	4,2
5	§ 15.13.23.20. Ansøgningspulje vedr. resocialisering af indsatte med opmærksomhedsforstyrrelser	2,0
6	§ 15.13.23.25. Nye veje til aktiviteter og ledsagelse for personer med handicap	8,4
7	§ 15.13.26.60. Mestringsstøtte til familier med handicappede børn	8,6
8	§ 15.13.28.63. Ansøgningspulje om deltagelse i peer-to-peer fællesskaber	0,2
9	§ 15.13.28.70. Etablering af frivillig gældsrådgiver	<0,1
10	§ 15.14.16.10. Forebyggelsesstrategi og inklusion	1,4
11	§ 15.16.01.20. Efteruddannelse	5,2

12	§ 15.25.09.12. Målrettet indsats overfor sårbare, unge mødre	2,2
13	§ 15.25.11.10. Oplysningskampagner og opkvalificering af arbejdet vedrørende udsatte børn og unge	<0,1
14	§ 15.26.02.20. Ansøgningspulje til styrket dokumentation af lovende social praksis	4,7
15	§ 15.26.04.10. Udsatte og sårbare børn og unge	0,4
16	§ 15.74.10.20. Fremrykningspuljen	8,0
17	§ 15.74.10.40. Sociale akuttilbud til mennesker med en psykisk lidelse i egen bolig	12,7
18	§ 15.74.10.70. Pulje til forløbsprogram for mennesker med psykiske lidelser	0,8
19	§ 15.74.15.50. Tidlig og målrettet indsats overfor børn og unge med psykiske vanskeligheder, herunder spiseforstyrrelser og selvskadende adfærd	1,3
20	§ 15.75.03.21. Evaluering af afprøvning af ambulant rådgivning og sociale indsatser	1,0
21	§ 15.75.06.10. Stærkere social mobilitet – Et udviklings- og Investeringsprogram på voksenområdet	5,0
22	§ 15.75.10.70. Forsøg med fritidspas til udsatte børn og unge	1,1
23	§ 15.75.10.72. Pulje til sommerferiehjælp	0,2
24	§ 15.75.12.20. Indsats for socialt udsatte kvinder i prostitution, herunder kvinder som ønsker at forlade prostitution	0,9
25	§ 15.75.18.60. Styrket uddannelsesindsats på sikrede institutioner	2,7
26	§ 15.75.20.70. Efteruddannelse på og evaluering af ny institutionstype	0,4
27	§ 15.75.23.20. Styrkelse af værestedernes rolle i den sociale indsats	0,9
28	§ 15.75.24.10. Ansøgningspulje vedrørende implementering af modeller målrettet unge med misbrug	1,5
29	§ 15.75.29.10. Ansøgningspulje til afprøvning af indsatsmodel	8,7
30	§ 15.75.35.60. Ansøgningspulje til overgangs- og peerstøtte til udsatte grønlandere i Danmark	<0,1
31	§ 15.75.44.10. Styrkelse af efterværnsindsatsen	1,5
32	§ 15.75.49.10. Ansøgningspuljer til opfølgende samtaler med tidligere anbragte	4,4
33	§ 15.75.73.68. Børns Vilkår	0,1
34	§ 15.75.74.65. Symfonien	0,6
35	§ 15.75.74.73. Satsepuljeaftalen for 2013, overgangsstøtte til bevillinger, der udløber i 2013	0,3
36	§ 15.75.74.75. Satsepuljeaftalen for 2014, overgangsstøtte til projekter, hvis bevilling udløber i 2014	0,1
37	§ 15.75.75.70. Udviklingsstøtte til projekter, som forebygger eller reducerer social udsathed eller medvirker til en forbedret integration	1,0
38	§ 15.75.75.92. Udviklingsstøtte til fremme af mentorer til unge, som er på vej ud i kriminalitet	0,1
39	§ 15.75.79.10. Transportordning for blinde og svagsynede	10,0
40	§ 16.21.03.10. Styrket sundhedsindsats for socialt udsatte og sårbare grupper	<0,1
41	§ 16.21.07.10. Tilskud til SIND	0,3
42	§ 16.21.07.20. Tilskud til PS Landsforening	0,5
43	§ 16.21.11.10. Pulje til opsøgende tandpleje for særligt socialt udsatte	0,2
44	§ 16.21.14.10. Pulje til styrket indsats i svangreomsorgen for udsatte gravide	0,2
45	§ 16.21.31.10. Seksuel Sundhed	0,2
46	§ 16.21.57.20. Pulje til etablering af landsdæk kende familieambulatoriefunktioner	3,2
47	§ 16.53.08.10. Pilotprojekter om brugerstyrede senge i psykiatrien	6,0
48	§ 16.53.09.10. Fremme af unges mentale sundhed	1,0
49	§ 16.51.27.10. Pulje til behandling til svært overvægtige børn	0,3
50	§ 16.53.10.10. Pulje til hurtigere hjælp til børn og unge med psykiske sygdomme	11,0
51	§ 16.53.10.30. Pulje til styrket samarbejde mellem behandlingspsykiatrien og almen praksis	36,4
52	§ 16.53.10.40. Pulje til styrket psykiatrisk indsats for dobbeltdiagnosticerede	5,8
53	§ 16.53.10.50. Pulje til styrkelse af den kommunale alkoholbehandling af dobbeltbelastede	6,4
54	§ 16.53.10.60. Pulje til flere sengepladser i psykiatrien	7,7

55	§ 16.53.10.70. Pulje til børn som pårørende til psykisk syge og misbrugere	0,2
56	§ 16.53.10.80. Behandling af personer med spiseforstyrrelser	2,0
57	§ 16.51.47.10. Opsamling og formidling af viden vedrørende HPV-vaccine	0,1
58	§ 16.51.58.10. En moderne psykiatri - bedre fysiske faciliteter og rammer	3,9
59	§ 16.65.30.10. Tilskud vedrørende ældre	0,1
60	§ 16.65.30.43. Styrkelse af ældres digitale færdigheder	0,3
61	§ 16.65.30.44. Kommission om livskvalitet og selvbestemmelse i plejebolig og plejehjem	1,5
62	§ 16.65.30.46. Det gode hverdagsliv for ældre i plejeboliger	1,2
63	§ 16.65.30.47. Forebyggelse af selvmord blandt ældre	0,1
64	§ 16.65.30.62. Opfølgning på Hjemmehjælpskommissionen	0,3
65	§ 16.65.42.10. Tilbud til demente og andre svage ældre	1,1
Total		192,8

Anm.: Omprioriteringerne er afrundet til nærmeste hele 100.000 kr. Afrunding kan medføre, at tabellen ikke summer.

Bilag 1: Aftale om udmøntning af satspuljen på socialområdet for 2019-2022

Regeringen (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti), Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Alternativet, Det Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti har den 1. november 2018 indgået aftale om udmøntning af satspuljen for 2019 på børne- og socialområdet.

TEMA: Børn, unge og familier samt senfølger

Virksomme indsatser for udsatte børn og unge og deres familier

Udsatte børn og unge og deres familier skal have den bedst mulige hjælp. For at understøtte en mere vidensbaseret og effektiv socialpolitik er satspuljepartierne enige om at igangsætte udviklingen af et Udviklings- og Investeringsprogram på børne- og ungeområdet. Udviklings- og Investeringsprogrammet skal i sidste ende være med til at sikre, at sociale indsatser kommer til at gøre en reel forskel, så udsatte børn og unge samt børn og unge med handicap får styrkede muligheder for personlig udvikling, sundhed og et selvstændigt voksenliv. Med programmet ønsker satspuljepartierne, at der investeres i at udvikle og udbrede virksomme indsatser for udsatte børn og unge samt børn og unge med handicap og deres familier. Et vigtigt formål med Udviklings- og Investeringsprogrammet er også at bidrage til videreudviklingen af vidensdatabasen i Den Socialøkonomiske Investeringsmodel (SØM).

I Udviklings- og Investeringsprogrammets første år vil der indgå i alt fire indsatser. Tre af indsatserne har fokus på at sikre bedre og mere vidensbaserede indsatser målrettet forældrene til både udsatte og anbragte børn og unge samt forældre til børn og unge med et handicap. Desuden iværksættes en indsats, der skal styrke skolegangen for anbragte børn.

Satspuljepartierne er endvidere enige om at etablere en procedure, der skal sikre mere styring og gennemsigtighed for satspuljeordførerne, når der årligt udvælges nye initiativer, der skal indgå i Udviklings- og Investeringsprogrammet både på børne- og ungeområdet og på voksenområdet.

Satspuljepartierne er samtidig enige om at igangsætte et initiativ, der skal styrke anvendelsen af systematisk opfølgning i sagsbehandlingen på børne- og ungeområdet, bl.a. for at styrke det personrettede tilsyn.

Der afsættes i alt 257,8 mio. kr. til Virksomme indsatser for udsatte børn og unge og deres familier. Der afsættes i alt 249,3 mio. kr. til Udviklings- og Investeringsprogrammet i 2019-2022 samt 71,5 mio. kr. årligt varigt. Der afsættes desuden i alt 8,5 mio. kr. i 2019-2022 til at styrke systematisk opfølgning i sagsbehandlingen på børne- og ungeområdet.

Ro og stabilitet for udsatte børn og unge

Stabilitet og tryghed er afgørende forudsætninger for at sikre udsatte børn og unge en god opvækst med gode fremtidsudsigter. Satspuljepartierne er enige om, at der er behov for at styrke indsatsen med en række initiativer, der samlet set skal medvirke til at sikre udsatte børn og unge en mere tryk og stabil opvækst, som kan være med til at forebygge, at problemerne udvikler sig. Initiativerne har både fokus på at følge kommunernes sagsbehandling på børneområdet tættere, forbedre statistikken over kommunernes forebyggende indsatser, ligesom der er en række initiativer, der skal sikre ro og tryghed omkring anbragte børn og unge, og herunder også styrke deres skolegang. Satspuljepartierne er desuden enige om, at børn og unge under 18 år fremover ikke skal kunne pålægges selv at bidrage til at betale for deres anbringelse. Derfor afskaffes kommunernes adgang til at pålægge børn og unge selv at bidrage til betalingen for anbringelsen. Der afsættes i alt 7,4 mio. kr. til initiativet i perioden 2019-2022 og 0,6 mio. kr. årligt varigt derefter.

Inspirationsmateriale om anbragte børn og unges faglige progression og trivsel i skolen

Satspuljepartierne er enige om at afsætte midler til at udvikle materiale, som samler viden og lovende praksis om, hvordan anbragte børn og unges trivsel og læring kan styrkes i folkeskolen. Materialet skal understøtte lærerne og pædagogernes håndtering og understøttelse af børn og unge, der anbringes uden for hjemmet. Materialet udbredes og formidles gennem en landsdækkende kampagne, og en læringskonsulent stilles til rådighed for rådgivning af og sparring med fagpersoner i forhold til konkrete udfordringer, de møder i arbejdet med anbragte børn og unge ude på skolerne. Der afsættes i alt 2,3 mio. kr. i 2019 og 2020.

Styrket indsats til personer med senfølger efter seksuelle overgreb i barndommen og ungdommen

Mennesker, der har været udsat for seksuelle overgreb i barndommen og ungdommen, vil ofte have behov for hjælp og støtte i voksenlivet. Senfølgeramte kan bl.a. få hjælp og rådgivning i regi af de tre Centre for Seksuelt Misbrugte (senfølgecentre), som yder en specialiseret indsats til målgruppen. Der er dog et stort problem med lange ventelister på senfølgecentre med op til flere års ventetid. Satspuljepartierne er derfor enige om, at der er et akut behov for at reducere ventelisterne på de tre Centre for Seksuelt Misbrugte (senfølgecentre). Partierne er endvidere enige om, at der skal iværksættes en handlingsplan til mennesker med senfølger efter seksuelle overgreb i barndommen og ungdommen. Handlingsplanen skal bl.a. se på den fremadrettede organisering af den generelle indsats til målgruppen på tværs af kommuner, senfølgecentre og psykiatrien.

Endelig er partierne bag satspuljen enige om at styrke brugerperspektivet og synliggørelsen af senfølger efter seksuelle overgreb gennem en driftsbevilling til Landsforeningen for voksne med senfølger efter seksuelle overgreb i barndommen (Landsforeningen Spor).

Der afsættes til den samlede indsats i alt 61,2 mio. kr. i perioden 2019-2022.

Styrkelse af forældres retssikkerhed i anbringelsessager

Satspuljepartierne er enige om at foretage to lovændringer, der skal øge forældrenes retssikkerhed og forbedre afgørelsesgrundlaget i sager om anbringelse uden samtykke. For det første indføres der et krav i serviceloven om, at der i en indstilling til børn og unge-udvalget om tvangsanbringelse altid skal indgå en vurdering af forældrenes kompetencer ift. at håndtere barnet og barnets evt. udfordringer. Derudover indføres der i serviceloven krav om, at hvis kommunen anvender en psykologisk undersøgelse af forældrene i forbindelse med udarbejdelsen af en børnefaglig undersøgelse, så skal der anvendes en autoriseret psykolog. Psykolognævnet fører tilsyn med autoriserede psykologer. Der afsættes i alt 5,4 mio. kr. i perioden 2020-2022 og derefter 1,8 mio. kr. årligt.

TEMA: Indsatser mod vold og for mennesker i krise

Handlingsplan til bekæmpelse af psykisk og fysisk vold i nære relationer 2019-2022

Satspuljepartierne er enige om at afsætte midler til en ny handlingsplan til bekæmpelse af psykisk og fysisk vold i nære relationer. Det skønnes, at omkring 38.000 kvinder og 19.000 mænd var udsat for fysisk partnervold i 2017. Psykisk partnervold er mere udbredt end fysisk. Vold i nære relationer er et indgribende overgreb, der har store konsekvenser for de voldsudsatte og deres eventuelle børn. Handlingsplanen styrker de ambulante tilbud på voldsområdet, så paletten af tilbud udvides, og flere voldsudsatte kvinder, mænd og unge samt voldsudøvere tilbydes rådgivning og behandling. Konkret videreføres og styrkes Mødrehjælpens tilbud ”Ud af voldens skygge” og Dialog mod Volds behandlingstilbud til voldsudøvere og den voldsudsatte familie. Endvidere styrkes projektet ”Sig det til nogen” med blandt andet øget psykologbistand, og tilbuddet breddes ud fx gennem deltagelse af endnu et krisecenter. Endelig udbydes en pulje med henblik på at etablere et forsøg med ambulant rådgivning og netværkstilbud til unge udsat for vold i parforhold. Handlingsplanen skal endvidere bidrage til at forebygge vold gennem oplysning om psykisk og fysisk vold, styrke oplysning og rådgivning om digitale krænkelser samt tilvejebringe ny viden om fysisk og psykisk vold i nære relationer. Der afsættes i alt 65,0 mio. kr. i perioden 2019-2022.

Hjælp til stalkingudsatte og stalkere – driftstilskud til Dansk Stalking Center

Satspuljepartierne er enige om at afsætte midler til et varigt driftstilskud til Dansk Stalking Centers rådgivning og behandling til stalkingudsatte, pårørende og stalkere samt en vidensfunktion. Det skønnes, at omkring 100.000 mennesker årligt udsættes for stalking i Danmark. Driftstilskuddet betyder, at Dansk Stalking Center fortsat kan drive landsdækkende telefonrådgivning, social og juridisk rådgivning, psykologbehandling af stalkingudsatte samt behandling af stalkingudsatte og stalkere og kompetenceudvikling af fagfolk. Der afsættes i alt 28,0 mio. kr. i perioden 2019-2022 til Dansk Stalking Center og 8,0 mio. kr. årligt herefter.

Støtte til ungekrisecentre

Satspuljepartierne er enige om at afsætte midler til at støtte etableringen og driften af ungekrisecentre.

Et ”ungekrisecenter” skal være et fysisk sted med gratis rådgivningstilbud for personlige (evt. anonyme) henvendelser for børn og unge i krise og kriselignende situationer. Det kan både være børn og unge, som er anbragte, eller børn og unge, som bor hjemme. Formålet er at give børn og unge et sted, hvor de kan gå direkte ind ”fra gaden” og få hjælp og vejledning, når de oplever at være i krise. Derudover vil der være mulighed for, at unge i alderen 14 til 17 år for en kort periode kan overnatte på ungekrisecentret i akutte situationer. Der afsættes i alt 21,0 mio. kr. i perioden 2019-2022.

Styrket indsats til mænd i krise

De seneste tal på voldsområdet viser, at ca. 19.000 mænd blev udsat for fysisk vold i 2017. Mænd, som har været udsat for vold eller på anden måde oplever krise i livet, kan være i risiko for en social deroute og kan derfor have brug for særlig hjælp og støtte til at komme på fode igen. Partierne bag satspuljen er derfor enige om at afsætte 8,0 mio. kr. til organisationer, som har særskilte tilbud til mænd i krise.

Der afsættes:

- 4,8 mio. kr. i 2019 til en ansøgningspulje, hvor formålet er at hjælpe mænd i krise med at komme videre i livet og undgå en social deroute som følge af fx partnervold, skilsmisse, arbejdsløshed mv.
- 0,4 mio. kr. årligt i perioden 2019-2022 som driftstilskud til Horsens Krisecenter for Mænd.
- 0,4 mio. kr. årligt i perioden 2019-2022 som driftstilskud til Krisecenter for Mænd i Fredericia.

TEMA: Støtte til organisationer og indsatser

Støtte til eksisterende indsatser

Satspuljepartierne er enige om, at der er behov for at støtte en række konkrete indsatser, der hjælper udsatte borgere. Der afsættes således i alt 34,7 mio. kr. i perioden 2019-2022 til eksisterende indsatser.

- **Ventilen**
Der afsættes 1,0 mio. kr. årligt i 2019-2020 (i alt 2,0 mio. kr.).
- **Fonden for Socialt Ansvar**

Der afsættes 5,0 mio. kr. i 2019.

- **Reden Aalborg**

Der afsættes 2,5 mio. kr. årligt i perioden 2019-2022 (i alt 10,0 mio. kr.), og derefter 1,8 mio. kr. årligt.

- **SIND Ungdom**

Der afsættes 0,5 mio. kr. årligt i perioden 2019-2022 (i alt 2,0 mio. kr.).

- **Projekt UNIK**

Der afsættes 2,5 mio. kr. i 2019.

- **Børn, Unge og Sorg**

Der afsættes 2,0 mio. kr. årligt i perioden 2019-2022 (i alt 8,0 mio. kr.).

- **Landsforeningen Spædbarnsdød**

Der afsættes 1,2 mio. kr. årligt i perioden 2021-2022 (i alt 2,4 mio. kr.).

- **Landsforeningen af Væresteder**

Der afsættes 0,2 mio. kr. årligt i perioden 2019-2020 og 0,7 mio. kr. årligt i perioden 2021-2022 (i alt 1,8 mio. kr.).

- **OMBOLD**

Der afsættes 1,0 mio. kr. i 2019.

- **Idræt for Sindet**

Der afsættes 1,5 mio. kr. i 2019.

Videreførelse af Bedre inklusion af nytilkomne grønlændere i Danmark

Satspuljepartierne er enige om at afsætte midler til at videreføre støtten til inklusionsindsatsen for nytilkomne grønlændere i De Grønlandske Huse. Initiativet skal medvirke til at yde en mere opsøgende, intensiv og systematisk støtte til nytilkomne grønlændere i form af hjælp til håndtering af sproglige, uddannelsesmæssige og kulturelle udfordringer i mødet med det danske offentlige system for derigennem at forebygge udsathed blandt grønlændere i Danmark på længere sigt. Der afsættes i alt 4,1 mio. kr. i 2020.

Børnerådets Børneportal

Satspuljepartierne er enige om at videreføre bevillingen til Børnerådets Børneportal for at styrke børn og unges kendskab til Børneportalen og til deres rettigheder. Der afsættes 0,5 mio. kr. årligt i perioden 2020-2022.

Hanne Mariehjemmet – understøttelse under overgang til takstfinansiering

Satspuljepartierne er enige om at understøtte Hanne Mariehjemmet i 2019, mens kvindekrisecenteret overgår til takstfinansiering. Understøttelsen dækker et eventuelt underskud som følge af, at Hanne Mariehjemmets indtægter fra kommuner

(takstfinansiering) ikke dækker institutionens udgifter, dog maksimalt 3,4 mio. kr. i 2019. Der afsættes i alt 3,4 mio. kr. i 2019.

TEMA: Initiativer mod udsathed og mistrivsel

Forebyggelse af udsathed og mistrivsel blandt LGBTI-personer – driftstilskud til LGBT Danmark mv.

Satspuljepartierne er enige om, at der er behov for at forebygge udsathed og mistrivsel blandt LGBTI-personer (lesbiske, bøsser, biseksuelle, transkønnede og interkønnede) ved at styrke og fremme en bæredygtig indsats i civilsamfundet. Der afsættes derfor et varigt årligt driftstilskud til LGBT Danmark. Dette skal bidrage til, at homoseksuelle, biseksuelle og transkønnede modtager målrettet og kvalificeret rådgivning, støtte og netværksmuligheder. LGBT Danmark forpligtes samtidig til at understøtte samarbejde og udvikling på tværs af organisationerne på LGBTI-området. Der afsættes desuden midler til at videreføre og styrke projektet vedr. rådgivning og oplysning til minoritetsetniske LGBT-personer samt deres pårørende under handlingsplanen til fremme af tryghed, trivsel og lige muligheder for LGBTI-personer frem til og med 2022. Der afsættes 6,9 mio. kr. i perioden 2019-2022, og herefter afsættes 1,5 mio. kr. årligt permanent til LGBT Danmark.

Unge under eget tag – støtte til unge hjemløse

Satspuljepartierne er enige om, at der er behov for at udvikle midlertidige bolig-løsninger, der kan rumme unge hjemløse eller unge i risiko for at ende i hjemløshed. Derfor afsættes 11,5 mio. kr. til en ansøgningspulje, hvor kommuner samt frivillige og private organisationer har mulighed for at søge om støtte til udvikling af midlertidige boliger til unge i hjemløshed eller unge i risiko for at ende i hjemløshed samt skabe grundlag for en mere fremskudt socialindsats. Indsatsen skal understøtte, at flere unge får den rette hjælp og støtte i bevægelsen mod en mere permanent boligsituation og i forebyggelsen af social udsathed. Der afsættes endvidere 0,5 mio. kr. til at evaluere indsatsen løbende.

TEMA: Initiativer med fokus på good governance og borgernes retsstilling

Whistleblowerordning og retningslinjer for good governance i den frivillige sociale sektor

Satspuljepartierne er enige om at afsætte midler til initiativer, der kan sikre en større transparens og ansvarlighed i den frivillige sociale sektor samt øge sektorens egenkontrol. Frivilligrådet skal udvikle retningslinjer for good governance i den frivillige sociale sektor, som skal være med til at skabe større gennemsigtighed og understøtte bedre ledelse i organisationer. Dertil etableres endvidere en whistleblowerordning, hvor ansatte, frivillige, borgere, medlemmer og pårørende trygt

kan formidle mistanke eller viden om uhensigtsmæssig eller ulovlig adfærd i frivillige sociale organisationer. Der afsættes i alt 10,6 mio. kr. i perioden 2019-2022.

Styrkelse af borgernes retssikkerhed

Der afsættes i alt 12 mio. kr. i perioden 2019-2022 til gennemførelse af initiativer der skal bidrage til en styrkelse af borgernes retssikkerhed på det sociale område. Forslag hertil skal indeholde en forankring af en styrket indsats i en institutionel enhed. Enheden skal bl.a. arbejde med spørgsmål vedrørende kommuners praksis og en sammenligning af praksis i kommunerne, herunder sagsbehandlingstider, oplysning af sager, individuel vurdering af behov mv.

Forslagene forhandles med partierne bag satspuljeaftalen inden 1. marts 2019.

Styrkelse af borgernes retsstilling i servicelovens hjælperordninger

Satspuljepartierne er enige om, at der er behov for at styrke borgernes og de nærtstående retsstilling, når der indgås aftale om overdragelse af arbejdsgiverfunktioner til private virksomheder og foreninger i hjælperordninger efter servicelovens §§ 95 og 96. Der afsættes derfor midler til 5 initiativer, som skal bidrage til at sikre, at borgere ikke lider tab, hvis de uden at vide det indgår aftale med ikke-godkendte virksomheder eller foreninger (BPA-arbejdsgivere). Det sker bl.a. ved en præcisering i serviceloven af, at kommunerne ikke må udbetale tilskud til ikke-godkendte private BPA-arbejdsgivere, og at borgerne ikke er bundet af aftaler med sådanne arbejdsgivere. Endvidere udarbejdes en oversigt over godkendte foreninger og private virksomheder, og der gennemføres en styrket informationsindsats over for borgerne. Der afsættes 1,9 mio. kr. i perioden 2019-2022 til initiativet.

Straffeattester for personale i tilbud omfattet af socialtilsynet

Børn, unge og voksne i tilbud omfattet af socialtilsynet udgør en sårbar målgruppe, som er kendetegnet ved, at de oftest er dybt afhængige af andres hjælp i dagligdagen. Der er desværre set eksempler på, at ansatte på bl.a. botilbud har misbrugt det ansvar, de har fået for at hjælpe de mennesker, som er afhængige af deres hjælp. Satspuljepartierne er derfor enige om at afsætte midler til et initiativ, der skal beskytte børn, unge og voksne i tilbud omfattet af socialtilsynet mod seksuelle overgreb, vold og berigelseskriminalitet, herunder tyveri og røveri. Initiativet består af at indføre et obligatorisk krav om, at alle tilbud, der er godkendt af socialtilsynet, og alle tilbud, der fremover skal godkendes af socialtilsynet, skal indhente straffeattester ved ansættelse af personale. Socialtilsynene vil i deres driftsorienterede tilsyn med tilbuddene skulle følge op på, om straffeattesterne er blevet indhentet. Der afsættes i alt 3,0 mio. kr. i perioden 2020-2022.

TEMA: Tilgængelighed mv. for mennesker med handicap

Modernisering og tilpasning af puljen til tilgængelighedsforanstaltninger i eksisterende byggeri i 2019 (Tilgængelighedspuljen)

Satspuljepartierne er enige om at videreføre tilgængelighedspuljen i 2019, der udmøntes som en ansøgningspulje i år 2019. Formålet med puljen er at øge tilgængeligheden i den eksisterende bygningsmasse for borgere med handicap, så de får mulighed for at deltage i aktiviteter i lige omfang som andre borgere. I forhold til den nuværende pulje udvides ansøgerkredsen til bl.a. også at omfatte alle selvejende institutioner, der ikke i forvejen modtager støtte fra det offentlige samt private virksomheder. Der afsættes 7,2 mio. kr. i 2019 til ansøgningspuljen. Derudover afsættes 0,2 mio. i 2019 kr. til en evaluering. Der afsættes i alt 7,4 mio. kr. til initiativet i 2019.

Hjælpe midler ved stemmeafgivning

Satspuljepartierne er enige om at gøre det lettere for flere personer med et handicap at foretage stemmeafgivning ved egen hjælp, dvs. uden hjælp fra en personligt udpeget hjælper eller myndighedspersoner. Det sker ved permanent at stille de to nye hjælpemidler til rådighed, som blev afprøvet ved de kommunale og regionale valg i 2017 (LED-lampe og CCTV). Initiativet skal ses i forlængelse af de hjælpemidler til stemmeafgivning, der blev afsat midler til med aftale om satspuljen for 2017-2020. Der afsættes i alt 3,2 mio. kr. i perioden 2019-2022 til initiativet.

Videreførelse af BPA-rådgivning

Borgere med en ordning efter servicelovens §§ 95 eller 96 kan have behov for rådgivning i forbindelse med varetagelse af arbejdsleder- og/eller arbejdsgiverfunktionen for hjælperne i ordningerne. Det forventes, at rådgivningen ikke alene vil bidrage til borgerens selvstændighed, men også til forbedring af vilkårene for hjælperne. Og derfor er satspuljepartierne enige om at afsætte 0,8 mio. kr. i 2019 fra satspuljen til finansiering af en etårig videreførelse af BPA-rådgivningsfunktionen. Partierne er enige om i forbindelse med forhandlingerne om satspuljen for 2020 at drøfte, om der på baggrund af den aftalte evaluering skal ske en permanentgørelse af rådgivningsfunktionen.

Handicappuljen – ændring af anvendelsesperioden

Satspuljepartierne er enige om at ændre anvendelsesperioden for Handicappuljen, således at det bliver muligt at gennemføre aktiviteter med støtte fra puljen over hele kalenderåret. Der afsættes midler til ekstraordinært at udstrække anvendelsesperioden for Handicappuljen for 2019 til 18 måneder fra 1. januar 2019 til 30. juni 2020. Herefter vil anvendelsesperioden igen være etårig fra midten af bevillingsåret til midten af det følgende år. Der afsættes 3,0 mio. kr. i 2019 til dette initiativ.

Ordbog over Dansk Tegnsprog

Satspuljepartierne er enige om, at det er vigtigt, at døve har gode muligheder for at kommunikere med deres omverden og tage aktivt del i samfundet. Ordbog over Dansk Tegnsprog er et værdifuldt redskab til at fremme det formål. Partierne er

derfor enige om at prioritere midler til drift og vedligehold af Ordbog over Dansk Tegnsprog i 2019. Partierne har derudover noteret sig, at der er igangsat et tværministerielt arbejde mellem Uddannelses- og Forskningsministeriet, Kulturministeriet og Børne- og Socialministeriet med henblik på at afklare, hvordan ordbogen kan finansieres fra 2020 og frem. Partierne afventer en orientering om resultatet heraf. Der afsættes 0,8 mio. kr. i 2019.

TEMA: Øvrige initiativer til understøttelse af udsatte børn, unge og voksne

Støtte til etablering af midlertidige nødovertagningstilbud

Satspuljepartierne er enige om at forlænge støtten til etablering af midlertidige nødovertagningstilbud. Initiativet udmøntes som en ansøgningspulje, som kan søges af frivillige organisationer og foreninger samt kommuner i forbindelse med etablering og drift af nødovertagningstilbud for hjemløse i vinterperioden 2019/2020. Der afsættes i alt 4,0 mio. kr. i 2019.

Støtte til julehjælp

Satspuljepartierne er enige om at forlænge støtte til julehjælp. Initiativet udmøntes som en ansøgningspulje, som kan søges af landsdækkende, frivillige foreninger i forbindelse med uddeling af julehjælp til økonomisk klemte og socialt udsatte familier med børn. Der afsættes i alt 4,0 mio. kr. i 2019.

Støtte til sommerferiehjælp

Satspuljepartierne er enige om at forlænge støtten til sommerferiehjælp. Initiativet udmøntes som en ansøgningspulje, som kan søges af frivillige sociale foreninger og organisationer og almennyttige boligforeninger, der giver udsatte familier med hjemmeboende børn mulighed for et sommerferieophold med opfølgende sociale aktiviteter. Der afsættes i alt 5,0 mio. kr. i 2019.

EU-fond om hjælp til de socialt dårligst stillede i Danmark (FEAD) – regulering af national medfinansiering

Satspuljepartierne er enige om at afsætte yderligere midler til medfinansiering af EU-fonden om hjælp til de socialt dårligst stillede i Danmark (FEAD). Reguleringen af den danske medfinansiering af FEAD skal sikre, at kravet om mindst 15 pct. national medfinansiering af indsatserne i programmet overholdes. Der afsættes 0,5 mio. kr. i 2019 til dette initiativ.

International adoptionsformidling

Der er sket en række væsentlige ændringer i formidlingsbilledet for international adoption siden indgåelsen af den politiske aftale fra 2014 om et nyt adoptionssystem i Danmark. Disse ændringer har skabt et væsentligt ændret økonomisk grundlag for international adoption. Aftalpartierne er derfor enige om, at der afsættes midler til at understøtte den nuværende struktur for international adopti-

onsformidling og til at undersøge, hvordan der kan skabes en bæredygtig struktur for formidlingsopgaven. Der afsættes i alt 3,1 mio. kr. i perioden 2019-2020.

Allerede afsatte midler

Forud for forhandlingerne er der indgået aftaler om finansiering fra satspuljen til særskilte initiativer. Der er således indgået aftaler om disponering for i alt 545,6 mio. kr. for perioden 2019-2022. Se *bilag 1a*.

Opfølgning på aftalen

Den samlede aftale har til formål at styrke indsatsen på socialområdet. En væsentlig forudsætning for dette er, at resultaterne fra enkelte initiativer opsamles og systematiseres med henblik på, at gode og effektfulde indsatser kan implementeres i praksis. Satspuljeordførerne vil forud for de årlige satspuljeforhandlinger blive orienteret om status for fremdriften af de enkelte projekter, ligesom der vil ske en løbende orientering af satspuljeordførerne, såfremt der sker væsentlige ændringer i de enkelte projekter.

Bilag 1a: Forudgående aftaler om disponering af midler fra satspuljen under socialområdet 2019-2022

Retfærdighed for ofre

I perioden fra 2019 til 2022 afsættes i alt 14,9 mio. kr. til finansiering af domstolens udgifter som følge af stigningen i antallet af sager samt til finansiering af merudgifterne for statslige myndigheder i sager om myndighedssvigt i sager om overgreb mod børn, hvor myndighederne frifindes for overtrædelse af lovbestemte forpligtelser samt til at udvide Børns Vilkårs eksisterende rådgivningsordning.

<http://www.justitsministeriet.dk/sites/default/files/media/Pressemeddelelser/pdf/2016/retfaerdighedsudspil.pdf>

Ét samlet familieretligt system

Der afsættes midler til finansieringen af aftalen om "Ét samlet familieretligt system". Aftalen indebærer en grundlæggende ændring af det familieretlige system, hvor hensynet til barnet skal være altafgørende. Med satspuljeaftalen for 2018 blev der afsat 20,0 mio. kr. årligt fra 2019 og frem. Der afsættes yderligere 231,1 mio. kr. i perioden 2019-2022, 55,8 mio. kr. i 2023 og 54,9 mio. kr. årligt fra 2024 og frem.

<https://socialministeriet.dk/media/19115/aftale-om-et-samlet-familieretligt-system.pdf>

Obligatorisk læringstilbud til 1-årige børn i udsatte boligområder

Der afsættes i alt 293,7 mio. kr. i perioden 2019-2022 og 93,2 mio. kr. årligt varigt herefter til at finansiere indførelsen af obligatorisk læringstilbud til 1-årige børn i udsatte boligområder.

<https://socialministeriet.dk/media/19171/aftaletekst-om-obligatorisk-laeringstilbud-og-skaerpet-straf.pdf>

Opfølgning på revision af magtanvendelsesreglerne

Der afsættes i alt 5,9 mio. kr. i perioden 2019-2022 til et initiativ, der skal understøtte kendskabet til og implementeringen af de ændringer i magtanvendelsesreglerne, som skal gennemføres med afsæt i de politiske aftaler om revision af reglerne på henholdsvis handicap- og demensområdet af 31. august 2018.

<https://socialministeriet.dk/media/19223/aftale-om-revision-af-reglerne-om-magtanvendelse-paa-handicapomraadet.pdf>

Bilag 2: Aftale om udmøntning af satspuljen på sundhedsområdet for 2019-2022

Regeringen (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti), Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Alternativet, Det Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti har den 2. november 2018 indgået aftale om udmøntning af satspuljen for 2019 på sundhedsområdet.

1. En styrket indsats i psykiatrien

Satspuljepartierne er enige om, at der er behov for, at vi opprioriterer indsatsen for mennesker med psykiske problemer. Der er i disse år en bekymrende stigning i antallet af mennesker, der enten kort eller langvarigt kæmper med psykiske problemer og som har brug for professionel hjælp til at blive raske eller leve et godt liv med deres sygdom. Det er ikke et særskilt dansk problem, men en tendens, der gør sig gældende i store dele af verden. Ifølge verdenssundhedsorganisationen WHO bliver psykiske lidelser en af de væsentligste kilder til sygdom i 2020, hvilket understreger behovet for, at vi løfter psykiatrien.

1.1 Lokal forankring af afstigmatiseringsindsatsen EN AF OS

Stigmatisering kan have store konsekvenser, når mennesker med psykiske problemer oplever social eksklusion, der går ud over den enkelte, tilknytningen til uddannelse, arbejdsmarked, familie og fritidsliv. Det kan føre til en forværring og betyde, at mennesker med psykiske problemer ikke søger den hjælp, de har brug for. At bekæmpe stigmatisering er derfor en central del af arbejdet med at sikre den rette hjælp i rette tid, så den enkelte kan genvinde hverdagslivet. Afstigmatisering er ligeledes en del af arbejdet med at ligestille psykiske lidelser med fysiske lidelser.

Der har over de seneste år været fokus på at bekæmpe stigmatisering, bl.a. med den landsdækkende kampagne EN AF OS. Baggrunden for EN AF OS var et ønske om at gøre en aktiv indsats for at afstigmatisere psykiske lidelser i Danmark. I 2019 udløber finansieringen af den nationale kampagne, og det er nu tid til at vende blikket mod den lokale forankring. En vigtig del af det videre arbejde med afstigmatisering er dermed at sikre den lokale forankring af principperne og erfaringerne fra EN AF OS og andre antistigmatiseringsindsatser. Dermed er ønsket, at afstigmatisering blive et indlejret fokusområde i den kommunale og regionale praksis på linje med eksempelvis forebyggelse.

Satspuljepartierne er enige om at afsætte midler til, at EN AF OS-sekretariatet understøtter en lokal forankring af de hidtidige erfaringer og principper med afstigmatisering med fokus på at sikre en geografisk spredning på tværs af landet, dvs. i såvel små som store byer. Formålet er at give regioner og kommuner redskaber til at iværksætte lokale initiativer til at nedbryde stigmatisering af psykisk

sygdom. Det kan eksempelvis være i form af inspirationskatalog tilpasset de regionale og kommunale behov eller rejsehold, der rykker ud og understøtter den lokale implementering på tværs af landet.

1.2 Bedre inddragelse af mennesker med psykiske lidelser og deres pårørende gennem civilsamfundet

Borger- og pårørendeinddragelse er en afgørende del af indsatsen for mennesker med psykiske lidelser. Danske og internationale studier viser, at inddragelse af patienter er med til at øge kvaliteten i indsatsen for mennesker med psykiske lidelser. Patienter, der bliver inddraget, efterlever i højere grad behandlingen, er mere tilfredse med behandlingen og opnår bedre behandlingsresultater. Pårørendeinddragelse kan ligeledes være en væsentlig ressource for patienten både i hverdagen og behandlingen, og pårørende er værdifulde samarbejdspartnere, der øger den enkeltes muligheder for at komme sig. Borgere og pårørende ser indsatserne fra et andet perspektiv end de sundhedsprofessionelle, og gennem systematisk inddragelse kan de dermed være med til at udvikle forløb, der skaber effektive og værdifulde forløb.

Samtidig er borger- og pårørendeinddragelse et område, hvor der behov for fortsat at styrke indsatsen, så inddragelsen bliver en veludbygget del af kulturen i alle dele af indsatsen i den samlede psykiatri. Det er en kulturændring i forhold til inddragelse af brugere og pårørende, som skal ske på flere niveauer. På det individuelle niveau skal borgerens ønsker, behov og ressourcer inddrages og afspejle sig i beslutningerne omkring den enkeltes forløb. På det organisatoriske niveau skal brugernes viden og kompetencer bruges systematisk i udviklingen af indsatser og forløb.

Hver dag yder civilsamfundet med mange frivillige en stor forskel for mennesker med psykiske udfordringer og deres pårørende. De frivillige indsatser spænder bredt og kan have forskellige formål som eksempelvis egenmestring, inklusion på uddannelse og arbejdsmarkedet, tilbagevenden til hverdagslivet eller tidlige og lette indsatser for særligt sårbare gruppe og deres pårørende. Civilsamfundet er med til at skabe vigtige fællesskaber og personligt ansvar til gavn for både den enkelte og samfundet.

Satspuljepartierne er enige om at afsætte midler til en pulje, som frivillige organisationer kan søge, evt. i samarbejde med kommuner og regioner, til at styrke patient/borger- og pårørendeinddragelsen for mennesker med psykiske lidelser. Det kan eksempelvis være med fokus på egenmestring, pårørendeundervisning og – støtte, programmer for forældre til børn med psykiske vanskeligheder mv.

Initiativet skal ses i relation til initiativ 1.3 vedr. viden om og udbredelse af peer projekter.

1.3 Viden om og udbredelse af peer-projekter

Peers, dvs. mennesker med brugererfaring, kan spille en unik rolle over for andre mennesker med psykiske lidelser med et andet perspektiv end de sundhedsprofessionelle. Dermed supplerer peers den behandling og støtte, de traditionelle faggrupper giver, og kan styrke den enkeltes oplevelse af og tro på at kunne leve det bedst mulige liv med psykisk lidelse.

Der er i løbet af en årrække igangsat tiltag og projekter, der skal øge inddragelsen af peers. I erkendelse af, at det tager tid at ændre kulturer og praksis, er der fortsat behov for fokus på styrket inddragelse af peers.

Satspuljepartierne er enige om at afsætte midler til, at der udarbejdes et videnskatalog over eksisterende erfaringer med brugen af peers, som kan give kommuner og regioner inspiration til lokal forankring. Videnskataloget skal bl.a. baseres på evalueringen af peer-projekter fra 2014-2017 og andre eksisterende erfaringer fra fx lokale projekter samt ny viden. Derudover afsættes der midler til en pulje til lokal forankring og implementering af peer-initiativer på baggrund af videnskataloget.

1.4 Psykiatritopmødet videreføres

Psykiatritopmødet bidrager til opbygning af viden, erfaring og konkret information for psykiatrien generelt set. Topmødet afholdes med deltagelse af både psykiatribrugere, psykisk sårbare og pårørende samt politikere og andre med interesse for området. Med satspuljeaftalen for 2017-2020 på sundhedsområdet blev der afsat i alt 2 mio. kr. til foreningen Det Sociale Netværk til afholdelse af Psykiatritopmøde i 2017 og 2018.

Satspuljepartierne er enige om, at afsætte midler til at videreføre topmødet for at understøtte topmødets udviklende og tværpolitiske funktion.

1.5 Udbredelse af headspace

Hver dag yder civilsamfundet med mange frivillige en stor forskel for mennesker med psykiske udfordringer/lidelser og de pårørende omkring. Civilsamfundet kan være bindeleddet, der kan bidrage til at gribe dem, der desværre oplever at falde mellem to stole. Samtidig er civilsamfundet med til at skabe vigtige fællesskaber og personligt ansvar til gavn for både den enkelte og samfundet.

Headspace er et åbent, anonymt og gratis rådgivningstilbud til børn og unge i alderen 12-25 år. I headspace kan de unge ringe, sende en mail, chatte eller lægge vejen forbi det nærmeste headspace og få en samtale uden at skulle bestille tid. Ingen problemer er for store eller små, og alt foregår på de unges præmisser. Headspace giver børn og unge én indgang til den bedste hjælp. Flere kommuner arbejder sammen med headspace, fx ved at udlåne en medarbejder. Ligeledes kan headspace hjælpe de unge videre ift. de regionale tilbud. Med udmøntning af midlerne til afprøvning af en fremskudt regional funktion fra satspuljeaftalen 2018-2021 blev der afsat midler til samarbejdet mellem Region Sjælland og headspace.

I dag ligger headspace i 18 byer. Der er dog fortsat potentiale i at styrke indsatsen ved at oprette nye headspace centre, som kan sikre en bedre geografisk dækning i hele landet. Et center kan dække mere end en kommune, og det er dermed ikke nødvendigvis målet, at der skal oprettes et headspace center i alle kommuner.

Satspuljepartierne er enige om at afsætte midler til oprettelse af flere headspace centre for at sikre en bedre geografisk dækning af headspace i landet. Der afsættes forud for oprettelsen af nye headspace centre midler til en ekstern evaluering af headspace, både ift. effekten af tilbuddet for den enkelte og samfundet. Evalueringen skal belyse headspace ift. den forebyggende og tidlige indsats, der kan medvirke til, at unge med mistrivsel, begyndende psykiske udfordringer og tegn på psykiske lidelser får en tidlig indsats. Dette skal ligge til grund for den videre oprettelse af nye centre. Evalueringen skal ligge klar medio 2019.

Målet er at forebygge, at unge med psykiske udfordringer, der kan forebygges/behandles i det nære miljø, griber inden deres udfordringer vokser sig større med brug for en mere intensiv indsats fra social- og sundhedsvæsenet.

1.6 Styrke Studenterrådgivningens rådgivningskapacitet i forhold til unge med psykiske udfordringer på videregående uddannelser

Med social, psykologisk og psykiatrisk rådgivning og behandling til studerende ved videregående uddannelser er Studenterrådgivningen med til at hjælpe unge igennem deres uddannelse. Dermed supplerer Studenterrådgivningen også det øvrige behandlingssystem ved at have en særlig viden om ungdomslivs- og studiemæssige problematikker som eksempelvis eksamens- og præstationsangst.

På baggrund af faldende bevillinger har Studenterrådgivningen i 2017 foretaget en skærpet afgrænsning af deres behandlingsfelt, bl.a. for at modvirke stadig længere ventetid på individuelle samtaler. Dermed omfatter rådgivning nu problematikker med direkte indvirkning på den studerendes studieaktivitet. Studenterrådgivningen vurderer samtidig, at behovet for individuel rådgivning ikke er blevet mindre.

Satspuljepartierne er enige om, at der afsættes midler til supplerende drift af Studenterrådgivningen i årene 2019-2022 med henblik på at styrke kapaciteten til at yde social, psykologisk og psykiatrisk rådgivning og behandling til studerende ved videregående uddannelser i forbindelse med deres uddannelsesmæssige situation.

1.7 Styrkelse af den tidlige, forebyggende indsats i kommunerne for psykisk sårbare unge

I 2017 var ca. 53 pct. flere børn og unge i kontakt til børne- og ungepsykiatrien end i 2010. I kommunerne har udviklingen skabt et behov for at styrke den kommunale indsats i forhold til at forebygge, behandle og følge op på børn og unge med psykisk sårbarhed.

Det er særligt bekymrende, at det er blandt de unge, som har fremtiden foran sig, at der især er en stigning i antallet, der har behov for støtte og behandling. For når

børn og unge har psykiske udfordringer, kan det have store omkostninger for både den enkelte, familien og samfundet.

Der er fortsat behov for at styrke den tidlige og forebyggende indsats, så flere gribes uden for behandlingspsykiatrien, og behovet for medicin forebygges. Mange børn og unge med psykiske udfordringer har behov for hjælp og støtte, men ikke nødvendigvis behandling i sygehuspsykiatrien.

Satspuljepartierne er enige om at afsætte midler til, at der udvikles forebyggende kommunale tilbud målrettet psykisk sårbare unge fra 13-25 år, samt forældre til psykisk sårbare unge, der kan have gavn af et forebyggende tilbud. I takt med styrkelse af PPR forventes det, at tilbuddene øger fokus på de 18-25 årige. Tilbuddene skal være åbne og have en central koordinerende funktion ift. øvrige relevante tilbud i kommunen, psykiatrien, på ungdomsuddannelser, i civilsamfundet m.v. Der skal i regi af tilbuddet være mulighed for en individuel indsats, der matcher den unges behov for støtte, herunder i form af korterevarende vejledning og forebyggende behandlingsforløb. Det kan eksempelvis være terapeutiske programmer som supplement eller alternativ til medicin i de tilfælde, hvor det giver mening. Inspiration kan bl.a. hentes fra Mindfulness-Baseret Kognitiv Terapi. For forældrene skal tilbuddet give en øget viden, redskaber og forståelse for deres barns vanskeligheder og situation, samt styrkelse i at håndtere de problemstillinger, som den unges vanskeligheder kan medføre for den unge, evt. søskende og familien som helhed. Kommunerne kan indgå samarbejder med civilsamfundet om aktiviteter for målgruppen.

Målet er dermed at bidrage til, at de unge modtager hjælp på den mindst indgribende måde og i et sammenhængende forløb med henblik på, at de og deres familier bevarer tilknytningen til hverdagslivet med skole, fritidsinteresser, familie, uddannelse og arbejde.

Initiativerne udmøntes af Socialstyrelsen i samarbejde med kommuner, der forpligter sig til at modtage processtøtte og rådgivning til udvikling, kvalificering, implementering og forankring af tilbuddet. En indledende screening af lovende indsatser og metoder skal afdække de kernelementer, som skal danne afsæt for udviklingen af de forebyggende tilbud. De deltagende kommuner skal have en organiseret, som bl.a. understøtter projektets gennemførelse og målopfyldelse.

Der etableres desuden et solidt projekt- og evalueringsdesign med henblik på evaluering af effekterne af indsatserne og efterfølgende udbredelse til andre kommuner. Derfor skal de deltagende kommuner samarbejde med en ekstern leverandør, herunder levere data og dokumentation til evaluering. Desuden skal kommunerne forankre indsatserne efter tilskudsperiodens ophør.

Initiativet skal ses i sammenhæng med initiativ 1.25 om styrkelse af PPR – udvikling og implementering.

1.8 Kompetencecenter for børn som pårørende til mennesker med psykiske lidelser

Børn og unge, som vokser op med forældre med en psykisk lidelse, er en sårbar gruppe, som kan have brug for ekstra omsorg og opmærksomhed. Eksempelvis har børn og unge i familier med psykisk sygdom en højere dødelighed end sammenlignelige grupper. Det er børn og unge, som kan opleve utryghed og uforudsigelighed i hverdagen, der risikerer at gå ud over deres trivsel. Samtidig kan stigma forbundet med det at have forældre med psykiske lidelser, gøre det særligt svært for børn og unge at tale om deres udfordringer i hverdagen. Mange har dermed udviklet en evne til at holde deres bekymringer skjult af hensyn til deres forældre. Det kan resultere i, at der alt for sjældent bliver reageret tidligt nok på deres utryghed og begyndende mistrivsel. Dermed er der potentiale for at forebygge og sikre, at der tidligt tages hånd om det enkelte barn/unge, inden udfordringer ikke vokser sig store.

Satspuljepartierne er enige om at afsætte midler til, at der oprettes et nationalt kompetencecenter for pårørendeindsatser målrettet børn som pårørende til mennesker med psykiske lidelser. Centeret skal indsamle og formidle viden på området med henblik på at styrke relevante fagprofessionelles kompetencer/redskaber i forhold til at forebygge, afdække og sætte tidligt og kvalificeret ind for børn og unge, som er pårørende til mennesker med psykiske lidelser. Samtidig skal der være opmærksomhed på familien frem for barnet alene, og dermed fokus på samarbejdet med forældre og andre primærpersoner i barnet eller den unges liv.

Kompetencecenteret oprettes ved, at relevante aktører kan ansøge om at oprette centeret, eventuelt i relation til en allerede eksisterende indsats på området.

1.9 Videreføre og udvide tilskud til psykologbehandling for angst og depression

Psykoterapi har en central rolle i behandlingen af både depression og angst. Det er derfor ofte afgørende for mennesker, der lider af depression eller angst at kunne få behandling hos en psykolog. Psykologen kan hjælpe den enkelte med at få det bedre og holde fast i hverdagen med familie, venner samt arbejde eller uddannelse.

Det har stor betydning for den enkelte at få den rigtige hjælp i tide, så depressionen eller angsttilstanden bliver behandlet, før hverdagen ikke længere hænger sammen og før sygemelding fra enten arbejde eller uddannelse. Tilskudsordningen til psykologbehandling for depression og angst - også kaldet psykologordningen - har forbedret muligheden for en hurtigt og individuel hjælp til psykiske problemer, så behandling kommer i tide. For man ved, at en tidlig indsats med psykologbehandling kan forebygge, at angsttilstanden forværres, og dermed potentielt ender med et behov for behandling i psykiatrien.

Der er dog nogle aldersgrupper, der ikke kan modtage tilskud til psykologbehandling af depression og angst, ligesom en stor del af finansieringen af den nuværende ordning udløber med udgangen af 2018. Udløbet vedrører tilskud til bestemte

aldersgrupper - nærmere bestemt personer, der lider af let til moderat depression, over 37 år, og personer, der lider af let til moderat angst, fra 29 år til og med 38 år. Voksne over 38 år kan i dag ikke modtage tilskud til psykologbehandling af let til moderat angst, men kun behandling af let til moderat depression, selvom der ikke er en sundhedsfaglig begrundelse herfor. En stor del af gruppen af voksne over 38 år er desuden tilknyttet arbejdsmarkedet og har en hverdag med familie og venner, som fungerer. Der forventes derfor gevinster både for den enkelte patient og for samfundet, hvis denne aldersgruppe i fremtiden kan modtage tilskud til psykologbehandling af angst.

Satspuljepartierne er på den baggrund enige om at afsætte midler til at videreføre den eksisterende mulighed for at modtage tilskud til psykologbehandling af depression og angst, og at der permanent afsættes midler hertil. Midlerne finansierer, at personer over 37, der lider af depression, og personer mellem 29-38 år, der lider af angst, fortsat kan modtage tilskud til psykologbehandling.

Satspuljepartierne er derudover enige om, at afsætte midler til fjernelse af aldersloftet på 38 år for tilskud til psykologbehandling af angst. Personer over 38 år vil dermed i fremtiden kunne modtage tilskud til psykologbehandling.

1.10 Specialpsykologernes kompetencer skal bedre i spil

Kompetencerne i psykiatrien skal udnyttes bedst muligt. Det gælder også for specialpsykologerne, der er autoriserede psykologer, som har gennemgået en fireårig videreuddannelse. En specialuddannet psykolog kan varetage en række kliniske funktioner i den regionale børne- og ungdomspsykiatri eller voksen psykiatri, bl.a. klinisk psykopatologisk undersøgelses-, behandlings- og forløbsplaner, psykopatologisk diagnostisk udredning mv. Specialpsykologernes kompetencer er således en vigtig faglig ressource i den regionale børne- og ungdomspsykiatri og voksenpsykiatri.

Der mangler dog stadig kendskab til specialpsykologernes uddannelse og kompetencer i regionerne og på de psykiatriske afdelinger. En stor del af specialpsykologerne oplever til tider, at deres samarbejdspartnere sætter spørgsmålstejn ved deres beføjelser. Det manglende kendskab til uddannelsen og usikkerheden om specialpsykologernes kompetencer og beføjelser står i vejen for, at deres kompetencer kommer ordentligt i spil og for et godt samt konstruktivt samarbejde i psykiatrien.

Der er derfor behov for at udbrede kendskabet til specialpsykologernes uddannelse og kompetencer og afklare deres beføjelser, så det er klart for alle, hvilke opgaver specialpsykologer kan og må varetage. For i endnu højere grad at udnytte ressourcerne i psykiatrien bedst muligt er der behov for samtidig at se på, om specialpsykologerne bør få yderligere beføjelser, eksempelvis mulighed for at være behandlingsansvarlige i den stationære psykiatri med inspiration fra Norge.

Formålet er, at specialpsykologernes kompetencer i fremtiden bliver udnyttet bedre, end tilfældet er i dag, og at optimere et konstruktivt samarbejde mellem specialpsykologer og psykiatere. Dette skal ske i respekt for, at psykiatere og specialpsykologer fortsat skal have attraktive opgaver i psykiatrien. Målet er dermed at bidrage til, at den enkelte patient oplever et godt og relevant behandlingsforløb.

Satspuljepartierne er på den baggrund enige om at afsætte midler til, at der udarbejdes fælles vejledning for specialpsykologernes anvendelse i psykiatrien, samt at Sundhedsstyrelsen med inspiration fra Norge undersøger på hvilken måde, specialpsykologer mest hensigtsmæssigt kan få mulighed for at være behandlingsansvarlige i den stationære psykiatri.

1.11 Understøtte rekruttering af dygtige medarbejdere til psykiatrien

Når flere danskere har brug for at blive behandlet for psykiske lidelser, så har vi også brug for, at flere læger, sygeplejersker og social- og sundhedsassistenter mv. har psykiatrien som førstevalg, når de skal vælge arbejdsplads. Det er der for få, der har i dag, og det er et problem. Problemerne med at rekruttere fagligt personale til psykiatrien er ikke nye, og problemerne kan derfor heller ikke løses over natten. Det kræver en fælles indsats at sikre en bedre rekruttering og fastholdelse af personale i psykiatrien.

Satspuljepartierne er enige om, at der skal nedsættes en arbejdsgruppe i regi af Sundhedsstyrelsen med deltagelse af de faglige organisationer, Danske Regioner og KL. Arbejdsgruppen kan i relevant omfang inddrage erfaringer fra andre sammenhænge, herunder Lægedækningsudvalgets anbefalinger samt kortlægningen af rekrutteringsudfordringer for social- og sundhedspersonale og sygeplejersker i kommuner og regioner. Arbejdsgruppen skal komme med anbefalinger til en bedre rekruttering og fastholdelse af personale.

Satspuljen vil drøfte arbejdsgruppens anbefalinger til rekrutterings- og fastholdelsesindsatser af sundhedspersonale i psykiatrien, herunder læger, psykologer, terapeuter, sygeplejersker, social- og sundhedsassistenter mv. Målet er, at flere får øjnene op for de mange spændende faglige muligheder i psykiatrien.

1.12 Strategisk omlægning og udvikling af indsatsen i socialpsykiatrien

Antallet af mennesker, der får hjælp i socialpsykiatrien, er steget, og deres udfordringer er mere komplekse end før. Disse mennesker har ofte gode udviklingsmuligheder, hvis de får støtte og hjælp af høj kvalitet på det rette tidspunkt. Der er således et stort omlægnings- og investeringspotentiale i socialpsykiatrien.

I en række kommuner er man i dag i gang med at udvikle og omlægge indsatsen for borgere med psykiske vanskeligheder med fokus på borgernes recovery og rehabilitering. Udviklingen skal understøttes nationalt, så kvaliteten i den samlede indsats i socialpsykiatrien løftes. Dette initiativ skal bidrage til, at den strategiske omlægning, der allerede er i gang i en række kommuner på voksenområdet, kan udbredes og forankres i landets øvrige kommuner.

Satspuljepartierne er enige om at afsætte midler til et partnerskab med to til fire kommuner, som skal udvikle og afprøve en samlet model for omstillingen i kommuner og tilbud. Modellen kvalificeres i samarbejde med et større antal interesserede referencekommuner, så det samlede partnerskabsinitiativ vil kunne omfatte op til en tredjedel af landets kommuner, hvorved en bred forankring understøttes.

Dette understøttes af en investeringspulje, hvorfra kommunerne kan søge støtte til strategisk omlægning af indsatsen til at være mere recovery- og progressionsorienteret, så omlægningen understøttes og fremskyndes, og de involverede kommuner gennem Socialstyrelsen kan bidrage med vigtig viden og erfaringer til landets øvrige kommuner om, hvordan man i praksis kan udvikle indsatsen på området. Op til fire kommuner forventes at modtage støtte fra puljen.

1.13 Sikre kvaliteten på socialpsykiatriens største ydelsesområder

Der udarbejdes to sæt nationale anbefalinger for socialpsykiatriens to største ydelsesområder – botilbud og bostøtte. Anbefalingerne skal være med til at danne grundlag for det over for beskrevne arbejde med omlægning og udvikling af indsatserne, udbredelse af viden om virksomme indsatser samt kompetenceudviklingsindsatsen. Dette skal understøtte en mere kvalificeret og ensartet praksis på tværs af landets kommuner og tilbud.

Indsatskatalog om god kvalitet på botilbud

Satspuljepartierne er enige om at afsætte midler til udarbejdelsen af et indsatskatalog om god kvalitet på botilbud med beskrivelse af kerneelementer i indsatsen samt understøttende redskaber og metoder til anvendelse på landets botilbud. Initiativet skal kvalitetsudvikle og effektivisere indsatsen i landets botilbud efter servicelovens §§ 107 og 108 for borgere med psykiske vanskeligheder.

Pejlemærker for kvaliteten i den socialpædagogiske bistand (bostøtte)

Satspuljepartierne er endvidere enige om at afsætte midler til udvikling af faglige og organisatoriske pejlemærker for kvaliteten i den socialpædagogiske bistand efter servicelovens § 85 til borgere med psykiske vanskeligheder. Der gennemføres en afdækning af den eksisterende viden samt formidling af casebeskrivelser fra 8-9 kommuner med lovende praksis. Der etableres en arbejdsgruppe med fageksperter, kommuner og andre relevante ressourcepersoner, som med afsæt i vidensafdækningen og casene udarbejder pejlemærkerne.

1.14 Videns- og kompetenceløft af ledere og medarbejdere i socialpsykiatrien

Flere med psykiske vanskeligheder har brug for hjælp og støtte fra kommunen. Forskelligartede støttebehov stiller nye krav til de socialpsykiatriske tilbud samt ledere og medarbejdere herpå. Derfor er der brug for et bredt kvalitets- og kompetenceløft i socialpsykiatrien. Initiativet har fokus på at bringe den viden i anvendelse på landsplan, der allerede findes på området, samt den viden der udvikles i initiativerne 1.12 og 1.13 målrettet socialpsykiatrien.

Satspuljepartierne er enige om at afsætte midler til at iværksætte en omfattende og varig kompetenceudviklingsindsats i landets kommuner og tilbud for at understøtte en bedre kvalitet og en mere effektiv anvendelse af ressourcerne i socialpsykiatrien. Der udvikles og udbydes derfor kompetenceudviklingstilbud til ledere og medarbejdere i socialpsykiatrien. Kompetenceudviklingstilbuddene leveres af de bedste kursusleverandører på området, og der afsættes varige midler for at sikre en løbende og varig kompetenceudvikling, der hele tiden bygger på den nyeste viden. Ligeledes udarbejdes guidelines til god faglig ledelse i socialpsykiatrien, og der etableres et ledernetværk.

For at understøtte en effektiv udbredelse af den erhvervede viden, er satspuljepartierne samtidig enige om at afsætte midler til et udgående indsatssteam, der tilbyder landets kommuner og tilbud konkrete og målrettede rådgivningsforløb med afsæt i resultaterne fra de øvrige initiativer til styrkelse af socialpsykiatrien samt øvrig forsknings- og praksisnær viden. I de enkelte indsatsforløb vil der også indgå målrettet kompetenceudvikling, og indsatssteamet vil således spille sammen med ovenstående kompetenceudviklingsinitiativ.

Indsatssteamet skal sikre, at den aktuelt bedste viden og de mest virkningsfulde metoder udbredes systematisk til landets kommuner og tilbud, så den samlede indsats opkvalificeres og den ekspertviden, der findes på området, kommer ud og kommer borgerne til gavn.

Desuden skal teamet sikre, at model og anbefalinger, der udvikles som led i de øvrige initiativer, udnyttes og anvendes bredt og kommer til at gøre en forskel for flest muligt gennem indsatssteamets rådgivning.

Som led i det samlede løft af socialpsykiatrien afholdes en national konference om kvalitet i den socialpsykiatriske indsats for medarbejdere og ledere i den kommunale socialpsykiatri. Formålet er at skabe en landsdækkende opmærksomhed på den viden, der udvikles samt på mulighederne for at få hjælp til at implementere denne viden.

1.15 Udvikling af et sundhedspædagogisk værktøj til forebyggelse af somatisk sygdom

Mennesker med psykiske lidelser lever mellem 15 og 20 år kortere og med mere sygdom end den øvrige befolkning. Det skyldes både højere forekomst af selvmord og bivirkninger ved psykofarmaka, men samlet set udgør fysisk sygdom, og risikofaktorer herfor også en væsentlig årsag til den øgede sygelighed og kortere levetid. Forskning viser, at mennesker med psykiske lidelser ofte underdiagnosticeres og underbehandles for deres fysiske sygdomme. Tal fra Den Nationale Sundhedsprofil fra 2017 viser samtidig, at mennesker med vedvarende psykisk lidelse er ligeså motiverede som andre for at ændre deres sundhedsadfærd. Men det kan være svært at blive motiveret til fx at bevare et rygestop eller passe den rette kostplan i en daglighed, der måske i forvejen er psykisk svær og uoverskuelig.

Satspuljepartierne er på den baggrund enige om at afsætte midler til, at der udarbejdes et sundhedspædagogiske værktøj, der skal tage højde for denne forskel i patientgrupperne, og som dermed skal bidrage til styrket kompetence hos personalet i forhold til forebyggelse af somatisk sygdom.

Det sundhedspædagogiske værktøj kan tage udgangspunkt i det eksisterende sundhedspædagogisk værktøj målrettet mennesker med diabetes. Redskabet stilles til rådighed for kommuner og regioner og har til formål at klæde personale, der arbejder med mennesker med psykiske lidelser i kommuner og regioner, bedre på til at tage snakken med mennesker med psykiske lidelser om forebyggelse af fysiske lidelser, blandt andet som følge af kost, rygning, alkohol mv. Værktøjet skal være med til at sikre, at indsatsen tilrettelægges med udgangspunkt i borgerens sygdomstilstand, behov, ressourcer og motivation.

1.16 Styrke udbredelsen af de regionale akutte udrykningsteams i psykiatrien

Det er centralt, at mennesker med psykiske lidelser tidligt og i deres nære omgivelser får den rette hjælp, så de kan bevare tilknytning til hverdagen med eksempelvis arbejde og familie. Med sundhedspuljen fra finansloven for 2018 blev der afsat ca. 80 mio. kr. i 2018-2021 til udbredelsen af akut psykiatriske udrykningstjenester i regionerne.

Ambitionen med regionale akutte udrykningstjenester er at tilbyde et alternativ til indlæggelse til borgere med behov for akut psykiatrisk behandling. Evalueringen af projekterne, som fik støtte med satspuljeaftalen for 2014-2017, har vist, at indlæggelser kan forkortes eller helt undgås. Derudover er der bedre mulighed for, at den enkelte kan blive på arbejdsmarkedet, når deres behandling foregår i eget hjem. Blandt patienterne er der en høj tilfredshed, som foretrækker behandling gennem ambulant akutteam frem for indlæggelse, fordi forholdet mellem behandler og personen med den psykiske lidelse bliver mere ligeværdigt og mindre stigmatiserende.

Satspuljepartierne er enige om at afsætte midler til en til en større udbredelse af de regionale akutte udrykningsteams med henblik på at sikre bedre geografisk dækning. Dette skal bl.a. ses i lyset af, at nogle regioner dækker et større geografisk område end andre.

1.17 Bedre samarbejde mellem politiet og sundhedssektoren

Politiet varetager til daglig en stor opgave med at håndtere en række forskelligartede hændelser, der omfatter mødet med mennesker med psykiske lidelser, og som i mange tilfælde involverer direkte samarbejde eller kontakt med andre myndigheder, herunder særligt sundhedsmyndighederne. Politiets temaanalyse fra 2018 om beredskabets arbejde med personer med psykiske lidelser viser samtidigt, at antallet af hændelser, der involverer personer med psykiske lidelser, er steget markant fra 2009 til 2016.

Derudover er politiet i mange tilfælde den første myndighed, der får kontakt til borgere med psykiske lidelser og udadreagerende adfærd, hvilket betyder, at politiet ofte befinder sig i situationer, hvor der kan være behov for sundhedsfaglige kompetencer for at sikre, at der bedst muligt tages hånd om borgeren og for at sikre, at der sker mindst mulig magtanvendelse i den givne situation.

For at styrke myndighedssamarbejdet i håndteringen af hændelser, der involverer personer med psykiske lidelser, vil der med initiativet blive igangsat et pilotprojekt om et fælles udrykningskoncept, hvor personale fra både politiet og psykiatrien i fællesskab rykker ud og håndterer hændelser med personer med psykiske lidelser. Udrykningskonceptet vil blive understøttet af en tværfaglig vidensgruppe, der skal udvikle, følge og evaluere projektet. Vidensgruppen skal bl.a. løbende vurdere udrykningsteams' uddannelsesniveau i forbindelse med udrykninger, der involverer personer med psykiske lidelser, således at udrykningsteams har de rette kompetencer til at håndtere personerne bedst muligt og reducere politiets brug af magtanvendelse.

Derfor er satspuljepartierne enige om, at der afsættes midler til gennemførslen af pilotprojektet med et fælles udrykningskoncept med personale fra politiet og psykiatrien i fire politikredse.

Det forventes, at et fælles udrykningskoncept vil få betydning for personer med psykiske lidelser, der er i kontakt med politiet, bl.a. ved at deeskalere konfliktniveauet og mindske omfanget af skader hos både personer med psykiske lidelser og de ansatte ved beredskabsmyndighederne. Det er ligeledes forventningen, at initiativet vil bidrage til at sikre, at personer med psykiske lidelser tidligst muligt får den rette hjælp af de rette myndigheder og således oplever en professionel og tilpasset håndtering.

1.18 Bedre overgang fra behandlingspsykiatrien til socialpsykiatrien

Mennesker med psykiske lidelser oplever for ofte, at vigtige oplysninger ikke deles mellem de forskellige aktører, der har ansvaret for deres forløb. I nogle tilfælde må borgerne eller de pårørende sørge for, at der bliver koordineret og udvekslet oplysninger mellem de forskellige parter, fx når en patient udskrives fra psykiatrien i regionen til sociale indsatser i kommunen.

Det kan være en sårbar situation, når en patient udskrives og skal hjælpes på vej i hverdagen af personale i kommunerne og praksissektoren. Derfor er det vigtigt, at alle parter – inklusiv de pårørende - omkring patienten er klar over, hvad der skal ske i forbindelse med overgangen fra fx indlæggelse i psykiatrien til ophold på et botilbud. I dag koordineres overgangen ofte i forbindelse med udarbejdelsen af en udskrivningsaftale eller en koordinationsplan, som laves, når overlægen vurderer, at patienten ikke selv vil opsøge den nødvendige behandling eller sociale tilbud efter at være blevet udskrevet. Det er dog kun et fåtal af de psykiatriske patienter, der i forbindelse med deres udskrivelse fra psykiatrien, får udarbejdet en udskrivningsaftale eller en koordinationsplan.

Satspuljepartierne er enige om, at der med satspuljen for 2019 afsættes midler til, at udskrivningsaftaler og koordinationsplaner gøres obligatoriske for alle voksne indlagte psykiatriske patienter, som modtager støtte i regi af servicelovens bestemmelser. Forslaget vil kræve en ændring af psykiatriloven.

1.19 Bedre overgang fra børne- og ungdomspsykiatrien til voksenpsykiatrien

Overgangen fra barn og ungdom til voksenlivet kan være svært for mange. For børn og unge med psykiske lidelser kan det være særlig svært, fordi trygge og faste rammer ofte er afgørende for deres forløb. Samtidig oplever unge, at 18-års alderen kan være udslagsgivende for flere skifte i personer og regler.

En af de svære overgange kan være fra børne- og ungdomspsykiatrien til voksenpsykiatrien, som for nogle unge kan føles meget brat. I overgangen fra børne- og ungdomspsykiatrien til voksenpsykiatrien kan de unge opleve, at de møder en mere forskellig gruppe af behandlere og medpatienter i voksenpsykiatrien, end de kender fra børne- og ungdomspsykiatrien. Omvendt kan nogle have gavn af de mere intensive indsatser, som tilbydes i voksenpsykiatrien. Overgange er uundgåelige i et højt specialiseret sundhedsvæsen, hvor den enkelte skal have behandling af høj kvalitet ud fra det aktuelle behov, men det afgørende er, at overgangene er så smidige som muligt.

Satspuljepartierne er enige om at afsætte midler til at udvikle en model, der kan understøtte sundhedspersonalet i at skabe en struktureret, smidig og individuel overgang. Modellen skal samtidig understøtte den unges egenomsorg og handlekompetence. Det skal naturligvis ske med respekt for den faglige vurdering i samarbejde med den unge og familien omkring. Målgruppen for modellen er unge med moderate til svære psykiske lidelser, der har behov for at blive fulgt i voksenpsykiatrisk regi efter forløb i børne- og ungdomspsykiatrien. En model for overgangen inspireres af ”det gode transitionsforløb” fra somatikken og fokuseres omkring systematisk ændring af praksis/rutiner.

1.20 Nationalt kompetencecenter for behandling af personer med en psykisk lidelse og et alkoholmisbrug

Dobbeltbelastning i form af en psykisk lidelse og et samtidigt alkoholmisbrug komplicerer indsatsen. Det stiller store krav til personalets kompetencer. Selv dygtige behandlere har ikke nødvendigvis den krævede ekspertise i behandling af dobbeltbelastning. De kan i det enkelte forløb have behov for konkret rådgivning fra eksperter, ligesom de med henblik på kompetenceudvikling kan have stor nytte af at modtage ekspertviden om behandlingen.

Satspuljepartierne er enige om at afsætte midler til, at Ringgården efter udløbet af den eksisterende satspuljebevilling kan fortsætte som nationalt kompetencecenter med den opgave at yde konkret rådgivning til alkoholmisbrugsbehandlere og be-

handlere i psykiatrien samt indsamle viden og formidle denne bredt til de relevante behandlingssteder.

1.21 Udvikling og afprøvning af værktøjer til brug for opsporing af mennesker med psykiske lidelser og samtidigt misbrug

Dobbeltbelastning i form af en psykisk lidelse og et samtidigt misbrug komplicerer indsatsen. Behandling af den psykiske lidelse er en forudsætning for at få gavn af behandling af misbruget og omvendt. Men ofte ved man ikke, hvem der har en dobbeltbelastning. Det betyder, at man ofte ikke får iværksat den nødvendige behandling. En forudsætning for behandlingens iværksættelse er, at misbruget hos mennesker med psykiske lidelser opspores, og at den psykiske lidelse hos mennesker med misbrug ligeledes opspores. Derfor skal personalet være klædt på til opsporingen.

Satspuljepartierne er enige om at afsætte midler til udvikling og afprøvning af to værktøjer til opsporing af mennesker med psykiske lidelser og samtidigt misbrug. Det ene værktøj skal kunne anvendes af personale med ansvar for misbrugsbehandling og det andet af personale i psykiatrien. Værktøjerne udvikles i en samlet proces af Sundhedsstyrelsen under inddragelse af Socialstyrelsen og relevante fagpersoner.

1.22 Mere viden om behandling med elektrochok (ECT)

ECT-behandling (Electro Convulsive Therapy), som på dansk også kaldes elektrochok er en veldokumenteret og effektiv behandlingsform med relativt få bivirkninger. I nogle tilfælde kan ECT-behandling være livreddende pga. den hurtigt indsættende effekt, og den kan være den mest effektive behandling til bl.a. patienter med svær depression.

Der mangler dog mere viden om, hvorfor nogle patienter oplever kognitive bivirkninger (påvirkning af komplekse hjerneprocesser som indlæring, opmærksomhed, hukommelse mv.), mens andre ikke gør. Hyppigheden og varigheden af skader i form af kognitive forstyrrelser efter ECT, herunder særligt hukommelsesfunktioner, er endnu ikke fuldt klarlagt. Undersøgelser har vist, at patienter efterlyser bedre information om bl.a. effekt og mulige bivirkninger ved ECT, før de påbegynder behandlingen.

Satspuljepartierne er enige om at afsætte midler til dels et forskningsprojekt vedr. omfanget af svært målbare og langvarige skader efter ECT, dels en analyse vedr. information til patienter om effekten og risikoen for bivirkninger ved ECT. Analysen skal også belyse patienters erfaringer med tilbud om rehabilitering, herunder om patienterne modtager de nødvendige tilbud, hvis der er sket skader i forbindelse med behandlingen. Forskningsprojektet skal give mere viden om risiko for langvarige skader efter ECT for at få et bedre grundlag for rådgivning af patienter forud for eventuel behandling.

1.23 Nye Nationale Kliniske Retningslinjer

Der skal være sikkerhed for samme gode behandling, uanset hvor i Danmark psykiatriske patienter bliver behandlet, og behandlingen skal svare til bedste praksis på området. Derfor er satspuljepartierne enige om, at der skal der udarbejdes nye Nationale Kliniske Retningslinjer (NKR) på psykiatriområdet.

De Nationale Kliniske Retningslinjer er systematisk udarbejdede, faglige anbefalinger, der kan understøtte sundhedspersonalet i deres udredning og behandling af psykiatriske patienter. Retningslinjerne er baseret på videnskabelig evidens, nyeste forskning og den bedste praksis. Formålet er at medvirke til en ensartet indsats på tværs af kommuner, regioner og praksissektoren – uanset hvor i landet patienten bor.

Forud for udarbejdelsen af nye Nationale Kliniske Retningslinjer laves der i regi af Sundhedsstyrelsen en afdækning af, hvor behovet for yderligere kliniske retningslinjer på psykiatriområdet er størst, og om der er behov for revidering af eksisterende retningslinjer, fx som følge af nyligt publicerede internationale retningslinjer, som bør afspejles i den danske behandling.

1.24 Ny klinisk kvalitetsdatabase for psykologbehandling

Sundhedsstyrelsen fremhævede i sin evaluering og perspektivering af tilskudsordningen til psykologbehandling fra 2015, at der mangler data vedrørende kvalitet og effekt af tilskudsordningen til psykologbehandling. Sundhedsstyrelsen konkluderede i samme evaluering, at det vil være hensigtsmæssigt at styrke vidensgrundlaget om behandlingen i tilskudsordningen til psykologbehandling.

På den baggrund blev man i overenskomstaftalen mellem Regionernes Lønnings- og Takstnævn og Dansk Psykolog Forening fra 27. februar 2016 enige om at etablere en klinisk kvalitetsdatabase for psykologbehandling. Det har imidlertid været udfordringer at få parterne til at tilvejebringe finansiering af en klinisk kvalitetsdatabase. Der findes således fortsat ikke data om behandlingseffekter eller om de behandlingsmetoder, som psykologerne anvender i de konkrete behandlingsforløb i tilskudsordningen til psykologbehandling.

Satspuljepartierne er på den baggrund enige om at afsætte midler til at finansiere etablering og den indledende drift af en klinisk kvalitetsdatabase for tilskudsordningen til psykologbehandling. Derved sikres det, at der tilvejebringes systematisk data om aktivitet, effekt og kvalitet i af behandlingen i tilskudsordningen til psykologbehandling.

Det forudsættes, at en region påtager sig opgaven som dataansvarlig, og at den kliniske kvalitetsdatabase etableres i regi af Regionernes Kliniske Kvalitetsudviklingsprogram (RKKP) ligesom eksisterende kliniske kvalitetsdatabaser.

1.25 En styrket indsats i PPR – udvikling og implementering

Pædagogiske psykologiske rådgivning (PPR) har ofte en stor og vigtig kontaktflade til både børn og unge samt deres familier, men også involverede fagpersoner på tværs af enheder og sektorer. PPR er samtidig til stede i hele landet, men der er i dag variation i PPR's opgaver og organisering landet over.

Fra flere fronter efterspørges det, at PPR's potentiale til at observere og reagere på børn og unge med psykisk mistrivsel eller psykiske lidelser/tegn herpå udnyttes bedre ved at styrke PPR's mulighed for at tilbyde lettere behandling. Men der mangler dog viden om, hvad et lettere behandlingstilbud i PPR mest hensigtsmæssigt indebærer, hvordan kvaliteten sikres, og PPR's samspil med de involverede parter styrkes. Derudover mangler der et overblik over kommunernes forskellige forudsætninger for at implementere lettere behandlingsopgaver i PPR.

Satspuljepartierne er derfor enige om at afsætte midler til, at der først laves et fagligt arbejde for lettere behandlingstilbud i PPR, herunder en kortlægning af viden og praksis i dag. På baggrund af det faglige arbejde afsættes der en ramme til implementering af anbefalingerne fra arbejdet.

Det faglige arbejde for lettere behandlingstilbud i PPR skal baseres på bedst mulig evidens, viden og erfaringer på tværs af sundheds-, social- og undervisningsområdet. Arbejdet skal tage udgangspunkt i en kortlægning af kommunernes nuværende PPR og forskellige forudsætninger forbundet hermed.

Arbejdet skal ses i sammenhæng med arbejdet på børn og ungeområdet i forhold til at sikre en gradueret indsats. Sundhedsstyrelsen har som led i satspuljeaftalen for 2017-2020 udarbejdet forløbsprogrammer for børn og unge med psykiske lidelser, hvor en gradueret indsats anbefales. Dette kan anvendes i det faglige arbejde. Ligeledes kan der anvendes tankegangen fra Socialstyrelsens udviklings- og investeringsprogram og erfaringerne fra puljen på i alt 133,2 mio. kr., som blev afsat til at styrke den tidlige og forebyggende indsats i PPR i regi af satspuljeaftalen for 2017-2020 på socialområdet.

Målgruppen for arbejde og implementeringen heraf er børn og unge, der mistrives eller har/ er i risiko for at udvikle en psykiske lidelse. Det faglige arbejde skal se på en nærmere målgruppeafgrænsning, som skal bidrage til et målrettet og fokuseret arbejde.

Det faglige arbejde skal beskrive, hvordan kommunerne implementerer lettere behandlingstilbud i PPR. Det skal fagligt beskrives, hvordan lettere behandlingstilbud i PPR kan implementeres, herunder indhold, kvalitet, behandlingsmekanismer, metode og relevante aktører samt deres ansvar og evt. kompetenceudviklingsbehov, men også kommunernes forskellige forudsætninger for at implementere lettere behandlingstilbud i PPR. Behandlingstilbuddene skal gives i forlængelse af PPRs indsatser i grundskolen i forhold til at rådgive skoler om at tilrettelægge et læringsmiljø, der fremmer alle elevers læring og trivsel, når der er behov for

intensiveret indsats. Det faglige arbejde skal også udvikle en mere systematisk vidensoverførsel til lærere og pædagoger, så man både understøtter og sikrer læreres og pædagogers viden om mistrivsel og forebyggelse af psykiske lidelser. Det er også vigtigt, at styrkelsen af PPR reflekteres i lærerens og pædagogers viden og handlekompetencer. Endvidere skal arbejdet belyse, hvordan behandlingstilbudene tilrettelægges i samarbejde med fx sundhedsplejen, skolen, familien, andre kommunale indsatser og børne- og ungdomspsykiatrien, dvs. på tværs af undervisning- og social- og sundhedsområdet. Det faglige arbejde skal tage hensyn til kommunernes forskellige forudsætninger vedr. størrelse, organisering, kompetencer mv. og skal dermed være realistisk i implementering.

Derudover er satspuljepartierne enige om at afsætte midler til, at lettere behandlingstilbud i PPR implementeres i kommunerne på baggrund af anbefalingerne fra det faglige arbejde. Midlerne til implementering gives på baggrund af det faglige arbejde men kan fx gå til kommuner, som vurderes at have et eksisterende set-up for PPR, der umiddelbart er gearet til implementering af lettere behandlingstilbud, men også kommuner der har behov for en grundlæggende støtte til implementering af anbefalingerne. Dette understøttes med implementeringsstøtte/rådgivning.

Satspuljepartierne er enige om, at målet er at styrke og ensarte PPRs tilstedeværelse i hverdagen for alle børn og unge med mistrivsel, psykiske lidelser eller tegn herpå på tværs landet. Samtidig skal kvaliteten højnes og ensartes. Satspuljepartierne er samtidig enige om, at målet på sigt er, at alle landets kommuner skal have en PPR, der tilbyder lettere behandling af høj kvalitet. Dermed er satspuljepartierne enige om at genbesøge området ved kommende satspuljeforhandlinger.

Målet er at understøtte, at PPR kan bidrage til, at indsatserne for børn og unge i mistrivsel leveres på rette tid, sted og niveau under hensynstagen til organisering, samarbejdsrelationer, de forskellige faggruppers ansvarsområder, kompetencer mv. Dermed er det også formålet at undgå at sygeliggøre børn og unge unødigt med tilhørende unødvendig henvisning til behandlingspsykiatrien. Med et behandlingsmæssigt fokus får PPR et stærkere sundheds- og social- og undervisningsfagligt sigte.

Implementeringen skal evalueres bl.a. vedr. organisering og indhold af lettere behandlingstilbud med henblik på vurdering af evt. national udbredelse. Samtidig skal implementeringen følges løbende med henblik på at kvalificere satspuljepartiernes drøftelser på området.

Det faglige arbejde udarbejdes i et samarbejde mellem Sundhedsstyrelsen, Socialstyrelsen og Styrelsen for Undervisning og Kvalitet, som skal arbejde med en inddragende proces med andre relevante organisationer og fagfolk på området.

Det bemærkes, at implementeringen af anbefalingerne fra det faglige arbejde skal holdes inden for den afsatte økonomiske ramme. De faglige anbefalinger skal således være mulige at realisere inden for den afsatte ramme. Såfremt der måtte

komme et krav om DUT-kompensation fra kommunerne som følge af det aftaleinitiativ, skal det finansieres inden for satspuljens ramme.

1.26 Udvidelse af forsøgsordning med vederlagsfri psykologbehandling til unge med depression og angst

Angst og depressive symptomer er nogle af de mest almindelige psykiske helbredsproblemer blandt unge. Unge gennemgår ofte store forandringer i livet - mange flytter hjemmefra og overgår fra ungdomsuddannelse til videregående uddannelse eller til fuldtidsbeskæftigelse. De unge voksne har typisk et lavt rådighedsbeløb, fordi de for eksempel er under uddannelse eller kun kortvarigt har arbejdsmarkedstilknytning. Dette var baggrunden for, at satspuljepartierne med satspuljeaftalen for 2018-2021 blev enige om at igangsætte en forsøgsordning med vederlagsfri psykologbehandling til unge mellem 18-20 år, der lider af let til moderat depression eller angst i perioden 2018-2021.

Satspuljepartierne er enige om at udvide forsøgsordningen, så også 21-årige bliver omfattet af forsøgsordningen til og med 2021.

Der er reserveret midler til en eventuel efterregulering, såfremt efterspørgslen viser sig at være større end oprindelig forudsat.

2. Øvrige prioriteringer

2.1 Behandling af behandlingsafvisende varigt inhabile somatiske patienter

En del patienter med en varigt nedsat psykisk funktionsevne, fx mentalt retarderede og mennesker med demens, modtager ikke den somatiske behandling, som de ud fra en sundhedsfaglig vurdering har behov for. Det kan skyldes, at de som følge af deres mentale tilstand ikke er i stand til at forholde sig til deres behandlingsbehov og derfor afviser at modtage behandling.

Med henblik på at sikre, at varigt inhabile somatiske patienter modtager den rette sundhedsfaglige behandling er det i medfør af lov nr. 655 af 8. juni 2017 om anvendelse af tvang ved somatisk behandling af varigt inhabile per 1. januar 2018 blevet tilladt at tvangsbehandle varigt inhabile somatiske patienter. Med loven er der samtidig etableret en række mekanismer, der skal sikre patienternes retssikkerhed. Disse mekanismer indebærer merudgifter.

I satspuljeaftalen for 2018-2021 blev det besluttet at afsætte midler til at finansiere lov om anvendelse af tvang ved somatisk behandling af varigt inhabile. Med aftalen blev der afsat i alt 18,3 mio. kr. i 2018 og 16,8 mio. kr. fra 2019 og frem.

Efterfølgende har der været økonomiske forhandlinger om loven med Danske Regioner og KL. Resultatet af disse forhandlinger førte til en aftale mellem Danske Regioner og staten og KL og staten, der betød, at der skal ske en yderligere finansiering på samlet 5,2 mio. kr. årligt fra 2019 og frem svarende til forskellen på

den aftalte kompensation til Danske Regioner og KL og det beløb, der blev afsat med satspuljeaftalen for 2018-2021.

2.2 Styrket behandlingsgaranti og social stofmisbrugsbehandling for personer med et stofmisbrug

Borgere, der gerne vil i behandling for et stofmisbrug, skal have en hurtig, effektiv og helhedsorienteret behandling, som er af høj faglig kvalitet, og som matcher borgerens behov for hjælp og støtte. Hvad enten målet med behandlingen er stof-frihed, et stabiliseret eller reduceret forbrug af stoffer, kan en virksom indsats bane vejen for, at borgeren kan begynde eller genoptage en uddannelse eller et arbejde, ligesom det kan give større livskvalitet og bedre mulighed for at være en del af fællesskabet.

Den tværministerielle undersøgelse om mulighederne for at forkorte behandlingsgarantien for personer med et stofmisbrug, der er offentliggjort i oktober 2018, viser imidlertid, at der er forskel på kommunernes tolkning af behandlingsgarantien, samt at der er usikkerhed om nøjagtigheden i data på området som følge af forskellig registreringspraksis i kommunerne.

Satspuljepartierne er derfor enige om at afsætte midler til et initiativ, der har til formål at styrke den gældende behandlingsgaranti, forbedre kvaliteten af kommunernes behandlingsindsats og løfte vidensgrundlaget på stofmisbrugsområdet.

Midlerne skal for det første anvendes til at undervise og rådgive kommunerne i en lovændring, der skal sikre mere klare regler for social behandling af stofmisbrug, herunder hvilke krav der stilles, fra en borger anmoder om behandling, og til behandlingen skal være iværksat 14 dage senere. Lovændringen skal desuden sikre, at kommunerne som led i behandlingen kan anvende gavekort, der har vist sig som et effektivt redskab til at fastholde borgere i behandling. Derudover får Center for Rusmiddelforskning til opgave at understøtte kommunerne i at benytte redskaber til at afdække problemer og behov hos borgere med et stofmisbrug.

For at understøtte en helhedsorienteret og systematisk stofmisbrugsbehandling skal midlerne for det andet anvendes til at videreføre implementeringen af de Nationale retningslinjer for den sociale stofmisbrugsbehandling til yderligere 15-20 kommuner. Retningslinjerne bygger på lovgivning og aktuelt bedste viden, og bliver implementeret i 20-25 kommuner fra offentliggørelsen i 2016 og til udgangen af 2019. Initiativet videreføres nu for at bygge videre på de gode erfaringer og sikre en glidende overgang fra den igangværende indsats. For at sikre sammenhæng med ovennævnte lovændring opdateres retningslinjerne, så de er i overensstemmelse hermed. Udover at videreføre implementering af retningslinjerne til flere kommuner, afholdes desuden temadage og informationsaktiviteter som et tilbud for alle kommuner.

Endelig skal der afsættes midler til at udvikle et nyt rapportværktøj, så kommuner kan udtrække data på stofmisbrugsområdet og benytte det mere systematisk og aktivt i udviklingen af behandlingsindsatsen.

2.3 Etablering af Center for Digital Sundhed

Den stigende digitalisering af samfundet har betydning for den måde danskerne lever deres liv på. En undersøgelse af Epinion på vegne af PFA viser bl.a., at knap hver 4. dansker på 25 år eller derover vurderer, at deres mobilforbrug er med til at øge stressniveauet, ligesom en ny undersøgelse fra Statens Institut for Folkesundhed viser, at over 60 procent af de unge kommer for sent i seng på grund af mobiltelefoner, tv-serier og computere om aftenen.

Satspuljepartierne er derfor enige om, at der oprettes et Center for Digital Sundhed, der skal forestå forsknings- og rådgivningsmæssige initiativer om, hvordan den stigende digitalisering påvirker danskernes mentale og fysiske sundhed, herunder koncentrationsevne og søvn.

Centeret forankres i Sundhedsstyrelsen med udpegelse af en styregruppe, der bredt repræsenterer eksperter og forskere inden for digital sundhed både ift. børn, unge, voksne og ældre. Styregruppen skal løbende pege på relevante fokusområder, herunder konkrete forslag til, hvordan Centeret kan være med til at styrke danskernes mentale sundhed relateret til danskernes digitale forbrug. Minimum en tredjedel af centerets midler skal anvendes til forskning, samtidig opfordres der til, at centeret søger forskningsmidler via fonde mv. Centerets forankring i Sundhedsstyrelsen skal samtidig bidrage til, at centerets arbejde tænkes sammen med Sundhedsstyrelsens øvrige forebyggelsesindsatser og rådgivning af kommuner i deres forebyggelsesindsats ift. bl.a. børn og unge.

2.4 Etablering af et Dansk Center for Hjernerystelse

Senfølger efter hjernerystelse er grundlæggende et felt med sparsom evidens, og hvor der er behov for at styrke vidensspredning på tværs af landet.

Satspuljepartierne er enige om at afsætte midler til etablering af et Dansk Center for Hjernerystelse. Formålet med Dansk Center for Hjernerystelse er at gøre viden om best practice og aktuel evidens lettilgængelig og brugbar for mennesker med hjerneskade, fagprofessionelle og andre interessenter på området. Det skal bidrage til, at de ramte tilbydes den rette indsats, at rådgivning sker ensartet over hele landet, og at den ramtes muligheder for at fastholde kontakt til arbejdsmarkedet eller studie optimeres, hvorved de samfundsøkonomiske udgifter også mindskes.

Dansk Center for Hjernerystelse etableres i tilknytning til Center for Hjerneskade i København. Der etableres en styregruppe, der følger op på, at centret efterlever sit formål. Sundhedsstyrelsen sidder med i styregruppen – bl.a. for at understøtte, at der er sammenhæng til øvrige relevante tiltag i regi af Sundhedsstyrelsen.

Der foretages en ekstern evaluering af Dansk Center for Hjernerystelse, bl.a. med henblik på at analysere og vurdere erfaringer og resultater. Udmøntning vil ske direkte til Dansk Center for Hjernerystelse.

2.5 Styrket indsats på området for test og behandling af seks sygdomme

Seks sygdomme kan få store konsekvenser for den enkeltes helbred – især hvis smitten ikke bliver opdaget og behandlet. Det er derfor bekymrende, at 25-30 pct. af de 25-årige har haft en seks sygdom, og at forekomsten af gonorré og syfilis de seneste 10 år er steget markant.

AIDS-Fondet er en NGO, der supplerer den offentlige indsats i arbejdet med seksuel sundhed og bekæmpelsen af seks sygdomme. AIDS-Fondet tilbyder i dag gratis og anonymt at teste for hiv, syfilis og hepatitis C i deres checkpoints, som i dag er beliggende i København, Odense og Aarhus. Fra 2018 kan man i København også blive testet for klamydia og gonorré.

Satspuljepartierne er enige om at afsætte midler til, at AIDS-Fondet kan udvide deres test-, rådgivnings- og forebyggelsestilbud ”Checkpoint” til også at være fysisk tilstede i Aalborg.

Derudover afsættes der midler til, at AIDS-Fondet kan teste for klamydia og gonorré i Odense, Aarhus, og Aalborg, da disse sygdomme forekommer relativt hyppigt blandt AIDS-Fondets nuværende målgruppe, som er mænd der har sex med mænd samt migranter. Midlerne skal også anvendes til en forsøgsordning med behandling af klamydia og gonorré ude i checkpointsene, da det for visse dele af målgruppen kan være en væsentlig barriere, efterfølgende at skulle opsøge lægebehandling efter et positivt testresultat. Endvidere udvides målgruppen, der kan gøre brug af checkpoint, til de 15-29 årige.

2.6 Udbredelse af FitforKids

Det anslås, at der i Danmark er knap 30.000 svært overvægtige 3-18-årige børn. Overvægt blandt børn er en udfordring, som vi er nødt til at tage meget alvorligt. Overvægt kan både fysisk, psykisk og socialt have store konsekvenser for det enkelte barn. Hertil kommer, at overvægten ofte følger med ind i voksenlivet. Derfor er det afgørende, at der er forskellige programmer og tilbud til børn og deres familier i forhold til behandlingen af overvægt i hele landet.

FitforKids har gode erfaringer med deres børnevægttabsprogram for børn mellem 7 og 15 år og deres familier. Programmet inkluderer både kostvejledning i hjemmet, to gange ugentlig træning for både børn og forældre, forældrecoaching, motivationsprogram og sociale events med præmier. FitforKids har en positiv og anerkendende tilgang til emnet samt fokus på succesoplevelser hos det enkelte barn, på det sociale samvær med ligestillede, og på at have det sjovt og være aktive sammen. FitforKids-vægttabsprogrammet er desuden undersøgt af en forskergruppe ved Rigshospitalet, som fandt positive resultater.

Satspuljepartierne er derfor enige om at støtte udbredelsen af vægttabsprogrammet FitforKids med nye pladser til børn og deres familier over de næste fire år. Programmet er hovedsageligt drevet af frivillige, og derfor forudsættes, at FitforKids har et tæt samarbejde med kommunerne. Det er afgørende, at sundhedsplejersker og almen praksis vurderer, hvilket tilbud den enkelte har behov for – herunder om FitforKids er relevant for det enkelte barn og deres familie.

2.7 Forebyggelses- og informationsindsats målrettet sårbare gravide

I Danmark finder vi gennemsnitligt ét spædbarn efterladt i det offentlige rum om året. De fleste hittebørn bliver fundet i live, men ikke alle. Som samfund har vi pligt til at gøre, hvad vi kan for, at dette forhindres. Der er i dag en række tilbud målrettet sårbare kvinder. Men der er stadig behov for en styrket forebyggelses- og informationsindsats, der skal sikre, at gravide, der står i en særlig sårbar situation, får den nødvendige rådgivning og støtte.

Særligt kvinder, der skjuler deres graviditet og møder op i aktiv fødsel uden forudgående kontakt med sundhedsvæsenet, kan være i risiko for at efterlade deres nyfødte barn i det offentlige rum. Der findes sparsom viden om denne målgruppe. Satspuljepartierne er derfor enige om at afsætte midler til en mindre undersøgelse af årsagerne til og omfanget af kvinder, som skjuler deres graviditet i Danmark, samt muligheden for anonyme fødsler.

På baggrund af undersøgelsen afsætter satspuljepartierne midler til en målrettet forebyggelses- og informationsindsats, som skal bidrage til, at gravide, der står i en særlig sårbar situation – kan få den nødvendige støtte og hjælp til at gennemføre graviditeten under så sikre forhold som muligt for både mor og barn.

På den baggrund afsættes skal Sundhedsstyrelsen med inddragelse af relevante parter gennemføre en undersøgelse af årsagerne til og omfanget af kvinder, som skjuler deres graviditet, samt muligheden for anonyme fødsler. Undersøgelsen gennemføres i 1. halvår 2019. Derudover skal der ske en styrket forebyggelses- og informationsindsats, som tager udgangspunkt i Sundhedsstyrelsens undersøgelse, og som skal varetages af Mødrehjælpen.

2.8 Inkontinens og sygefravær

Mindst 300.000 danskere lider af inkontinens. Inkontinens kan have forskellige følger og påvirker i høj grad livskvaliteten.

Det er kendt, at mange personer med inkontinens ikke søger læge - enten pga. manglende kendskab til mulighederne for afhjælpning eller behandling af problemet, eller fordi inkontinens er tabubelagt.

Der mangler i dag viden om, hvordan inkontinens påvirker sygefravær og arbejds- evne. Der er ikke tidligere udført studier i Danmark, som viser, om borgere med inkontinens har højere sygefravær, begrænsninger i at udføre daglige arbejdsopga-

ver eller trækker sig tidligere tilbage fra arbejdsmarkedet sammenlignet med borgere, som ikke lider af inkontinens.

Satspuljepartierne ønsker derfor at afsætte midler til Kontinensforeningen til en undersøgelse af, om inkontinens påvirker sygefravær og arbejdsevne, med henblik på at øge fokus på inkontinens på arbejdspladsen.

Bilag 3: Aftale om udmøntning af satspuljen på ældreområdet for 2019-2022

Regeringen (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti), Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Alternativet, Det Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti har den 30. oktober 2018 indgået aftale om udmøntning af satspuljen for 2019 på ældreområdet.

1. Det gode ældreliv

1.1 Handlingsplan for "Det gode ældreliv"

Danskerne lever generelt længere, og borgere over 65 år udgør en stadig større andel (19 %) af befolkningen. Rigtig mange ældre har heldigvis høj livskvalitet og et godt fysisk og mentalt helbred. Men for nogle fører overgangen fra arbejdslivet, aldersrelateret svækkelse eller tabet af nære relationer til dårlig livskvalitet – fysisk, psykisk og socialt. For de svageste ældre kan det betyde en tilværelse, som er præget af ensomhed og et helbred, der kan sætte store begrænsninger for den enkeltes udfoldelse i hverdagen og mulighed for at klare sig selv.

Satspuljepartierne er derfor enige om at afsætte midler til handlingsplanen "Det gode ældreliv", der skal lægge sporene for en målrettet indsats over de kommende år, som skal sikre, at færre ældre rammes af svækkelse, ensomhed og tab af livsmod. Handlingsplanen skal dermed understøtte, at de svageste ældre får den nødvendige støtte til at forebygge dårlig livskvalitet, såvel fysisk som mentalt og socialt. Endelig skal der være fokus på at sikre borgere en værdig død i trygge omgivelser, eksempelvis omgivet af de nærmeste og et omsorgsfuldt plejepersonale, herunder ikke mindst i forhold til borgere uden pårørende.

Handlingsplanen bygger således bl.a. videre på aftalen om satspuljen på ældreområdet for 2018 – 2021, hvor der blev etableret et Nationalt videnscenter for værdig ældrepleje til gavn for både de ældre og deres pårørende.

Handlingsplanen skal bl.a. have fokus på følgende temaer:

- a) En god overgang til ældrelivet
- b) Forebyggelse og rehabilitering i det gode ældreliv
- c) Pårørende, fællesskaber, aktiviteter og omgivelsernes betydning i det gode ældreliv og mod ensomhed
- d) Målrettet indsats for de svageste ældre
- e) En værdig død

Sundhedsstyrelsen udarbejder i samarbejde med Nationalt videnscenter for værdig ældrepleje et fagligt oplæg til handlingsplanen på baggrund af en grundig analyse og en inddragende proces med relevante aktører.

Det faglige oplæg skal bl.a. bygge på:

- En analyse af de ældres sundhedstilstand baseret på sundhedsprofilerne.
- Inddragelse af udenlandske erfaringer og viden om, hvordan man tager hånd om sårbare og skrøbelige ældre.
- En analyse af overgangen fra arbejdslivet til ældrelivet – med inddragelse af bl.a. fagforeninger og ældreorganisationer.

Desuden skal det faglige oplæg indeholde overvejelser og anbefalinger om redskaber og konkrete indsatser til at understøtte det gode ældreliv såsom kompetenceopklæring, videndelingskriterier, velfærdsteknologi, hjælpemidler, sansestimulering samt trække på erfaringer fra indsatser vedrørende fællesskaber på tværs af generationer og social inklusion i det gode ældreliv.

I det faglige oplæg vil der indgå en vurdering af, hvorledes Den Socialøkonomiske Investeringsmodel (SØM) kan anvendes i forbindelse med handlingsplanen.

Det faglige oplæg skal foreligge primo juni 2019, hvorefter handlingsplanen for den videre indsats udarbejdes. Den konkrete udmøntning af de afsatte 165,1 mio. kr. til den videre indsats i 2019 - 2022 forhandles med satspuljepartierne i efteråret 2019.

På den baggrund afsættes 2,5 mio. kr. i 2019 (heraf 1,5 mio. kr. til løn og 1,0 mio. kr. til øvrig drift, herunder til eksterne) til Sundhedsstyrelsens faglige oplæg herunder midler til en ekstern analyse af overgangen fra arbejdslivet til ældrelivet.

På baggrund af politiske forhandlinger i efteråret 2019 udmøntes de 165,1 mio. kr., der er afsat til handlingsplanen i 2019 – 2022, herunder reserveres 10 mio. kr. til tema e) "En værdig død". Der afsættes ikke administration til initiativet på nuværende tidspunkt, da indholdet i handlingsplanen endnu ikke er fastlagt.

Tabel 1
Handlingsplan for "Det gode ældreliv"

	2019	2020	2021	2022	Permanent
Mio. kr., 2019-pl					
Handlingsplan "Det gode ældreliv"	5,2	47,3	52,3	62,8	-

1.2 Initiativer til understøttelse af det gode ældreliv

Satspuljepartierne er enige om at afsætte 14,0 mio. kr. i perioden 2019-2022 til seks konkrete initiativer inden for handlingsplanens temaer med start i 2019:

De seks initiativer forankres i Sundhedsstyrelsen i regi af Nationalt videnscenter for en værdig ældrepleje. I udviklingen af de konkrete initiativer inddrages relevante myndigheder og aktører på området.

- Partnerskaber om den gode overgang til livet uden for arbejdsmarkedet: Der etableres et partnerskab med relevante aktører på området, der kan afdække behov og indsatser, indsamle gode eksempler, udbrede initiativer og god praksis og komme med anbefalinger til yderligere lokale initiativer om den gode overgang til livet uden for arbejdsmarkedet (Temaet: En god overgang til ældrelivet).
- Ældrevenlige byer: Der udarbejdes et idekatalog, hvor kommuner, organisationer og andre kan få inspiration til, hvordan ældres behov kan tænkes ind, når byrummene fornyes (Temaet: En god overgang til ældrelivet).
- Godt helbred på egne præmisser: Med udgangspunkt i de eksisterende forebyggelsespakker udarbejdes en selvstændig publikation med anbefalinger til kommunerne om, hvordan man kan skabe sunde rammer og gode, motiverende tilbud til alle ældre med et særligt fokus på de skrøbelige ældre. Anbefalingerne vil blive udbredt ved implementeringsunderstøttende aktiviteter (Temaet: Forebyggelse og rehabilitering i det gode ældreliv).
- Styrkelse af de forebyggende hjemmebesøg: Der udarbejdes en faglig vejledning for indholdet i de forebyggende hjemmebesøg, som beskriver, hvordan det forebyggende hjemmebesøg kan anvendes mere fokuseret og systematisk til at tage hånd om ældre, der viser tegn på social, psykisk og fysisk mistrivsel (Temaet: Forebyggelse og rehabilitering i det gode ældreliv).
- Udvikling af og støtte til kommunernes pårørendeindsats: Der udarbejdes et inspirationsmateriale til at understøtte kommunernes indsats i forhold til at hjælpe og støtte pårørende til svækkede ældre (Temaet: Pårørende, fællesskaber, aktiviteter og omgivelsernes betydning i det gode ældreliv og mod ensomhed).
- Kortlægning af viden om grupper af udsatte ældre med særlige behov: Der iværksættes en kortlægning, som skal beskrive de pleje- og omsorgsmæssige behov, som eksempelvis udsatte grønlændere har. Der indsamles herunder gode eksempler på eksisterende indsatser i forhold til disse grupper i kommunerne (Temaet: Måltrettet indsats for de svageste ældre).

I perioden 2019 – 2022 afsættes i alt 14,0 mio. kr. til Sundhedsstyrelsen, herunder Nationalt videnscenter for en værdig ældrepleje til de seks initiativer til understøttelse af et godt ældreliv.

Tabel 2

Initiativer til understøttelse af det gode ældreliv

	2019	2020	2021	2022	Permanent
Mio. kr., 2019-pl					
Initiativer til understøttelse af et godt ældreliv	4,3	6,7	1,5	1,5	-

De 14 mio. kr. til de seks initiativer til understøttelse af et godt ældre liv fordeles til Sundhedsstyrelsen, herunder Nationalt videnscenter for værdig ældrepleje som følger:

- Partnerskaber om den gode overgang til livet uden for arbejdsmarkedet: 1,0 mio. kr. i 2019 (heraf 0,8 mio. kr. til løn) og 1,5 mio. kr. årligt i 2020-2022 (heraf 0,5 mio. kr. til løn i 2020, 0,7 mio. kr. til løn i 2021 og 0,6 mio. kr. til løn i 2022).
- Ældrevenlige byer: 0,5 mio. kr. i 2019 (heraf 0,5 mio. kr. til løn) og 1,5 mio. kr. i 2020 (heraf 0,3 mio. kr. til løn).
- Godt helbred på egne præmisser: 0,3 mio. kr. i 2019 (heraf 0,1 mio. kr. til løn) og 1,2 mio. kr. i 2020 (heraf 0,3 mio. kr. til løn).
- Styrkelse af de forebyggende hjemmebesøg: 0,5 mio. kr. i 2019 (heraf 0,3 mio. kr. til løn) og 1,5 mio. kr. i 2020 (heraf 0,6 mio. kr. til løn).
- Udvikling af og støtte til kommunerne pårørendeindsats: 1,0 mio. kr. i 2019 (heraf 0,6 mio. kr. til løn) og 1 mio. kr. i 2020 (heraf 0,4 mio. kr. til løn).
- Kortlægning af viden om grupper af udsatte ældre med særlige behov: 1,0 mio. kr. i 2019 (heraf 0,3 mio. kr. til løn).

1.3 Sammenhængende indsatser imod ensomhed og mistrivsel hos ældre

Undersøgelser af befolkningens trivsel viser, at ældre borgere er særligt udsatte for dårlig trivsel, ensomhed mv. Der er mange årsager til dårlig trivsel, stress og ensomhed, herunder mangel på mening med livet, mangel på fællesskaber og nære relationer samt trygge omgivelser. Konsekvenserne er ligeledes mangfoldige, og både stress, ensomhed og dårlig mental sundhed og trivsel er risikofaktorer for udvikling af både fysiske og psykiske lidelser. Dårlig trivsel kan i værste tilfælde lede til selvmord. Ældres andel af selvmord er næsten dobbelt så høj, som den andel de udgør af befolkningen. Særligt ældre mænd er udsatte. I 2016 udgjorde mænds andel 71,5 procent af alle selvmord blandt ældre.

Satspuljepartierne er derfor enige om at afsætte midler til en pulje til bekæmpelse af ensomhed blandt særligt ældre mænd, som kan søges af kommuner, private aktører eller civilsamfund, evt. i samarbejde. Puljen kan eksempelvis søges med henblik på at afprøve eller videreudvikle aktiviteter, indsatser eller projekter, der særligt appellerer til ældre mænd i risiko for ensomhed, mistrivsel eller selvmord. Det kan eksempelvis være opsporing af og særlige aktiviteter for mænd eller for personer, der lige er blevet enlige. Det kan eksempelvis også være aktiviteter i samarbejde med civilsamfundet eller andre aktører. Puljen kan også søges til i højere grad at styrke sammenhængen og bygge bro mellem de forebyggende hjemmebesøg og opfølgende forebyggelsesindsatser i regi af både kommuner og civil-

samfund. Det kan fx være projekter, der involverer hjemmesygeplejen for borgere, der er selvmordstruede eller er på vej ud i misbrug eller projekter, der fokuserer på træning og rehabilitering af borgere med et begyndende faldende funktionsniveau. Der vil blive set positivt på projekter, der har ældre mænd som målgruppe, og hvor der er medfinansiering.

På den baggrund afsættes der i 2019 i alt 35 mio. kr. til en pulje, som kommuner, private aktører eller civilsamfund, evt. i samarbejde kan søge til at sikre sammenhængende indsatser imod ensomhed og mistrivsel hos ældre – med særligt fokus på ældre mænd. Herudover afsættes 1,0 mio. kr. i 2020-2021 til Sundhedsstyrelsen til gennemførelse af erfaringsopsamling og formidling, herunder afholdelse af regionale erfamøder (heraf 0,4 mio. kr. til løn fordelt med 0,2 mio. kr. i hver af årene og 0,6 mio. kr. i 2021 til øvrig drift, herunder midler til eksterne). Der afsættes desuden 0,5 mio. kr. til Sundhedsstyrelsens administration fordelt med 0,4 mio. kr. i 2019 og 0,1 mio. kr. i 2020, jf. punkt 2.

Tabel 3

Sammenhængende indsatser imod ensomhed og mistrivsel hos ældre

	2019	2020	2021	2022	Permanent
Mio. kr., 2019-pl					
Sammenhængende indsatser imod ensomhed og mistrivsel hos ældre	35,0	-	-	-	-
Erfaringsopsamling og formidling	-	0,2	0,8	-	-

1.4 Konkurser i ældreplejen

I satspuljeaftalen for 2018-2021 var satspuljepartierne enige om at afsætte midler til at finansiere lovforslag om forebyggelse af konkurs i ældreplejen. Lovforslaget er en opfølgning på politisk aftale om forebyggelse af konkurs. Med satspuljeaftalen for 2018-2021 blev der til lovforslaget afsat i alt 4,4 mio. kr. i 2018 og 8,9 mio. kr. fra 2019 og frem.

Efterfølgende har der været økonomiske forhandlinger om loven med KL. Resultatet af disse forhandlinger førte til en aftale mellem kommunerne og staten om kompensation på 22 mio. kr. årligt fra 2019 og frem. Satspuljepartierne er enige om, at der via satspuljen for 2019-2022 tilvejebringes den nødvendige finansiering, dvs. 12,7 mio. kr. årligt fra 2019 og frem, svarende til 13,1 mio. kr. i 2019 pris- og lønniveau.

På den baggrund afsættes der 13,1 mio. kr. årligt fra 2019 og frem til finansiering af merudgifter til kommunernes forebyggelse af konkurs i ældreplejen.

Tabel 4
Konkurser i ældreplejen

	2019	2020	2021	2022	Permanent
Mio. kr., 2019-pl					
Konkurser i ældreplejen	13,1	13,1	13,1	13,1	13,1

1.5 Bedre hjælp til borgere med demens i det offentlige rum (demensbadge)

En vigtig del af et værdigt liv med demens er blandt andet at kunne fortsætte med at være en del af fællesskabet, herunder trygt at kunne færdes i det offentlige rum. Der kan imidlertid være særlige udfordringer for mennesker med demens i forhold til at kunne færdes i det offentlige rum. Det skyldes blandt andet, at demens er en sygdom, der ikke kan ses, og derfor kan det være svært for omverdenen at opdage, at en borger kan have behov for hjælp.

Fx i forbindelse med brug af offentlige transportmidler, hvor man som demensramt måske ikke kan finde sit buskort eller ikke forstår, når kontrolløren beder om at se billetten, og derfor får kontrolafgift gang på gang, selv om både kort og billet er gyldig. Eller når det går lidt for hurtigt ved kassen i det lokale supermarked eller nede i banken, og den demensramte – frem for en hjælpende hånd - mødes af irritation og frustration fra omgivelserne over ikke at kunne finde ud tingene.

Satspuljepartierne er derfor enige om at indføre en ordning med demens-badges til mennesker med demens. Et demens-badges kan være med til – på en værdig måde – at skabe synlighed omkring borgere med demens i det omgivende lokalsamfund, så fx buschaufføren eller ekspedienten får mulighed for at spotte, at en borger måske har brug for hjælp.

Ordningen vil være frivillig, og badget vil være gratis for modtageren. Ordningen supplerer de eksisterende tiltag om at gøre Danmark mere demensvenligt. Badgeordningen kickstartes med en konference om et demensvenligt Danmark med udgangspunkt i temaet om, hvordan man som borger i det offentlige rum bedst omgås og hjælper mennesker med demens. Konferencen kombineres med en oplysningskampagne om demens og demensvenlighed, og hvordan man i det offentlige rum bedst kan hjælpe borgere med demens.

Ordningen udvikles og udbredes, herunder gennem en opstartskampagne og oplysningskampagne, af Folkebevægelsen for et Demensvenligt Danmark. Det vil være en del af opgaven, at der skal laves en opsamling på, hvilken betydning demens-badgesordningen har haft for demensramte og deres pårørende. Ved projektets afslutning skal der tages stilling til om og hvordan, ordningen kan videreføres uden statslig støtte.

På den baggrund afsættes der i perioden 2019-2022 i alt 12,2 mio. kr. til udbredelse af en demensbadges-ordning i regi af Folkebevægelsen for et Demensvenligt Danmark. Midlerne skal

bl.a. gå til udvikling og produktion af ordningen samt opstart, udbredelse, erfaringsopsamling samt informationskampagne om ordningen.

Tabel 5

Bedre hjælp til borgere med demens i det offentlige rum (demensbadge)

	2019	2020	2021	2022	Permanent
Mio. kr., 2019-pl					
Bedre hjælp til borgere med demens i det offentlige rum (demensbadge)	9,7	1,0	1,0	0,5	-

1.6 Fællesskabspulje 2.0: Ensomme hjemmehjælpsmodtagere skal have mulighed for civilsamfundsdeltagelse

Det anslås, at 33.000 ældre føler sig ensomme. Ensomhed kan have alvorlige konsekvenser for den enkelte, og kan medføre både lavere selvværd, angst, utryghed, psykiske og fysiske lidelser. Mangler man et socialt netværk, kan det have stor indflydelse på dødeligheden, ligesom risikofaktorer som rygning, fysisk inaktivitet og overvægt har. Hjemmehjælpsmodtagerne er blandt de grupper, der er mest ensomme. Undersøgelser viser, at blandt ældre, der modtager personlig pleje, føler op mod 50 pct. sig ofte eller en gang imellem uønsket alene, og 25 pct. føler sig ofte eller en gang imellem alene blandt andre.

Blandt andet derfor blev der med satspuljeaftalen for 2018 afsat i alt 28,3 mio. kr. i perioden 2018 – 2021 til en pulje til bekæmpelse af ensomhed blandt hjemmehjælpsmodtagere. Midlerne anvendes til at tilbyde ensomme hjemmehjælpsmodtagere et fællesskabsklippekort. Klippekortet bruges til ekstra hjælp til ledsagelse til fx aktiviteter eller tilbud i frivillige foreninger og det øvrige civilsamfund (herunder mandeklubber, cykling uden alder, spisevenner, seniornetværk m.v.). Klippekortet kan også bruges til, at medarbejdere i hjemmeplejen giver sig god tid til at vejlede hjemmehjælpsmodtagere om de kommunale eller frivillige tilbud og aktiviteter, som sigter mod at løfte ældre ud af ensomheden. 8 kommuner fik i 2018 støtte fra puljen til etablering af tilbud om fællesskabsklippekort.

For at muliggøre at flere ældre kan få glæde af fællesskabsklippekortet, er satspuljepartierne enige om at afsætte yderligere 21,1 mio. kr. til en ansøgningspulje i perioden 2019 – 2021. Puljeopslaget vil få samme form som den, der blev anvendt ved udmøntningen i 2018. Der vil indgå de samme kriterier som ved udmøntningen af 1. runde i vurderingen af, hvilke kommuner der kan opnå støtte. I vurderingen af, hvilke kommuner der kan opnå støtte skal indgå en beskrivelse af, hvorledes midlerne vil blive administreret/anvendt, eksempler på målgrupper (hvilke typer af borgere, der vil blive tilbudt fællesskabsklippekortet), hvordan borgerne opspores, og eksempler på medarbejdergrupper, der vil ledsage borgerne (hvad er deres kendskab til hjemmehjælpsmodtagerne). Derudover tilsigtes en varieret repræsentation af kommuner i forhold til bl.a. kommunestørrelse og geografisk be-

liggenhed. Kommuner, der fik støtte i første runde, vil ikke kunne opnå støtte i denne runde.

Med henblik på at dele erfaringer mellem projekterne afsættes der midler til årlige erfaringsopsamlingsmøder, hvor kommuner, der har fået støtte i 1. og 2. runde, får mulighed for at deltage. Der afrapporteres samlet for 1. og 2. runde i 2022, og der afsættes midler til en afsluttende temadag.

På den baggrund afsættes der i 2019-2021 i alt 20,3 mio. kr. til en pulje, som kommuner kan søge midler til at bekæmpe ensomhed hos hjemmehjælpsmodtagere. Herudover afsættes der 0,8 mio. kr. til Sundhedsstyrelsen i 2019-2021 til erfaringsopsamling og formidling berunder afsluttende temadag (heraf 0,7 mio. kr. til løn og 0,1 mio. kr. til øvrig drift. Midlerne til løn fordeles med 0,2 mio.kr. årligt i 2019 og 2020 og 0,3 mio. kr. i 2021). Der afsættes desuden 0,5 mio. kr. til Sundhedsstyrelsens administration fordelt med 0,3 mio. kr. i 2019, 0,1 mio. kr. i 2020 og 0,1 mio.kr. i 2021, jf. punkt 2.

Tabel 6

Fællesskabspulje 2.0: Ensomme hjemmehjælpsmodtagere skal have mulighed for civilsamfundsdeltagelse

	2019	2020	2021	2022	Permanent
Mio. kr., 2019-pl					
Fællesskabspulje 2.0: Ensomme hjemmehjælpsmodtagere skal have mulighed for civilsamfundsdeltagelse	4,5	7,9	7,9	-	-
Erfaringsopsamling og formidling	0,2	0,2	0,4	-	-

1.7 Gruppeterapeutisk behandlingstilbud til ældre med komplicerede sorgreaktioner

Hvert år mister ca. 14.000 ældre over 65 år en ægtefælle eller samlever, og Det Nationale Sorgcenter estimerer, at 3.600 ældre over 65 år hvert år mister et barn. International forskning viser, at mindst ti pct. af disse udvikler en kompliceret sorgreaktion. Symptomerne kan være stærkt invaliderende og medføre en stor ensomhed, nogle dør endog af sorg.

Satspuljepartierne er derfor enige om at afsætte midler til, at Det Nationale Sorgcenter udvikler et gruppeterapeutisk behandlingstilbud til ældre med komplicerede sorgreaktioner.

Målgruppen for udvikling og afprøvning af gruppeterapeutisk behandlingstilbud til ældre med komplicerede sorgreaktioner er: ældre over 65 år, der har mistet en ægtefælle eller samlever og ældre over 65 år, der har mistet et barn. Behandlings tilbuddet tilrettelægges som gruppeterapi, der strækker sig over 25 gange. Hver gruppe vil bestå af op til 8 ældre og en psykolog. Det forventes, at der vil blive gennemført ca. 30 behandlingsforløb med deltagelse af i alt ca. 200 ældre.

På den baggrund afsættes der i perioden 2019-2022 i alt 5,2 mio. kr. til gruppeterapeutisk behandlingstilbud til ældre med komplicerede sorgreaktioner i regi af Det Nationale Sorgcenter. Midlerne skal bl.a. gå til udvikling, afprøvning og evaluering.

Tabel 7

Gruppeterapeutisk behandlingstilbud til ældre med komplicerede sorgreaktioner

	2019	2020	2021	2022	Permanent
Mio. kr., 2019-pl					
Gruppeterapeutisk behandlingstilbud til ældre med komplicerede sorgreaktioner	1,2	1,3	1,3	1,4	-

1.8 Forebyggelse af inkontinens hos ældre

Det er anslået, at mindst 300.000 danskere lider af inkontinens. Inkontinens kan have forskellige følger og påvirker i høj grad livskvaliteten. Forekomsten af inkontinens er stigende med alderen, og urininkontinens ses således hos 16 % af kvinder i alderen 40-60 år, og andelen stiger til 50 % for kvinder over 75 år.

Nationale Kliniske Retningslinjer (NKR) for behandling af inkontinens hos kvinder fra 2016 viser, at behandlingen af inkontinens hos kvinder kun har en mindre effekt. Den forebyggende indsats er derfor vigtig. Satspuljeordførerne er derfor enige om, at der afsættes midler til et forebyggelsesinitiativ, der skal understøtte kommunernes indsats i forhold til forebyggelse af inkontinens med særligt fokus på ældre kvinder.

Der foretages i 2019 en vidensafdækning af kommunernes praksis på området, hvorefter der udarbejdes informationsmateriale målrettet borgerne, der kan blive udleveret eksempelvis i hjemmeplejen, hjemmesygeplejen, almen praksis, sundhedscentre og på biblioteker mm. samt informationsmateriale målrettet personalet i primær sektor. Materialet udarbejdes i samarbejde med relevante parter og testes i udvalgte kommuner, hvorefter det revideres for at sikre, at det kan anvendes af målgruppen og fagpersoner. Det endelige materiale præsenteres i forbindelse med regionale temadage i 2020.

På den baggrund afsættes der i perioden 2019-2021 i alt 2,5 mio. kr. til at understøtte kommunernes indsats ift. forebyggelse af inkontinens. Midlerne afsættes til Sundhedsstyrelsen. Der afsættes 0,5 mio. kr. i 2019 til en vidensafdækning (heraf 0,2 mio. kr. til løn og 0,3 mio. kr. til øvrig drift herunder midler til eksterne). Derudover afsættes 1,6 mio. kr. i 2019 – 2021 til udvikling af materiale (heraf 0,3 mio. kr. til løn og 1,3 mio. kr. til øvrig drift herunder midler til eksterne. Midlerne til løn fordeles med 0,1 mio. kr. i 2019 og 0,2 mio. kr. i 2020). Derudover afsættes der 0,4 mio. kr. i 2021 til udbredelse herunder temadage (heraf 0,1 mio. kr. til løn og 0,3 mio. kr. til øvrig drift herunder midler til eksterne).

Tabel 8**Forebyggelse af inkontinens hos ældre**

	2019	2020	2021	2022	Permanent
Mio. kr., 2019-pl					
Forebyggelse af inkontinens hos ældre	1,0	1,0	0,5	-	-

1.9 Frivillige tryghedspersoner til mennesker med demens på sygehuse

Et ophold på sygehus kan være en forvirrende og utryk oplevelse for mennesker, der er ramt af en demenssygdom. Mennesker med demens har ofte svært ved at tilpasse sig nye situationer og omgivelser. Som led i den nationale demenshandlingsplan 2025 er der igangsat et forsøgsprojekt med demensvenlige sygehuse. En række demensvenlige tiltag afprøves for øjeblikket og frem til udgangen af 2019 på 3 projektsygehuse i hhv. Nykøbing Falster, Svendborg og Viborg. I tilknytning hertil følger 8 sygehuse løbende projektet som inspiration i forhold til tiltag i egen organisation.

Satspuljepartierne er enige om at igangsætte et forsøgsprojekt med frivillige tryghedspersoner, der kan tilbyde at være omkring mennesker med demens, der er indlagt på sygehuset. En frivillig tryghedsperson vil fx kunne være med til at skabe trykke og gode rammer for patienten ved eksempelvis at være med til at forklare, hvad der foregår på afdelingen, hjælpe patienten rundt, eksempelvis ned i kiosken, læse højt og give sig tid til at tale med patienten og høre om patientens liv. Fokus vil være på patienter med demens uden netværk eller pårørende, eller hvor de pårørende bor langt væk.

Initiativet målrettes de 3 projektsygehuse og de 8 følgesygehuse, som er en del af det igangværende forsøg med demensvenlige sygehuse. Den konkrete forankring og tilrettelæggelse af ordningen på det enkelte sygehus vil afhænge af de lokale forhold, herunder af hvilke afdelinger, hvor det vil være hensigtsmæssigt at igangsætte en ordning med tryghedspersoner til mennesker med demens.

Arbejdet opstartes af Nationalt Videnscenter for Demens i 2019 og afsluttes i 2022, hvor erfaringerne udbredes. Nationalt Videnscenter for Demens står for konceptudvikling og for udarbejdelse af materiale og inspiration til den lokale særlige demensspecifikke undervisning af de frivillige, for løbende erfaringsopsamling, koordinering og sparring samt for årligt netværksmøde for de demensvenlige sygehuse også efter 2019. Forsøg med demensvenlige sygehuse er i forvejen forankret i Nationalt Videnscenter for Demens frem til og med 2019.

På den baggrund afsættes 7 mio. kr. i perioden 2019 – 2022 til de 3 projektsygehuse og de 8 følgesygehuse, der er tilknyttet projektet demensvenlige sygehuse (Akutafdelingen på Nykøbing F. Sygehus, Geriatrik afdeling på Svendborg Sygehus, Neurologisk afdeling i samarbejde med akutafdelingen på Regionshospitalet Viborg samt følgesygehusene Hobro AAUH, Medicinske afsnit, Regionshospitalet Randers, Medicinske afdeling, Regionshospitalet Horsens, Medi-

cinsk/geriatrik, Aarhus Universitetshospital, Geriatrik afdeling (Ældresygdomme i Skejby), Bispebjerg og Frederiksberg Hospital, Medicinsk og geriatrik afdeling (Bispebjerg), Amager-Hvidovre Hospital, Medicinsk afdeling (Glostrup), Sydvestjysk sygehus, Neurologisk afdeling, Esbjerg og Sygehus Sønderjylland, Neurologisk afdeling). Midlerne anvendes bl.a. til facilitering af dialog mellem projektsygehuse og civilsamfundsaktører, til etablering og drift af ordningen samt det løbende samarbejde, der skal være med tryghedspersonerne og de frivillige organisationer, som vil indgå i projektet. Midlerne til projektsygehuse fordeles med udgangspunkt i antallet af sengepladser på de enkelte sygehuse, der indgår i projektet. Der afsættes derudover i alt 1,5 mio. kr. til Nationalt Videnscenter for Demens i perioden 2019-2022 til projektudvikling, løbende drift og erfaringsopsamling.

Tabel 9**Frivillige tryghedspersoner til mennesker med demens på sygehuse**

	2019	2020	2021	2022	Permanent
Mio. kr., 2019-pl					
Frivillige tryghedspersoner til mennesker med demens på sygehuse	1,0	1,5	1,5	1,5	-
Projektudvikling og erfaringsopsamling	0,3	0,3	0,3	0,6	-

1.10 Undersøgelse af mulighederne for nærvær for nærtstående til døende, der dør uden for hjemmet

Det kan være belastende at være pårørende til en nærtstående, der ligger for døden. For døende, som i den sidste tid plejes uden for hjemmet, og for deres pårørende, kan der være behov for, at de pårørende har mulighed for at kunne tage del i nærværet, de sidste dage indtil døden indtræffer.

Der igangsættes på den baggrund en undersøgelse af hvilke muligheder for tid til nærvær for nærtstående til døende, der plejes uden for hjemmet, har adgang til, de sidste dage indtil døden indtræffer. Partierne bag aftalen er enige om at drøfte undersøgelsens resultater, der desuden drøftes med arbejdsmarkedets parter.

Sundheds- og Ældreministeriet og Beskæftigelsesministeriet er ansvarlige for undersøgelsen, der gennemføres med ekstern konsulentbistand. Der nedsættes en følgegruppe til undersøgelsen bestående af arbejdsmarkedets parter og relevante interessenter.

På den baggrund afsættes 1,0 mio. kr. i 2019 til ekstern konsulentbistand til udarbejdelse af undersøgelsen. Midlerne afsættes til Sundheds- og Ældreministeriet.

Tabel 10**Undersøgelse af mulighederne for nærvær for nærtstående til døende, der dør uden for hjemmet**

	2019	2020	2021	2022	Permanent
Mio. kr., 2019-pl					
Ekstern konsulentundersøgelse	1,0	-	-	-	-

2. Administrationsudgifter ved initiativerne i satspuljeaftalen

Nedenfor fremgår de forventede administrationsudgifter for de initiativer, som fremgår af nærværende satspuljeaftale for ældreområdet for 2019-2022. Bevillinger, som kræver administration, er opgjort eksklusiv administrationsudgifter.

Administrationsudgifterne dækker hovedsageligt administration af en pulje herunder udarbejdelse af kriterier for puljen, puljeopslag, behandling af ansøgninger, udarbejdelse af tilsagnsbreve, opfølgning, regnskabsrelaterede aktiviteter mv.

Følgende initiativer giver anledning til at afholde administrationsudgifter:

- Sammenhængende indsatser imod ensomhed og mistrivsel hos ældre
- Fællesskabspulje 2.0: Ensomme hjemmehjælpsmodtagere skal have mulighed for civilsamfundsdeltagelse

Tabel 11**Administrationsudgifter ved initiativerne i satspuljeaftalen**

	2019	2020	2021	2022	Permanent
Mio. kr., 2019-pl					
Administrationsudgifter ved initiativerne i satspuljeaftalen	0,7	0,2	0,1	-	-

Af de afsatte 1,0 mio. kr. til administration anvendes alle til løn.

For så vidt angår initiativet vedrørende handlingsplan for ”Det gode ældreliv”, så afsættes der ikke midler til administration på nuværende tidspunkt, da indholdet i handlingsplanen endnu ikke er fastlagt. Når indholdet af handlingsplanen kendes, vil eventuelle administrationsudgifter blive indbudgetteret på et senere tidspunkt.

3. Oversigt over fordeling af satspuljen på ældreområdet 2019-2022

Tabel 12**Oversigt over fordeling af satspuljen på ældreområdet 2019-2022**

	2019	2020	2021	2022	I alt
Mio. kr., 2019-pl					
1.1. Handlingsplan "Det gode ældreliv"	5,2	47,3	52,3	62,8	167,6
1.2. Initiativer til understøttelse af det gode ældreliv	4,3	6,7	1,5	1,5	14,0
1.3. Sammenhængende indsatser imod ensomhed og mistrivsel hos ældre	35	0,2	0,8	-	36,0
1.4 Konkurs i ældreplejen (P)	13,1	13,1	13,1	13,1	52,4
1.5 Bedre hjælp til borgere med demens i det offentlige rum (demensbadge)	9,7	1,0	1,0	0,5	12,2
1.6. Fællesskabspulje 2.0: Ensomme hjemmehjælpsmodtagere skal have mulighed for civilsamfundsdeltagelse	4,7	8,1	8,3	-	21,1
1.7 Gruppeterapeutisk behandlingstilbud til ældre med komplicerede sorgreaktioner	1,2	1,3	1,3	1,4	5,2
1.8 Forebyggelse af inkontinens hos ældre	1,0	1,0	0,5	-	2,5
1.9 Frivillige tryghedspersoner til mennesker med demens på sygehuse	1,3	1,8	1,8	2,1	7,0
1.10 Undersøgelse af mulighederne for nærvær for nærtstående til døende, der dør uden for hjemmet	1,0	-	-	-	1,0
2. Administrationsudgifter	0,7	0,2	0,1	-	1,0
I alt	77,2	80,7	80,7	81,4	320,0

4. Dokumentation og opfølgning

Overordnet set har aftalen til formål at sikre en målrettet anvendelse af de afsatte ressourcer til forankring, kvalitetsudvikling og fortsat udbygning af tilbuddene til udsatte ældre. Derfor stilles der en række krav om mål og dokumentation af de projekter, der søger om økonomisk støtte.

Mål og dokumentation

Projekter, der søger om puljemidler afsat med aftalen eller som får direkte tilskud, skal opstille klare mål/succeskriterier i projektbeskrivelsen og heri redegøre for, hvordan de vil dokumentere de opstillede mål.

I projektbeskrivelsen skal projekterne præcisere, hvordan de vil forbedre indsatsen og udvikle og anvende indikatorer, som dokumenterer resultaterne af indsatsen.

Projekterne følger årligt op på projekternes resultater, og det er et krav at projektet afrapporterer om mål, effekt, gennemførelsen m.v. Det sker gennem statusrapporterne typisk midtvejs og ved afslutningen af et projekt. Inden for hvert projekt skal der efter projektperioden kunne påvises konkrete forbedringer for deltagerne i projekterne. Efter puljens udløb foretages en samlet evaluering af de iværksatte projekter i forhold til de opstillede mål.

Opfølgning

Satspuljeordførerne vil forud for de årlige satspuljeforhandlinger blive orienteret om status for fremdriften af de enkelte initiativer, ligesom der vil ske en ad hoc orientering af satspuljeordførerne, såfremt der sker væsentlige ændringer i de enkelte initiativer.

Bilag 4: Aftale om udmøntning af satspuljen på beskæftigelsesområdet for 2019-2022

Regeringen (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti), Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Alternativet, Det Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti har den 7. november 2018 indgået aftale om udmøntning af satspuljen for 2019 på beskæftigelsesområdet.

Flere mennesker med handicap skal i job og uddannelse

Aftalepartierne er enige om at afsætte i alt 128,4 mio. kr. i perioden 2019-2022 til 11 initiativer, der skal medvirke til, at flere mennesker med handicap kommer i beskæftigelse.

Pulje til projekter med virksomhedsrettede indsatser for personer med handicap

Aftalepartierne er enige om, at mange organisationer gør en stor indsats for at integrere og fastholde personer med handicap på arbejdsmarkedet. Igennem projekter er der udviklet forskellige metoder og erfaringer. Aftalepartierne vil etablere en pulje på 21,2 mio. kr. i 2019-2022, der kan yde tilskud til projekter, der inddrager eller viderefører erfaringer med at integrere og fastholde personer med handicap på arbejdsmarkedet.

Ramme til handicappolitisk handlingsplan på uddannelsesområdet

Aftalepartierne er enige om at afsætte en ramme på i alt 17,5 mio. kr. i 2019-2022 til finansiering af initiativer i en handicappolitisk handlingsplan på uddannelsesområdet. Initiativerne skal bidrage til at synliggøre og styrke inklusionen af personer med handicap i uddannelsessystemet - det gælder både i grundskolen, på ungdomsuddannelserne og på de videregående uddannelser, og videre ud på arbejdsmarkedet.

Den handicappolitiske handlingsplan skal indeholde initiativer, som går på tværs af Undervisnings-, Uddannelses- og Forsknings- samt Beskæftigelsesministeriet med henblik på at finde løsninger på barrierer i uddannelsessystemet og videre ud på arbejdsmarkedet.

Ingen aldersgrænse for hjælpemidler til job

Personer med handicap, der har nået folkepensionsalderen, og er i ordinær ansættelse eller driver selvstændig virksomhed, kan få bevilget eller beholde allerede bevilgede hjælpemidler og mindre arbejdspladsindretninger i arbejdssammenhæng, hvis de ønsker at arbejde udover folkepensionsalderen. Aftalepartierne er enige om at afsætte 4,6 mio. kr. i 2020, 6,1 mio. kr. i 2021, 7,6 mio. kr. i 2022 og 7,8 mio. kr. årligt i 2023 og frem til tiltaget.

Smidigere overgange mellem sektorer

Personer med handicap, som har fået bevilget udlån af fysiske hjælpemidler, og som ophører på en formelt kompetencegivende uddannelse af en vis varighed,

skal kunne beholde deres fysiske hjælpemiddel i op til tre måneder efter endt uddannelse.

Samtidig får kommunerne pligt til at træffe afgørelse om, hvorvidt en borger kan få en fornyet bevilling af allerede bevilgede fysiske hjælpemidler inden for 4 uger fra borgerens ansøgning ved skifte mellem uddannelse, fritid, job og ledighed samt ved flytning mellem kommuner.

Aftalepartierne er enige om, at der laves en juridisk vejledning om hjælpemidler i beskæftigelsessystemet, hvor det blandt andet vil fremgå, at kommunerne kan aftale, at borgeren, hvor det giver mening, kan beholde sit hjælpemiddel ved kommuneskift.

Der afsættes 5,0 mio. kr. i 2020, 5,5 mio. kr. i 2021 og 5,0 mio. kr. i 2022 og frem til initiativet.

Kompetencekort til at synligøre kompetencer og støttemuligheder

Der nedsættes en arbejdsgruppe med Danske Handicaporganisationer, DA, LO og KL, der skal se på muligheden for at udvikle et kompetencekort, over kompetencer og mulige kompensationsbehov, samt hvilke støttemuligheder. Kompetencekortet skal afprøves i en række kommuner over en periode på tre år, hvorefter der følges op med en evaluering. Aftalepartierne er enige om at afsætte i alt 4,0 mio. kr. i 2019-2022 til initiativet. Aftalepartierne er endvidere enige om at afdække mulighederne for udbredelse af kompetencekortet, herunder de økonomiske konsekvenser.

Job-uge for virksomheder og personer med handicap

Der iværksættes en landsdækkende job-uge med fokus på beskæftigelse af personer med handicap. Job-ugen skal bidrage til, at flere personer med handicap får en fod indenfor på arbejdsmarkedet, og at flere virksomheder præsenteres for mulighederne for at ansætte personer med handicap.

Job-ugen vil indeholde en årlig landsdækkende jobmesse i tre år, hvor virksomheder og jobsøgende kan mødes. Jobmessen afholdes af Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering i samarbejde med jobcentre, virksomheder, Danske Handicaporganisationer og DA. Der oprettes samtidig et korps af ”Ambassadørvirksomheder”, der forpligter sig på at vise vejen for at få personer med handicap i job.

Der afsættes 3,0 mio. kr. i 2019-2021 til projektet.

Styrket fokus på handicapområdet i jobcentrene

Aftalepartierne er enige om at afsætte i alt 5,5 mio. kr. i 2020-2022 til at styrke handicapområdet i jobcentrene gennem halvårslige vidensseminarer for nøglepersonerne og teamledere og opkvalificeringsforløb for relevante medarbejdere og ledere om regler, målgrupper og effektiv formidling, samt en årlig tværfaglig kon-

ference om udvalgte større handicapmålgrupper. Målet er, at medarbejdere i alle afdelinger er opmærksomme på, borgere med handicap, og hvilke støttemuligheder der er.

Bedre muligheder for personer med handicap på erhvervsuddannelserne

Ved Folketingets vedtagelse nr. 52 fra 8. maj 2018, inviteres Folketingets partier til en drøftelse af konkrete tiltag, som sikrer lige vilkår for, at personer med handicap kan gennemføre en erhvervsuddannelse. Aftalepartierne er enige om at afsætte en ramme på i alt 15,5 mio. kr. i 2020-2022 til finansiering af initiativer, der aftales som led i drøftelserne. Aftalepartierne for satspuljen skal efterfølgende godkende udmøntningen.

Flere ASF-klasser på landsplan

Aftalepartierne er enige om at afsætte 0,9 mio. kr. i 2019 stigende til 5,2 mio. kr. i 2022 og frem til at oprette to yderligere Autisme Spektrum Forstyrrelser (ASF)-klasser, så antallet af klasser øges fra 11 til 13 på landsplan.

De nye ASF-klasser vil forbedre den geografiske dækning af de specialiserede ASF-tilbud og øge antallet af elever med denne type diagnose, der kan optages på tilbuddene. Flere unge med handicap vil dermed kunne gennemføre en gymnasial uddannelse og vil ikke skulle henvises til andre tilbud til personer med handicap.

Bedre viden om handicapområdet

Aftalepartierne er enige om at afsætte i alt 11,5 mio. kr. i 2019-2025 til at forbedre viden om handicap og beskæftigelse samt understøtte en effektiv og målrettet indsats, iværksættes årligt tilbagevendende analyser af handicap og beskæftigelse samt en dybdegående udredning af kommunernes aktuelle praksis og organisering på handicapområdet.

Målrettet udbredelse af viden om handicap og beskæftigelse

Aftalepartierne er enige om at afsætte i alt 7,8 mio. kr. i 2020-2021 til at etablere en permanent platform med viden om betydningen af specifikke handicap i forhold til beskæftigelse, som kan medvirke til, at flere personer med handicap får fodfæste på arbejdsmarkedet. Vidensplatformen udvikles i udgangspunktet for 4-6 specifikke handicapgrupper, som udvælges af Socialstyrelsen og kvalificeres af relevante aktører, fx Danske Handicaporganisationer og KL. Platformen skal være én let og overskuelig adgang til viden om fx funktionelle vanskeligheder og konkrete værktøjer, redskaber og indsatser, der kan understøtte, at personer med et specifikt handicap kommer i beskæftigelse.

Som led i udvikling af platformen afdækkes endvidere hvilke teknologier der kan understøtte beskæftigelsen for personer med handicap samt hvilke potentialer, der kan være for kommunerne ved at investere i beskæftigelsesrettede indsatser til de målgrupper, som indgår i vidensplatformen. I forbindelse med lanceringen af platformen, vil der blive gennemført en kampagne, som bl.a. gennem præsentation af

gode rollemodeller skal påvirke holdninger til mennesker med handicap på arbejdsmarkedet.

STAR vil i forbindelse med udmøntningen af de ovenstående initiativer på handicapområdet have et særligt fokus på løbende at udbrede og inspirere kommunerne og borgerne igennem succeshistorier og best practices.

Konsolidering af Flere skal med 2

Aftalepartierne er enige om, at de gode erfaringer fra Flere skal med- og JobFirst-projektet skal udbredes til flere borgere, der mangler et fuldt fodfæste på arbejdsmarkedet. Derfor blev aftalepartierne enige om at afsætte 87,5 mio. kr. i satspuljeaftalen for 2018 til Flere skal med II.

I årets satspuljeaftale er aftalepartierne enige om at afsætte yderligere midler til konsolidering af Flere skal med II-projektet. Der afsættes yderligere 81,6 mio. kr. fordelt over årene 2019-2022. Projektet har herefter en samlet ramme på 166,6 mio. kr. i 2019-2022. Det muliggør, at indsatsen kan udvides til flere borgere og til flere kommuner. Der vil i første halvår af 2020 blive gennemført en evaluering af Flere skal med II henblik på at overveje en styrkelse af projektet fremadrettet.

STAR vil i forbindelse med projektet have et særligt fokus på løbende at udbrede og inspirere kommunerne og borgerne igennem succeshistorier og best practices.

Idræt som vej til inklusion, integration, beskæftigelse og sundhed

Aftalepartierne er enige om at afsætte 35 mio. kr. i perioden 2019-2022 til initiativet Idræt som vej til inklusion, integration, beskæftigelse og sundhed, hvor der inden for en national ramme ydes støtte til forsøg med brug af idræt som led i inklusions-, sundheds- og beskæftigelsesfremmende indsatser.

Der afsættes i alt 11,3 mio. kr. til en pulje, der skal understøtte nye innovative partnerskabsprojekter mellem flere aktører og med inddragelse af målgruppen, som både sikrer øget idrætsaktivitet, inklusion i fællesskaber, og at målgruppen efterfølgende fastholdes i lokale fællesskaber. Formålet er, at udsatte borgere herunder socialt udsatte unge og voksne, børn og familier i risikozonen samt personer med funktionsnedsættelser/handicap opnår flere sociale relationer og i højere grad føler sig inkluderet i de lokale fællesskaber, som majoriteten af borgerne mødes og deltager i. Puljen forankres i regi af Kulturministeriet.

Herudover afsættes der i alt 23,7 mio. kr. til en pulje, hvor der inden for en national ramme ydes støtte til forsøg med brug af idræt som led i sundheds- og beskæftigelsesfremmende indsatser. Målgruppen er udsatte borgere, der er i særlig risiko for udvikling af sygdom, herunder ledige og borgere, der er i risiko for nedslidning på arbejdsmarkedet. Målgruppen er herudover borgere, hvor fysisk aktivitet bidrager til opfølgning på et behandlings- og rehabiliteringsforløb, herunder med henblik på fastholdelse på arbejdsmarkedet. Puljen forankres i Beskæftigelsesministeriet og Sundheds- og Ældreministeriet.

Aftalepartierne er enige om at drøfte Idræt som vej til inklusion, integration, beskæftigelse og sundhed ved satspuljeforhandlingerne for 2020 med henblik på at sikre et stabilt bevillingsniveau over årene, og vil derfor tilføre yderligere 5 mio. kr. til næste år.

Bedre udslusning og overgang fra særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse (STU)

Aftalepartierne er enige om at afsætte en ramme på i alt 40 mio. kr. i perioden 2019-2022 til senere udmøntning med henblik på at forbedre udslusningen og overgangen fra STU i det tredje og sidste år af STU.

Prioriteringen ses i lyset af STU-evalueringen i 2017, hvor det blev fremhævet, at udslusningen efter endt STU-forløb kan forbedres. Evalueringen peger på et potentiale i at understøtte en tidlig inddragelse af jobcentret i sidste år af forløbet, herunder at der er en fremtidsplan inden endt STU-forløb, og at den unge så vidt muligt beholder sin kontaktperson i overgangen til anden uddannelse eller beskæftigelse.

Aftalepartierne er endvidere enige om at afdække konsekvenserne af at indføre ungdomskort til deltagere på STU-forløb, herunder økonomiske konsekvenser.

Private projekter

Aftalepartierne er enige om at prioritere i alt 174,7 mio. kr. til at videreføre støtten til en række projekter og organisationer med fokus på en beskæftigelsesrettet indsats for en bred vifte af målgrupper. Aftalepartierne ønsker at prioritere følgende initiativer:

- Seniornetværk
- Landsforeningen Lev
- Jobbank
- Handicapidrættens Videncenter
- Topvirk
- High:Five
- Vold som udtryksform.

Alle syv projekter forlænges til og med 2. kvartal 2022. Herudover er aftalepartierne enige om at tilføre Cabi 2,0 mio. kr. årligt i 2019 og 2020.

Forlængelse af forbedringer for modtagere af uddannelseshjælp mv. fra satspuljen 2015

Aftalepartierne er enige om at afsætte i alt 21,3 mio. kr. i 2019 til at videreføre to indsatser fra satspuljeaftalen for 2015.

Der afsættes 5,4 mio. kr. i 2019 til at sikre, at unge på uddannelseshjælp, som er på særligt tilrettelagt uddannelse (STU), uden fradrag kan tjene op til 24.000 kr. (før skat) pr. år.

Der afsættes 15,9 mio. kr. i 2019 til at sikre bedre samspil mellem uddannelseshjælp, SU og den sociale indsats ved fortsat at give unge enlige forsørgere (under 30 år) med et eller flere børn anbragt uden for hjemmet ret til forsørgersatsen på uddannelses- og kontanthjælp eller enlig-forsørgertillæg i SU-systemet.

Aftalepartierne drøfter ordningen i næste års forhandlinger.

Lempelse af rimelighedskravet

Aftalepartierne blev med satspuljeaftalen for 2018 enige om at drøfte rimelighedskravet. Partierne er på den baggrund blevet enige om at iværksætte initiativer, der skal justere og forenkle reglerne for rimelighedskravet.

Det omfatter en midlertidig forsøgsordning, hvor virksomhederne får mulighed for at ansætte aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere, borgere i ressourceforløb og integrationsydelsesmodtagere, der ikke er omfattet af integrationsprogrammet efter integrationsloven i virksomhedspraktik eller løntilskud på baggrund af en timebaseret opgørelse af personer i støttet beskæftigelse. Samtidig undtages førtidspensionister i løntilskud fremover undtages permanent fra rimelighedskravet, ligesom det er tilfældet med fleksjobbere. Undtagelsen af førtidspensionister indebærer merudgifter på 0,6 mio. kr. i 2019 stigende til 0,7 mio. kr. varigt efter skat og tilbageløb.

Pulje til beskæftigelsesindsats for sindslidende

Aftalepartierne er enige om at afsætte en pulje på 5 mio. kr. i 2019, som kan søges af projekter, der har til formål at integrere og reintegrere sindslidende og psykisk syge på arbejdsmarkedet.

Støtte til vanskeligt stillede familier med børn

Det fremgår af aftalen om en ny ferielov, at aftalepartierne i forbindelse med satspuljeforhandlingerne forpligter sig til at drøfte spørgsmålet om støtte til vanskeligt stillede familier med børn, i lyset af, at den nye ferielov forventes at reducere de uhævede feriepenge, der i dag anvendes til det formål.

Ferieloven vil først have betydning for støtten til støtte til vanskeligt stillede familier med børn i 2021.

Aftalepartierne er endvidere enige om, at der i forbindelse med satspuljeforhandlingerne i 2020 foretages en politisk drøftelse, om den aktuelle status for de økonomiske rammer, for at sikre støtten til vanskeligt stillede familier med børn. Aftalepartierne anerkender samtidig, at der fortsat er stor usikkerhed ift. det aktuelle støttebehov i 2021. Aftalepartierne er enige om at prioritere flere midler til støtten

til vanskeligt stillede familier med børn i 2021, hvis der måtte være økonomisk behov for dette.

Tabel 1

Oversigt over initiativer på beskæftigelsesområdet

	2019	2020	2021	2022
Mio. kr., 2019-pl				
Flere mennesker med handicap skal i job	22,2	34,4	33,5	38,3
Idræt som vej til inklusion, integration, beskæftigelse og sundhed	10,0	5,0	10,0	10,0
Konsolidering af "Flere skal med 2 – Investering i syge og udsatte borgere på kanten af arbejdsmarkedet"	32,7	28,6	4,4	15,9
Ramme til udvikling af STU (Særligt tilrettelagt uddannelse)	10,0	10,0	10,0	10,0
Videreførelse af Forbedringer for modtagere af uddannelseshjælp mv.	21,3	-	-	-
Lempelse af rimelighedskravet	0,6	0,6	0,6	0,6
Pulje til reintegration af sindslidende og psykisk syge på arbejdsmarkedet	5,0	2,5	-	-
Støtte til vanskeligt stillede familier med børn	-	-	15,0	30,0
Private projekter	30,4	58,9	56,9	28,5
<i>Seniornetværk</i>	3,3	6,5	6,5	3,3
<i>Landsforeningen LEV</i>	5,3	10,5	10,5	5,2
<i>Jobbanken</i>	6,4	12,9	12,9	6,5
<i>Handicapidrættens Videncenter</i>	2,8	5,6	5,6	2,9
<i>Topvirk</i>	1,9	3,9	3,9	1,9
<i>High:five</i>	6,7	13,4	13,4	6,7
<i>Vold som udtryksform</i>	2,0	4,1	4,1	2,0
<i>Cabi</i>	2,0	2,0	-	-
Administrationsomkostninger	2,1	2,4	2,1	2,6
I alt for beskæftigelsesområdet	134,3	142,4	132,5	135,9

Bilag 5: Aftale om udmøntning af satspuljen på integrationsområdet for 2019-2022

Regeringen (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti), Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Alternativet, Det Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti har den 31. oktober 2018 indgået aftale om udmøntning af satspuljen for 2019 på udlændinge- og integrationsområdet.

Flere indvandrerkvinder i job

Med aftalen sættes styrket fokus på at få flere kvinder med ikke-vestlig baggrund i beskæftigelse.

- *Flere kvinder med indvandrerbaggrund i beskæftigelse:* Arbejdsmarkedstilknytningen for ikke-vestlige kvinder er markant lavere end kvinder med dansk baggrund. Satspuljepartierne er enige om at afsætte i alt 95,0 mio. kr. i perioden 2019-2022 til en målrettet indsats i kommunerne med at få flere kvinder med indvandrerbaggrund i beskæftigelse. Kommunerne vil som led i indsatsen fx kunne arbejde med styrket kontakt og en mere aktiv opfølgning på den enkeltes rådighed, så flere kommer ud på virksomhederne i træningsforløb og i ordinære job. En styrket indsats mod negativ social kontrol vil også kunne indgå i en intensiveret indsats for at få kvinderne ud af hjemmet og ind på arbejdsmarkedet. For en del af kvinderne vil uddannelse og opkvalificering kunne understøtte vejen ind på arbejdsmarkedet og mulighederne for at fastholde et job. Kommunerne kan derfor supplere den virksomhedsrettede indsats med fx målrettede opkvalificeringstilbud. For de kvinder, der er klar til det, kan kommunerne også inddrage indsatser, der gør den enkelte klar til at påbegynde en erhvervskompetencegivende uddannelse i det ordinære uddannelsessystem. Indsatsen har for gruppen af flygtningekvinder med midlertidigt ophold fokus på selvforsørgelse og arbejdsmarkedsdeltagelse indtil hjemsendelse.

Øvrige indsatser på integrationsområdet

Med aftalen igangsættes en række øvrige indsatser på integrationsområdet, bl.a. i forhold til repatriering (støtte til frivillig tilbagevenden til hjemlandet), forebyggelse af negativ social kontrol og en styrket inddragelse af civilsamfundet i integrationsindsatsen.

- *Centrale repatrieringskoordinatorer og styrket rådgivning i kommunerne:* I satspuljeaftalen for 2018 blev der afsat en reserve på i alt 5,0 mio. kr. årligt i perioden 2019-2021 til repatriering med henblik på igangsættelse af yderligere tiltag, der skal støtte frivillig hjemrejse. Reserven udmøntes som led i satspuljeaftalen for 2019. Satspuljepartierne er desuden enige om at styrke indsatsen for repatriering gennem etablering af et team på tre centrale repatrieringskoordinatorer. Repatrieringskoordinatorerne skal følge og understøtte kommunernes indsats på repatrieringsområdet med kontinuerlig kontakt og rådgivning, herunder med sigte på kommunernes indsats med oplysning og rådgivning af målgruppen. Koordinatorerne skal sikre en systematisk informationsudveksling og er-

faringsopsamling mellem kommunerne, herunder udbredelse af best practice. I tilknytning til repatrieringskoordinatorerne udmeldes en ansøgningspulje målrettet kommuner, som skal styrke repatrieringsindsatsen fx til opsøgende indsatser og opkvalificering af målgruppens kompetencer med henblik på tilbagemunden til hjemlandet.

- *Venner Viser Vej*, som drives af Røde Kors i tæt samarbejde med Dansk Flygtningehjælp, er finansieret af satspuljen i perioden 2016-2018. Initiativet har til formål at sikre, at alle nyankomne flygtninge får tilbudt en frivillig ven, når de boligplaceres i en kommune. At have en frivillig dansk ven øger den enkeltes tilknytning til det danske samfund med tilegnelse af dansk kultur, sprog og værdier. Dermed sikres også en hurtigere vej til beskæftigelse. Satspuljepartierne er enige om at forlænge bevillingen med 4,0 mio. kr. årligt i perioden 2019-2022. Venner Viser Vej vil fremadrettet have et større fokus på beskæftigelse, og målgruppen udvides til også at omfatte flygtninge og familiesammenførte, der har boet længere tid i Danmark, men stadig ikke har en reel tilknytning til det danske samfund.
- *Partnerskaber mellem kommuner og civilsamfundsaktører*: I satspuljeaftalen for 2017 blev der afsat i alt 6,5 mio. kr. i perioden 2019-2020 til etablering af partnerskaber mellem kommuner, boligselskaber og foreninger i udvalgte, isolerede og lukkede lokalmiljøer. Satspuljepartierne er enige om at afsætte yderligere 5,0 mio. kr. i 2019 til initiativet som i højere grad målrettes indsatsen mod forebyggelse og bekæmpelse af negativ social kontrol. Det samlede initiativ på i alt 11,5 mio. kr. skal støtte etableringen af partnerskaber mellem kommuner og civilsamfundsaktører i områder med store udfordringer med negativ social kontrol. De enkelte partnerskaber kan vælge at inddrage lokale boligselskaber. Det er en forudsætning for at få støtte, at tilskudsmodtageren har et virke, der er almenyttigt, kontinuerligt og baseret på et demokratisk værdisæt, og at midlerne anvendes til aktiviteter i overensstemmelse hermed.
- *Kirkernes Integrations Tjeneste (KIT)* modtager en årlig driftsbevilling fra satspuljen på 3,0 mio. kr. i perioden 2017-2019 til det frivillige integrationsarbejde. Satspuljepartierne er enige om, at KIT's driftsbevilling videreføres med 3,0 mio. kr. i 2020 med henblik på fortsat at styrke og udvikle KIT's frivillige integrationsarbejde. Videreførelsen giver KIT mulighed for at fortsætte de igangsatte aktiviteter samt iværksættelsen af nye initiativer med henblik på at styrke flygtninge og familiesammenførtes aktive deltagelse i samfundet gennem uddannelse og arbejdsliv, engagement i foreninger og opbygning af sociale kompetencer. Som led i initiativet afsættes yderligere 0,4 mio. kr. i perioden 2019-2020 til en ekstern evaluering af KIT's frivillige integrationsindsats.
- *Informationsindsats og opkvalificering af de frivillige rådgivere i BørneTelefonen*: Børns Vilkår har siden 1987 drevet den anonyme rådgivning BørneTelefonen, hvor børn kan ringe ind og tale med en frivillig rådgiver om deres bekymringer eller problemer. Satspuljepartierne er enige om at afsætte i alt 3,0 mio. kr. i perio-

den 2019-2021 til Børns Vilkår til en oplysningsindsats målrettet etniske minoritetsbørn om BørneTelefonens rådgivningstilbud samt en rekrutteringsindsats med henblik på at rekruttere rådgivere, der har erfaring med at arbejde med etniske minoritetsbørn. Satspuljepartierne er desuden enige om at afsætte yderligere 1,0 mio. kr. i perioden 2019-2021 til opkvalificering af de frivillige i BørneTelefonen og Børns Vilkår i øvrigt. Det vil styrke kompetencerne i forhold til kontakten med minoritetsbørn, der kan opleve særlige problemstillinger som fx negativ social kontrol. Opkvalificeringen skal ruste de frivillige til bedre at rådgive denne gruppe samt henvise børnene til andre tilbud, hvor det er relevant.

- *Styrket vidensopbygning i samarbejde mellem Styrelsen for International Rekruttering og Integration (SIRI) og RED-Safehouse:* I nogle miljøer er der børn, unge og voksne, der udsættes for æresrelaterede konflikter og negativ social kontrol. I satspuljeaftalen for 2017 blev der afsat midler til en målrettet indsats for at udbrede viden og kompetencer i forhold til forebyggelsen af æresrelaterede konflikter og negativ social kontrol. Satspuljepartierne er enige om yderligere at styrke arbejdet med at indsamle og formidle viden om området ved at styrke vidensopbygningen i et samarbejde mellem SIRI og RED-Safehouse. Der afsættes i alt 4,0 mio. kr. i perioden 2019-2022 til indsamling af data fra RED-Safehouse, udarbejdelse af analyser med afsæt i de indsamlede data samt en målrettet formidlingsindsats over for fagprofessionelle fx i forhold til problemstillinger som tvangsægteskaber og æresrelateret vold eller trusler.
- *National hotline mod ekstremisme og radikalisering:* I satspuljeaftalen for 2015 blev der afsat midler til etablering af en national hotline mod ekstremisme og radikalisering, hvor forældre, pårørende, fagprofessionelle og andre, der har en konkret bekymring for, at en person er i risiko for radikalisering, kan henvende sig. Satspuljepartierne er enige om at videreføre bevillingen med 0,8 mio. kr. årligt i perioden 2019-2022. Som led i videreførelsen af hotlinen vil der fortsat blive iværksat informationstiltag med henblik på at udbrede kendskabet til hotlinen.

Tabel 1

Prioritering af satspuljen for 2019 på integrationsområdet

	2019	2020	2021	2022	2019-2022
Mio. kr., 2019-pl					
Flere kvinder med indvandrerbaggrund i beskæftigelse	5,7	23,9	26,9	38,5	95,0
Partnerskaber mod negativ social kontrol	5,0	-	-	-	5,0
Styrket vidensopbygning	1,0	1,0	1,0	1,0	4,0
BørneTelefonen og minoritetsbørn	1,0	1,4	1,6	-	4,0
Kirkernes Integrations Tjeneste	0,2	3,2	-	-	3,4
Venner Viser Vej	4,0	4,0	4,0	4,0	16,0

National hotline mod radikalisering og ekstre- misme	0,8	0,8	0,8	0,8	3,2
I alt	17,7	34,3	34,3	44,3	130,6

Tabel 2**Administration i alt**

	2019	2020	2021	2022	2019-2022
Mio. kr., 2019-pl					
Administrationsbidrag	0,3	0,3	0,3	0,3	1,2
I alt	0,3	0,3	0,3	0,3	1,2

Bilag 6: Aftale om udmøntning af satspuljen for 2019-2022 vedrørende helhedsorienteret indsats

Regeringen (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti), Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Alternativet, Det Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti har den 6. november 2018 indgået aftale om udmøntning af satspuljen for 2019 vedrørende helhedsorienteret indsats.

Reserve til reform af helhedsorienteret indsats

Regeringen har præsenteret reformudspillet ”Sammen med borgeren – en helhedsorienteret indsats”. Med reformen foreslår regeringen bl.a. en ny hovedlov, der skal gøre det muligt for kommunerne at tilbyde mere sammenhængende indsatser til borgere og familier med komplekse problemer. Satspuljepartierne er enige i ambitionen om, at borgere og familier med komplekse og sammensatte udfordringer i langt højere grad skal mødes af en kommunal forvaltning, som i tæt samarbejde med borgeren tilrettelægger en helhedsorienteret og sammenhængende indsats for at bringe borgeren tættere på at mestre eget liv og blive en del af arbejdsmarkedet.

Partierne er endvidere enige om, at en helhedsorienteret og sammenhængende indsats på samme måde er relevant for de allermest udsatte borgere på kanten af samfundet. Det er en målgruppe, hvis udsigter til at blive en del af arbejdsmarkedet er meget usikre, og hvor fokus for indsatsen er på at skabe kontakt og støtte borgeren i at mestre social- og sundhedsrelaterede problemstillinger. Partierne er derfor enige om – som en del af det videre arbejde – at belyse, hvordan der for denne gruppe af borgere kan skabes mere sammenhæng i indsatsen, så også de får bedre forudsætninger for at kunne mestre eget liv.

Der er på den baggrund enighed mellem satspuljepartierne om at afsætte en reserve på 15 mio. kr. i 2019 og 30,3 mio. kr. årligt fra 2020 til 2022 til understøttelse af implementeringen af reformen.

Partierne inviteres i den kommende tid til forhandlinger om rammerne for reformen. Den konkrete udmøntning af reserven fastlægges nærmere, når der foreligger en aftale om reformindholdet. Regeringen vil desuden nedsætte en faglig følgegruppe, som skal bidrage til at kvalificere arbejdet med den nye hovedlov, herunder eventuelle samspilsproblemer i mellem siloerne.

Bilag 7: Aftale om udmøntning af satspuljen for 2019-2022 vedrørende videreudvikling af SØM

Regeringen (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti), Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Alternativet, Det Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti har den 11. oktober 2018 indgået aftale om udmøntning af satspuljen for 2019 vedrørende videreudvikling af den Socialøkonomiske Investeringsmodel (SØM).

Videreudvikling af SØM

Satspuljepartierne er enige om at afsætte i alt 50 mio. kr. i perioden 2019-2022 til videreudvikling af den Socialøkonomiske Investeringsmodel (SØM) og grundlaget for denne. De afsatte midler udmøntes på baggrund af et oplæg fra Finansministeriet. Oplægget forelægges partierne bag satspuljen primo 2019 med henblik på at drøfte det videre arbejde. Drøftelserne finder sted under ledelse af finansministeren.

Bilag 8: Aftale om udmøntning af satspuljen for 2019-2022 vedrørende Den Sociale Investeringsfond

Regeringen (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti), Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Alternativet, Det Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti har den 6. november 2018 indgået aftale om udmøntning af satspuljen for 2019 vedrørende Den Sociale Investeringsfond.

Den Sociale Investeringsfond

Den Sociale Investeringsfond skal bl.a. bidrage til at udvikle og udbrede tidlige og helhedsorienterede indsatser samt tiltrække ny ekstern kapital til at løse udfordringer på de større vel-færdsområder. Fonden forventes vedtaget ved lov i 2018.

Der er i forbindelse med satspuljeaftalen for 2018 afsat 50 mio. kr. hertil. Satspuljepartierne er enige om at afsætte yderligere 30 mio. kr. i 2019 hertil, som indskydes i fonden, når lovgrundlaget mv. er på plads.

Aftale mellem regeringen, Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Alternativet, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti om rammerne for en helhedsorienteret indsats for borgere med komplekse problemer

De borgere, som har de mest komplekse problemer, og som står i en svær situation, mødes ofte af det mest komplekse og svært gennemskuelige offentlige system. De skal navigere mellem forskellige forvaltninger, sagsbehandlere og kontaktpersoner, som stiller hver deres krav til fremmøde, dokumentation og deltagelse i indsatser med forskellige mål.

Flere kommuner arbejder i dag målrettet med at skabe sammenhængende tilbud til borgerne, og der findes mange ildsjæle og dygtige sagsbehandlere i kommunerne, der arbejder for at give borgerne en helhedsorienteret indsats. En indsats, som bygger på borgerens egne drømme og forhåbninger, og som skaber sammenhæng og støtter borgeren i at mestre eget liv og finde sin egen plads på arbejdsmarkedet. Men en sektoropdelt lovgivning gør opgaven meget vanskelig. Sagsbehandlerne skal være ekspert i de mange detaljerede lovgivningssæt i stedet for at bruge tid og faglighed i mødet med borgeren.

Aftaleparterne er derfor enige om at tage et grundlæggende opgør med silotænkningen i lovgivningen. Der er i forlængelse heraf enighed om principperne for en ny hovedlov, som skal skabe rammerne for en helhedsorienteret indsats for borgere med komplekse behov med det formål, at flere bliver i stand til at mestre eget liv og komme i beskæftigelse.

Aftaleparterne er herudover enige om, at koordination og helhedstænkning af indsatsen også er yderst relevant for de allermest udsatte borgere, som lever på kanten af samfundet.

Endelig er aftaleparterne enige om en række øvrige initiativer, som skal bidrage til øget sammenhæng mellem særligt beskæftigelses- og socialområdet i bred forstand.

Aftaleparterne vil drøfte et udkast til lovforslag og den konkrete udmøntning af de øvrige elementer i aftalen i 1. halvår 2019. Forud herfor vil arbejdet med reformen blive kvalificeret af en følgegruppe med deltagelse af centrale interessenter og praktikere.

I. Principper for en ny hovedlov om helhedsorienteret indsats

Aftaleparterne er enige om, at en ny hovedlov skal skabe rammen for, at borgere med komplekse problemer kan få tilbudt én udredning, én visitation og én samlet afgørelse samt en enkel klageadgang.

Hovedloven skal samtidig gøre det nemmere for medarbejderne i kommunen at hjælpe borgeren videre til et mere selvstændigt liv med uddannelse og beskæftigelse.

Der er enighed om følgende principper for den nye hovedlov:

1. En målgruppe med flere udfordringer

Målgruppen for den nye hovedlov er voksne borgere, som har komplekse og sammensatte problemer og behov for at få koordineret planer og indsatser, som vurderes at have et potentiale for udvikling og progression i forhold til arbejdsmarkedet, og som tilhører en af følgende målgrupper:

- Borgere, for hvem der kan eller skal udarbejdes flere kommunale planer.
- Borgere med behandlingsplan i psykiatrien og én plan i kommunen.

Herudover kan borgere i fleksjob og på førtidspension tilbydes en helhedsorienterede indsats, hvis kommunen efter en konkret vurdering finder, at der er et koordineringsbehov forbundet ved borgerens indsatser samt et beskæftigelsesrettet udviklingspotentiale hos borgeren. Indsatser til børn og unge under 18 år samt borgere over folkepensionsalderen vil ligesom i dag skulle ydes efter relevant sektorlovgivning.

2. Med borgerens samtykke

Aftaleparterne er enige om, at en helhedsorienteret indsats skal bygge på et samarbejde mellem kommunen og borgeren. Derfor skal borgeren give et skriftligt samtykke til at modtage indsatsen svarende til gældende lovgivning vedr. udarbejdelse af helhedsorienterede planer.

Hvis borgeren ikke ønsker at modtage en helhedsorienteret indsats, kan borgeren sige nej og modtage indsatser efter relevant sektorlovgivning ligesom hidtil.

Samtykket kan også trækkes tilbage senere, hvis borgeren fortryder. Kommunen skal herefter træffe afgørelse efter relevant sektorlovgivning hurtigst muligt uden fornyet ansøgning fra borgeren. Borgerens retssikkerhed forringes således ikke.

3. En sammenhængende udredning

Borgere med komplekse problemer oplever i dag, at de skal udredes og bidrage med de samme oplysninger gentagne gange i forskellige forvaltninger. Med den nye hovedlov er det intentionen, at borgeren skal tilbydes en sammenhængende udredning på tværs af relevante fagområder.

Udredningen skal hermed sætte tværgående fokus på borgerens egne mål, ressourcer og barrierer i forhold til at kunne mestre eget liv og blive en del af arbejdsmarkedet og hermed bidrage til udarbejdelsen af en helhedsorienteret plan for borgers videre forløb.

Der stilles ikke krav til kommunens organisering eller metodevalg i udredningen, ligesom der ikke vil være et krav om, at ”alt skal afdækkes” forud for igangsættelse af en indsats.

Borgere, som er i målgruppen for et jobafklaringsforløb, ressourceforløb, fleksjob og førtidspension, vil fortsat skulle have deres sag behandlet i rehabiliteringsteamet. I disse tilfælde vil den nye lov fungere i sammenhæng med reglerne om rehabiliteringsteamet.

For at skabe en endnu tættere sammenhæng mellem den nye lov og rehabiliteringsteamet har regeringen herudover foreslået, at kommunerne får mulighed for at tildele rehabiliteringsteamet kompetence til at træffe afgørelse om visitation til henholdsvis ressourceforløb og fleksjob samt afgørelser om indsatsen på tværs af social-, sundheds- og beskæftigelsesområdet i fx ressourceforløb. Hermed vil rehabiliteringsteamet også kunne visitere til indsatser efter den ny hovedlov for borgere i målgruppen. Dette drøftes i regi af forligskredsen bag reformen af førtidspension og fleksjob.

4. *Sammenhæng for hele familien*

I familier, hvor flere familiemedlemmer modtager ydelser og indsatser fra det offentlige, kan antallet af sagsbehandlere og kontaktpersoner vokse sig meget stort og gøre mødet med kommunen helt uoverskueligt for både børn og voksne. Her kan det være vanskeligt for både børn og voksne, sagsbehandlere og de medarbejdere, der leverer hjælpen til familien, at finde den røde tråd og se sammenhængen på tværs.

Med loven om en helhedsorienteret plan har kommunen fået en ramme for at koordinere og skabe sammenhæng for familien. Kommunen *kan* således allerede i dag tage familiens samlede situation i betragtning i de sager, hvor der er brug for at se samlet på en families udfordringer for at kunne fremme en helhedsorienteret indsats.

Aftaleparterne er enige om, at kommunerne fremover *forpligtes* til at tilbyde familier med komplekse problemer en helhedsorienteret plan. Forpligtelsen vil hermed gælde for familier hvor en eller begge forældre er i målgruppen for den nye hovedlov, for hvem der kan eller skal udarbejdes flere kommunale planer, og som samtidig er forældre til et barn, som modtager særlig støtte efter servicelovens kapitel 11.

Udredningen vil for de voksne i en familie dermed skulle tage familiens samlede situation – herunder børnenes – i betragtning. Samtidig sikres der med den helhedsorienterede plan en ramme for tæt koordination mellem indsatser for børnene og voksne, således at de indsatser, der sættes i gang for barnet, den unge eller hele familien, sammentænkes med de øvrige indsatser, som fx beskæftigelsesrettede indsatser eller misbrugsbehandling, som iværksættes over for forældrene. Indsatsen for børnene vil dog fortsat skulle ydes efter de gældende regler og således med et primært fokus på barnets tarv.

5. *En samlet afgørelse om indsatser*

Med den nye lov modtager borgeren en tværgående og samlet afgørelse om indsatserne. Kommunen vil hermed ikke som i dag skulle træffe afgørelser for hver enkelt indsats, som iværksættes overfor borgeren. Indsatsen skal igangsættes med et mål om, at borgeren skal kunne mestre eget liv og opnå øget arbejdsmarkedstilknøytning.

Kommunen træffer nye afgørelser i takt med, at borgerens ressourcer, udfordringer og motivation udvikler sig og udredes yderligere. Det er således ambitionen, at der skal være en løbende opfølgning på borgerens progression og udvikling.

For at skabe mulighed for, at borgerens indsatser kan sammensættes i en helhed, vil hovedloven indeholde en samling og strømlining af relevante eksisterende bestemmelser om indsatser på tværs af social-, beskæftigelses-, sundheds- og uddannelsesområdet. Hovedloven vil hermed gøre det mere fleksibelt at anvende og sammensætte indsatser på tværs af sektorlovgivninger for herved at skabe en individuelt tilrettelagt indsats, der matcher den enkelte borgers behov.

Eksisterende krav fastholdes i forhold til de konkrete indsatser, tilbud og redskaber på beskæftigelsesområdet og vil følge de aftalte forenklede regler i *Aftale om forenkling af beskæftigelsesindsatsen*. Tilkendelser af forsørgelsesydelse vil ske efter reglerne i beskæftigelseslovgivningen.

6. *Enkel klageadgang*

Borgeren får ret til at indbringe afgørelsen, som kommunen har truffet, for Ankestyrelsen. Ankestyrelsen vil på baggrund af den samlede kommunale afgørelse skulle efterprøve, om kommunen har udøvet et lovligt skøn og på baggrund heraf har truffet afgørelse om den nødvendige og tilstrækkelige indsats på tværs af områder til at tilgodese borgerens behov i forhold til at bringe borgeren tættere på at kunne mestre eget liv og blive en del af arbejdsmarkedet.

Det vil være muligt at klage selvstændigt over enkelte elementer i afgørelsen – dog ikke de elementer af afgørelsen, som det ikke er muligt at klage over i dag (fx målgruppevurdering i forhold til forberedende grunduddannelse). Den eksisterende retstilstand vedrørende klagemuligheder på sundhedsområdet opretholdes.

Kommunens beslutning om, at en borger ikke er i målgruppen for en helhedsorienteret indsats, er en administrativ processuel beslutning og vil ikke kunne påklages i sig selv, jf. de almindelige principper i social- og beskæftigelseslovgivningen om, at målgruppevurderingen er en administrativ, processuel beslutning og ikke en afgørelse.

Borgere, som ikke tilbydes en indsats efter den nye hovedlov, men i stedet modtager en indsats efter sektorlovene, vil kunne klage over denne indsats, herunder at de ikke har fået deres sag behandlet efter ”lov om en helhedsorienteret indsats”.

7. Kommunal forpligtelse til at tilbyde indsatsen indføres på to år

Der er enighed om, at kommunerne efter en indfasningsperiode på to år i den nye hovedlov forpligtes til at tilbyde den helhedsorienterede indsats til den del af målgruppen, for hvor hvem der kan eller skal udarbejdes flere kommunale planer, og som vurderes at have et potentiale for udvikling og progression i forhold til arbejdsmarkedet, *jf. 1. En målgruppe med flere udfordringer.*

For borgere i fleksjob og på førtidspension vil der være tale om en mulighed for kommunen at tilbyde indsatsen (en ”kan-bestemmelse”), hvis kommunen efter en konkret vurdering finder, at der er et koordineringsbehov forbundet ved borgerens indsatser samt et beskæftigelsesrettet udviklingspotentiale hos borgeren.

For borgere med en behandlingsplan i psykiatrien og en plan i jobcentret vil der også være tale om en kan-bestemmelse, idet det dog er ambitionen, at borgere med en behandlingsplan i psykiatrien og en plan i jobcentret også omfattes af den kommunale forpligtelse, i det omfang det er muligt inden for lovgivningen (sundhedsloven) at etablere den fornødne dataunderstøttelse. Dette forudsætter bl.a. borgerens samtykke, ligesom det vil være en betingelse, at den digitale understøttelse sker ved videregivelse og ikke ved indhentning/direkte online adgang til journal-systemer. Dette vil indgå i den planlagte evaluering, som gennemføres efter to år.

8. Kommunen vælger selv organisering

Der er enighed om, at ansvaret for den helhedsorienterede udredning og tildeling af indsatser placeres entydigt i kommunalbestyrelsen. Kommunalbestyrelsen beslutter, hvilken enhed i kommunen der kan udføre den helhedsorienterede indsats. Det skal sikre frihed til at indrette den helhedsorienterede indsats efter lokale forhold i kommunen.

Dog vil det fortsat være rehabiliteringsteamet, som skal afgive indstilling i sager om jobafklaringsforløb, sygedagpenge kategori 3, ressourceforløb, fleksjob og førtidspension, *jf. 3. En sammenhængende udredning.*

9. Implementeringsstøtte

Den nye hovedlov vil kræve en stor omstilling i mange kommuner. Der vil lokalt skulle udvikles nye samarbejdsformer om tilrettelæggelse og styring af indsatsen, som bryder med nuværende fagopdelte organiseringsformer.

Aftaleparterne har med *Aftale om satspuljen for 2019* afsat en reserve på 105,9 mio. kr. i perioden 2019-2022 til at understøtte arbejdet. Den konkrete udmøntning af reserven vil afvente arbejdet i følgegruppen. Aftaleparterne er enige om i foråret 2019 at drøfte den konkrete udmøntning af reserven.

10. Evaluering

Der gennemføres en evaluering af hovedloven efter to år bl.a. med fokus på status for kommunernes indfasning, opbygning af organisatorisk kapacitet og it-understøttelse.

11. Øvrige initiativer

Aftaleparterne er desuden enige om en række øvrige initiativer, som skal bidrage til øget sammenhæng i indsatsen for borgerne – herunder borgere, som ikke er i målgruppen for den nye hovedlov.

- *Fælles retning for social- og beskæftigelsesindsats.* Der er enighed om, at det tværgående fokus på borgerens mulighed for at opnå og fastholde kontakt til arbejdsmarkedet skal styrkes på tværs af social- og beskæftigelsesområdet. Regeringen vil på den baggrund gennemgå den gældende handleplansbestemmelse i serviceloven og udarbejde et oplæg til tydeliggørelse af, hvordan der kan arbejdes med fælles tværgående mål om rehabilitering og beskæftigelse på tværs af social- og beskæftigelsesområdet.

Partierne er enige om at drøfte et oplæg til ændring af bestemmelserne heraf i 1. halvår 2019. Herudover vil regeringen opdatere vejledningen til servicelovens formålsbestemmelse efter § 81, således at den tydeligt beskriver, hvordan der kan arbejdes med fælles mål om rehabilitering og beskæftigelse som en del af den samlede sociale indsats for borgeren.

- *Én samlet afgørelse om støttepersonordninger.* Bestemmelserne for støttepersonsordninger på social- og beskæftigelsesområdet skal samordnes, så det bliver muligt at træffe én samlet afgørelse om mentorindsats og socialpædagogisk støtte. Det vil gøre det nemmere at samle indsatsen til én primær medarbejder, som både varetager fx bostøtten og mentorstøtten. Det vil være til gavn for borgeren, som dermed kun skal forholde sig til én person, som kan tage udgangspunkt i den samlede situation.

II. Bedre sammenhæng for de allermest udsatte

Aftaleparterne er enige om, at en helhedsorienteret indsats også er yderst relevant for de allermest udsatte borgere, som lever på kanten af samfundet og kæmper med flere tunge sociale problemstillinger på en gang; fx misbrug, prostitution, hjemløshed og psykiske lidelser.

Det drejer sig om borgere, hvis udsigter til beskæftigelse er meget usikre, og som har brug for hjælp til bedre at kunne mestre social- og sundhedsrelaterede problemstillinger. Nogle kommuner har i dag gode erfaringer med fremskudte myndighedsfunktioner, hvor udsatte borgere får let adgang til relevant sagsbehandling og rådgivning fx samme sted, hvor de modtager misbrugsbehandling.

Regeringen vil i den kommende tid følge op på disse erfaringer med henblik på eventuelle justeringer i lovgivningen. På den baggrund vil aftaleparterne – ligeledes i 1. halvår 2019 – drøfte konkrete tiltag til at sikre de allermest udsatte borgere en helhedsorienteret indsats.

III. Den videre proces for arbejdet med reformens udmøntning

Regeringen vil nedsætte en følgegruppe med centrale interessenter og praktikere på området med det formål at kvalificere det videre arbejde med udmøntningen af aftalen, herunder særligt:

- Pege på relevante indsatsspor og lovende praksisser i kommunerne, som kan kvalificere udarbejdelse af hovedloven og implementeringsunderstøttelsen.
- Beskrive mulige samspilsproblemer imellem siloer i kommunerne, som vil skulle adresseres i arbejdet med implementeringen af reformen.

Aftaleparterne orienteres løbende om følgegruppens drøftelser.

Regeringen vil herudover drøfte reformen med KL med det formål at indgå en national aftale om koordinerende sagsbehandlere.

Aftaleparterne vil desuden blive inviteret til en drøftelse af en bekendtgørelse som opfølgning på loven om Én plan. Bekendtgørelsen fastsætter rammerne for, at kommunerne gennem samkøring af personoplysninger kan identificere de borgere, som er i målgruppen for en helhedsorienteret plan og herunder også en helhedsorienteret indsats.

Aftaleparterne vil i 1. halvår 2019 drøfte et udkast til lovforslag om den nye hovedlov samt udmøntningen af de afsatte midler fra satspuljen til at understøtte implementeringen af reformen, herunder et oplæg til udmøntningen af initiativet om helhedsorienteret indsats for de allermest udsatte borgere.

De specialiserede sociale tilbud og specialundervisningstilbud

Regeringen (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti) og Dansk Folkeparti er enige om, at det er væsentligt at fastholde og fortsat styrke en høj faglighed på det specialiserede socialområde og specialundervisningsområdet til gavn for borgere med sjældne eller særligt komplekse behov. Det gælder eksempelvis mennesker med hjerneskade, udviklingshæmning, psykiske vanskeligheder, multiple funktionsnedsættelser og hjemløse. Derfor iværksætter parterne en grundig undersøgelse, der skal kortlægge de regionale tilbud på det specialiserede socialområde og specialundervisningsområdet, inden der skal tages stilling til, hvor tilbuddene skal placeres i en ny struktur.

Regionerne driver i dag lidt over 60 tilbud på det specialiserede socialområde og specialundervisningsområdet. Nogle af disse tilbud retter sig mod meget små målgrupper og/eller med meget komplekse behov. Det er afgørende for aftaleparterne, at den mest specialiserede viden på det sociale område og på specialundervisningsområdet sikres og videreudvikles, så der også fremover er de rette tilbud og specialiseret viden til målgrupperne. Derfor vil placeringen af de regionalt drevne socialtilbud og specialundervisningstilbud i den nye struktur ske på en sådan måde, at der tages hensyn til tilbuddenes særlige karakter, herunder bl.a. under hensyn til den sundhedsfaglige indsats i eksempelvis Synscenter Refsnæs.

I dag eksisterer den nationale koordinationsstruktur (NATKO), der blev oprettet efter evalueringen af kommunalreformen, med det formål at sikre, at vi i Danmark har et tilstrækkelig udbud af højt specialiserede tilbud og indsatser til målgrupper med sjældne eller særligt komplekse behov. NATKO indebærer i praksis, at Socialstyrelsen skal sikre, at kommunerne har adgang til tilbud til personer med behov for særlig ekspertise.

Der er derfor enighed om at igangsætte en undersøgelse med henblik på at identificere de regionale tilbud, som indeholder mest specialiseret viden og dermed leverer de mest specialiserede indsatser. Undersøgelsen skal være afsluttet i august 2019. Børne- og socialministeren og undervisningsministeren kan i forbindelse med en høring over de identificerede tilbud fastsætte deres fremtidige placering i den nye decentrale struktur. Parterne er desuden enige om at styrke den nationale koordinationsstruktur med henblik på - via en observationsliste over de identificerede mest specialiserede regionale tilbud - at følge udviklingen i specialiseringen og sikre, at behovet for en specialiseret indsats og viden fortsat imødekommes. Sigtet er at sikre, at borgere med sjældne og eller særligt komplekse behov har adgang til tilbud af høj kvalitet.

Aftale om udmøntning af reserven til foranstaltninger på social-, sundheds og arbejdsmarkedsområdet 2020-2023

Regeringen, Venstre, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Alternativet og Liberal Alliance har den 20. november 2019 indgået aftale om udmøntning af reserven til foranstaltninger på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet for 2020-2023.

Principper for udmøntning af reserven

Partierne bag aftalen er enige om, at "*reserven til foranstaltninger på social, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet*" skal fungere som en katalysator for en bæredygtig, helhedsorienteret og forventet mere virkningsfuld socialpolitik. Partierne er desuden enige om, at civilsamfundet spiller en helt afgørende rolle i den sociale indsats. Processen for en kommende drøftelse af principperne for den fremtidige udmøntning af reserven fremgår af bilag 1.

Klare rammer for økonomisk støtte til frivillige, sociale organisationer

Partierne er enige om at igangsætte et arbejde, der skal skabe klarhed over rammerne for statslig økonomisk støtte til – og styrke samarbejdet med – frivillige, sociale organisationer.

Frivillige sociale organisationer spiller en vigtig rolle i indsatsen for udsatte børn, unge og voksne og mennesker med handicap. Mange organisationer oplever imidlertid, at de bruger kræfterne på at finde finansiering fra år til år, og at de har svært ved at planlægge indsatsen bare få år frem i tiden.

Arbejdet skal ses i sammenhæng med den drøftelse, partierne er enige om at have om principper for udmøntning af *reserven til foranstaltninger på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet*.

Arbejdet skal bidrage til at målrette støtten til civilsamfundet samtidig med, at organisationernes mulighed for planlægning styrkes. Der skal endvidere være fokus på, at der bliver skabt ro til at opnå de formål, som støtten er givet til.

Desuden skal arbejdet munde ud i forslag til, hvordan den politiske prioritering kan ske med afsæt i aktuelle temaer (fx udsatteidræt, kvalitetsunderstøttelse og akkreditering), viden om målgrupper, type af indsats (fx rådgivning) mv.

Partierne er enige om, at implementeringen af en ny tilgang til støtte til civilsamfundet vil ske gradvist.

Arbejdet forankres i Social- og Indenrigsministeriet og vil blandt andet tage afsæt i den igangværende implementering af de 15 anbefalinger til en forbedret og forenklet støttestruktur og tilskudsadministration på det frivillige socialområde, som en arbejdsgruppe fremsatte i oktober 2018.

Som led i arbejdet vil der blive afholdt tematiske møder, hvor organisationer på området har lejlighed til at komme med input til arbejdet, bl.a. med henblik på at belyse de forskellige behov, der kan være hos store hhv. små organisationer, bedre muligheder for synergier mellem organisationer mv.

Arbejdet skal munde ud i forslag, der vil blive drøftet politisk som led i udmøntningen af *reserven til foranstaltninger på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet* for 2021-2024.

Primo 2020 vil aftalepartierne modtage en procesplan for arbejdet. Forhandlingerne indledes i foråret 2020 og afsluttes forud for forhandlingerne om udmøntningen af reserven til *foranstaltninger på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet* for 2021-2024.

Aftalen om udmøntningen af reserven til foranstaltninger på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet 2020-2023 indeholder følgende initiativer:

Styrket frivillig økonomi- og gældsrådgivning

Økonomiske vanskeligheder og gæld er med til at fastholde mennesker i udsathed. Det fremgår blandt andet af den nationale kortlægning af hjemløshed fra 2019, at 26 pct. af personerne i hjemløshed nævner økonomiske vanskeligheder som en væsentlig årsag til, at de er endt i hjemløshed. Derfor er partierne enige om at styrke den frivillige økonomi- og gældsrådgivning ved at etablere landsdækkende tilbud. I 2018 blev der gennemført i alt 6.400 rådgivningsforløb inden for den eksisterende ordning. Med aftalen ønsker partierne, at flere, herunder unge, skal have adgang til gældsrådgivning af høj kvalitet, og at gældsrådgivningerne skal bygge bro og samarbejde med relevante kommuner, myndigheder og andre civilsamfundsindsatser om en helhedsorienteret, tidlig og forebyggende indsats. Det kan indebære udgående og forebyggende rådgivningstilbud til særlige målgrupper som fx unge med en begyndende spillegæld, der fx kan foregå på ungdomsuddannelser og lignende, eller andre mennesker, der står i en svær økonomisk situation og samtidig skal håndtere livskriser som fx skilsmisse og spørgsmål om forældremyndighed. Midlerne udmøntes gennem en ansøgningspulje målrettet frivillige og sociale foreninger og private organisationer, herunder almene boligorganisationer, jf. bilag 2.

Endvidere videreføres den fælles vidensfunktion, der blev oprettet i 2018 af ti rådgivningsorganisationer med henblik på at udvikle og implementere den kvalitetsmodel på området, som vidensfunktionen har udviklet. Partierne ønsker, at vidensfunktionen fortsat skal sikre organisationernes udvikling og efterlevelse af kvalitetsmodellens standarder om indhold i gældsrådgivning, kompetencer, etik og dokumentation. Desuden skal vidensfunktionen styrke organisationernes videndeling om gældsproblematikker og samarbejdet blandt de frivillige foreninger og organisationer. Ansøgere til ansøgningspuljen forpligter sig til at arbejde efter kvalitetsstandarder fastsat og beskrevet i vidensfunktionen og kan i ansøgningen oplyse om evt. akkreditering.

Der afsættes i alt 55,0 mio. kr. til indsatsen i perioden 2020-2023.

Fritidspas til socialt udsatte børn og unge

Udsatte børn og unge deltager i mindre grad i organiserede fritidsaktiviteter end andre børn og unge. De mister dermed muligheden for at knytte relationer og opbygge sociale kompetencer, som på sigt kan være med til at hjælpe dem ud af udsathed. Derfor er partierne enige om at understøtte udbredelsen af fritidspas til udsatte børn og unge med henblik på at øge deres deltagelse i fritidsaktiviteter i det lokale foreningsliv.

Kommunerne kan i dag tilbyde økonomisk støtte til fritidsaktiviteter til børn og unge med behov for særlig støtte. En undersøgelse fra 2019 viser imidlertid en stagnation i antallet af kommuner, der tilbyder fritidspas. Derfor oprettes en ansøgningspulje, jf. bilag 2, som kan søges af kommuner, der ikke har en fritidspasordning. Tilskuddet gives til kommunernes arbejde med fritidspasordninger til udsatte børn og unge, herunder:

- Økonomisk støtte til udsatte børn og unge til deltagelse i fritidsaktiviteter, for eksempel til dækning af udgifter til kontingent og udstyr.
- Lønudgifter til aflønning af fritidsvejleder(e), samt evt. andet fagpersonale, der udgør en bærende del af arbejdet med fritidspas.
- Kurser o.l. for fritidsvejledere og evt. ledere samt frivillige i foreningerne.
- Formidling af fritidspasordningen fx til målgruppen, foreninger, forældre mm.

Socialstyrelsen skal foretage en vidensopsamling fra tidligere fritidspasinitiativer og erfaringer i kommuner og på den baggrund udarbejde en vejledning for fritidspasmodellen til de kommuner, der modtager midler via ansøgningspuljen. Sideløbende foretages en kortlægning af, hvor mange kommuner der har fritidspasordninger.

Der afsættes i alt 22,3 mio. kr. til indsatsen i perioden 2021-2023.

Styrket infrastruktur på civilsamfundsområdet

Mange frivillige sociale organisationer er små og drevet af frivillige med hjertet på rette sted, men kan have behov for at kunne trække på støtte, rådgivning og kompetenceudvikling udefra for at løfte opgaven. En stærk infrastruktur, der kan understøtte civilsamfundet, er central.

Partierne er derfor enige om at videreføre tilskud til eksisterende infrastruktur på det frivillige sociale område, som i dag på hver deres måde understøtter udvikling, tværgående samarbejde samt kompetence- og kapacitetsudvikling på området. Det gælder følgende organisationer:

- *RådgivningsDanmark* driver bl.a. en akkrediteringsordning for frivillige, sociale rådgivningstjenester med henblik på kvalitetssikring af indsatserne.
- *Fonden for Socialt Ansvar* er en paraplyorganisation for seks konkrete indsatser, herunder Natteravnene, Bydelsmødrene og Familieiværksætterne, ligesom de driver et netværk med repræsentanter for omkring 60 frivillige organisationer og et udviklingsprogram for nye ideer.
- *Center for Frivilligt Socialt Arbejde (CFSA)* tilbyder kurser og støtte til kapacitetsopbygning til frivillige, sociale foreninger. CFSA er en selvejende institution under Social- og Indenrigsministeriet, som har til formål at styrke og udvikle frivilligt socialt arbejde i Danmark og formidle viden om civilsamfundet.

Endvidere er partierne enige om at afsætte midler til en ny frivillighedsundersøgelse, der skal undersøge udviklingen i frivilligt arbejde i Danmark, herunder andelen af personer uden for arbejdsfællesskabet som deltager i frivilligt arbejde.

Der afsættes i alt 52,4 mio. kr. til indsatsen i perioden 2020-2023.

Permanent støtte til julehjælp, sommerferiehjælp og nødovertatningstilbud

Partierne er enige om at videreføre og permanentgøre støtten til julehjælp, sommerferiehjælp og etablering af midlertidige nødovertatningstilbud. Partierne er endvidere enige om at styrke støtten til julehjælp og nødovertatning ved at forhøje den årlige bevilling med 1,0 mio. kr. Midlerne udmøntes gennem ansøgningspuljer, jf. bilag 2.

Støtte til julehjælp

Der er hvert år mange økonomisk klemte og socialt udsatte familier med børn, der ikke har råd til at holde jul med mad og gaver. Julehjælpen målrettes udsatte familier med børn, idet behovet vurderes at være størst i disse familier.

Støtte til sommerferiehjælp

Mange socialt udsatte familier med hjemmeboende børn har ikke mulighed for eller overskud til at arrangere sommerferieophold. Sommerferiehjælp henvender sig til familier, der fx er præget af misbrugsproblemer, psykisk sårbarhed, mistrivsel, social isolation, økonomiske problemer mv.

Støtte til etablering af midlertidige nødovertatningstilbud

Vinteren er ofte hård for mange hjemløse, der af forskellige årsager ikke altid har et sted at overnatte, hvilket fører til en række helbreds-mæssige problemer. De mange frivillige og kommunale nødovertatningstilbud, der hver vinter etableres for gadesovende hjemløse med lovligt ophold, udgør dermed et nødvendigt supplement til øvrige tilbud på området.

Der afsættes i alt 15,0 mio. kr. årligt fra 2020 og frem til de tre ansøgningspuljer.

Videreførelse af BPA-rådgivningsfunktionen

BPA-rådgivningsfunktionen (Borgerstyret Personlig Assistance) har til opgave at vejlede og rådgive borgere, som har en hjælperordning efter servicelovens §§ 95 eller 96, i at varetage arbejdsgiver-

og/eller arbejdslederansvaret. BPA-rådgivningsfunktionen understøtter dermed borgerens selvstændighed og medvirker til at sikre gode arbejdsvilkår for hjælperne i ordningen. En evaluering af BPA-rådgivningsfunktionen, som er offentliggjort i oktober 2019, viser, at ordningen er anvendt og værdsat, ligesom evalueringen tyder på, at BPA-rådgivningsfunktionen har en positiv betydning for graden af konflikter og sammenbrud i ansættelses- og samarbejdsforholdet.

Derfor er partierne enige om at videreføre rådgivningsfunktionen for at sikre, at borgere i kraft af deres rolle som arbejdsgiver og/eller arbejdsleder for deres hjælpere fortsat kan få gratis råd og vejledning i arbejdsretlige og arbejdsmiljøretlige spørgsmål, så blandt andet konflikter og sammenbrud i ansættelses- og samarbejdsforholdet i videst muligt omfang undgås.

Der afsættes i alt 4,0 mio. kr. til indsatsen i perioden 2020-2023.

Videreførelse af Levevilkårsundersøgelsen og Inklusionsmålingen

Partierne er enige om at videreføre Levevilkårsundersøgelsen og Inklusionsmålingen, der tilvejebringer vigtig viden om generelle levevilkår for mennesker med funktionsnedsættelse og dermed bidrager til ligebehandling og inklusion i samfundet. Endvidere sikrer videreførelsen en styrkelse af grundlaget for at sammenligne data på handicapområdet over tid, idet Levevilkårsundersøgelsen og Inklusionsmålingen foretages i henholdsvis 2020 og 2023, hvorved de fireårige intervaller mellem hver Levevilkårsundersøgelse og hver Inklusionsmåling videreføres.

Med videreførelsen sikres desuden Danmarks efterlevelse af forpligtigelsen i FN's handicapkonventions artikel 31 om at indsamle passende oplysninger på handicapområdet, herunder statistiske og forskningsmæssige data.

Der afsættes i alt 5,7 mio. kr. til indsatsen i perioden 2020-2023.

Videreførelse af Ordbog over Dansk Tegnsprog

Ordbog over Dansk Tegnsprog har siden 2008 tjent som opslagsværk og hjælperedskab for døve, døves pårørende samt tegnsprogstolke og andre fagprofessionelle, der arbejder med tegnsprog. Ordbogen har ca. 300 unikke brugere dagligt, mens det skønnes, at ca. 20.000 personer i Danmark anvender dansk tegnsprog enten som modersmål eller som pårørende, professionel eller studerende.

Partierne er enige om at videreføre den fortsatte drift og udvikling af Ordbog over Dansk Tegnsprog for at understøtte døves mulighed for kommunikation og inklusion i samfundet.

Der afsættes i alt 3,2 mio. kr. til indsatsen i perioden 2020-2023.

Exitpakke til mennesker i prostitution

Den seneste store kortlægning af prostitution er fra 2011, hvor SFI estimerede antallet af mænd og kvinder i prostitution til at udgøre cirka 3.200 personer. Estimatet dækker den synlige prostitution, og der er derfor et mørketal derudover. Partierne er enige om at forbedre trivslen og reducere prostitutionsaktiviteter for udsatte personer i prostitution, hvorfor der afsættes midler til en exitpakke målrettet mennesker i prostitution, der ønsker at forlade prostitutionsmiljøet eller ønsker rådgivning i relation til deres prostitutionserfaringer.

Indsatsen skal ske med udgangspunkt i de blandede erfaringer fra Exit Prostitution, hvortil der med aftalen om udmøntning af satspuljen for 2012 blev afsat midler. Midlerne udmøntes via en ansøgningspulje, jf. bilag 2, til udvalgte kommuner, der ønsker at arbejde intensivt med prostitution og tilstødende problemer som fx gæld og stofmisbrug. En del borgere i prostitution har brug for sociale tilbud, mens de er i prostitution, og hvis de ønsker at forlade prostitution. Kommunerne skal i samarbejde med relevante NGO'er arbejde sammen om indsatsen til borgere, der ønsker rådgivning om alternativer til et liv i prostitution samt til eventuelt videre støtte til at forlade prostitution. Derudover skal projektet have fokus på potentielle ofre for menneskehandel, som derfor skal henvises til indsats-

sen i regi af den nuværende handlingsplan til bekæmpelse af menneskehandel 2019-2021. Målgruppen er danske såvel som udenlandske borgere over 18 år med lovligt ophold i Danmark, der er i prostitution og har sociale vanskeligheder som følge af prostitution.

Endvidere er der enighed om at afsætte midler til at opdatere vidensgrundlaget om prostitution i Danmark. Både prostitutionens omfang og former har udviklet sig siden sidste kortlægning. Der er derfor behov for et nyt vidensgrundlag, der fx skal kortlægge prostitutionens omfang og former, tilstedende sociale problemer og udbredelsen af ønsket om at forlade prostitution.

Der afsættes i alt 55,0 mio. kr. til indsatsen i perioden 2020-2023.

Mere investeringstankegang på det sociale område – bedre viden om økonomi og effekt af sociale indsatser

Flere og bedre data om kommunernes indsatser og resultater på socialområdet er helt afgørende, hvis kommunerne skal have bedre forudsætninger for at tilrettelægge deres arbejde i et investeringsperspektiv.

Mangler i datagrundlaget på det sociale område betyder, at det i dag ikke er muligt at få oplysninger om kobling mellem borger, målgruppe, indsats og socialt tilbud. Dermed er det ikke muligt at opnå viden om effekterne af en lang række indsatser på det sociale område.

Med initiativet arbejdes derfor målrettet mod bedre og ensartede data på tværs af kommunerne, så der bliver mulighed for at koble oplysninger om sociale indsatser og udgifterne til indsatserne på individniveau.

Partierne er derfor enige om at afsætte midler til:

- Udvikling af et socialt institutionsregister (sammenhæng mellem borger, målgruppe, indsats, udgift og socialt tilbud)
- Udvikling af hjælpemiddelstatistik (viden om målgruppen og overgangen mellem beskæftigelsesindsatsen og socialindsatsen)

Arbejdet skal ske i samarbejde med KL og kommunerne.

Der afsættes i alt 6,0 mio. kr. til indsatsen i perioden 2021-2023, og 3,0 mio. kr. årligt fra 2024 og frem.

Landsdækkende behandlingstilbud til mennesker med senfølger efter seksuelle overgreb i barndommen

Mennesker, som udsættes for seksuelle overgreb i barndommen eller ungdommen, kan senere i livet opleve svære psykiske og sociale problemer. Der findes i dag tre centre for seksuelt misbrugte i landet, der tilbyder behandling til målgruppen. Behandling kan derfor være forbundet med betydelig transporttid, og ventetiderne på de tre eksisterende centre er 1-2,5 år, hvilket kan være retraumatiserende for borgere, der efter mange års tavshed vælger at søge behandling for senfølger.

Partierne er derfor enige om at afsætte midler til, at de tre centre kan udvide deres tilbud til alle fem regioner, så indsatsen er landsdækkende. Det skal sikre, at mennesker, der er ramt af senfølger efter seksuelle overgreb i barndommen, hurtigere kan få den behandling, som de har brug for, så de får mulighed for at komme videre med deres liv og kan tage del i samfundets fællesskaber.

Der afsættes i alt 33,0 mio. kr. til indsatsen i perioden 2021-2023.

Hjælp til udsatte børn og unge i Grønland

Flere undersøgelser og rapporter peger på, at forholdene for udsatte børn og unge i Grønland, herunder de grønlandske kommuners sagsbehandling i børnesager, er stærkt bekymrende. Den grønlandske

børnetalesmand har flere gange siden efteråret 2015 offentliggjort ”rejserapporter” om forskellige områder i Grønland, som omtaler stærkt bekymrende forhold for udsatte børn og unge, bl.a. udfordringer med at sikre den nødvendige handling på underretninger. Rapporterne og forskellige undersøgelser viser, at der flere steder i Grønland er massive problemer med svigt af børn, og at børnene ikke altid får den nødvendige og rettidige støtte.

Partierne er derfor enige om, at der er behov for at afsætte midler til at understøtte de grønlandske myndigheders arbejde for at forbedre forholdene for udsatte børn og unge i Grønland.

Regeringen har endvidere i 2019 igangsat et fælles tværgående arbejde mellem Grønland og Danmark, som skal analysere udfordringerne og komme med anbefalinger til langsigtede løsninger til, hvordan forholdene for udsatte børn og unge i Grønland kan forbedres. Arbejdsgruppens arbejde skal være færdigt i første halvdel af 2020 og danner afsæt for udmøntningen af midlerne.

Der afsættes i alt 80,0 mio. kr. til indsatsen i perioden 2020-2023.

Støtte til udsatte grønlandere i Danmark

Partierne er enige om, at De Grønlandske Huses inklusionsindsats for nytilkomne grønlandere i Danmark er en vigtig del af infrastrukturen for den sociale indsats til nytilkomne og socialt udsatte grønlandere i Danmark.

Derfor ønsker partierne at videreføre inklusionsindsatsen, hvormed der ydes støtte til nytilkomne grønlandere og til husenes brugere samt ved en opsøgende indsats i grønlandske lokalmiljøer. Indsatsen for nytilkomne grønlandere skal således forebygge udsathed blandt grønlandere i Danmark.

Der afsættes i alt 12,3 mio. kr. i perioden 2021-2023, der fordeles ligeligt mellem de fire Grønlandske Huse.

Styrket indsats for implementering af Housing First på hjemløseområdet

Hjemløsetællingen for 2019 viser, at kurven over antallet af hjemløse er fladet ud, og at der er sket et lille fald i antallet af unge hjemløse. Partierne er på trods heraf enige om, at antallet af hjemløse i Danmark stadig er alt for højt.

I Danmark har man siden 2009, hvor man igangsatte Hjemløsestrategien (2009-2013), arbejdet med at omlægge indsatsen til bekæmpelse af hjemløshed efter principperne i Housing First-tilgangen. Hjemløsestrategien viste gode resultater, men der er fortsat brug for viden om barrierer og muligheder i det videre arbejde med at understøtte kommunernes omlægning af deres praksis til evidensbaserede indsatser på området samt bedre forebyggelse blandt særligt unge. Derfor er partierne enige om, at Socialstyrelsens rådgivningsfunktion på hjemløseområdet i 2020-2021 skal afdække og indhente viden i den eksisterende dialog med kommunerne for at kunne styrke arbejdet med Housing First, herunder viden om succeser og udfordringer i arbejdet med særlige målgrupper som fx unge i alderen 18-29 år og ældre hjemløse og hjemløse grønlandere. Vidensafdækningen vil endvidere omfatte internationale erfaringer fra lande som Norge og Finland.

Hjemløseområdet er prioriteret af aftaleparterne, som ønsker at udvikle området. Derfor er partierne enige om, at der allerede nu afsættes midler til, at der i 2022-2023 kan følges op på både ovennævnte afdækning af Housing First, samt erfaringerne fra den igangværende Handlingsplan til bekæmpelse af hjemløshed, der indgik i aftalen om udmøntning af satspuljen for 2018-2021. Opfølgningen drøftes i forbindelse med udmøntning af reserven for 2022.

Partierne præsenteres for en samlet vidensafdækning inden sommerferien 2021.

Der afsættes i alt 22,0 mio. kr. til indsatsen i perioden 2020-2023.

Bedre rammer for overgangen til voksenlivet for unge med handicap

Overgangen til voksenlivet er særligt svært for unge med handicap. For det har ofte stor praktisk betydning for deres hverdag, at de fylder 18 år og dermed formelt bliver myndige. For eksempel i forhold til uddannelse, bolig og hjælp og støtte efter relevant lovgivning.

Derfor har disse unge brug for, at denne vigtige overgang bliver forberedt i god tid og med tæt inddragelse af den unge og forældrene. Og de har brug for, at forberedelserne af voksenlivet sker koordineret og velplanlagt, så der i god tid inden fødselsdagen er styr på, hvad der skal ske, når den unge fylder 18 år.

Derfor er partierne enige om, at kommunerne via en lovændring skal forpligtes til at påbegynde forberedelsen af overgangen til voksenlivet, allerede når den unge fylder 16 år. Forberedelsen skal bl.a. understøtte kommunerne i at løfte deres eksisterende forpligtelse til at sikre, at unge med handicap får den nødvendige hjælp og støtte efter relevant lovgivning – også i overgangen til voksenlivet. Dermed kan både den unge og forældrene være trygge ved, at rammerne for denne vigtige overgang er på plads. Parterne er endvidere enige om, at Socialstyrelsen – i tæt samarbejde med Danske Handicaporganisationer og KL - skal udvikle et inspirationsmateriale med konkrete redskaber, som skal understøtte forberedelsen af den gode overgang og implementeringen af den nye lovbestemmelse.

Der afsættes i alt 6,5 mio. kr. til initiativet i 2020-2023 og 2,0 mio. kr. årligt fra 2024 og frem. De økonomiske konsekvenser af initiativet skal, jf. DUT-princippet, forhandles med KL. Der kan derfor være behov for at regulere på trækket af reserven.

Støtte til ungekrisecenter

Der er i dag en gruppe af unge, som oplever at være i krise, fx på grund af omsorgssvigt, overgreb eller mistriksel derhjemme, og som er i fare for at ende med at sove på gaden, i parker eller på sofaen hos venner og bekendte.

Derfor er partierne enige om at afsætte midler til at støtte et forsøg med etablering og drift af et ungekrisecenter, drevet af en eller flere private eller frivillige organisationer, der har indgået en samarbejdsaftale med en eller flere kommuner om etableringen af et sådant center. Midlerne udmøntes gennem en ansøgningspulje, jf. bilag 2. Formålet er at afdække, om et sådant initiativ kan hjælpe til at nå nogle unge, som ikke nås i dag, inden de ender på gaden.

Ungekrisecentret skal først og fremmest være et fysisk sted med gratis rådgivningstilbud for personlige (evt. anonyme) henvendelser og skal således levere rådgivning og vejledning i trygge rammer for unge i krise og kriselignende situationer. Derudover skal der være mulighed for, at unge i alderen 14 til 17 år kan overnatte på stedet i akutte situationer i en kortere periode.

Hvis centret etablerer sengepladser, er det et krav, at tilbuddet godkendes som et anbringelsessted, og den unge kan alene opholde sig på stedet i op til fem dage med mulighed for forlængelse i op til yderligere to dage. Sengepladserne vil derudover alene kunne anvendes enten med samtykke fra forældre-myndigheds-indehaver eller uden forældrenes samtykke i de tilfælde, hvor der bliver truffet en egentlig afgørelse om en akut anbringelse af et barn på 14 år eller derover.

Derudover er partierne enige om at øremærke en del af midlerne til en erfaringsopsamling, som bl.a. skal belyse antallet af brugere og deres karakteristika mv. samt belyse sammenhænge med øvrige tilbud.

Der afsættes i alt 16,5 mio. kr. i perioden 2020-2023 til initiativet, heraf 0,5 mio. kr. til en erfaringsopsamling.

Kulegravning af reglerne om særlig støtte til børn og unge

Det er helt afgørende, at hjælpen til udsatte børn og unge gives rettidigt og er målrettet mod det enkelte barns behov. Det forudsætter derfor, at reglerne ikke spænder ben for, at kommunerne kan iværksætte den rigtige hjælp, eller sikrer den fornødne inddragelse af barnet og familien.

Partierne konstaterer, at regeringen har aftalt med KL at iværksætte en kulegravning af reglerne om særlig støtte til børn og unge. Kulegravningen skal se på, om reglerne i tilstrækkelig grad understøtter, at barnets behov kan sættes i centrum. Som led i kulegravningen afholdes bl.a. workshops med kommunerne, ligesom der laves en kortlægning af de eksisterende regler. Aftalepartierne vil følge arbejdet, der påtænkes afsluttet i foråret 2020.

Undersøgelse af udfordringerne i anbringelsessager

En anbringelse uden for hjemmet af et barn er et af de mest indgribende tiltag, som et samfund kan foretage. Det er derfor helt afgørende, at grundlaget for sådanne beslutninger er i orden. Rapporter fra bl.a. tænketanken Justitia peger på, at der er et forbedringspotentiale i sagsbehandlingen, bl.a. ift. afgørelsernes juridiske kvalitet og den uensartede praksis for, hvordan og hvor meget børn og forældre inddrages i udvalgets behandling af deres sag.

På den baggrund er aftalepartierne enige om, at foretage en undersøgelse af kommunernes anbringelsessager. Undersøgelsen foretages ved, at den kommende uafhængige retssikkerhedsenhed, der blev aftalt med satspuljeaftalen for 2019, jf. bilag 4, gennemgår en række sager om anbringelse uden samtykke. Dels sager, hvor Ankestyrelsen har ophævet afgørelsen om anbringelse, dels hvor Ankestyrelsen har opretholdt afgørelsen om anbringelse. Formålet er at skabe overblik over, om der er mønstre i, hvilke sager Ankestyrelsen ikke stadfæster samt synliggøre udfordringerne med udgangspunkt i konkrete sager. Undersøgelsen foretages i løbet af 2020.

Undersøgelsen vil blive sendt til det rådgivende organ, tilknyttet den uafhængige retssikkerhedsenhed. Undersøgelsen vil blive præsenteret for og drøftet med Social- og Indenrigsudvalget og de centrale aktører på området, herunder fagpersoner, organisationer, tidligere anbragte børn og unge og andre med særlig ekspertise inden for anbringelsesområdet, så de får mulighed for at bidrage med deres erfaringer og anbefalinger. Formålet er at sikre et bredt perspektiv på udfordringerne, og at børnene selv får en stemme.

Der afsættes 1,0 mio. kr. i 2020 til initiativet.

Ramme til frivillige sociale indsatser

Partierne er enige om at afsætte driftsstøtte til en række indsatser, som er båret af frivillige kræfter, som løfter vigtige opgaver på civilsamfundsområdet. Partierne er desuden enige om at skabe mere ro om de økonomiske rammer for frivillige, sociale organisationer, så de i god tid ved, hvad de har med at gøre med. Som led heri er partierne enige om, at der afsættes færre midler i støtteperiodens sidste år. Midlerne udløber medio året. Det sker for at undgå, at organisationer, der modtager støtte til drift, først kender deres økonomi for det følgende år, når de årlige finanslovsaftaler indgås ultimo året.

Partierne er enige om at afsætte midler til driftsstøtte til:

- **FBU – ForældreLANDSforeningen**

FBU er en landsdækkende, frivillig forening, som har til formål at samle, støtte og rådgive forældre, hvis børn modtager særlig støtte efter serviceloven, herunder er anbragt uden for hjemmet. Det sker blandt andet gennem telefonrådgivning, forældrekurser og netværksskabende aktiviteter. Der afsættes 2,0 mio. kr. årligt i perioden 2021-2022 og 1,0 mio. kr. i 2023.

- *Projekt Unik – Børns Trivsel*

Projekt UNIK er et efterværnsprojekt under foreningen Børns Trivsel. Målgruppen er tidligere anbragte unge mellem 18-30 år. Formålet med Projekt UNIK er at give tidligere anbragte unge en bedre livskvalitet, støtte til at mestre eget liv, en målrettet indsats som udvikler de unges sociale samt personlige færdigheder for at styrke deres sociale robusthed og livsduelighed. Der afsættes 2,5 mio. kr. årligt i 2020-2022 og 1,3 mio. kr. i 2023.

- *GirlTalk*

GirlTalk er en indsats målrettet unge piger med fx lavt selvværd, selvmordstanker, problemer med ensomhed mv. GirlTalk tilbyder bl.a. online (chat) og telefonrådgivning og vejledning til unge piger i alderen 12-24 år, foredrag mv. Der afsættes 0,3 mio. kr. årligt i 2020-2022 og 0,2 mio. kr. i 2023.

- *OMBOLD*

OMBOLD er en nonprofitorganisation, der siden 2003 har udviklet et fodboldkoncept, der specifikt er målrettet samfundsgrupper, der ikke naturligt opsøger almindelige idrætsforeninger. OMBOLD arrangerer blandt andet træning, stævner og mesterskaber med plads til alle. Formålet er at sikre driften af OMBOLDs aktiviteter, så OMBOLD fortsat kan motivere socialt udsatte til engagement og deltagelse i fysisk aktivitet. Der afsættes 2,0 mio. kr. årligt i 2020-2022 og 1,0 mio. kr. i 2023.

- *Idræt for Sindet*

Idræt for Sindet er en organisation under Dansk Arbejder Idrætsforbund. Idræt for Sindet består af lokale idrætsforeninger drevet af borgere med psykiske vanskeligheder. Idræt for Sindet tilbyder et fællesskab omkring idræt med henblik på at styrke sundhed og livskvalitet. Det er blandt andet Idræt for Sindets mål at gøre medlemmerne parate til på længere sigt at deltage i ordinære idrætsforeninger. Der afsættes 1,5 mio. kr. årligt i 2020-2022 og 0,8 mio. kr. i 2023.

- *Linie 14 – Ét værested*

Linie 14 er et værested for tidligere misbrugere i København. Formålet er at skabe rammer om stof-fri fællesskaber og netværk for tidligere misbrugere af stoffer og alkohol, bl.a. gennem aktiviteter, samvær og rådgivning. Der afsættes 0,5 mio. kr. årligt i perioden 2020-2022 og 0,3 mio. kr. i 2023.

- *AmiAmi*

AmiAmi er en organisation, der foretager opsøgende arbejder blandt potentielle ofre for menneskehandel blandt migrant sexarbejdere, blandt andet gennem sundhedstilbud, rådgivning mv. Der afsættes 0,5 mio. kr. årligt i 2020-2021 og 2,5 mio. kr. i 2022.

- *Peer-Netværket Danmark*

Peer-Netværket Danmark er et uafhængigt, landsdækkende netværk af frivillige og lønnede peer-støtter, der blev etableret i 2014 som landsdækkende netværk under LAP, SIND, Gallo Huset, Outsideren og Recovery Lab. Netværket arbejder med peer-støtte i regioner, kommuner, civilsamfund og landsdækkende netværksaktiviteter. Der afsættes 1,5 mio. kr. årligt i 2021-2022 og 0,8 mio. kr. i 2023.

- *KVINFOs mentornetværk*

Målsætningen med Mentornetværket under KVINFO er at gøre det lettere for nytilkomne kvinder herunder indvandrere eller flygtningekvinder at finde vej ind på det danske arbejdsmarked og blive en integreret del af det danske samfund. Der afsættes 2,0 mio. kr. årligt i 2021-2022.

Løsning af grænsehindre for førtidspensionister i rigsfællesskabet

Partierne er enige om at afsætte midler til at udmønte aftale i Rigsfællesskabet om lettelse af grænsehindre, når personer, der er tilkendt førtidspension i en rigsdal, flytter til en anden rigsdal. Følgende tre initiativer implementeres i hver rigsdels lovgivning:

- 1) Hver rigsdal vil skulle udveksle relevante oplysninger, der nedsætter sagsbehandlingstiden i forbindelse med behandling af sager om førtidspension ved flytning mellem rigsdalene.
- 2) Der indføres en overgangsordning, som indebærer, at førtidspensionister ved flytning mellem rigsdalene kan medtage sin førtidspension, indtil der er truffet afgørelse i sagen, dog højst i 12 måneder.
- 3) Førtidspensionister, der er tilkendt højeste førtidspension i den fraflyttede rigsdal, tildeles automatisk førtidspension i den tilflyttede rigsdal, og førtidspensionister, der er tilkendt førtidspension i Danmark, tildeles automatisk højeste førtidspension ved flytning til andre rigsdale.

Der afsættes 1,0 mio. kr. årligt til ordningen fra 2020 og frem.

Døgnåbning af Livslinien

Livslinien tilbyder støtte og rådgivning til personer, der er i krise eller har tanker om selvmord. Med aftale om udmøntning af satspuljen for 2016-2019 blev der afsat midler til at videreføre den eksisterende natåbning af Livslinien. Satspuljemidlerne blev givet på baggrund af en evaluering fra 2015. Denne evaluering viste, at Livslinien med natåbning i højere grad er i stand til at hjælpe selvmordstruede, idet der gennemføres flere rådgivningssamtaler end forud for den udvidede åbningstid, og idet samtalerne opfylder et særligt behov hos brugerne for rådgivning i nattetimerne, hvor andre selvmordsforebyggende tilbud har lukket.

Den nuværende bevilling, der gør det muligt at tilbyde rådgivning til kl. 04.00, udløber med udgangen af 2019. Partierne er på den baggrund enige om at udvide åbningstiderne for Livsliniens telefonrådgivning, så de fremover kan tilbyde rådgivning døgnet rundt.

Der afsættes i alt 8,0 mio. kr. til indsatsen i perioden 2020-2023.

Opfølgning på demenshandlingsplan 2025

Med den politiske aftale om den nationale demenshandlingsplan 2025 besluttede en enig satspuljekreds prioriteringen af 470 mio. kr. til 23 konkrete initiativer på demensområdet. Med demenshandlingsplanen opstillede man desuden tre nationale mål for demensindsatsen frem mod 2025:

- 1) Danmark skal have 98 demensvenlige kommuner,
- 2) Flere mennesker med demens skal udredes og 80 pct. skal have en specifik diagnose
- 3) En forbedret pleje- og behandlingsindsats skal nedbringe forbruget af antipsykotisk medicin blandt mennesker med demens med 50 pct.

Demenshandlingsplanen har bidraget til en positiv udvikling på området og gjort en reel forskel for mennesker med demens og deres pårørende. En lang række af handlingsplanens initiativer har karakter af forskellige færdigudviklede værktøjer, der også fremadrettet kan hjælpe centrale aktører som kommuner og regioner med at give mennesker med demens og deres pårørende et trygt og værdigt liv med demens. Samtidig er der også sidenhen igangsat en række initiativer til styrkelse af indsatserne på demensområdet, som eksempelvis handlingsplan til bekæmpelse af udadreagerende adfærd på demensområdet, udbredelse af LÆR AT TACKLE hverdagen som pårørende med særligt fokus på demensområdet, forsøgsordning med befordring af mennesker med en demensdiagnose, bedre hjælp til borgere med demens i det offentlige rum ved hjælp af demensbadge og frivillige tryghedspersoner til mennesker med demens på sygehuse. Endvidere har en enig satspuljekreds igennem årene prioriteret varige midler til demensområdet som eksempelvis permanente midler til Nationalt Videnscenter for Demens og bedre mulighed for behandling af varigt inhabile. Det er alt sammen initiativer, der skal

bidrage til opfyldelse af de nationale mål om, at Danmark bliver mere demensvenligt, at flere får en specifik diagnose, samt at forbruget af antipsykotisk medicin reduceres.

Parterne er dog enige om behovet for fortsat at understøtte nogle af indsatserne i demenshandlingsplanen for at nå målene. Det drejer sig om indsatser inden for følgende tre temaer, der knytter sig op på de tre mål for demensindsatsen:

- Bedre kvalitet i udredning af mennesker med demens
- Nedbringelse af forbruget af antipsykotisk medicin
- Meningsfulde hverdage for mennesker med demens og deres pårørende.

Aftaleparterne er derfor enige om konkret at afsætte midler til følgende:

- Mere specialiserede og tværfaglige udrednings- og behandlingsenheder, som skal understøtte en fortsat styrkelse af kvaliteten i udredning og behandling af demenssygdomme og bidrage til målet om, at 80 pct. skal have en specifik diagnose (60 mio. kr.).
- Validering og udrulning af værktøj til almen praksis til brug for tidlig opsporing af demens til sikring af rettidig udredning af demens i almen praksis (5 mio. kr.)
- Monitorerings- og læringsindsatser til nedbringelse af forbruget af antipsykotisk medicin til mennesker med demens samt læringsindsatser ift. smertelindring (4 mio. kr.).
- Udbredelse af ”I sikre hænder”, hvor Dansk Selskab for Patientsikkerhed rådgiver og oplærer medarbejdere i kommunerne i systematiserede arbejdsgange så eksempelvis medicinfejl minimeres (16 mio. kr.).
- Pulje til praksisnært kompetenceløft til nedbringelse af antipsykotisk medicin (24 mio. kr.).
- Videreførelse af demensrejsehold med særligt fokus på reduktion af forbruget af antipsykotisk medicin til mennesker med demens (20 mio. kr.).
- Videreførelse af de eksisterende rådgivnings- og aktivitetscentre, som bl.a. tilbyder rådgivning og støtte samt sociale og fysiske aktiviteter til mennesker med demens, herunder yngre med demens, og deres pårørende (52 mio. kr.).
- Videreførelse og udbredelse af Nationalt Videnscenter for Demens’ værktøjskasse med materiale målrettet demensramte, deres pårørende og fagpersoner, der rådgiver og underviser mennesker med demens og deres pårørende (5 mio. kr.).
- Flere, bedre og mere fleksible aflastningstilbud til mennesker med demens og deres pårørende, der skal sikre pårørende et frirum fra sygdommen (40 mio. kr.).
- Udbredelse af gode erfaringer med fysisk træning og aktivitet, så flere kan få glæde af de erfaringer, man allerede ved virker (2 mio. kr.).
- Pulje til lokale og landsdækkende demensvenlige aktiviteter, herunder demensvenlige boformer for mennesker med demens sammen med deres pårørende (16 mio. kr.).
- Årets demenspris, som giver anerkendelse til medarbejdere, der har gjort en særlig indsats på demensområdet. Samtidig uddeles en pris for Årets pårørende for at anerkende de mange pårørende, som ligeledes gør en kæmpe indsats (0,4 mio. kr.).

Der afsættes i alt 244,4 mio. kr. til ovenstående indsatser i perioden 2020-2023. Parterne er enige om, at initiativerne delvist finansieres med i alt 100 mio. kr. af de allerede afsatte midler til Handlingsplan for det gode ældreliv.

Supplerende finansiering til at fjerne aldersloftet for tilskud til psykologbehandling af angst

I aftale om udmøntning af satspuljen på sundhedsområdet for 2019-2022 blev der afsat 23,0 mio. kr. i 2019 og 30,0 mio. kr. årligt herefter til at fjerne aldersloftet på tilskud til psykologbehandling af angst på 38 år. Som følge af efterfølgende forhandlinger med Danske Regioner og KL blev det besluttet, at regionerne og kommunerne tilsammen skal kompenseres yderligere med 1,2 mio. kr. årligt.

Partierne er derfor enige om at afsætte 1,2 mio. kr. til efterreguleringen af bevillingen fra 2020 og frem.

Supplerende finansiering til udarbejdelse af udskrivningsaftaler og koordinationsplaner

I aftale om udmøntning af satspuljen for 2019-2022 blev der afsat 14,0 mio. kr. årligt til finansiering af ændringen af psykiatrilovens bestemmelser om udskrivningsaftaler og koordinationsplaner, jf. lov nr. 506 af 1. maj 2019. Som følge af efterfølgende forhandlinger med Danske Regioner og KL blev det besluttet, at regionerne og kommunerne tilsammen skal kompenseres yderligere med 13,6 mio. kr. årligt.

Partierne er derfor enige om at afsætte 13,6 mio. kr. til efterreguleringen af bevillingen fra 2020 og frem.

Opfølgning på fasttilknyttede læger på plejecentre

Ordningen med fasttilknyttede læger på plejecentre blev indført med aftale om udmøntning af satspuljen for 2016-2019 med henblik på at forbedre den sundhedsfaglige behandling af beboere på plejecentre, herunder at reducere antallet af forebyggelige indlæggelser, genindlæggelser og korttidsindlæggelser samt forbedring af medicinhåndteringen mv. Ordningen indebærer dels, at de fast tilknyttede læger kan yde generel sundhedsfaglig rådgivning til personalet på plejecentre dels, at beboere på plejecentre bliver tilbudt at vælge den læge, som er fast tilknyttet plejecentret, og at den faste læge varetager behandlingen af de beboere, der har valgt denne.

I forlængelse af stadig kortere indlæggelsestider oplever kommunerne i stigende grad at skulle håndtere borgere med komplekse problemstillinger, hvorfor en videreførelse af ordningen er af stor betydning for kvaliteten i opgavevaretagelsen i kommunerne, herunder i forhold til medicinhåndtering fx i forhold til antipsykotisk medicin til borgere med demens.

Partierne er derfor enige om fortsat at understøtte, at kommunerne kan honorere de faste læger på plejecentre til at yde sundhedsfaglig rådgivning til personalet. Det gælder både kommuner, der har indført ordningen på plejecentre i kommunen og allerede har gode erfaringer med initiativet og kommuner, der endnu ikke er helt i mål.

Der afsættes i alt 20,0 mio. kr. til indsatsen i perioden 2020-2021.

Videreførelse af Det Nationale Sorgcenter

Med aftale om udmøntning af satspuljen på sundhedsområdet for 2016-2019 blev der afsat midler til oprettelsen af Det Nationale Sorgcenter, der skal sikre, at mennesker, som udviser en kompliceret sorgreaktion, modtager kompetent hjælp til bearbejdning af sorgen, så deres og familiens liv ikke hæmmes unødigt af sorgen. Centret skal understøtte dette ved at:

- styrke og koordinere forskning i forhold til udviklingen af konkrete evidensbaserede behandlingstilbud og tidlige indsatser.
- indsamle, systematisere og formidle viden til sorgområdets aktører i regioner og kommuner til gavn for psykologisk behandling og rådgivning af efterladte.
- opbygge kompetencer og udbrede viden om tidlige indsatser og behandling af mennesker med kompliceret sorg.

Partierne er enige om at videreføre bevillingen til Det Nationale Sorgcenter med i alt 8,0 mio. kr. i perioden 2020-2023.

Opfølgning på demensboligpuljen

Med aftale om udmøntning af satspuljen for 2015-2018 blev der afsat i alt 50,0 mio. kr. til mere demensegnede plejeboliger (demensboligpuljen). Det er efter udmøntningen af puljen konstateret, at en række kommuner har afløftet udgifter til moms på et uretmæssigt grundlag. Momsudgifterne til de-

mensindretning af plejeboligers bolig- og fællesarealer skulle enten have været dækket via puljen, hvor midlerne er udmøntet, eller gennem huslejestigninger for beboerne.

Partierne er enige om at afsætte midler til at dække momsudgifterne fra demensboligpuljen, da huslejestigninger for beboerne ikke har været hensigten med puljen. I forbindelse med den endelige afregning af momsrefusion for 2019 i foråret 2020 skal de berørte kommuner foretage en korrektion af deres indberetning, således at momsrefusion, der er hjemtaget på et uretmæssigt grundlag, tilføres til ordningen.

Der afsættes i alt 8,0 mio. kr. til indsatsen i 2020.

Pulje til mere hjemlighed på plejehjem

Plejehjemmet er beboernes hjem. Et demensvenligt plejehjem er bl.a. kendetegnet ved hjemlighed, genkendelighed og tryghed. At skabe et godt liv for plejhjemsbeboere handler i høj grad om hjemlighed, værdighed og et velfungerende hverdagsliv. Det har desuden stor betydning for beboerne, at deres familie opfatter plejehjemmet som et rart og vedkommende sted at komme på besøg. Et sted med sjæl og hyggelige og hjemlige rammer, hvor der er tæt kontakt mellem personalet og de pårørende, og hvor det er muligt for de pårørende at deltage i beboernes liv.

Satspuljepartierne er enige om at afsætte midler til en pulje, hvor kommuner, selvejende institutioner, friplejeboligleverandører og andre, der ejer eller driver plejecentre og plejehjem, kan søge midler til at skabe mere hjemlige og genkendelige rammer på plejehjem mv. med afsæt i beboernes ønsker.

På den baggrund er parterne enige om at afsætte i alt 20,3 mio. kr. i 2021-2022 til en pulje til mere hjemlighed på plejehjem mv. Heraf afsættes 0,3 mio. kr. i 2022 til, at Sundhedsstyrelsen gennemfører en ekstern evaluering.

Etablering af Whistleblowerordning i Center for Frivilligt Socialt Arbejde

Med aftale om udmøntning af satspuljen 2019 på det sociale området blev det aftalt at etablere en whistleblowerordning på det frivillige sociale område. Ordningen er endnu ikke etableret. Partierne er enige om, at ordningen hensigtsmæssigt kan etableres i sammenhæng med den rådgivende funktion, som Center for Frivilligt Socialt Arbejde har på området for såvel små som store frivillige sociale for- eninger. Der indsamles i forbindelse med ordningen relevant viden om antallet af henvendelser, bag- grund for henvendelser mv. Der afsættes 0,5 mio. kr. årligt i perioden 2020-2022 til en whistleblower- ordning i Center for Frivilligt Socialt Arbejde.

Forudsætninger for aftalen

I tillæg til udmøntningen af reserven til foranstaltninger på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsom- rådet indgår en række forslag til omprioriteringer af eksisterende satspuljebestemmelser, som en del af forudsætningerne for aftalen.

Endvidere indgår finansiering på 10,0 mio. kr. i 2020 til Socialstyrelsen. Midlerne er overgangsfinan- sierung efter satspuljeforligets opsigelse og skal sikre, at Socialstyrelsen fortsat kan understøtte kom- munerne i at føre en virksom socialpolitik.

Prioriteringer i denne aftale kan ikke omprioriteres i regeringens prioriteringsoplæg, bortset fra evt. uforbrugte midler mv. Omprioriteringer forudsætter aftale i kredsen.

Partierne er enige i forudsætningerne for udmøntningen af aftalen for 2020.

Opgørelse af reserven til foranstaltninger på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet

Reserven til foranstaltninger på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet svarer til de frigivne midler i den tidligere satspulje, som er opgjort på baggrund af Aftale om udmøntning af satspuljen for 2019. Hertil er reserven tilført et årligt beløb svarende til niveauet for den gennemsnitlige årlige tilfø-

sel til satspuljen som følge af uforbrugte midler og omprioritering af opsparing i perioden 2015-2019. Endelig er reserven tilført midler som følge af tilbageførsel af midler vedr. sagen om bedrageri i Socialstyrelsen, jf. Aftale om at tilbageføre svindlete midler til satspuljen. Aftalepartierne anerkender principperne for opgørelsen af den nye reserve.

Satspuljen betegner de midler, der som følge af satsreguleringsprocenten årligt blev udmøntet til foranstaltninger på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet med henblik på forbedring af vilkårene for overførselsindkomstmodtagere og svage grupper.

Partierne anerkender den historiske tilblivelse af satspuljen og bakker med aftalen op om at tilstræbe, at midlerne i den nye reserve i enighed mellem partierne fordeles og anvendes til udsatte og svage grupper. Der gives særlig prioritet til socialområdet, som derved modtager langt hovedparten af midlerne.

Bilag 1. Principper for udmøntning af reserven

Partierne bag aftalen er enige om, at *"reserven til foranstaltninger på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet"* skal fungere som en katalysator for en bæredygtig, helhedsorienteret og forventet mere virkningsfuld socialpolitik. Partierne er desuden enige om, at civilsamfundet spiller en helt afgørende rolle i den sociale indsats.

Reserven anvendes til foranstaltninger på social-, sundheds- og arbejdsarbejdsmarkedsområdet mv., men i overensstemmelse med *Aftale om en ny regulering af folkepensionen og indførelse af obligatorisk opsparring for overførselsmodtagere* af 30. november 2018 vil der blive givet *"helt særlig prioritet til socialområdet, som dermed vil modtage langt hovedparten af midlerne"*, ligesom det vil blive *"prioriteret at understøtte et velfungerende civilsamfund"*. Reserven anvendes som altovervejende udgangspunkt til midlertidige initiativer samt forsøgs- og udviklingsprojekter.

Partierne er enige om, at der frem mod næste års aftale om udmøntning af reserven skal forberedes en drøftelse af nogle principper for, hvordan reserven kan udmøntes, så den i videst muligt omfang kan fremme en forventet mere virkningsfuld socialpolitik.

Som afsæt for forhandlinger om principperne for udmøntningen af reserven har partierne noteret sig følgende:

- Udviklings- og Investeringsprogrammerne på henholdsvis børne- og voksenområdet er centrale katalysatorer for at udvikle og udbrede virkningsfulde indsatser, som er efterspurgt i kommuner og blandt andre aktører på området. Programmerne understøtter en systematisk og strategisk prioritering af indsatser på baggrund af faglige indstillinger fra kommuner, Socialstyrelsen mv.

Principperne skal understrege vigtigheden af at prioritere langsigtede og strategiske indsatser i forbindelse med udmøntning af reserven. Samtidig anerkendes det, at udvikling af socialområdet samlet set også rækker ud over udvikling af konkrete metoder og indsatser, som det finder sted i fx Udviklings- og Investeringsprogrammerne.

- I Danmark spiller civilsamfundet en ganske særlig rolle i den sociale indsats for udsatte og sårbare mennesker. Der er mange frivillige, sociale organisationer, herunder små organisationer, der dygtigt rækker en støttende hånd ud til de mennesker, der har særligt brug for det. Samtidig er civilsamfundet en bærende kraft i innovationen af nye sociale indsatser og er også på den måde en del af infrastrukturen på området samlet set.

Principperne skal afspejle et politisk ønske om, at civilsamfundet også fremover skal spille en væsentlig rolle på det sociale område. Både i den nære relation og lokale forankring og i forhold til den sociale innovation og støtte. Samtidig anerkendes det, at der er behov for at målrette og prioritere støtten til civilsamfundet, så der bliver skabt ro til at opnå de formål, som støtten er givet til.

- Der er over en årrække iværksat større og mindre indsatser for forskellige målgrupper. Midlerne er ofte afsat for en midlertidig periode med henblik på, at den videre forankring finder sted i fx kommuner el.lign.

Principperne skal understøtte et politisk ønske om at følge op på tidligere iværksatte indsatser til enkelte målgrupper, så der bygges videre på gode erfaringer, og indsatser ikke tabes på gulvet. Samtidig anerkendes det, at det medfører et ansvar for tidligt i processen at gøre sig overvejelser om mulig forankring og opfølgning på indsatserne.

Bilag 2. Kriterier vedr. ansøgningspuljer på social- og indenrigsområdet

Styrket frivillig økonomi- og gældsrådgivning

Puljens formål er at støtte projekter, som tilbyder gratis økonomi- og gældsrådgivning, der hjælper socialt udsatte mennesker med gældsproblemer og som kan yde forebyggende rådgivning til særligt udsatte målgrupper, herunder gældsrådgivning med forebyggende formål. Målgruppen er socialt udsatte mennesker, som har en kombination af lav indkomst, gæld og lavt rådighedsbeløb samt særligt særlige målgrupper som fx unge med en begyndende spillegæld eller mennesker, der står i en svær økonomisk situation og samtidig skal håndtere livskriser som fx skilsmisse og spørgsmål om forældremyndighed. Ansøgerkredsen er frivillige sociale foreninger og private organisationer, herunder almene boligorganisationer. Gældsrådgivningen sker i forpligtende partnerskab mellem relevante og tværsektorielle aktører – fx mellem kommunale myndigheder, frivillige foreninger og almene boligorganisationer. Gældsrådgivningen skal være uvildig og fortrolig og primært ydes af frivillige med relevante faglige kompetencer. Projekterne skal bygge bro og samarbejde med relevante kommuner, myndigheder og andre civilsamfundsindsatser om en helhedsorienteret indsats. Der kan søges støtte til etablering af nye frivillige gældsrådgivninger samt videreførelse eller udvidelse af eksisterende frivillige gældsrådgivninger. Der vil blive lagt vægt på, at der er geografisk spredning mellem rådgivningerne, samt vægt på projekter, som dækker geografisk bredt, fx gennem lokale afdelinger. Ansøger forpligter sig til at arbejde efter kvalitetsstandarden om indhold i gældsrådgivning, kompetencer, etik og dokumentation fastsat og beskrevet i vidensfunktionen. Det er et krav, at tilskudsmodtagere afrapporterer, hvor mange borgere som deltager i projektet. Yderligere ansøgningskriterier for puljen kan efterfølgende blive fastsat af Social- og Indenrigsministeriet inden for puljens formål. Der kan med ansøgningspuljen opnås støtte i op til fire år.

Der afsættes 12,0 mio. kr. i 2020 og 13,0 mio. kr. årligt i perioden 2021-2023 til puljen. Midlerne udmøntes samlet i én ansøgningspulje i 2020. Der kan reserveres op til 3 pct. af bevillingen til administration af puljen.

Fritidspas til socialt udsatte børn og unge

Formålet med puljen er at styrke udsatte børn og unges sociale kompetencer og muligheder for at deltage i foreningslivet gennem udbredelsen af fritidspas, bestående af en kombination af fritidsvejledning og økonomisk støtte til børn og unge til kontingent og udstyr. Puljens ansøgerkreds er kommuner, der ikke har en eksisterende fritidspasordning. Målgruppen er udsatte børn, unge, der ikke selv har mulighed for at deltage i fritidsaktiviteter, og deres familier. Det er et kriterie for at få del i puljen, at foreningslivet i kommunen er tænkt med i det lokale projekt. Det er desuden et kriterie for at få del i puljen, at en eller flere fritidsvejledere tilknyttes projektet i kommunen. Projekterne skal ligge inden for den faglige ramme, som Socialstyrelsen udarbejder på baggrund af eksisterende viden. Det er et krav, at tilskudsmodtagere afrapporterer, hvor mange borgere som deltager i projektet. Yderligere kriterier for udmøntning af puljen kan fastsættes efterfølgende af Social- og Indenrigsministeriet inden for puljens formål. Der kan med ansøgningspuljen opnås støtte i op til fire år.

Der afsættes 13,1 mio. kr. i 2021, 3,6 mio. kr. i 2022 og 4,9 mio. kr. i 2023.

Midlerne udmøntes samlet i én ansøgningspulje i 2021. Der kan reserveres op til 3 pct. af bevillingen til ansøgningspuljen til administration af puljen.

Støtte til julehjælp

Puljens formål er at støtte frivillige foreninger og organisationers uddeling af julehjælp til udsatte familier og derigennem hjælpe familierne via deres sociale indsatser. Målgruppen er socialt udsatte familier med børn, der er økonomisk klemte, og som ikke har råd til at holde jul med mad og gaver. Familierne skal have lovligt ophold i Danmark. Ansøgerkredsen er landsdækkende frivillige foreninger og organisationer, som uddeler julehjælp. Tilskuddet til de enkelte foreninger og organisationer fordeles på grundlag af en fordelingsnøgle. Det er et krav, at tilskudsmodtagere afrapporterer, hvor mange borgere som deltager i projektet. Yderligere kriterier for udmøntning af puljen kan fastsættes efterfølgende af Social- og Indenrigsministeriet inden for puljens formål.

Der afsættes 5,0 mio. kr. årligt fra 2020 og frem til puljen.

Puljen udmøntes én gang hvert andet år med to års bevillinger. Projektperioden er toårig. Der kan reserveres op til 3 pct. af bevillingen til administration af puljen.

Støtte til sommerferiehjælp

Puljens formål er at yde støtte til sommerferieophold for socialt udsatte familier med hjemmeboende børn samt opfølgende sociale aktiviteter, så familierne kan få hjælp til at få hverdagen til at hænge bedre sammen samt få udvidet deres sociale netværk. Målgruppen er socialt udsatte familier med hjemmeboende børn, som ikke selv har mulighed for at komme på sommerferie. Familierne skal have lovligt ophold i Danmark. Ansøgerkredsen er frivillige sociale foreninger og organisationer samt almennyttige boligforeninger, der arrangerer og gennemfører sommerferieophold. Både forældre og børn skal deltage i sommerferieopholdet, og der skal tilbydes minimum to opfølgende sociale aktiviteter for familierne efter sommerferieopholdet inden for et år, som kan bidrage til at fastholde og udvikle familiernes kontakter og netværk og til at forbedre familiernes trivsel. Det er et krav, at tilskudsmodtagere afrapporterer, hvor mange borgere som deltager i projektet. Yderligere kriterier for udmøntning af puljen kan fastsættes efterfølgende af Social- og Indenrigsministeriet inden for puljens formål.

Der afsættes 5,0 mio. kr. årligt fra 2020 og frem til puljen.

Puljen udmøntes én gang hvert andet år med to års bevillinger. Projektperioden er toårig. Der kan reserveres op til 3 pct. af bevillingen til administration af puljen.

Støtte til etablering af midlertidige nødovertatningstilbud

Puljens formål er at sikre oprettelse af midlertidige nødovertatningstilbud, som gadesovende hjemløse kan benytte til akut overnatning i vintermånederne og dermed bl.a. modvirke de helbredsmæssige problemer, som målgruppen af hjemløse ellers kan opleve. Målgruppen er gadesovende hjemløse med lovligt ophold i Danmark, som har behov for et akut overnatningstilbud i vintermånederne. Ansøgerkredsen er frivillige foreninger og organisationer samt kommuner. Tilbud, der er oprettet efter § 110 i serviceloven, kan ligeledes søge om midler fra puljen, hvis kapaciteten udvides med ad hoc pladser. Ved vurderingen af ansøgningerne vil der blive lagt vægt på den geografiske fordeling af tilskud under hensyn til antallet af hjemløse i kommunerne. Det er et krav, at tilskudsmodtagere afrapporterer, hvor mange borgere som deltager i projektet. Yderligere kriterier for udmøntning af puljen kan fastsættes efterfølgende af Social- og Indenrigsministeriet inden for puljens formål.

Der afsættes 5,0 mio. kr. årligt fra 2020 og frem til puljen.

Puljen udmøntes én gang hvert andet år med to års bevillinger. Projektperioden er toårig. Der kan reserveres op til 3 pct. af bevillingen til administration af puljen.

Exitpakke til mennesker i prostitution

Puljens formål er at give mennesker i prostitution mulighed for at få rådgivning om alternativer til et liv i prostitution og evt. støtte til at forlade prostitution gennem en målrettet og helhedsorienteret indsats. Målgruppen er danske såvel som udenlandske borgere over 18 år med lovligt ophold i Danmark, der er i prostitution og har sociale vanskeligheder som følge af prostitution. Hvis projekterne kommer i kontakt med potentielle ofre for menneskehandel i Danmark henvises de til indsatser mod menneskehandel i regi af gældende handlingsplan til bekæmpelse af menneskehandel. Ansøgerkredsen er kommuner i samarbejde med NGO'er. Kommunerne kan etablere partnerskaber med flere kommuner. Rådgivningen og støtten skal varetages af medarbejdere med relevante kompetencer til at arbejde med målgruppen og skal baseres på relevante metoder eller tilgange. Projekterne forpligter sig til at samarbejde med Socialstyrelsen om fx vidensopsamling og formidling af projekternes erfaringer. Det er et krav, at tilskudsmodtagere afrapporterer, hvor mange borgere som deltager i projektet. Yderligere kriterier for puljen kan efterfølgende blive fastsat af Social- og Indenrigsministeriet inden for puljens formål. Der kan med ansøgningspuljen opnås støtte i op til fire år.

Der afsættes 6,8 mio. kr. i 2020, 14,5 mio. kr. i 2021, 14,6 mio. kr. i 2022 og 14,5 mio. kr. i 2023 til puljen. Midlerne udmøntes samlet i én ansøgningspulje i 2020. Der kan reserveres op til 3 pct. af bevillingen til administration af puljen.

Støtte til ungekrisecenter

Formålet med puljen er at støtte etableringen og driften af et ungekrisecenter, som skal give børn og unge under 18 år et sted, hvor de kan gå direkte ind "fra gaden" og få hjælp og vejledning, når de oplever at være i krise. Derudover vil der være mulighed for, at unge i alderen 14 til 17 år kan overnatte på stedet i akutte situationer i en kortere periode.

Puljens ansøgerkreds er private og frivillige organisationer, og det forventes, at én organisation kan modtage støtte fra ansøgningspuljen. Det er et krav til ansøgeren, at der er indgået en samarbejdsaftale med en eller flere kommuner om etableringen. Målgruppen er sårbare og udsatte børn og unge under 18 år i krise eller kriselignende tilstand. Det er et kriterie for at få del i puljen, at centret etableres som et fysisk sted, og tilbuddet skal være gratis for børn og unge at benytte. Hvis centret etablerer sengepladser, er det et krav, at tilbuddet godkendes som et anbringelsessted og alene anvendes enten med samtykke fra forældremyndighedsindehaver, når der ikke foreligger en afgørelse om anbringelse fra kommunen, eller uden forældrenes samtykke i de tilfælde, hvor der bliver truffet en afgørelse om en akut anbringelse af et barn på 14-17 år. Endeligt er det et krav, at tilskudsmodtager forpligter sig på at afrapportere løbende på antal brugere af tilbuddet, deres karakteristika mv. til brug for en samlet erfaringsopsamling af forsøget. Yderligere kriterier for udmøntning af puljen kan fastsættes efterfølgende af Social- og Indenrigsministeriet inden for puljens formål. Der kan med ansøgningspuljen opnås støtte i fire år.

Der afsættes 3,2 mio. kr. i 2020, 4,3 mio. kr. i 2021, 4,5 mio. kr. i 2022 og 4,0 mio. kr. i 2023 til puljen. Midlerne udmøntes samlet i én ansøgningspulje i 2020. Der kan reserveres op til 3 pct. af bevillingen til administration af puljen.

Bilag 3. Oversigt over aftale om udmøntningen af reserven til foranstaltninger på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet 2020-2023

Tabel 1

Aftale om udmøntningen af reserven til foranstaltninger på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet 2020-2023

Nr.	Mio. kr., 2020-pl	2020	2021	2022	2023	Varigt	I alt
Social- og Indenrigsministeriet i alt		86,6	126,4	135,9	127,8	20,0	476,7
1	Styrket frivillig økonomi- og gældsrådgivning	13,0	14,0	14,0	14,0	-	55,0
2	Fritidspas til socialt udsatte børn og unge	-	13,8	3,6	4,9	-	22,3
3	Styrket infrastruktur på civilsamfundsområdet	10,0	8,0	17,2	17,2	-	52,4
4	Permanent støtte til julehjælp, sommerferiehjælp og nødovernatnings-tilbud	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0	60,0
5	Videreførelse af BPA-rådgivningsfunktionen	1,0	1,0	1,0	1,0	-	4,0
6	Videreførelse af Levevilkårsundersøgelsen og Inklusionsmålingen	3,3	1,0	0,3	1,1	-	5,7
7	Videreførelse af Ordbog over Dansk Tegnsprog	0,8	0,8	0,8	0,8	-	3,2
8	Exitpakke til mennesker i prostitution	10,0	15,0	15,0	15,0	-	55,0
9	Mere investeringstankegang på det sociale område – Bedre viden om økonomi og effekt af sociale indsatser	-	2,0	2,0	2,0	3,0	6,0
10	Landsdækkende behandlingstilbud til mennesker med senfølger efter seksuelle overgreb i barndommen	-	11,0	11,0	11,0	-	33,0
11	Hjælp til udsatte børn og unge i Grønland	20,0	20,0	20,0	20,0	-	80,0
12	Støtte til udsatte grønlændere i Danmark	-	4,1	4,1	4,1	-	12,3
13	Etablering af Whistleblowerordning i Center for Frivilligt Socialt Arbejde	0,5	0,5	0,5	-	-	1,5
14	Styrket indsats for implementering af Housing First på hjemløseområdet	1,0	1,0	10,0	10,0	-	22,0
15	Bedre rammer for overgangen til voksenlivet for unge med handicap	0,5	2,0	2,0	2,0	2,0	6,5
16	Støtte til ungekrisecenter	3,2	4,4	4,6	4,3	-	16,5
17	Undersøgelse af udfordringerne i anbringelsessager	1,0	-	-	-	-	1,0
18	Ramme til frivillige sociale indsatser	7,3	12,8	14,8	5,4	-	40,3
	- Heraf FBU ForældreLANDSforeningen	-	2,0	2,0	1,0	-	5,0
	- Heraf Projekt Unik - Børns Trivsel	2,5	2,5	2,5	1,3	-	8,8
	- Heraf GirlTalk	0,3	0,3	0,3	0,2	-	1,1
	- Heraf OMBOLD	2,0	2,0	2,0	1,0	-	7,0
	- Heraf Idræt for Sindet	1,5	1,5	1,5	0,8	-	5,3
	- Heraf Linie 14 - Et værested	0,5	0,5	0,5	0,3	-	1,8
	- Heraf AmiAmi	0,5	0,5	2,5	-	-	3,5
	- Heraf Peer-Netværket Danmark	-	1,5	1,5	0,8	-	3,8
	- Heraf Mentornetværket hos KVINFO	-	2,0	2,0	-	-	4,0
Beskæftigelsesministeriet i alt		1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	4,0
19	Løsning af grænsehindre for førtidspensionister i rigsfællesskabet	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	4,0
Sundheds- og Ældreministeriet i alt		99,2	101,1	101,0	66,6	14,8	367,9
20	Døgnåbning af Livslinien	2,0	2,0	2,0	2,0	-	8,0
21	Opfølgning på demenshandlingsplan 2025	57,4	72,3	66,9	47,8	-	244,4
22	Supplerende finansiering til at fjerne aldersloftet for tilskud til psykolog-behandling af angst	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	4,8
23	Supplerende finansiering til udarbejdelse af udskrivningsaftaler og koordinationsplaner	13,6	13,6	13,6	13,6	13,6	54,4
24	Opfølgning på fast tilknyttede læger på plejcentre	15,0	5,0	-	-	-	20,0
25	Videreførelse af Det Nationale Sorgcenter	2,0	2,0	2,0	2,0	-	8,0
26	Opfølgning på demensboligpuljen	8,0	-	-	-	-	8,0
27	Pulje til mere hjemlighed på plejehjem	-	5,0	15,3	-	-	20,3
Aftale i alt*		186,8	228,5	237,9	195,4	35,8	848,6

*Heri indgår forudsætninger for forhandlingerne, herunder omprioritering af i alt 159,0 mio. kr. 2020-2023.

Bilag 4

Fra aftale om udmøntning af satspuljen for 2019

1	Titel	Styrkelse af borgernes retssikkerhed						
2	Forslagsstiller	-						
3	Tilskudsmodtager	-						
4	Forslagets formål	Formålet med initiativet er, at gennemsigtigheden og overvågningen af borgernes retssikkerhed på det sociale område skal styrkes. De seneste offentliggjorte danmarkskort viser således, at omgørelsesprocenterne for kommunernes afgørelse i Ankestyrelsen er for høje.						
5	Beskrivelse af initiativet og aktiviteter	Der afsættes i alt 12 mio. kr. i perioden 2019-2022 til gennemførelse af initiativer der skal bidrage til en styrkelse af borgernes retssikkerhed på det sociale område. Forslag hertil skal indeholde en forankring af en styrket indsats i en institutionel enhed. Enheden skal bl.a. arbejde med spørgsmål vedrørende kommuners praksis og en sammenligning af praksis i kommunerne, herunder sagsbehandlingstider, oplysning af sager, individuel vurdering af behov mv. Forslagene forhandles med partierne bag satspuljeaftalen inden 1. marts 2019.						
6	Forslagets succes-kriterier	Succeskriteriet er at styrke gennemsigtigheden og overvågningen af borgernes retssikkerhed på det sociale område.						
7	Viden, evaluering og opfølgning	Initiativet skal ikke evalueres særskilt. Initiativet har ikke udvikling af ny viden som formål.						
8	Udmøntning, inkl. tidsplan	<i>Udmøntning</i> Initiativet skal ikke evalueres særskilt, men der følges op via danmarkskortene over kommunernes omgørelsesprocenter i Ankestyrelsen på socialområdet. <i>Tidsplan</i> <table><tr><th>Tid</th><th>Aktivitet</th></tr><tr><td>1. kvartal 2019</td><td>Udarbejdelse af forslag, forhandling med satspuljekredsen</td></tr><tr><td>2. kvartal 2019</td><td>Arbejdet i enheden påbegyndes</td></tr></table>	Tid	Aktivitet	1. kvartal 2019	Udarbejdelse af forslag, forhandling med satspuljekredsen	2. kvartal 2019	Arbejdet i enheden påbegyndes
Tid	Aktivitet							
1. kvartal 2019	Udarbejdelse af forslag, forhandling med satspuljekredsen							
2. kvartal 2019	Arbejdet i enheden påbegyndes							
9	Varighed og implementering	Initiativet er fireårigt og udmøntes i perioden 2019-2022.						
10	Evt. efterregulering	Behovet for efterregulering vil afhænge af de konkrete initiativer.						

Mio. kr. i 2019-PL	2019	2020	2021	2022	I alt
Forslag i alt	3,0	3,0	3,0	3,0	12,0

Bilag 5

Venstre, Dansk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti, Liberal Alliance og Det Radikale Venstre er uenige i regeringens fortolkning af forligsbindingerne vedrørende aftalen om fordelingen af midlerne fra satspuljen. Satspuljen har gennem tiden været genstand for meget kritik, men er også grundlaget for sociale indsatser for over 15 mia. kr. og vil løbende generere midler til fortsat prioritering på baggrund af den historisk lavere regulering af overførselsindkomsterne.

Selv om vi accepterer, at regeringen har valgt at invitere flere partier til forhandlingerne om udmøntning, så er det fortsat vores opfattelse, at forliget består af de partier, som har tilsluttet sig aftalen d. 21. december 2018, og at det fremadrettet alene er disse partier, som forligskredsen er forpligtet til at udmønte midlerne sammen med.

Kvinder på krisecentre får nu 10 timers gratis psykologhjælp

25-06-2020

Nyhed

Pressemeddelelse

Udsatte voksne

Folketinget har vedtaget en lov, der sikrer ret til 10 timers gratis psykologhjælp til beboere på kvindekrisecentre.

Der er bedre hjælp på vej til de mange kvinder, som udsættes for partnervold. Fra den 1. juli får alle kvinder, der indskrives på et kvindekrisecenter, ret til 10 timers gratis psykologhjælp. Det skal sikre, at voldsudsatte kvinder kan få bearbejdet de svære oplevelser, så de kan komme tilbage til en normal tilværelse.

Initiativet er en del af aftalen om Finansloven 2020, hvor regeringen, De Radikale, SF, Enhedslisten og Alternativet blev enige om at styrke indsatsen mod vold på flere områder. I dag stemte et flertal i Folketinget for lovforslaget, så alle kvinder på krisecentre tilbydes 10 timers gratis psykologhjælp.

Social- og indenrigsminister Astrid Krag siger:

Alt for mange kvinder betaler en høj pris for at vælge en forkert partner. Det er ikke nok at få kvinder væk fra volden, hvis de går tilbage til en voldelig mand efter et ophold på krisecenter. Med gratis psykologhjælp giver vi kvinder mulighed for at bearbejde de svære oplevelser og bane vejen ud af voldens spiral."

– Astrid Krag

Der er afsat 55 mio. kr. i 2020 og 75 mio. kr. i årene frem til både gratis psykologhjælp og til oprettelsen af flere pladser på kvindekrisecentrene.

Loven om psykologhjælp træder i kraft 1. juli, og herefter er kommunerne forpligtede til at tilbyde psykologhjælp til alle kvinder, der bliver indskrevet på et kvindekrisecenter.

Ud over flere pladser og psykologhjælp på kvindekrisecentre er der afsat både varige og nye midler på finansloven til at styrke den ambulante rådgivning til voldsudsatte og voldsudøvere.

Yderligere oplysninger

Social- og Indenrigsministeriets pressetelefon i, tlf.: 4185 1360 (modtager ikke SMS)

Afgjort den 17. september 2020

286

Social- og Indenrigsministeriet. København, den 24. august 2020.

- a. Social- og Indenrigsministeriet anmoder om Finansudvalgets tilslutning til følgende dispositioner som led i udmøntningen af 41,3 mio. kr. på § 15.75.32. *Kvindekrisecentre*:
- Overførsel af 2,5 mio. kr. i 2020 til § 15.72.01. *Generelle udgifter vedrørende forsorgshjem mv. vedrørende ret til psykologhjælp.*
 - Udmøntning af 38,8 mio. kr. i 2020 ansøgningspulje til etablering af pladser på kvindekrisecentre på § 15.75.32. *Kvindekrisecentre.*

Udgifterne i 2020 finansieres af de på finansloven 2020 opførte midler under § 15.75.32. *Kvindecentre (Reservationsbev.)* på 55,0 mio. kr.

- b. Med Aftale om finansloven for 2020 blev der afsat 55,0 mio. kr. i 2020 og 75,0 mio. kr. årligt i 2021 og frem med henblik på at sikre, at kvinder i målgruppen for kvindekrisecentre hurtigt får den hjælp, de har brug for. Midlerne blev afsat som en ramme med henblik på senere udmøntning til konkrete indsatser efter aftale med partierne bag finanslovsaftalen.

Aftalepartierne har aftalt, at midlerne skal udmøntes til hhv. :

- Psykologhjælp til kvinder, der får ophold på krisecentre,
- og til etablering samt efterfølgende drift af flere kvindekrisecenterpladser.

Da midlerne på finansloven for 2020 er afsat som en ramme, er der ikke bevillingsmæssig hjemmel til den konkrete udmøntning af midlerne. Der skal således etableres hjemmel, førend udmøntningen, herunder udmeldingen af ansøgningspuljen til etablering af flere pladser på kvindekrisecentre, kan igangsættes.

Partierne bag Aftale om finansloven for 2020 har tilsluttet sig, at bevillingen i 2020 udmøntes dels 2,5 mio. kr. til psykologhjælp til kvinder og dels 38,8 mio. kr. til etablering. Med aktstykket udmøntes 41,3 mio. kr. af rammen på § 15.75.32. *Kvindekrisecentre*, der i alt udgør 55,0 mio. kr. i 2020. De resterende 13,7 mio. kr. er udmøntet ved dels 11,0 mio. kr. i foråret 2020 til en midlertidig akut udvidelse af kapaciteten på udvalgte kvindekrisecentre som følge af COVID-19-situationen, jf. *akt. 118 af 27. marts 2020* og dels 2,6 mio. kr. vedrørende Lov nr. 1058 af 25. juni 2020 om ændring af lov

om social service (Psykologbehandling til kvinder, der får ophold på krisecenter), jf. *akt. 233 af 25. juni 2020*.

Ansøgningspulje til etablering af flere pladser

Ansøgningspuljen, hvor der udmøntes i alt 50,7 mio. kr., er fordelt med hhv. 38,8 mio. kr. afsat i 2020 samt 11,9 mio. kr. afsat i 2021. Midlerne i 2020 afholdes på § 15.75.32.20 Etableringspulje (ny underkonto). Alle midlerne udmøntes samlet ved én ansøgningsrunde i 2020. Med udmøntningen i 2020 gives således tilsagn for udmøntningen af bevillingerne i både 2020 og 2021 på i alt 50,7 mio. kr. Tilsagnet gives med forbehold for Folketingets vedtagelse af fremtidige bevillingslove.

Ansøgerkredsen for ansøgningspuljen er eksisterende kvindekrisecentre og aktører, der ønsker at etablere et kvindekrisecenter efter servicelovens § 109. Målgruppen er kvinder i målgruppen for kvindekrisecentre og deres medfølgende børn. Tilskud tildeles med afsæt i en beregnet enhedsudgift pr. plads. Med ansøgningspuljen forventes det, at der kan etableres ca. 100 pladser på kvindekrisecentre. Der skal ske en geografisk fordeling af pladser. Der kan søges midler fra ansøgningspuljen til at dække etableringsomkostninger. Etableringsomkostninger dækker ikke nybyggeri, men kan fx være renovering og indretning af eksisterende bygninger. Efter etablering skal pladserne godkendes af Socialtilsynet. Socialstyrelsen administrerer ansøgningspuljen.

Der anmodes endvidere om, at midlerne på § 15.75.32.20 *Etableringspulje* kan forudbetales, jf. Budgetvejledningens pkt. 2.2.13 med henblik på, at sikre at tilskudsmodtagerne ikke oplever likviditetsmæssige udfordringer ift. at indgå i projektet.

Ret til psykologhjælp

Der er endvidere behov for at sikre hjemmel til statslig refusion i forbindelse med Lov nr. 1058 af 25. juni om ændring af lov om social service (Psykologbehandling til kvinder, der får ophold på krisecenter). Således overføres 2,5 mio. kr. i 2020 fra § 15.75.32. *Kvindekrisecentre* til § 15.72.01. *Generelle udgifter vedrørende forsorgshjem mv.*

Tabel 1. Fordeling af bevilling afsat på § 15.75.32. Kvindekrisecentre i 2020

Mio. kr. (2020-pl)	2020
Etableringspulje	38,8
Psykologhjælp	2,5
I alt	41,3

Dispositionerne på forslag til lov om tillægsbevilling i finansåret kan specificeres således:

	Udgift
§ 15.72.01. <i>Generelle udgifter vedr. forsorgshjem mv. (Lovbunden)</i>	
10. <i>Generelle udgifter vedr. forsorgshjem mv.</i>	
42. <i>Overførselsudgifter til kommuner og regioner</i>	2,5 mio. kr.
§ 15.75.32. <i>Kvindekrisecentre (reservationsbev.)</i>	
10. <i>Kvindekrisecentre</i>	
46. <i>Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud</i>	-2,5 mio. kr.

- c. Sagen forelægges for Finansudvalget på nuværende tidspunkt med henblik på hurtigst mulig udmøntning af ansøgningspuljen, således at midlerne nås udmøntet i indeværende finansår. Først efter udmøntningen af etableringspuljen kan etableringen af pladserne på kvindekrisecentre påbegyndes.
- e. Under henvisning til ovenstående anmodes om tilslutning til, at der kan anvendes 38,8 mio. kr. i 2020 til en etableringspulje til flere pladser på kvindekrisecentre, som afholdes på § 15.75.32. *Kvindekrisecentre*, mens 2,5 mio. kr. vedrørende ret til psykologbehandling overføres til § 15.72.01. *Generelle udgifter vedrørende forsorgshjem mv.* Udgiften vil blive afholdt og finansieret af den på finansloven for 2020 opførte bevilling under § 15.75.32. *Kvindekrisecentre (Reservationsbev.)*, således at der på forslag til lov om tillægsbevilling for 2020 optages følgende:
	Udgift
§ 15.72.01. <i>Generelle udgifter vedr. forsorgshjem mv. (Lovbunden)</i>	2,5 mio. kr.
§ 15.75.32. <i>Kvindekrisecentre (reservationsbev.)</i>	-2,5 mio. kr.
- f. Finansministeriets tilslutning foreligger.

København, den 24. august 2020

ASTRID KRAG

/ Ditte Rex

Til Finansudvalget.

Tiltrådt af Finansudvalget den 17-09-2020 (udvalget med undtagelse af Det Konservative Folkepartis medlem af udvalget og Liberal Alliances medlem af udvalget, der stemte imod aktstykket)

Omkring 100 ekstra pladser på kvindekrisecentrene på vej

11-08-2020

Nyhed

Pressemeddelelse

Udsatte voksne

Partierne bag finansloven for 2020 er blevet enige om et markant løft til kvindekrisecentrene.

Der er bedre hjælp på vej til de mange kvinder, som udsættes for partnervold. Regeringen, Enhedslisten, De Radikale, SF og Alternativet er blevet enige om at fordele midler til op mod 100 ekstra pladser på kvindekrisecentrene, så flere kan få hjælp. Pengene er varige midler, der blev afsat med aftale om finansloven for 2020.

I dag er der omtrent 600 pladser på kvindekrisecentrene, og med de op til 100 ekstra pladser forøges kapaciteten mærkbart.

Social- og indenrigsminister Astrid Krag siger:

“

Når en kvinde flygter fra et voldeligt forhold, må hun aldrig møde en lukket dør. Alt for mange kvinder betaler en høj pris for at vælge en forkert partner, og enkelte betaler den ultimative pris og bliver en del af drabsstatistikken. De kvinder skal hjælpes i tide, og derfor løfter vi antallet af pladser mærkbart og giver langt flere kvinder mulighed for at komme væk fra volden.”

– Astrid Krag

Socialdemokratiets socialordfører Camilla Fabricius siger:

“

Ingen fortjener at leve med vold. Når det alligevel sker, skal vi som samfund stå klar med nødvendige hjælp og rådgivning. Vold giver ar på både krop og sjæl. Derfor er vi fra socialdemokratisk side glade for, at vi med denne aftale både får udvidet antallet af pladser på landets kvindekrisecentre og tilbudt kvinderne psykologhjælp, så vi kan hjælpe flere og hjælpe bedre.”

– Camilla Fabricius

De Radikales socialordfører Rasmus Helveg Petersen siger:

“

Hvis vi skal bekæmpe vold i nære relationer, skal vi først og fremmest sikre, at voldsudsatte kvinder kan komme væk og få hjælp. Jeg er glad for, at vi med regeringen og de øvrige partier nu giver området et markant løft.”

– Rasmus Helveg Petersen

SF's socialordfører Trine Torp siger:

“

At tage springet ud af et forhold med vold, er i forvejen svært. Det skal ikke blive sværere af, at hjælpen og støtten ikke er der, når man har behov for den. Derfor skal der bl.a. være de krisecenterpladser, der er brug for. Samtidig skal vi sørge for, at der den nødvendige hjælp – også for voldsudsatte, som ikke kommer på krisecentre.”

– Trine Torp

Enhedslistens socialordfører Pernille Skipper siger:

“

Det var et særligt fokus for Enhedslisten i finanslovsforhandlingerne at sikre flere pladser på kvindekrisecentrene. De færreste tænker over det, men der er tusinder af kvinder, der udsættes for vold, og der er et akut behov. Vi hører igen og igen om voldsramte kvinder, der går forgæves, når de banker på døren til et krisecenter. De ca. 100 nye pladser og en ny ret til psykologhjælp til voldsramte vil gøre en mærkbar forskel i mange menneskers liv.”

– Pernille Skipper

Alternativets socialordfører Torsten Gejl siger:

I Alternativet mener vi, at kvinder, der udsættes for vold, skal have bedre hjælp. Nu får flere kvinder mulighed for at slippe væk fra en voldelig partner, og med finanslovsaftalen sikrede vi desuden gratis psykologhjælp og en styrkelse af ambulante tilbud. Dermed opfylder vi som samfund en af vores vigtigste opgaver.”

– Torsten Gejl

Pladserne fordeles i alle landets regioner, og udmøntes gennem en ansøgningspulje, som Socialstyrelsen opretter i løbet af 3. kvartal i år.

De op mod 100 ekstra pladser er et af en række initiativer på området. I april afsatte regeringen, SF, Enhedslisten, Radikale Venstre og Alternativet 11 millioner kroner til etablering af 55 nødpladser på krisecentre over hele landet i forbindelse med COVID-19. I juni vedtog Folketinget et lovforslag, der giver ret til 10 timers gratis psykologhjælp, når man indskrives på et krisecenter.

Ud over flere pladser og psykologhjælp på kvindekrisecentre er der på finansloven afsat midler til at styrke den ambulante rådgivning til voldsudsatte og voldsudøvere.

Yderligere oplysninger

Camilla Fabricius, socialordfører, Socialdemokratiet, tlf.: 3337 4057

Rasmus Helveg Petersen, socialordfører, Det Radikale Venstre, tlf.: 6162 5541

Trine Torp, socialordfører, Socialistisk Folkeparti, tlf.: 6162 4594

Pernille Skipper, socialordfører, Enhedslisten, tlf.: 3337 5080

Torsten Gejl, socialordfører, Alternativet, tlf.: 6162 4651

Social- og Indenrigsministeriets pressetelefon, tlf.: 4185 1360 (modtager ikke sms)

Politisk flertal sikrer nødpladser på kvindekrisecentre

24-03-2020

Nyhed

Pressemeddelelse

Corona | COVID-19

Udsatte voksne

Social- og indenrigsminister Astrid Krag har indgået aftale om oprettelse af omkring 55 nødpladser på kvindekrisecentre fordelt over hele landet.

Den 11. marts opfordrede statsministeren danskerne til så vidt muligt at blive hjemme.

Siden da er antallet af kvinder, der henvender sig for at få plads på et kvindekrisecenter, tilsyneladende vokset kraftigt. Det har medført øget pres på landets kvindekrisecentre, og derfor fremrykker regeringen nu 11 mio. kr. fra finanslovsaftalen, så der kan oprettes op til 55 midlertidige pladser.

Aftalen er indgået med SF, Enhedslisten, Radikale Venstre og Alternativet.

Social- og indenrigsminister Astrid Krag siger:

“Vold giver ar på krop og sjæl. Kvinder skal altid kunne komme væk fra en voldelig partner og bryde ud af den voldsspiral, som alt for mange lever i. Jeg er glad for, at vi nu griber hurtigt ind og sikrer flere pladser til voldsramte kvinder. Jeg vil gerne rette en særlig tak til SF, Enhedslisten, Radikale Venstre og Alternativet for endnu en gang at være med til at prioritere voldsramte kvinder. Vi afsætter midler til, at der kan oprettes op til 55 midlertidige pladser fordelt over hele landet efter dialog med organisationerne på området om behovet. Vi vil følge situationen nøje den kommende tid.”

- Astrid Krag

Pengene til de nye pladser stammer fra finansloven for 2020, hvor regeringen sammen med støttepartierne afsatte 55 mio. kr. i år og derefter 75 mio. kr. årligt til bl.a. flere varige pladser på kvindekrisecentrene. De 11 millioner kr. rykkes nu frem, så der nu og her kan oprettes midlertidige nødpladser.

Midlerne tildeles direkte til navngivne krisecentre, så pengene med det samme kan komme ud og gøre gavn for de kvinder og børn, der akut har brug for en plads. Krisecentrene kan f.eks. bruge pengene på hotelværelser, der står tomme, hvis de ønsker det.

Ifølge Astrid Krag er netop hurtig hjælp til udsatte mennesker en af de vigtigste opgaver lige nu.

Social- og indenrigsminister Astrid Krag siger:

“Coronakrisen gør sårbare mennesker endnu mere sårbare. Det ser vi med hjemløse, udsatte børn, mennesker med handicap og altså også voldsudsatte kvinder. Det er altafgørende, at vi hele tiden reagerer, når situationen udvikler sig, så vi trods coronaepidemien griber de mennesker, der har det sværest.”

- Astrid Krag

Social- og Indenrigsministeriet har været i tæt dialog med sektoren om, hvor i landet pladserne vil gøre den største gavn. Der er desuden lagt vægt på, at pladserne tildeles de krisecentre, der organisatorisk og fagligt allerede nu er klar til at håndtere de kvinder, der inden længe vil få en nødplads.

De 55 pladser fordeles på følgende fem byer:

- København – Danner i partnerskab med LOKK, Dansk Kvindesamfund og Kvindehjemmet (5 mio. kr. svarende til ca. 25 pladser)
- Kolding Krisecenter (1 mio. kr. svarende til ca. 5 pladser)
- Odense Krisecenter (2 mio. kr. svarende til ca. 10 pladser)
- Holstebro Krisecenter (2 mio. kr. svarende til ca. 10 pladser)
- Aarhus Krisecenter (1 mio. kr. svarende til ca. 5 pladser)

Yderligere oplysninger

Social- og Indenrigsministeriets pressetelefon, tlf. 41 85 13 60 (modtager ikke SMS)

Pernille Skipper, socialordfører, Enhedslisten, tlf.: 3337 5080

Rasmus Helveg Petersen, socialordfører, Det Radikale Venstre, tlf.: 6162 5541

Trine Torp, socialordfører, Socialistisk Folkeparti, tlf.: 6162 4594

Torsten Gejl, socialordfører, Alternativet, tlf.: 6162 4651

Camilla Fabricius, socialordfører, Socialdemokratiet, tlf.: 3337 4057

Afgjort den 27. marts 2020

118

Social- og Indenrigsministeriet. København, den 25. marts 2020.

- a. Social- og Indenrigsministeriet anmoder om Finansudvalgets tilslutning til at anvende 11,0 mio. kr. i 2020 til akut udvidelse af kapaciteten i fire måneder på kvindekrisecentre, der aktuelt oplever kapacitetsudfordringer under COVID-19.

Udgiften i 2020 afholdes af den på finansloven opførte bevilling på § 15.75.32. Kvindekrisecentre (*Reservationsbev.*) på 55,0 mio. kr.

- b. Som følge af den nuværende COVID-19-situation er der behov at udvide kapaciteten på landets kvindekrisecentre for at imødekomme den øgede efterspørgsel efter pladser blandt voldsramte kvinder, der ikke kan opholde sig hjemme. Sektoren, herunder den nationale enhed Lev Uden Vold, har bl.a. meddelt, at der akut opleves kapacitetsproblemer.

Centrene oplever netop nu akutte kapacitetsproblemer, idet flere kvinder henvender sig til centrene, hvorfor der hurtigst muligt er behov for at kunne oprette nødpladser. Der er på finansloven for 2020 ikke bevillingsmæssig hjemmel til at afholde udgiften på § 15.75.32. Kvindekrisecentre, hvor det fremgår af anmærkningsteksten, at midlerne er afsat som en ramme til flere pladser på kvindekrisecentre og psykologhjælp, og at udmøntningen af rammen skal drøftes med aftalepartierne i Social- og Indenrigsministeriet. Bevillingen på § 15.75.32. *Kvindekrisecentre* er afsat med Aftale om finansloven for 2020.

Midlerne til akut udvidelse af kapaciteten på kvindekrisecentre udmøntes som direkte tilskud til fem kvindekrisecentre, jf. tabel 1. Partierne bag Aftale om finansloven for 2020 har tilsluttet sig fordelingen. De resterende 44,0 mio. kr. af bevillingen på § 15.75.32. *Kvindekrisecentre* er endnu ikke udmøntet. Udmøntningen drøftes med aftalepartierne, som oprindeligt forudsat.

Tabel 1. Modtagere af midlertidig driftstilskud til udvidelse af kapacitet

Mio. kr. (2020-pl)	2020
Danner i partnerskab med LOKK, Kvindehjemmet og Dansk Kvindesamfund	5,0
Kolding Krisecenter	1,0
Odense Krisecenter	2,0
Holstebro Krisecenter	2,0

Aarhus Krisecenter	1,0
I alt	11,0

Midlerne er målrettet kapacitetsudfordringer på centrene, herunder oprettelse og drift af midlertidige pladser i op til fire måneder. Det skønnes, at oprettelse og drift af en gennemsnitsplads i fire måneder koster 0,2 mio. kr.

Der anmodes endvidere om, at tilskuddene kan forudbetales, *jf. Budgetvejledningens pkt. 2.2.13. Forudbetaling.*

Tilskuddene administreres af Socialstyrelsen.

- c. Aktstykket forelægges for Finansudvalget på nuværende tidspunkt, da der under COVID-19-situationen er akut behov for at oprette nye pladser på kvindekrisecentrene i indeværende finansår som følge af et stigende antal henvendelser til centrene.
- e. Under henvisning til ovenstående anmodes om tilslutning til at anvende 11 mio. kr. i 2020 til akut udvidelse af kapaciteten i fire måneder på kvindekrisecentre, der aktuelt oplever kapacitetsudfordringer under COVID-19. Midlerne udmøntes som direkte tilskud til Danner i partnerskab med LOKK, Kvindehjemmet og Dansk Kvindesamfund (5,0 mio. kr.), Kolding Krisecenter (1,0 mio. kr.), Odense Krisecenter (2,0 mio. kr.), Holstebro Krisecenter (2,0 mio. kr.) og Aarhus Krisecenter (1,0 mio. kr.).
Udgiften i 2020 på 11,0 mio. kr. afholdes af den på finansloven opførte bevilling på § 15.75.32. Kvindekrisecentre (*Reservationsbev.*) på 55,0 mio. kr.
- f. Finansministeriets tilslutning foreligger.

København, den 25. marts 2020

ASTRID KRAG

/ Ditte Rex

Til Finansudvalget.

Tiltrådt af Finansudvalget den 27-03-2020.

Venstres medlemmer af udvalget udtaler, at det for Venstre er afgørende, at vi som samfund reagerer så hurtigt og effektivt som muligt for at begrænse såvel de menneskelige som økonomiske konsekvenser af Corona-krisen.

Enigt folketing sender akut coronastøtte til hjemløseorganisationer

31-03-2020

Nyhed

Pressemeddelelse

Corona | COVID-19

Udsatte voksne

Eteligt folketing har indgået aftale om en hjælpepakke til organisationer, der under coronakrisen skal hjælpe hjemløse med tag over hovedet og mad.

Udbruddet af corona har sat herberger og væresteder for hjemløse under pres. Mange tilbud har neddrolet aktiviteterne eller er helt lukket ned, og samtidig skal hjemløse holde større afstand på tilbuddene.

Derfor er samtlige partier i Folketinget enige om at afsætte 5,5 mio. kr. i akut støtte til organisationer på hjemløseområdet.

Pengene gives direkte til ni organisationer, så de her og nu kan bruge midlerne til enten at udvide egne tilbud eller til at leje værelser på lokale hoteller. Midlerne kan desuden gå til uddeling af måltider eller madpakker til hjemløse.

Social- og indenrigsminister Astrid Krag siger:

”Sårbare mennesker som hjemløse bliver dobbelt sårbare under coronakrisen. Derfor hjælper vi nu organisationerne direkte, så flere hjemløse kan få tag over hovedet og et måltid mad. Tak til alle partierne, som endnu engang har handlet hurtigt for at hjælpe udsatte mennesker i en svær situation.”

– Astrid Krag

Blandt de allermest sårbare er mennesker med et stofmisbrug, som har svært ved at være fastholdt i karantæne eller indlæggelse. Derfor har social- og indenrigsminister Astrid Krag og sundheds- og ældreminister Magnus Heunicke nu sendt brev til kommuner og regioner og indskærpet, at misbrugsbehandling er en kritisk funktion, der skal opretholdes.

Sundheds- og ældreminister Magnus Heunicke siger:

”Vi ved, at mange hjemløse kæmper med stofmisbrug. Derfor er et tag over hovedet ikke nok. Vi skal derfor sikre dem misbrugsbehandling, hvis de kommer i karantæne, og det gør vi nu kommuner og regioner særligt opmærksomme på.”

– Magnus Heunicke

Midlerne tildeles følgende organisationer:

- KFUM's Sociale Arbejde – 1 mio. kr.
- Kirkens Korshær – 1 mio. kr.
- Blå Kors – 1 mio. kr.
- Røde Kors – 500.000 kr.
- KFUK's Sociale Arbejde – 500.000 kr.
- Frelsens Hær – 500.000 kr.
- HusForbi og Projekt Udenfor (i partnerskab) – 500.000 kr.
- Mændenes Hjem – 500.000 kr.

Yderligere oplysninger

Social- og Indenrigsministeriets pressetelefon, tlf. 4185 1360 (modtager ikke SMS)

Sundheds- og Ældreministeriets pressetelefon, tlf.: 2132 4727 (modtager ikke SMS)

Camilla Fabricius, socialordfører, Socialdemokratiet, tlf.: 6162 5864

Anni Matthiesen, socialordfører, Venstre, tlf.: 6162 5172

Karina Adsbøl, socialordfører, Dansk Folkeparti, tlf.: 6162 5190

Rasmus Helveg Petersen, socialordfører, Det Radikale Venstre, tlf.: 6162 5541

Trine Torp, socialordfører, Socialistisk Folkeparti, tlf.: 6162 4594

Pernille Skipper, socialordfører, Enhedslisten, tlf.: 3337 5080

Brigitte Klitskov Jerkel, socialordfører, Det Konservative Folkeparti, tlf.: 6162 4915

Torsten Gejl, socialordfører, Alternativet, tlf.: 6162 4651

Mette Thiesen, socialordfører, Nye Borgerlige, tlf.: 3337 5813

Ole Birk Olesen, socialordfører, Liberal Alliance, tlf.: 3337 4908

LÆS MERE

Ministerbrev vedrørende indsatsen til hjemløse med misbrug under COVID-19

Afgjort den 2. april 2020

128

Social- og Indenrigsministeriet. København, den 31. marts 2020.

- a. Social- og Indenrigsministeriet anmoder om Finansudvalgets tilslutning til, at der som følge af den nuværende COVID-19-situation i 2020 overføres 10,5 mio. kr. til § 15.11.40. *Tiltag som følge af COVID-19* (nyoprettet hovedkonto) til udmøntning af:
- en nødpulje på 5,0 mio. kr. målrettet civilsamfundsorganisationer til økonomisk kompensation vedrørende aflyste arrangementer.
 - direkte tilskud på 5,5 mio. kr. til udvalgte organisationer på hjemløseområdet for at imødekomme et øget pres på tilbud til målgruppen.

Udgiften i 2020 finansieres af de på § 15.75.06. *Stærkere social mobilitet - et udviklings- og investeringsprogram på voksenområdet* opførte midler.

Der anmodes endvidere om tilslutning til, at der for § 15.11.40. *Tiltag som følge af COVID-19* optages tekstanmærkning vedrørende administrationsgrundlaget.

- b. *Nødpulje målrettet civilsamfundsorganisationer*

Civilsamfundsorganisationer, der yder en frivillig indsats på det sociale område, aflyser en række arrangementer som følge af tiltagene i forbindelse med COVID-19-situationen.

Derfor søges tilslutning til, at der kan udmøntes en ansøgningspulje, hvor formålet er at sikre, at civilsamfundsorganisationer på socialområdet ikke efterlades med en stor økonomisk regning som følge af aflyste arrangementer under COVID-19-situationen, der i sidste ende kan medføre konkurs. Puljens ansøgerkreds er civilsamfundsorganisationer, der yder en frivillig indsats på socialområdet, og som har måttet aflyse et planlagt arrangement som følge af myndighedernes COVID-19-tiltag.

Der afsættes 5,0 mio. kr. i 2020 til ansøgningspuljen. Der kan opnås støtte på op til 100.000 kr. i kompensation, dog maksimalt svarende til de faktiske udgifter ved aflysning af arrangementet.

Ansøgningspuljen udmøntes løbende efter et ”først til mølle”-princip. Princippet er valgt ud fra et hensyn til hurtigt at få midlerne ud til foreningerne. Såfremt det på et senere tidspunkt besluttet at tilføre puljen yderligere midler, kan rammen forhøjes uden fornyet udmelding af puljen.

De nærmere kriterier for udmøntning af puljen fastsættes af Social- og Indenrigsministeriet inden for puljens formål.

I forbindelse med tildeling af midler foretages en individuel vurdering af det pågældende arrangement. I det omfang, der ydes kompensation til civilorganisationer for tabte omkostninger ved aflysning af arrangementer, der ikke udøves med gevinst for øje, vil der ikke være tale om statsstøtte. Kompensation til arrangementer, der udøves med gevinst for øje, vil blive ydet foreneligt med statsstøttereglerne, jf. de minimis forordningen (Fo. 1407/2013 af 18. december 2013).

Direkte tilskud til organisationer på hjemløseområdet

Som følge af den nuværende COVID-19-situation er der behov for at imødekomme et akut øget pres på tilbud målrettet hjemløse, som en række organisationer tilbyder, ved et direkte tilskud på samlet 5,5 mio. kr. Det skyldes bl.a., at mange hjemløse er særligt udsat for smittefare og vil være særligt sårbare over for virus på grund af nedsat immunforsvar og kronisk sygdom. Der er som følge af den særlige COVID-19-situation stort pres på landets herberger og forsorgshjem (SEL § 110), ligesom de organisationer, der har tilbud til og arbejder med hjemløse, oplever stor efterspørgsel efter, at de kan være med til at sikre den fornødne kapacitet, herunder på grund af forsamlingsforbuddet.

Midlerne kan anvendes til, at organisationerne kan udvide egen kapacitet, indgå aftaler med lokale hoteller eller andre om anvendelse af værelser til ophold, herunder til hjemløse, der har brug for at kunne isolere sig på grund af smittefare. Midlerne kan ligeledes anvendes til at tilbyde måltider i forbindelse med ophold samt til uddeling af madpakker på gadeplan.

Midlerne udmøntes som direkte driftstilskud til følgende organisationer, jf. tabel 1.

Tabel 1. Modtagere af midlertidigt driftstilskud

Mio. kr. (2020-pl)	2020
KFUM	1,0
Kirkens Korshær	1,0
Blå Kors	1,0
Røde Kors	0,5
KFUK	0,5
Frelsens Hær	0,5
HusForbi og Projekt Udenfor (i partnerskab)	0,5
Mændenes Hjem i København	0,5
I alt	5,5

Dispositionerne på forslag til lov om tillægsbevilling for finansåret 2020 kan specificeres således:

	Udgift
§ 15.11.40. Tiltag som følge af COVID-19 (Ny hovedkonto)(Reservationsbev.)	
10. Nødpulje til kompensation til aflyste arrangementer	
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	5,0 mio. kr.
20. Direkte tilskud til organisationer på hjemløseområdet	
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	5,5 mio. kr.
	Udgift

§ 15.75.06. Stærkere social mobilitet – et udviklings- og investeringsprogram på voksenområdet (*Reservationsbev.*)

10. Stærkere social mobilitet – et udviklings- og investeringsprogram på voksenområdet

46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud -10,5 mio. kr.

Socialstyrelsen administrerer ansøgningspuljen og driftstilskuddene. Der anmodes om tilslutning til, at der kan foretages intern statslig overførsel fra § 15.11.40. Tiltag som følge af COVID-19 til § 15.11.30. Socialstyrelsen på op til 3 pct. af bevillingen til Socialstyrelsens administration af puljen, dog maksimalt svarende til de faktiske administrationsomkostninger, *jf. Budgetvejledningens pkt. 2.10.5.*

Der anmodes endvidere om, at tilskuddene på § 15.11.40.20. Direkte tilskud til organisationer på hjemløseområdet kan forudbetales, *jf. Budgetvejledningens pkt. 2.2.13. Forudbetaling.*

Der anmodes endeligt om tilslutning til, at der for § 15.11.40. Tiltag som følge af COVID-19 optages tekstanmærkning under § 15. Social- og Indenrigsministeriet, hvorefter social- og indenrigsministeren bemyndiges til at fastsætte regler om anvendelse af bevillingen, herunder ansøgningsform, tidsfrister, vilkår for tilskud, udbetaling af tilskud, tilbagebetaling af tilskud og renter, regnskab, revision og rapportering om tilskud samt tilsyn og kontrol.

- c. Sagen forelægges for Finansudvalget på nuværende tidspunkt, da ordningernes ikrafttrædelse ønskes hurtigst muligt af hensyn til snarest at afhjælpe civilsamfundsorganisationernes økonomiske situation, samt kunne imødekomme den stigende efterspørgsel på tilbud hos organisationer på hjemløseområdet.
- d. Der er indhentet dispensation fra § 5 vedr. puljekalender og § 6 vedr. disponeringsregler, *jf. Cirkulære om Statens-tilskudspuljer.dk* (CIR1H nr. 10082 af 26/11/2019). Dispensation kan gives af Økonomistyrelsen.
- e. Under henvisning til ovenstående anmodes om tilslutning til, at der overføre 10,5 mio. kr. til § 15.11.40. Tiltag som følge af COVID-19, fordelt med hhv. 5,0 mio. kr. som en ansøgningspulje til økonomisk kompensation for aflyste arrangementer og 5,5 mio. kr. som direkte driftstilskud til organisationer på hjemløseområdet, således at der på forslag til lov om tillægsbevilling for finansåret 2020 optages følgende:

		Udgift (mio. kr.)	Indtægt (mio. kr.)
§ 15.11.40.	Tiltag som følge af COVID-19 (Ny hovedkonto) (tekstanm. 111), (<i>Reservationsbev.</i>)	10,5	0,0
§ 15.75.06.	Stærkere social mobilitet – et udviklings- og investeringsprogram på voksenområdet (<i>Reservationsbev.</i>)	-10,5	0,0

Under henvisning til ovenstående anmodes samtidig om tilslutning til, at der på forslag til lov om tillægsbevilling for finansåret 2020 optages følgende tekstanmærkning under § 15. Social- og Indenrigsministeriet:

Materielle bestemmelser

”Nr. 112 ad 15.11.40.

Social- og indenrigsministeren bemyndiges til at fastsætte regler om anvendelse af bevilling, herunder ansøgningsform, tidsfrister, vilkår for tilskud, udbetaling af tilskud, tilbagebetaling af tilskud og renter, regnskab, revision og rapportering om tilskud samt tilsyn og kontrol. Social- og indenrigsministeren bemyndiges til at træffe beslutning om ydelse af tilskud, meddelelse om tilskud, afslag på ansøgning om tilskud og genanvendelse af tilbagebetalte tilskud.

Stk. 2. Ministeren kan henlægge sine beføjelser til en institution under ministeriet. ”

f. Finansministeriets tilslutning foreligger.

København, den 31. marts 2020

ASTRID KRAG

/ Ditte Rex

Til Finansudvalget.

Tiltrådt af Finansudvalget den 02-04-2020.

Venstres medlemmer af udvalget støtter aktstykket, men Venstre er skeptisk i forhold til finansieringen, særligt henset til aktstykke 123, hvor finansministeren har fået hjemmel at finansiere ekstra udgifter i forbindelse med corona-krisen.

Dansk Folkepartis medlem af udvalget bemærker, at det er vigtigt at sikre, at udbetalinger efter ordningen sker på de korrekte vilkår.

Et stærkt civilsamfund både under og efter COVID-19

Hele Danmark står over for store udfordringer i en tid med COVID-19. Det er en vanskelig tid for de fleste danskere. Men særligt for dem, der har allermest behov for fællesskabet. Socialt udsatte har endnu mere brug for hjælp nu end i normale tider. Børn i familier, som måske ellers ikke er sårbare, bliver sårbare. Ensomheden og utrygheden sniger sig ind på mennesker med handicap og/eller psykiske lidelser. Og hjemløse er mere udsatte, end de plejer, fordi de ikke som os andre kan isolere sig hjemme.

De frivillige sociale organisationer løfter vigtige velfærdsopgaver for de mest udsatte i vores samfund. Vi har brug for den frivillige indsats mere end måske nogensinde før. De frivillige sociale organisationer finder veje til at nå vores mest sårbare borgere også i en tid, hvor vi skal holde sammen ved at holde afstand til hinanden.

Regeringen og *V, DF, RV, SF, EL, K, LA og ALT* har som det første haft fokus på at sætte ind, hvor behovet er størst, og hvor udfordringerne er sværest. Der, hvor der akut har været brug for hjælp.

Derfor har regeringen sammen med FL20-partierne fundet midler til at støtte ni konkrete foreningers arbejde med sårbare børn og deres familier, så deres hverdag fortsat hænger sammen. Der er afsat penge til at oprette nødpladser på flere kvindekrisecentre.

Regeringen og alle Folketingets partier har endvidere afsat midler til en nødpulje, hvor foreninger kan få støtte til at håndtere aflyste arrangementer. Og ekstra midler til en række hjemløseorganisationer, der kan sikre at, der er flere hjemløse, der kan få en varm seng og et måltid mad. Disse initiativer er igangsat med bred opbakning fra samtlige af Folketingets partier. Ligesom der er etableret en kompensationsordning, som yder kompensation til udgifter til landsindsamlinger, som skulle have været afviklet i marts 2020, og som aflyses eller ændres væsentligt som følge af COVID-19. Dette bakkes op af regeringen og *V, DF, RV, SF, EL, K, LA og ALT*.

Partierne er enige om vigtigheden af, at de frivillige organisationers sociale arbejde kan fortsætte både under og efter COVID-19.

De frivillige sociale organisationer har en sammensat økonomi, der ofte består af en blanding af offentlige tilskud og takster, kommercielle aktiviteter som genbrugsbutikker og caféer, fondsstøtte, private donationer og medlemsskaber mm. Organisationerne mærker derfor også de økonomiske konsekvenser af nedlukningen af Danmark, samtidig med at de netop nu yder vigtige sociale indsatser.

Partierne er derfor enige om en hjælpepakke til de frivillige organisationer på socialområdet. Hjælpepakken indeholder 8 tiltag, der skal holde hånden under de frivillige sociale organisationer.

Alle frivillige sociale organisationer omfattes af den statslige lønkompensationsordning

Fordi de løfter vigtige velfærdsopgaver for socialt udsatte, modtager mange af de frivillige organisationer mere end halvdelen af deres indtægter fra det offentlige. De er derfor ikke omfattet af den generelle statslige kompensationsordning for faste omkostninger og lønkompensationsordningen for virksomheder og foreninger.

Partierne er enige om at udvide ordningerne for kompensation for faste omkostninger og lønkompensation, så de fremadrettet omfatter alle frivillige organisationer på socialområdet *uanset* niveauet for offentlig støtte. Det betyder, at alle frivillige organisationer, som står over for at varsle

afskedigelser for mindst 30 pct. af deres medarbejdere eller mere end 50 ansatte som følge af coronavirus i Danmark, kan modtage lønkompensation.

Alle frivillige sociale organisationer omfattes af den statslige kompensationsordning for faste omkostninger

Partierne er også enige om at udvide kompensationsordningen for faste omkostninger. Med udvidelsen kan alle frivillige foreninger på socialområdet *uanset* niveau for offentlig støtte modtage kompensation for faste omkostninger, hvis foreningens omsætning falder mindst 40 pct.

Omsætningsfald og kompensation beregnes på en forenings *samlede* indtægt for foreninger med mindre end 50 pct. offentlig støtte. For foreninger med mindst 50 pct. offentlig støtte beregnes omsætningsfald og kompensation på den markeds-mæssige del af foreningens økonomi.

Regeringen vil søge Folketingets opbakning til at udvide de midlertidige statslige kompensationsordninger for løn og faste omkostninger.

Kommunerne kan fortsat betale for socialøkonomiske virksomheder, der driver tilbud efter servicelovens §§ 103 og 104

Parterne noterer sig, at socialøkonomiske virksomheder, som kommer i økonomiske problemer pga. COVID-19, har mulighed for at søge kompensation fra EM's kompensationsordninger for løn og faste omkostninger.

Parterne er enige om at præcisere over for kommunerne, at hvis en kommune ønsker at blive ved med at betale til et tilbud, fordi den vil sikre tilbuddets overlevelse på sigt af hensyn til fx kommunens forsyningsforpligtelse efter serviceloven, giver de gældende regler mulighed for det.

Organisationer kan beholde statslige tilskud selvom aktivitetskravet ikke er opfyldt

Som en yderligere økonomisk håndsrækning til de frivillige organisationer er partierne enige om, at frivillige organisationer ikke skal tilbagebetale de tilskud, som er anvendt, selvom projektet ikke kan gennemføres som følge af coronavirus. Samtidig gælder det generelt, at ansøgninger om forlængelse af en projektperiode mhp. senere at opfylde et aktivitetsmål el., som følger af den aktuelle COVID-19-situation, vil blive betragtet som legitime af Socialstyrelsen.

Partierne opfordrer fonde og kommuner m.fl., som yder samme former for tilskud, til at gøre det samme.

Ny rådgivningsfunktion for matchning mellem fonde og civilsamfundsorganisationer, foreninger m.fl.

Partierne noterer sig med glæde, at mange private fonde udviser stort samfundssind i denne vanskelige tid og yder en markant støtte til de frivillige organisationer. Det er positivt og kendetegnende for Danmark, at det offentlige og det private supplerer hinanden.

For at understøtte samarbejdet mellem frivillige foreninger og de private fonde, er partierne enige om at etablere en ny telefonisk rådgivningsfunktion i Social- og Indenrigsministeriet, som kan matche fonde med civilsamfundsorganisationer, foreninger mv. under corona-krisen. Rådgivningsfunktionen kan endvidere anvendes til at vejlede og sparre med fonde og organisationer mv. om, hvor der behov, og hvilke gode indsatser der kan iværksættes over for socialt udsatte. Partierne ønsker at følge erfaringerne med hotlinen og på baggrund heraf vurdere, om den skal videreføres i tiden efter krisen.

Mulighed for at hæve takster ved COVID-19-relaterede merudgifter

Partierne er enige om at præcisere over for de sociale tilbud, at der inden for gældende regler er mulighed for at øge taksterne for sociale tilbud efter serviceloven som følge af COVID-19 relaterede ekstraudgifter. Hvis tilbuddene ikke kan afholde deres COVID-relaterede ekstraudgifter inden for deres almindelige driftsbudget, kan de således hæve deres takster, også selv om det er midt i året, så de får dækket deres merudgifter af kommunerne.

Udvidelse af periode for støtte til at håndtere aflyste arrangementer

Der er tidligere afsat en nødpulje, hvor foreninger med udgifter til aflysning af arrangementer som følge af tiltag vedrørende coronavirus kan modtage compensation. Nødpuljen udmøntes efter et først-til-mølle princip. Der er enighed om at forlænge perioden, som der kan søges støtte for, til pengene er brugt.

Et stærkt civilsamfund for socialt udsatte – også efter COVID-19

Der skal fortsat være et stærkt og sundt civilsamfund på den anden side af COVID-19. Partierne er enige om behovet for at holde hånden under de frivillige sociale organisationer, så de vigtige velfærdstilbud for socialt udsatte, organisationerne løfter, også er der på den anden side af corona-krisen.

Hertil kommer, at regeringen og KL om har indgået en aftale om, at udgifter som følge af COVID-19 ikke må fortrænge andre serviceudgifter til velfærd. Som led i aftalen har regeringen forpligtet sig til at sikre, at der tages de fornødne skridt og er de nødvendige ressourcer til at finansiere indsatser i 2020 i forhold til COVID-19.

Endnu er de statslige kompensationsordninger samt nødpuljer og hjælpepakker på det sociale område ikke fuldt implementerede, og der er ikke endelig klarhed over de frivillige organisationers økonomiske situation på den anden side af COVID-19. Hvis der efterfølgende viser sig at være organisationer, som er i klemme på en måde, så det får konsekvenser for de socialt udsatte, er partierne parate til finde nye løsninger.

Derfor afsættes 50 mio. kr. i 2020 til en kompensationspulje, som skal bidrage til at holde hånden under de frivillige sociale civilsamfundsorganisationer. Midlerne skal anvendes til at yde målrettet økonomisk støtte til civilsamfundsorganisationer, som varetager sociale tilbud målrettet bl.a. sårbare børn, udsatte voksne og mennesker med handicap. Der vil være et særligt hensyn til socialøkonomiske virksomheder og organisationer med genbrugsbutikker, som måtte falde igennem de generelle ordninger. Det vil være en forudsætning, at der alene ydes støtte til udgifter, som ikke dækkes af andre kompensationsordninger mv., og at der er tale om et konkret behov som følge af COVID-19.

Regeringen vil drøfte udmøntning af puljen med aftalepartierne (*V, DF, RV, SF, EL, K, LA og ALT*), når der foreligger et bedre overblik over, hvordan organisationernes økonomi konkret påvirkes af COVID-19, de statslige hjælpepakker samt øvrige tilskud fra stat, kommuner og fonde mv.

Aftale om initiativer for sårbare og udsatte grupper i forbindelse med COVID-19.

Regeringen, Venstre, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Liberal Alliance, Nye Borgerlige og Alternativet indgik den 17. april 2020 aftale vedrørende udvidelse af den første fase af en kontrolleret genåbning. Det er aftalt at:

- Der etableres partnerskaber på tværs af myndigheder, civilsamfund, kulturinstitutioner, private aktører og den offentlige sektor, der kan udvikle initiativer, der modvirker ensomhed, sårbarhed og støtter socialt udsatte børn og unge.
- Der findes nye metoder til at understøtte besøg fra familie og pårørende på en sundhedsmæssigt forsvarlig måde.
- Partierne drøfter i de kommende dage de enkelte tiltag nærmere med de relevante ressortministre og myndigheder.

På den baggrund har samme partier den 25. april 2020 indgået aftale om initiativer for sårbare og udsatte grupper i forbindelse med COVID-19.

Aftalepartierne er enige om, at den aktuelle situation med COVID-19 indebærer ekstra udfordringer for socialt udsatte børn og voksne og mennesker med handicap, som kan have særligt svært ved at komme igennem hverdagen med social isolation og en forandret hverdag. De nødvendige restriktioner og forandringer i hverdagen har for mange medført ensomhed, angst og mistrivsel og en forværring af de udfordringer og problemer, som de i forvejen har at slås med. Samtidig vil mange af disse mennesker i første omgang kun i begrænset omfang få gavn af den gradvise genåbning af samfundet, fordi en stor del af dem fortsat er yderst sårbare over for smitte og smittespredning.

Aftalepartierne er derfor enige om, at der er behov for at iværksætte en række tiltag, som skal sikre særlig støtte for socialt udsatte børn og voksne og mennesker med handicap med henblik på at mindske udfordringerne for de mest udsatte i den kommende tid og få de mest sårbare bedst muligt igennem krisen. Tiltagene har afsæt i en tæt dialog med kerneaktører på området og i løbende tilbagemeldinger fra praksis.

Parterne er endvidere enige om, at der er behov for at iværksætte mere generelle tiltag i forhold til nogle af de funktioner og tilbud, som har været underlagt særlige restriktioner, nedjusteret eller lukket ned som følge af COVID-19.

Aftalen indeholder tre hovedelementer:

1. Etablering af tre partnerskaber

2. Øvrige initiativer til udsatte børn og unge, udsatte voksne og mennesker med handicap
3. Genoptagelse af aktiviteter på det sociale område

1. Etablering af tre partnerskaber

Aftalepartierne er enige om, at der skal etableres tre nye partnerskaber, der under hele genåbningen kan medvirke til at skabe tryghed og modvirke ensomhed, sårbarhed og mental mistrivsel hos de udsatte grupper. Partnerskaberne, som skal fungere, indtil genåbningen af samfundet er fuldt gennemført, etableres med afsæt i tre centrale målgrupper: Udsatte børn, udsatte voksne og mennesker med handicap.

De tre partnerskaber sammensættes af aktører på tværs af myndigheder, civilsamfund, kulturinstitutioner, faglige- og interesseorganisationer private aktører og den offentlige sektor, som har særligt kendskab til målgrupperne på området og de særlige udfordringer, der opstår i forbindelse med den gradvise genåbning af samfundet. Partnerskaberne skal desuden inddrage andre relevante lokale og landsdækkende aktører, så partnerskaberne får det bedst mulige afsæt for deres arbejde med at afdække udfordringer og finde gode løsninger, som kan skabe tryghed og trivsel for de udsatte grupper og deres pårørende og sikre en tryk tilbagevenden til fællesskabet. I hvert partnerskab udpeges facilitatorer, som har et særligt ansvar for at igangsætte og koordinerer partnerskabets arbejde. De tre partnerskabers inviterede medlemmer og facilitatorer fremgår af bilag 1.

Som led i opgaven med at følge respektive områder for at identificere udfordringer og foreslå mulige løsninger skal partnerskaberne blandt andet være opmærksomme på mulighederne for at skabe nye samarbejder og sikre inddragelse af relevante repræsentanter fra myndigheder og 'leverandører' af sociale tilbud, som kan danne grundlag for konkrete, lokale løsninger samt oprette lokale partnerskaber.

Udsatte grupper risikerer i denne tid at føle sig ensomme. For at imødekomme dette problem får hvert partnerskab desuden til opgave at udarbejde en strategi for at modvirke ensomhed under COVID-19 hos den målgruppe, som partnerskabet omhandler. Partnerskabernes strategier samles efterfølgende til én samlet ensomhedsstrategi på tværs af de tre målgrupper.

Partnerskaberne skal også indsamle og formidle gode erfaringer og sikre, at disse erfaringer deles så bredt som muligt. For at understøtte dette, er aftalepartierne enige om, at der skal oprettes en fælles portal om tryghed og trivsel i forbindelse med genåbningen af samfundet, som skal sikre formidling af generel vejledning samt gode eksempler på og nye ideer til håndtering af konkrete udfordringer til kommuner, fagfolk, personale, bruger- og pårørendeorganisationer og andre aktører. Portalen drives af Socialstyrelsen, som også driver den socialfaglige hotline om COVID-19.

Der afsættes i alt 0,75 mio. kr. i 2020, som fordeles med samlet 0,25 mio. kr. til facilitatorer, som varetager rollen med at igangsætte og koordinere arbejdet i hvert af de tre partnerskaber.

Aftalepartierne følger løbende partnerskabernes arbejde.

2. Øvrige initiativer til udsatte børn og unge, udsatte voksne og mennesker med handicap

2.1 Partnerskab på området for udsatte børn og unge og støtte til udvalgte organisationer

COVID-19 har ramt udsatte børn særligt hårdt, og der er meget, der tyder på, at tyngden af børnenes og familiernes problemer er taget til under den delvise nedlukning af samfundet. Det betyder, at der er brug for særlige indsatser for at støtte børnene og familierne i den kommende tid, hvor samfundet langsomt åbnes op igen. Partnerskabet på området for udsatte børn og unge skal spille en vigtig rolle i forbindelse med planlægningen og gennemførelsen af nye indsatser og skal også have en aktiv rolle med at drøfte og følge de initiativer, som allerede er igangsat eller som igangsættes med denne aftale.

Der er således brug for, at der allerede nu - sideløbende med etableringen af partnerskabet – afsættes midler til en række konkrete indsatser, som kan være med til at støtte udsatte børn og unge i den kommende tid.

Udsatte børn skal godt tilbage i skole

Aftalepartierne er enige om at afsætte 60 mio. kr. i 2020. Midlerne skal anvendes til lokale indsatser, der kan medvirke til at lukke udsatte elevers faglige huller som følge af nedlukningen, som eksempelvis turboforløb, læringscamps, særligt tilrettelagte undervisningsforløb på skolerne og ekstra lektiecafeer. Den nærmere udmøntning skal afklares og forhandles i Børne- og Undervisningsministeriet med børne- og undervisningsordførerne.

Socialt udsatte unge på FGU

Aftalepartierne er enige om at afsætte 14 mio. kr. i 2020 til FGU-institutionerne. Midlerne skal anvendes til, at der lokalt kan iværksættes individuelle indsatser for elever, der er særligt sårbare i forhold til at afbryde uddannelsen ved genoptagelsen af undervisning på institutionen.

Tilskud til frivillige organisationer til støtte af udsatte børn og familier i dagtilbud og skole

Aftalepartierne er enige om at afsætte 10 mio. kr. i 2020 til i tilskud til udvalgte frivillige organisationer, idrætsforeninger og spejderkorps, herunder Lær for Livet, Julemærkehjemmene og Muskelsvindfonden. Midlerne skal anvendes til at styrke foreningernes og organisationernes opsøgende arbejde og indsatser med fokus på udsatte børn og unges læring og trivsel i dagtilbud, skole- og fritidsliv, herunder til lektie- og læringsaktiviteter, fritidspas, sommercamps, familievenner mv. Tilskuddet skal anvendes inden for rammerne af de frivillige organisationers nuværende formål.

Støtte til børn og unge, der er pårørende til personer med alkohol- eller stofmisbrug

Aftalepartierne er enige om at afsætte 7 mio. kr. i 2020 til Foreningen TUBA, som tilbyder gratis hjælp, rådgivning og terapi til børn og unge, der er vokset op i hjem med alkohol- eller stofmisbrug, og som dermed har erfaring med målgruppen. Midlerne skal anvendes til at udvide åbningstiden for foreningens chat, der i øjeblikket blot er åben tre timer dagligt.

Kontakt til børn fra familier med betydelig forældreuenighed

Aftalepartierne er enige om at pålægge Familieretshusets børnesagkyndige i kontaktpersonsordningen at kontakte de børn, hvor der er etableret kontakt mellem barnet og den børnesagkyndige, men hvor en børnesamtale eller et møde er aflyst på grund af nedlukningen. Formålet er gennem en håndholdt proces at sikre støtte og aflastning til barnet og svare på barnets spørgsmål. Samtidig skabes indblik i barnets aktuelle situation og dermed mulighed for at handle, hvis der er behov for det.

Ekstra støtte til sårbare børn og unge efter COVID-19

Aftalepartierne er enige om at afsætte i alt 13,5 mio. kr. i 2020, der fordeles med 1,5 mio. kr. til hver af følgende organisationer: Mentorbarn, Børnehjælpsdagen, Børns Vilkår, Dansk Røde Kors, Blå Kors, Mødrehjælpen, KFUM's sociale arbejde, Red Barnet samt Kirkens Korshær. Formålet er at støtte de udsatte familier, der til daglig kæmper med misbrug, ensomhed, psykiske eller økonomiske udfordringer, og som har haft det særligt svært under COVID-19. Midlerne kan både bruges til rent praktiske ting som basale fornødenheder, medicin og mad, men også til at nedbringe ventelister, øge organisationernes opsøgende arbejde og øge bemanningen til rådgivning, hjælp og støtte.

Støtte til afholdelse af ferielejre

Aftalepartierne er enige om at afsætte 5 mio. kr. i 2020 til en pulje, som frivillige sociale foreninger, idrætsforeninger og spejderorganisationer samt almennyttige boligforeninger, højskoler og kulturinstitutioner, som afholder ferieophold for målgruppen, kan søge om. Midlerne skal støtte ferieophold, endagsudflugter eller musik- og kulturarrangementer for familier, børn og unge i sommeren 2020, efteråret 2020 eller i vinteren 2020/2021. Formålet er, at socialt udsatte familier og anbragte børn også i år kan komme på ferielejre eller få gode oplevelser på endagsudflugter og ved kulturarrangementer, på trods af de udfordringer COVID-19 har medført.

Øget indsats i Studenterrådgivningen

Aftalepartierne er enige om at afsætte 3 mio. kr. i 2020 til Studenterrådgivningen. Midlerne skal anvendes til at iværksætte opsøgende aktiviteter samt skabe yderligere muligheder for rådgivning af de allermest udsatte og psykisk sårbare grupper af studerende samt til indsatser i forbindelse med den gradvise åbning af de videregående uddannelsesinstitutioner og til øget synliggørelse af Studenterrådgivningens tilbud.

Opsøgende indsats fra studievejledningen på de videregående uddannelser for udsatte og sårbare studerende

Aftalepartierne er enige om at afsætte 2 mio. kr. i 2020 til studentervejledningen på de videregående uddannelser, hvor behovet for en ekstra indsats i forbindelse med COVID-19 er størst. Midlerne skal gå til at understøtte trivslen blandt sårbare og udsatte studerende under COVID-19-situationen.

Socialt udsatte unge på STU

Aftalepartierne er enige om at afsætte 10 mio. kr. i 2020 til STU-institutionerne. Midlerne skal anvendes til en styrket indsats for socialt udsatte unge gennem individuel indsats for elever, som vurderes særligt udsatte i forbindelse med deres tilbagevenden til STU-undervisningen på institutionen. Fordelingsmodellen afklares af Børne- og Undervisningsministeriet i dialog med undervisningsordførerne.

Tilskud til organisationer, der støtter op om børn i familier med psykisk eller anden alvorlig sygdom

Aftalepartierne er enige om at afsætte 6 mio. kr. fordelt ligeligt til SIND, Psykiatrifonden, Bedre Psykiatri og Børn, Unge og Sorg, til organisationernes indsatser over for børn og unge, der vokser op i familier, der er ramt af psykisk sygdom eller anden alvorlig sygdom. Midlerne skal gå til terapi, rådgivning og støtte til børn og unge med forældre med psykisk eller anden alvorlig sygdom.

Tilskud til indsatser mod digitale krænkelse mod børn og unge

Aftalepartierne er enige om at afsætte 500.000 kr. til Red Barnets indsats mod digitale krænkelse og overgreb mod børn og unge. Midlerne skal anvendes til at sikre rådgivning, vejledning og støtte over for børn og unge, der i den aktuelle situation er sårbare over for at blive udsat for digitale krænkelse og seksuelle overgreb på nettet. Det kan være børn, der bliver henvist fra Børns Vilkårs Børnetelefon, ligesom Børnetelefonen kan henvise børn til Red Barnets indsatser.

Der afsættes i alt 131 mio. kr. til indsatserne på børn- og ungeområdet i 2020.

2.2 Partnerskab på området for udsatte voksne og støtte til udvalgte organisationer

Voksne med særlige sociale problemer og/eller psykiske lidelse har også været hårdt ramt af de restriktioner, der er gennemført i forbindelse med indsatsen for at forebygge spredningen af COVID-19. Kravene om social afstand har betydet store omvæltninger for en række udsatte borgere, som har været afskåret fra at komme de steder, som normalt danner rammen om deres sociale aktiviteter og fællesskaber.

Samtidig er dele af målgruppen både udsat for ekstra smittefare og særligt sårbare over for coronavirus, fordi de i forvejen fx har svækket immunforsvar eller lider af kronisk sygdom. Både de sundhedsfaglige forholdsregler og den betydelige smitterisiko har betydet store omvæltninger i mange udsatte borgers tilværelse og medført utryghed, angst og social isolation og i nogle tilfælde også forværring af misbrug og konflikter og vold i hjemmet.

Disse udfordringer betyder, at der er brug for særlige indsatser for at støtte de udsatte grupper i den kommende tid, hvor samfundet langsomt åbnes op igen. Partnerskabet på området for udsatte voksne skal spille en vigtig rolle i forbindelse med planlægningen og gennemførelsen af nye indsatser og skal også have en aktiv rolle med at drøfte og følge de initiativer, som allerede er igangsat eller som igangsættes med denne aftale.

Der er således brug for, at der allerede nu - sideløbende med etableringen af partnerskabet – afsættes midler til en række konkrete indsatser, som kan være med til at støtte udsatte voksne i den kommende tid.

Styrket indsats på voldsområdet

Aftalepartierne er enige om at afsætte i alt 15 mio. kr. i 2020 fordelt med 5,1 mio. kr. til Mødrehjælpen, 4,8 mio. kr. til Dialog Mod Vold, 2,1 mio. kr. til Danner samt 3 mio. kr. til Mandecentret. Midlerne skal bruges til at øge kapaciteten hos ambulante behandlingstilbud til voldsramte mennesker og voldsudøvere samt til rådgivning og midlertidige nødpladser i regi af Mandecentret målrettet mænd, der har været udsat for vold i nære relationer.

Opsøgende indsats på misbrugsområdet

Aftalepartierne er enige om at afsætte i alt 5,0 mio. kr. i 2020 fordelt med 1 mio. kr. til Kirkens Korshær, 1 mio. kr. til KFUK's Sociale Arbejde, 1 mio. kr. til KFUM's Sociale Arbejde, 1 mio. kr. til Blå Kors, 0,5 mio. kr. til Kofoeds Skole og De Grønlandske Huse (i partnerskab) og 0,5 mio. kr. til Mændenes Hjem, SAND, Gadejuristen og Brugernes Akademi (i partnerskab). Midlerne skal bruges til at styrke den opsøgende og støttende indsats over for udsatte borgere med aktivt misbrug, som i forbindelse med krisen skal isolere sig og derfor kan have brug for abstinens- og substitutionsbehandling.

Forlængelse af nødovertatningstilbud

Aftalepartierne er enige om at afsætte 1,6 mio. kr. i 2020 til at forlænge nødovertatningstilbud i maj og juni. Midlerne fordeles til de tilskudsmodtagere fra 2019-puljen til nødovertatning i vintermånederne 19/20, der har forlænget deres nødovertatningstilbud i april 2020 med det formål fortsat at sikre den fornødne kapacitet til hjemløse borgere.

Udvidet støtte til hjemløseorganisationer

Aftalepartierne er enige om at afsætte i alt 5,5 mio. kr. i 2020 fordelt med 1 mio. kr. til KFUM's Sociale Arbejde, 1 mio. kr. til Kirkens Korshær, 1 mio. kr. til Blå Kors, 0,5 mio. kr. til Røde Kors, 0,5 mio. kr. til KFUK's Sociale Arbejde, 0,5 mio. kr. til Frelsens Hær, 0,5 mio. kr. til Hus Forbi og Projekt Udenfor (i partnerskab) og 0,5 mio. kr. til Mændenes Hjem. Midlerne skal bruges til udvide den støtte, der primo april 2020 blev givet til en række hjemløseorganisationer, og kan bl.a. anvendes til, at organisationerne kan udvide egen kapacitet eller indgå aftaler med lokale hoteller eller andre om anvendelse af værelser til ophold. Midlerne kan ligeledes anvendes til at tilbyde måltider i forbindelse med ophold samt til uddeling af madpakker på gadeplan.

Opsøgende indsats og støtte til værestedsbrugere

Aftalepartierne er enige om at afsætte 2,5 mio. kr. i 2020 til Landsforeningen af Væresteder. Midlerne skal bruges til, at værestederne kan styrke deres indsats for brugerne gennem både mere opsøgende indsats og nye former for aktiviteter og støtte med det formål at modvirke ensomhed og social isolation hos udsatte og psykisk sårbare borgere.

Støtte til mindre patientorganisationer, der tilbyder rådgivning mv. til personer i risikogruppen

Aftalepartierne er enige om at afsætte i alt 5 mio. kr. i 2020 fordelt med 1 mio. kr. til Lungeforeningen, 1 mio. kr. til Scleroseforeningen, 1 mio. kr. til ALS-foreningen, 1 mio. kr. til Cystisk Fibrose Foreningen og 1 mio. kr. til Nyreforeningen. Midlerne skal bruges til at styrke kapaciteten hos de mindre patientorganisationer, der tilbyder rådgivnings- og støtteindsatser for risikogrupper som fx mennesker med kroniske sygdomme, herunder evt. for deres børn, for at imødekomme den stigende efterspørgsel på rådgivning og støtte via telefon, chat, mail mv.

Rådgivning til psykisk sårbare og udbredelse af gode erfaringer

Aftalepartierne er enige om at afsætte i alt 3 mio. kr. i 2020 fordelt med 1 mio. kr. til SIND, 1 mio. kr. til Psykiatrifonden og 0,5 mio. kr. til Landsforeningen mod spiseforstyrrelser og selvskade (LMS) til at styrke rådgivningskapaciteten hos tilbuddene. Der afsættes dertil 0,5 mio. kr. til Socialt Udviklingscenter, der sammen med de tre organi-

sationer skal indsamle gode erfaringer med nye måder at opsøge og støtte psykisk sårbare på, herunder gennem peer-to-peer støtte, med henblik på videreudvikling og udbredelse heraf.

Videokonsultation til egen læge for sårbare grupper

Aftalepartierne er enige om at understøtte, at det eksisterende tilbud om, at borgere kan have kontakt med egen læge og speciallæge med brug af videokonsultationer igennem app'en, MinLæge, i højere grad anvendes til socialt udsatte borgere.

Der afsættes i alt 37,6 mio. kr. til indsatsene på udsatte voksenområdet i 2020.

2.3 Partnerskab på handicapområdet og støtte til udvalgte organisationer

I lighed med de øvrige udsatte grupper i samfundet har mange mennesker med handicap været hårdt ramt af COVID-19. Restriktionerne har betydet omvæltninger i hverdagen for mange af de borgere, der dagligt har brug for hjælp og støtte, både i forbindelse med hverdagens praktiske gøremål og i forbindelse med deltagelse i sociale aktiviteter og fællesskaber.

Samtidig er dele af målgruppen både udsat for ekstra smittefare og er særligt sårbare over for coronavirus, fordi de i forvejen fx har svækket immunforsvar eller lider af kronisk sygdom. Både de sundhedsfaglige forholdsregler og den betydelige smitterisiko har betydet store omvæltninger i dagligdagens rutiner for mange mennesker med handicap, hvilket har medført utryghed, angst og social isolation og i nogle tilfælde også forværring af de helbredsmæssige eller adfærdsmæssige udfordringer, borgeren også til hverdag har at slås med.

Der er derfor behov for særlige indsatser for at støtte mennesker med handicap i den kommende tid, hvor samfundet langsomt åbnes op igen. Partnerskabet på handicapområdet skal spille en vigtig rolle i forbindelse med planlægningen og gennemførelsen af nye indsatser, og skal også have en aktiv rolle med at drøfte og følge de initiativer, som allerede er igangsat eller som igangsættes med denne aftale.

Der er således brug for, at der allerede nu - sideløbende med etableringen af partnerskabet – afsættes midler til konkrete indsatser, som kan være med til at støtte mennesker med handicap i den kommende tid.

Opsøgende indsatser over for mennesker med funktionsnedsættelse

Aftalepartierne er enige om at afsætte 25,0 mio. kr. til opsøgende indsatser over for mennesker med funktionsnedsættelse. Aftalepartierne er enige om at afsætte 24,5 mio. kr. i 2020 til Danske Handicaporganisationer. Midlerne skal bruges til at igangsætte opsøgende indsatser, herunder telefonisk eller personlig kontakt med bl.a. information om smitterisiko, sociale arrangementer, medlemsrettede aktiviteter m.v. med det formål at understøtte, at mennesker med handicap kan vende tilbage til hverdagen og fællesskabet. Aftalepartierne er endvidere enige om at afsætte 0,5 mio. kr. til Landsforeningen LEV. Midlerne skal bruges til etablering af en kommunikationsguide til at imødegå ensomhed og isolation blandt mennesker med udviklingshandicap.

Ekstra støtte til Udviklingshæmmedes Landsforbund

Aftalepartierne er enige om at afsætte 0,7 mio. kr. i 2020 til Udviklingshæmmedes Landsforbund (ULF). Midlerne skal bruges til at dække det øgede behov hos foreningens medlemmer, både for rådgivning og vejledning og for aktiviteter, som kan være

med til at bryde isolationen og støtte op om anderledes måder at være sammen på, eksempelvis i form af digitale sociale arrangementer, kurser mv.

Særlig støtte til mennesker med synshandicap

Aftalepartierne er enige om at afsætte 10 mio. kr. i 2020 til Dansk Blindsamfund. Midlerne skal bruges til at dække det øgede behov hos børn, unge, voksne og ældre med synshandicap for støtte, rådgivning og for aktiviteter, som kan være med til at bryde isolationen og støtte op om anderledes måder at være sammen på, eksempelvis i form af digitale sociale arrangementer og hjælp, som kan understøtte synshandicappedes deltagelse i aktiviteter uden for hjemmet. Midlerne tilvejebringes ved at omprioritere midler afsat på FL19 i 2020 vedr. ledsageordningen til blinde og svagsynede. Der arbejdes derudover fortsat på at finde en løsning, så intentionerne bag FL 19 kan blive indfriet.

Der afsættes i alt 35,7 mio. kr. til indsatserne for mennesker med funktionsnedsættelse i 2020.

2.4 Øvrige initiativer

Som følge af COVID-19 har mange kulturinstitutioner, idrætsforeninger, højskoler og aftenskoler lukket ned for deres normale initiativer som følge af restriktionerne mod spredning af smitte. Men der er et stærkt ønske hos mange af institutionerne, foreningerne og skolerne om at bidrage med noget af det, de kan, omkring oplevelser, fysisk aktivitet og samvær og fællesskab i en tid, hvor mange har det svært – ikke mindst sårbare børn og unge og svage grupper.

Aftalepartierne ønsker at bakke op om, at flere af disse engagerede kræfter kan gøre en ekstra indsat for at støtte op om de udsatte grupper.

Højskolernes og kultur-, idræts- og foreningslivets sociale ansvar og engagement

Aftalepartierne er enige om at afsætte 10 mio. kr. i 2020 til en pulje til kultur-, idræts- og foreningslivet, herunder Idræt for Sindet. Midlerne kan søges af højskoler, kulturinstitutioner og relevante foreninger og organisationer til at etablere aktiviteter og tilbud, der kan medvirke til at afbøde virkningen af nedlukningen af samfundet og genoprette udsatte gruppers deltagelse i lokale idræts- og kulturaktiviteter.

3. Genoptagelse af aktiviteter på det sociale område

Det sociale område er et kritisk område. Det betyder, at der i den seneste periode, hvor samfundet i vidt omfang har været lukket ned på grund af COVID-19, fortsat har skullet tages hånd om de udsatte i samfundet, og at der kun efter en konkret vurdering, og inden for fastsatte rammer, har kunnet ske tilpasning og nedskalering af hjælpen og støtten.

Det betyder, at serviceloven, socialtilsynsloven og retssikkerhedsloven stadig er fuldt gældende. Kommunerne skal stadigvæk iværksætte forebyggende foranstaltninger efter serviceloven, de skal træffe konkrete og individuelle afgørelser ud fra den enkelte borgers behov, og de skal bruge servicelovens muligheder for hjælp og støtte som sædvanligt. Adgangen til at klage over afgørelser efter serviceloven er også uændret. Kun hvis sundhedsmyndighedernes faglige retningslinjer står i vejen, eller hvis kommuner eller leverandører mangler personale på grund af sygdommeldinger eller prioritering af personalemæssige ressourcer til anden indsats mod COVID-19, kan de gældende regler fraviges.

Kommunale sagsbehandlere og administrative medarbejdere har dog i vidt omfang skulle varetage deres opgaver hjemmefra, og der kan være konkrete sociale tilbud og indsatser, som selv har truffet beslutning om at lukke helt eller delvist af hensyn til risikoen for smittespredning, for at imødekomme det fastsatte forsamlingsforbud, eller fordi der har været behov for at prioritere personaleressourcer til andre COVID-relaterede opgaver.

Beboere på botilbud og anbringelsessteder har været omfattet af COVID-19 relaterede restriktioner, da tilbuddene er omfattet af et generelt besøgsforbud.

Parterne er enige om, at der nu med den gradvise genåbning af Danmark er et akut behov for at prioritere og overveje, hvordan det sociale område gradvist og under hensyntagen til de sundhedsfaglige retningslinjer kan vende tilbage til normale tilstande i takt med, at de sundhedsfaglige retningslinjer og forholdene i øvrigt tillader det på en måde, så det kan medvirke til at skabe tryghed og modvirke ensomhed, sårbarhed og mental mistrivsel hos de udsatte grupper.

Parterne er også enige om, at den gradvise genåbning af Danmark ikke i første omgang kan omfatte alle udsatte grupper, fordi mange fortsat er sårbare over for smitte og smittespredning. Det er derfor væsentligt at tage hensyn til de spørgsmål og den utryghed, som en genåbning af samfundet fører til hos disse grupper, samtidig med, at varigheden og udstrækningen af f.eks. besøgsrestriktioner bør overvejes nøje, da restriktioner og forandringer i hverdagen medfører ensomhed, angst og mistrivsel.

På den baggrund kan parterne pege på, at der ved en gradvis tilbagevenden bør ske en indledende prioritering af de grupper, der har været nogen af de mest sårbare over for konsekvenserne af COVID-19 indsatsen i samfundet bredt set: Udsatte børn og unge, voksne med særlige sociale problemer og/eller psykiske lidelser samt børn, unge og voksne med handicap.

Parterne er enige om, at medarbejdere på området for udsatte børn og unge, som har varetaget deres opgaver hjemmefra, gradvist igen skal (kunne) varetage deres arbejdsopgaver ved fysisk fremmøde. Selv om der i perioden f.eks. har været foretaget fysiske tilsynsbesøg og afholdt fysiske møder og samtaler, hvor dette har været vurderet konkret akut og nødvendigt, gør den øgede tidsmæssige udstrækning af hjemsendelsen og omstændighederne ved den delvise nedlukning af det danske samfund i øvrigt, at situationen er generelt kritisk. Det omfatter:

- **Medarbejdere, der varetager arbejdsopgaver på området for udsatte børn og unge**, som almindeligvis forudsætter fysisk fremmøde (besøg, samtaler, møder, personrettet tilsyn), og som i perioden er blevet varetaget på anden måde eller er udskudt, skal nu kunne arbejde ved fysisk fremmøde igen.
- **Familieretshuset**, skal kunne genoptage afholdelse af møder i de komplekse forældreansvarssager (§ 7-sagerne), der er de tungeste sager, hvor børnene er allermest udsatte. Dermed kan sagerne færdigbehandles i Familieretshuset og oversendes til familieretten til afgørelse af forældrenes konflikt.
- **Ankestyrelsen** skal kunne genoptage deres børnemøder med fysisk fremmøde, så forældre og børn over 12 år samt deres advokater igen får mulighed for at fremføre deres synspunkter ved personligt fremmøde.

- **Socialtilsynene** skal kunne genoptage gennemførelse af fysiske tilsynsbesøg på tilbud for både børn, unge og voksne og i plejefamilier, så de kan være i direkte kontakt med beboerne og se de aktuelle forhold ved selvsyn. Socialtilsynenes gennemførelse af fysiske tilsynsbesøg vil også være et centralt understøttende initiativ i forhold til tilbud, som har været helt eller delvist lukket ned, og som nu gradvist åbner sig igen, og ikke mindst i forhold til de tilbud, som er omfattet af besøgsrestriktioner.

Partierne er også enige om, at sociale tilbud og indsatser, hvor der i en periode har været truffet beslutning om at nedjustere eller omlægge indsatserne eller helt eller delvist at lukke ned, nu igen gradvist kan vende tilbage til normale forhold og tage imod børn, unge og voksne med behov for hjælp og støtte – naturligvis under iagttagelse af gældende sundhedsfaglige retningslinjer.

Der er enighed blandt partierne om, at private og kommunale tilbud bør prioritere at genoptage åbne tilbud og indsatser, som kan understøtte tryghed og trivsel hos borgerne, særligt hos de grupper, som har været særligt hårdt ramt af restriktioner og generel nedlukning. Det gælder bl.a.:

- væresteder,
- varmestuer,
- aktivitets- og samværstilbud,
- beskyttet beskæftigelse,
- socialpædagogisk støtte (§ 85) f.eks. til borgere i eget hjem, som i perioden har været hårdt ramt af isolation og ensomhed og
- lektiecafeer.

Hvis sundhedsfaglige retningslinjer eller f.eks. forsamlingsforbud forhindrer, at et tilbud kan holde åbent som sædvanligt, kan tilbuddet f.eks. overveje at tage borgere ind i mindre hold og kortere tid eller finde andre løsninger, der gør, at det inden for de gældende retningslinjer og de eksisterende fysiske rammer kan lade sig gøre at holde åbent. Metoder og anbefalinger, som kan anvendes af de konkrete tilbud skal ske inden for sundhedsmyndighedernes retningslinjer og kan bl.a. initieres og drøftes i partnerskaberne, ligesom VISO kan være med til at kvalificere disse.

Kommunerne skal være opmærksomme på, om der er børn, voksne eller familier, som har behov for en ekstra indsats, f.eks. i form af forebyggende indsatser som f.eks. familieorienteret rådgivning (§ 11) og evt. ved opsøgende arbejde, på grund af problemer, som er opstået eller forværret i perioden, og om der er behov for en særlig støttende indsats for f.eks. børn og unge, der er startet i skole igen eller unge, der enten skal genoptage deres STU eller hvor deres STU endnu ikke er genåbnet. Partierne ønsker hermed at sende et kraftigt signal om en sådan genoptagelse af centrale aktiviteter.

Opfordringen hertil vil blive fulgt op af en ændring af Social- og Indenrigsministeriets bekendtgørelse om mulighed for midlertidig fravigelse af forpligtelser for det offentlige og af privates rettigheder over for det offentlige på socialområdet som led i håndtering af COVID-19, så kommunernes adgang til at træffe afgørelse om at undlade at levere specifikke ydelser, som f.eks. bostøtte (§ 85), eller om at ændre indholdet af ydelsen, begrænses. Det samme gælder for kommunernes mulighed for at suspendere anbragte børns samvær med forældre og netværk. Dette skal ses i lyset af, at serviceloven fortsat er gældende fuldt ud og skal anvendes som sædvanligt, hvis ikke kommune eller leverandør mangler personale.

Lempelse af besøgsrestriktioner på anbringelsessteder og botilbud

Parterne er enige om, at det gældende besøgsforbud på anbringelsessteder og botilbud skal lempes på en måde, så de sundfaglige retningslinjer iagttages og risikoen for smitte ikke øges, men så der kan dæmmes op for den ensomhedsfølelse, som beboere på sociale tilbud oplever, fordi de ikke kan modtage besøg, og som er særligt hård for beboere, som i forvejen slås med isolation og ensomhed.

Lempelserne skal sikre en større fleksibilitet og differentiering med mulighed for i videre omfang at træffe konkrete beslutninger ud fra lokale forhold og hensynet til, at der kan være stor forskel på risikoen inden for målgrupperne.

Det konkrete forslag til lempelse udarbejdes af Social- og Indenrigsministeriet efter drøftelse med sundhedsmyndighederne og aftalepartierne og skal sikre, at der kan træffes lokale beslutninger om f.eks.

- 1-2 faste besøgspersoner blandt de nærmeste pårørende
- Besøgene afvikles som udgangspunkt på tilbuddenes udearealer på en sundhedsfagligt forsvarlig måde, der skærmer andre beboere og personalet
- De nødvendige ressourcer skal være til stede for, at besøgene kan afvikles på en sundhedsfagligt forsvarlig måde, herunder personale, værnemidler og test

Lempelserne vil skulle understøttes og suppleres af udvikling af og information om metoder til afholdelse af besøg på en sundhedsfagligt ansvarlig måde. Det kan f.eks. være metoder til adskillelse af arealer til besøg, opsætning af telte og skillevægge, anbefalinger til måden at tilrettelægge arbejdet på med henblik på, at få medarbejdere er sammen med den enkelte beboer. Metoder og anbefalinger kan bl.a. initieres og drøftes i partnerskaberne, ligesom VISO kan være med til at kvalificere dette, herunder hvordan dette kan ske inden for de til enhver tid gældende regler og retningslinjer og afstemt med sundhedsmyndighederne.

Kommunernes COVID-19 relaterede ekstraudgifter afholdes som led i aftalen mellem regeringen og KL om, at COVID-19 relaterede tiltag ikke skal fortrænge udgifter til velfærd.

Slutteligt er parterne enige om, at der fortsat skal være et stærkt civilsamfund. Parterne ønsker endvidere at følge op på, om der som følge af COVID-19 skulle opstå yderligere udfordringer på det sociale område.

Aftale om sommeraktiviteter for børn og unge mellem regeringen og Venstre, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Liberal Alliance, Alternativet, de frie grønne løsgængere og Partiet Fremad

8. juni 2020

Regeringen har den 9. juni 2020 indgået aftale med Venstre, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Liberal Alliance, Alternativet, de frie grønne løsgængere og Partiet Fremad om initiativer, der skal sikre, at børn og unge kan få en aktiv sommerferie, som de kan glæde sig til efter et hårdt år med skolelukninger.

Aftalepartierne er meget opmærksomme på, at nedlukningen af vores samfund har været svær for børn og unge. Dette gælder i særlig grad for de udsatte børn og unge, som har været isolerede eller som har oplevet tiltagende konflikter i hjemmet. En stor gruppe børn og unge står uden planer for sommerferien og med risiko for ensomhed eller for at ende i negative eller kriminelle fællesskaber.

Aftalepartierne noterer sig ligeledes, at lukningen af landets skoler, institutioner og fritidsaktiviteter har gjort, at børn og unge har savnet de normale faglige og sociale fællesskaber, som de ellers finder her. Lukningen af skolerne har ligeledes medført, at nogle børn og unge oplever at stå tilbage med forskellige faglige huller. Det kan være en alvorlig udfordring i forhold til deres videre skolegang.

Aftalens initiativer skal ses i sammenhæng med, at der også er vedtaget en undtagelse fra forsamlingsforbuddet på op til 500 personer for sommeraktiviteter for børn og unge. Aftalepartierne bakker op om, at der i samarbejde med sektoren udarbejdes retningslinjer for afholdelse af sommeraktiviteter for børn og unge.

På den baggrund har partierne den 9. juni 2020 indgået aftale om initiativer, som skal bidrage til at skabe et bredt udbud af aktiviteter for børn og unge i sommerferien. Aftalen har tre hovedelementer:

- Sommeraktiviteter for en bred gruppe af børn og unge i kommunerne
- Opsøgende og udgående indsatser for udsatte børn og unge
- Sommerlejr mv. for udsatte børn, unge og familier

Sommeraktiviteter for børn og unge, herunder sommerpas

Aftalepartierne er enige om at afsætte 200 mio. kr. til, at kommuner kan oprette sommeraktiviteter for børn og unge. Sommeraktiviteterne skal henvende sig til en bred målgruppe af børn og unge mellem 6-17 år og som udgangspunkt bestå både faglige aktiviteter og fritidsaktiviteter med fokus på leg og læring. Det skal være muligt for kommunerne at give sommerpas til bl.a. at dække evt. deltagerbetaling. Kommunerne kan samarbejde med foreningsliv, idræts- og civilsamfundsorganisationer, kulturinstitutioner mv. om afholdelse af sommeraktiviteterne.

Der oprettes et partnerskab med KL, der skal sikre et alsidigt udbud af sommeraktiviteter i alle landets kommuner.

Opsøgende og udgående indsatser for udsatte børn og unge

Aftalepartierne er enige om at afsætte 10 mio. kr., som fordeles til en række navngivne organisationer, som laver opsøgende og udgående indsatser for at få kontakt til udsatte børn, unge og familier, som har været isolerede under covid-19. Det kan f.eks. være gennem boligsociale indsatser og opsøgende arbejde, der skal hjælpe børnene til at deltage i sommeraktiviteter uden for hjemmet.

Sommerlejre mv. for udsatte børn, unge og familier

Aftalepartierne er enige om at afsætte 10 mio. kr. til en række konkrete navngivne organisationer, som arrangerer sommerferielejre og -aktiviteter for udsatte børn, unge og familier, så de kan opskalere deres tilbud så flere i år kan komme på ferielejre og få gode oplevelser, på trods af de udfordringer COVID-19 har medført.